

การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ตุลาคม 2555

การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ตุลาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุชะฎิบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ตุลาคม 2555

อัจฉราพร โชติพิฤกษ์. (2555). *การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม*.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู,

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่, รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม และพัฒนาแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุมทั้งจากแหล่งเอกสารสิ่งพิมพ์และแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษาจำนวน 17 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) และขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ โดยสำรวจความคิดเห็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 50 ท่าน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่า มีการจัดการสหกิจศึกษาได้ครอบคลุมองค์ประกอบของกระบวนการสหกิจศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาและด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ซึ่งการจัดการสหกิจศึกษายังพบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ การขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง บุคลากรที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจ และระบบการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษายังไม่ชัดเจน

2. รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ประกอบด้วย ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา 7 ข้อ ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา 27 ข้อ ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา 36 ข้อ และด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา 6 ข้อ ซึ่งจากการนำไปตรวจสอบความเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติโดยพิจารณาค่าเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ไม่เกิน 1.00 และการทดสอบโดยใช้ t-test แบบ One Sample เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่ารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยรวม แต่ละด้านและแต่ละข้อมีความเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A DEVELOPMENT OF COOPERATIVE EDUCATION
MANAGEMENT MODEL, SRIPATUM UNIVERSITY.

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Doctor of Education Degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

October 2012

Atcharaporn Chotipurk. (2012). *A Development of Cooperative Education Management Model*, Sripatum University. Dissertation Ed.D.(Higher Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Jaruwan Skulkhu, Assoc Prof.Dr.Wichai Wongyai, Assoc Prof. Dr.Achara Wattananarong.

The purposes of this research were to study the management of Cooperative Education Program and to develop a Cooperative Educational Program management model suitable for Sripatum University. The research contained 3 steps: first, a study of the management of Cooperative Educational Program at Sripatum University by content analysis from printed and e-materials and by an opinions survey from stakeholders, second, a development of a model using Delphi Technique that included a group of 17 specialists, and third, an examination of the appropriateness and feasibility of the developed model by surveying opinions of 50 staff who have been working with Sripatum University Cooperative Education Program.

The results of the research were as follows:

The management of Sripatum University Cooperative Educational Program covered 4 main dimensions: cooperative educational curriculum management, co-operative educational office management, extra-curricular activity management, and continuing cooperative educational service. These dimensions have been examined for appropriateness by comparing with a criterion and it was found that each item and each dimensions was appropriate for Sripatum University.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ของ

อัจฉราพร โชติพิทักษ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2555

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.จากรวรรณ สกุลคู)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช เลิศไพฑูรย์พันธ์)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่)

(อาจารย์ ดร.จากรวรรณ สกุลคู)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนางรงค์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนางรงค์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุพรรณ ตั้งสมวรวงษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่ง จาก ท่านอาจารย์ ดร.จากรวรรณ สกุลคู ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และรองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรภา วัฒนานรงค์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้เอาใจใส่ให้คำปรึกษา แนะนำและสนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช เลิศไพฑูรย์พันธ์ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นประธานกรรมการสอบปากเปล่า และท่านอาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรวงษ์ ร่วมเป็นกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มรวมทั้งได้กรุณาสละเวลาในการอ่านและให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาที่ สละเวลาในการอนุเคราะห์การสัมภาษณ์ ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารทั้งในส่วนของมหาวิทยาลัยศรีปทุม และสถานประกอบการ รวมทั้งขอขอบคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ความเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปปฏิบัติ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทุกท่าน ขอกราบขอบพระคุณ อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานและเพื่อนๆ ที่คอยให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจ และขอขอบคุณ อ.พรพนทิพย์ อย่างกลิ่น ผู้ซึ่งเป็นกัลยาณมิตรคอยอยู่เคียงข้างให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้วิจัย

อัฉรภาพร โชติพิฤกษ์

สารบัญ

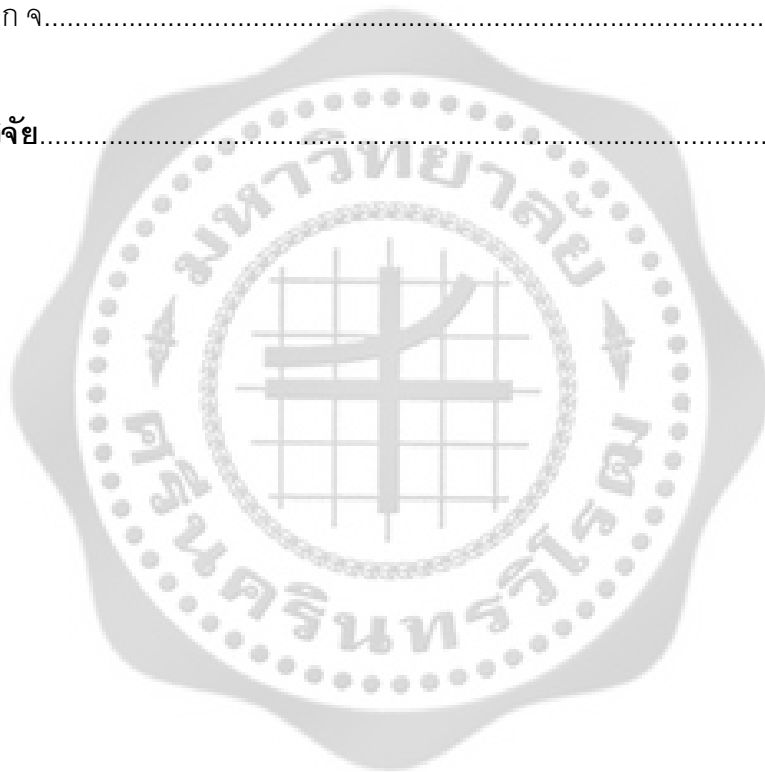
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา.....	11
ความเป็นมาของสหกิจศึกษา.....	11
ความหมายของสหกิจศึกษา.....	15
วัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษา.....	18
ประโยชน์ของสหกิจศึกษา.....	19
สหกิจศึกษาในต่างประเทศ.....	22
สหกิจศึกษาในประเทศไทย.....	27
กระบวนการสหกิจศึกษา.....	28
มาตรฐานสหกิจศึกษา.....	30
การดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา.....	37
รูปแบบการจัดการ.....	49
ความหมายของการจัดการ.....	49
หน้าที่ทางการจัดการ.....	51
ระดับขั้นของการจัดการ.....	52
ทักษะการจัดการ.....	52
การจัดองค์การ.....	53
การจัดโครงสร้างองค์การ.....	54
การบริหารและการจัดการสหกิจศึกษาในสถานศึกษา.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจ้ดดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม และสถาบันอุดมศึกษาอื่นในประเทศไทยที่ได้รับการยอมรับว่ามีการจัด ดำเนินงานสหกิจศึกษาดีเด่น.....	65
ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม	66
ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม	71
ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจ.....	74
ขั้นตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบ การจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ.....	101
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	119
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	119
วิธีดำเนินการวิจัย.....	119
สรุปผลการวิจัย.....	120
การอภิปรายผล.....	122
ข้อเสนอแนะ.....	141
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	141
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	141
บรรณานุกรม.....	143

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	153
ภาคผนวก ก.....	154
ภาคผนวก ข.....	158
ภาคผนวก ค.....	181
ภาคผนวก ง.....	186
ภาคผนวก จ.....	252
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	257

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 คำมีchyฐานและคำพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม รอบที่1.....	75
2 คำมีchyฐานและคำพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม รอบที่ 2 และรอบที่ 3.....	84
3 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมไปปฏิบัติโดยรวมและรายด้านเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด (3.50).....	101
4 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาไปปฏิบัติเป็นรายข้อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด(3.50).....	102
5 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษาไปปฏิบัติเป็นรายข้อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด(3.50).....	104
6 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาไปปฏิบัติเป็นรายข้อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด(3.50).....	109
7 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษาไปปฏิบัติเป็นรายข้อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด(3.50).....	116
8 คำดัชนีความสอดคล้องของร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	253

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	118

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกปัจจุบัน เป็นยุคไร้พรมแดนที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความรวดเร็วของข้อมูลข่าวสาร การเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันจึงเป็นสิ่งที่ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่ได้ คุณภาพและความพร้อมของประชากรในประเทศจึงเป็นกลไกสำคัญสำหรับขับเคลื่อนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลกดังที่ ชินวรณ บุญเกียรติ(2553: 18) กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ในการปาฐกถาพิเศษเรื่อง ปฏิรูปอุดมศึกษา ปฏิรูปประเทศไทย ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ประจำปี 2553 ว่า “อนาคตของประเทศชาติทั้งหมดขึ้นอยู่กับคุณภาพของการศึกษา ถ้าเราจะปฏิรูปประเทศไทย เราต้องร่วมมือกันปฏิรูปการศึกษา...” จากการดำเนินการติดตามผลและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา พบปัญหาที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข พัฒนาและสานต่อคือผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งการคิด วิเคราะห์ คุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านความสามารถและสมรรถนะ ก็ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และขาดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552: 2, 5-6) นอกจากนี้ นักศึกษาในปัจจุบันยังไม่ค่อยฝึกใฝ่ ไม่ค่อยปฏิบัติ ไม่ค่อยเพียรพยายาม อ่อนแอ ด้านบูรณาการวิชาการ มีปัญหาเรื่องภาษาและการสื่อสาร อ่อนแอทางปัญญา ไม่รู้จักคนอื่น ไม่รู้จักที่จะเรียนรู้ และไม่รู้จักที่จะไขว่คว้า (สุนทร โสติพันธ์. 2553: 45) จึงเป็นหน้าที่ที่ท้าทายของสถาบัน อุดมศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตออกสู่สังคมที่จะต้องหาวิธีการจัดการศึกษาที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ มาตรฐานวิชาชีพและตรงตามความต้องการของ สังคม คุณภาพบัณฑิตยุคใหม่ที่พึงประสงค์ จึงเป็นผลลัพธ์ที่สถาบันอุดมศึกษา ตั้งเป้าหมายไว้ และต้องหาวิธีการจัดการศึกษาเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายนั้น ภาครัฐในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลได้กำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางให้ สถาบันอุดมศึกษา นำไปปฏิบัติ โดยกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552-2565) ได้กำหนดเป้าหมาย ของกรอบ ไว้ คือ “การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากร ที่มีคุณภาพสูง ตลาดแรงงานและพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ รวมทั้งการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย...” ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง(พ.ศ.2552-2561) ซึ่งได้กำหนดไว้ว่าภายในปี 2561 คนไทยยุคใหม่จะต้องเป็นผู้ที่ “สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาและคิดริเริ่มสร้าง สรรค์ มีจิตสำนึกและ ความ มุมุมิใจใน

ความเป็นไทย และสามารถก้าวทันโลก...” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา . 2552: 12) กอปรกับปัจจุบันกลุ่มอาเซียนมีการรวมตัวกัน และได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภายในปี ค.ศ. 2020 ข้อหนึ่งว่า “เพื่อพัฒนาอาเซียน ให้มีความเข้มแข็งในหลายๆ ด้าน รวมทั้งด้านการศึกษา โดยกำหนดให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกๆ ส่วน โดยผ่านการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา การพัฒนาทักษะ ศักยภาพ และการฝึกอบรม ” ทั้งนี้ข้อเสนอ การปฏิรูปการศึกษาใน ทศวรรษที่สอง(พ.ศ.2552-2561) มีมาตรการในการปฏิรูปอุดมศึกษาโดยเน้นการพัฒนาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ เน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะและความรู้ ความสามารถ ซึ่งมาตรการหลักได้กำหนดให้มีการ พัฒนากอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework) เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกๆระดับ /ประเภทการศึกษา โดยเฉพาะคุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualification) เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ และตามความต้องการของผู้จ้างงานสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2552: 15-18) โดยกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรีประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ดังนี้(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552: 20)

1. มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของกลุ่ม โดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้
2. สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่นๆ
3. สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน
4. มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ
5. มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาจึงได้นำแนวนโยบาย และยุทธศาสตร์ภาครัฐเป็นกรอบแนวทางสำหรับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกัน การจัดการเรียนการสอนแบบเดิมที่เน้นหลักทฤษฎีและการเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวคงไม่สามารถใช้เป็นรูปแบบในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและคุณลักษณะดังกล่าวได้ แนวคิดการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวดที่ 4 มาตรา 24(3) ที่ระบุว่า การจัดการศึกษา ควร “จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ... ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตี. 2545: 8) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอการ ปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง(พ.ศ.2552-2561) ที่มีมาตรการการจัดการศึกษาโดยเน้นการปฏิบัติ ในสัดส่วนมากกว่าทฤษฎี พัฒนาระบบเตรียมความพร้อม และการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและสาขาอาชีพต่างๆ พัฒนาหลักสูตรฐานวิชาชีพต่อยอดจากการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะ ความรู้ด้านอาชีพสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ รวมทั้งขยายการศึกษาระบบสหกิจศึกษา และการฝึกงานให้มากขึ้น ส่งเสริมการทำงานระหว่างเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน แนวนโยบายข้างต้นจึงเป็น แนวทาง ที่สถาบันอุดมศึกษาต่าง ให้ความสำคัญและ นำมาใช้สำหรับการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง โดยเน้นการสร้างประสบการณ์ การปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ให้แก่นักศึกษาในรูปแบบต่างๆตามหลักเรียนจากการทำ(Learning by Doing) เช่น การฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ การฝึกงาน การออกภาคสนาม การจัดทำโครงงานปัจจุบันอีกทางเลือกหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษานำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีความพร้อมในการก้าวสู่ระบบการทำงานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา (Employability) คือ สหกิจศึกษา (Cooperative Education) ซึ่งเป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาสลับกับการไปหาประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการอย่างมีระบบ ด้วยความร่วมมือจากสถานประกอบการและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นระบบการศึกษาที่ผสมผสานการเรียนกับการปฏิบัติงานจริง (Work Integrated Learning: WIL) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพ(Career Development) และเสริมทักษะและประสบการณ์ให้พร้อมที่จะ เข้าสู่ระบบการทำงาน(Employability) มุ่งเพิ่มเติมประสบการณ์ทางด้านวิชาการ วิชาชีพ และการพัฒนาตนเอง แก่นักศึกษา เปิดโอกาสให้สถานประกอบการทั้งภาคเอกชนและภาครัฐได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต(สมาคมสหกิจศึกษาไทย. 2552: 6-7) โดยสะท้อนกลับข้อมูลไปยังสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้ ทันสมัย ได้มาตรฐาน และตรง ความต้องการของตลาดแรงงาน อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานประกอบการกับสถาบันอุดมศึกษา อันนำไปสู่ความร่วมมือทางวิชาการต่อไปการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามีกระบวนการสหกิจศึกษาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดย) กระบวนการก่อนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านหลักสูตร การดำเนินงาน นักศึกษา การประชาสัมพันธ์หลักสูตร สหกิจศึกษา การพิจารณารับรองลักษณะงาน การ สัมภาษณ์สหกิจศึกษา การจับคู่ระหว่างนักศึกษากับสถานประกอบการ 2) กระบวนการระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เป็นการติดตามให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษา นิเทศงานสหกิจศึกษา 3) กระบวนการหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ การนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา การจัดทำฐานข้อมูล(สมาคมสหกิจศึกษาไทย. 2552: 35)

มหาวิทยาลัยศรีปทุมเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนรายแรกๆ ที่ได้เข้าร่วมโครงการนำร่อง สหกิจศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นมา โดยการดำเนินงานระยะแรกอยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของสำนักงานวิชาการ ต่อมาปีการศึกษา 2549 ได้มีการขยายงานสหกิจศึกษา จึงได้มีการจัดตั้งเป็น ศูนย์สหกิจศึกษาและการจัดหางาน โอนสังกัดไป อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกลุ่มงานกิจการสัมพันธ์ มีฐานะเป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบันมีหน้าที่ ส่งเสริมการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะต่างๆ และในปีการศึกษา 2553 ได้มีการเปลี่ยนชื่อศูนย์ จากเดิมเป็นศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ การดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้ยึดแนวทาง ตามกระบวนการสหกิจศึกษาของสมาคมสหกิจศึกษาไทยที่ได้กำหนดไว้ดังกล่าวแล้ว ข้างต้นทั้งกระบวนการก่อนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ซึ่งได้มีการจัดรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในหลักสูตร มีการเตรียมความพร้อมนักศึกษา ก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการประชาสัมพันธ์ หลักสูตรสหกิจศึกษา การรับสมัครนักศึกษาสหกิจศึกษา การพิจารณาสถานประกอบการและ ลักษณะงานสหกิจศึกษา การคัดเลือกและจับคู่ระหว่างนักศึกษากับสถานประกอบการ สำหรับ กระบวนการระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามหาวิทยาลัย ได้จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาสหกิจศึกษาตลอดระยะเวลา ของการปฏิบัติงาน มีการนิเทศ งานนักศึกษาในขณะที่ปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ส่วนกระบวนการหลังการปฏิบัติงานได้จัดให้มี กิจกรรมการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน การประเมินผล และการจัดทำฐานข้อมูล ตลอดระยะเวลาที่ ผ่านมา คณะต่างๆ ได้ให้ความสนใจ จัดการศึกษาหลักสูตรสหกิจศึกษา เพิ่มขึ้นตามลำดับ ปัจจุบันมี คณะที่จัดการศึกษาหลักสูตรสหกิจศึกษาได้แก่ คณะบัญชี คณะนิเทศศาสตร์คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลป ศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติ อย่างไรก็ตาม ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การดำเนินงานสหกิจศึกษาของ มหาวิทยาลัยศรีปทุมพบว่า ยังไม่บรรลุเป้าหมายและยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งจากการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาสห กิจศึกษารุ่นที่ 17 ที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอ บการจำนวน 288 คน และสถาน ประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาจำนวน 137 แห่ง ผลการประเมินพบว่าประเด็น ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีคะแนนต่ำสุด อันดับ คือการจัดสวัสดิการและค่าตอบแทนให้แก่นักศึกษา ความพร้อมด้ านอุปกรณ์และ เครื่องมือสำหรับ การปฏิบัติงานของนักศึกษา การให้บริการของศูนย์ สหกิจศึกษาฯ คุณภาพงาน ที่ได้รับ มอบหมายให้ปฏิบัติ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ตามลำดับ นอกจากนี้ นักศึกษายังให้ความเห็นเพิ่มเติม ว่าศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรแจ้งข้อมูลที่ชัดเจน และล่วงหน้า ควรให้รายละเอียดเกี่ยวกับ สถานประก อบการและ งานที่ต้องไปปฏิบัติล่วงหน้า การ ประสานงานของมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการยังไม่ดีพอ และสถานประกอบการยังขาดความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนของการดำเนินงานสหกิจศึกษา(ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ . 2553: 1-4) ด้านความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา พบว่าประเด็นที่มีคะแนนต่ำสุดคือ คุณภาพงานที่

มอบหมายให้นักศึกษาปฏิบัติ ความพร้อมของสถานประกอบการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สหกิจศึกษา ของสถานประกอบการ (ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ . 2553: 1-2) สอดคล้องกับ ผลการวิเคราะห์จุดอ่อนของการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ซึ่งพบว่าปัญหาสำคัญที่สุดของการดำเนินงานสหกิจศึกษาคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษาและผู้เกี่ยวข้องยังไม่เห็นประโยชน์ของสหกิจศึกษา ไม่มีการจัดการความรู้ ด้านสหกิจศึกษา และขาดฐานข้อมูลในการดำเนินงาน(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 51) นอกจากนั้นได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงาน สหกิจศึกษา และนักศึกษา ที่เคยผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามาแล้ว พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการ ดำเนินงานสหกิจศึกษาของ มหาวิทยาลัยศรีปทุมยังมีอีกหลายประเด็น สรุปได้ดังนี้

1. จำนวนนักศึกษา มหาวิทยาลัยได้กำหนดเป้าหมายจำนวนนักศึกษสหกิจศึกษาของแต่ละ คณะไว้คือ ร้อยละ 75 ของนักศึกษาแต่ละหลักสูตร เมื่อพิจารณาจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมสหกิจศึกษา พบว่ามีประมาณร้อยละ 37 ซึ่งเหตุผลหนึ่งที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สนใจเข้าร่วมเพราะเห็นว่าสหกิจศึกษา ไม่แตกต่างจากการฝึกงานและเกรงว่าจะจบช้ากว่าปกติ นอกจากนั้นยังเห็นว่าขั้นตอนของสหกิจศึกษา ยุ่งยากซับซ้อน

2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษายัง ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ไม่เห็นประโยชน์ของสหกิจศึกษาและ เห็นว่าสหกิจศึกษา มีขั้นตอนยุ่งยากในการดำเนินงาน เป็นการเพิ่มภาระ

3. หลักสูตร รายวิชาสหกิจศึกษา มีจำนวนหน่วยกิต 6-9 หน่วยกิต บรรจุไว้ในกลุ่มวิชาชีพ เลือก นักศึกษาส่วนใหญ่ จึงเลือกที่จะเรียนในรายวิชาที่เลือกแทนการไป ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ เพราะไม่มั่นใจในกระบวนการสหกิจศึกษาและเกรงว่า จะไม่ได้ปฏิบัติงานจริงที่ เกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขาวิชาที่เรียน ทำให้เสียโอกาสและอาจ จบการศึกษาล่าช้า นอกจากนั้นยังเห็น ว่าการเรียนในรายวิชาที่พอจะทำให้ได้ความรู้และที่สำคัญยังเป็นโอกาสสำหรับการทำเกรดเฉลี่ย

4. บุคลากรด้านสหกิจศึกษา แม้ว่า การดำเนินงานสหกิจศึกษา จะรับผิดชอบโดยศูนย์ สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ แต่ ส่วนใหญ่ ขั้นตอนของการดำเนินงานสหกิจศึกษา ยังคงดำเนินงาน โดยอาจารย์ประจำคณะ/สาขาวิชา ซึ่งที่ผ่านมาในส่วนของสาขาวิชานั้น ยังไม่มีการกำหนดบุคลากรที่ ดูแลด้านสหกิจศึกษาโดยเฉพาะ แต่ยังคงให้ยูภายใต้ความรับผิดชอบหลักของผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ ในการ พิจารณามอบหมายให้อาจารย์ประจำสาขาวิชาแต่ละท่านทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สหกิจศึกษาเพื่อดูแลให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษา ทั้งในเรื่องการปฏิบัติ งาน การจัดทำรายงาน การใช้ชีวิต และเรื่องอื่น ๆ ตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ส่วนใหญ่ถึงเห็นว่าสหกิจศึกษา เป็นการเพิ่มภาระงาน

5. คุณภาพงานสหกิจศึกษา สถานประกอบการที่เข้าร่วมสหกิจศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษา และยึดติดอยู่กับรูปแบบของการฝึกงาน ทำให้การดำเนินงานสหกิจศึกษาไม่เป็นไปตามกระบวนการและมาตรฐาน เท่าที่ควรโดยพบว่ายังคงมีการมอบหมายงานที่ยังไม่เหมาะสมกับนักศึกษาเท่าที่ควร และยังมีบางส่วนที่ได้รับมอบหมายงาน ไม่ตรงกับสาขาวิชาของนักศึกษา ไม่จัดค่าตอบแทนหรือสวัสดิ การที่เหมาะสมให้แก่นักศึกษา และยังมีปัญหาด้านการสอนงาน การให้คำปรึกษานักศึกษาสหกิจศึกษา

ประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดความชัดเจนในวิธีการจัดการสหกิจศึกษาของหน่วยงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการดำเนินงานสหกิจศึกษากับนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา และสถานประกอบการ ทำให้การจัดการสหกิจศึกษาไม่บรรลุผลสำเร็จตามหลักการและแนวคิดสหกิจศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจการพัฒนา รูปแบบการจัด การสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยให้มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม และเป็นแนวทางสำหรับการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ วิชาชีพ และตรงตามความต้องการของสังคม ซึ่งถือเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัด การสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อ

1. ศึกษาสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม
2. พัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้ทำให้ได้ รูปแบบการจัด การสหกิจศึกษาของ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในการนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัด การสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีปทุม กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยศึกษาเฉพาะวิธีการจัดการสหกิจศึกษาของหน่วยงาน สหกิจศึกษา กลางระดับสถาบันการศึกษา โดยครอบคลุมองค์ประกอบของกระบวนการสหกิจศึกษา 4 ด้าน ซึ่งได้จากการศึกษารวบรวมข้อมูลจากสมาคมสหกิจศึกษาไทย ดังนี้ (สมาคมสหกิจศึกษาไทย, 2552: 35)

1. ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา
2. ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา
3. ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา
4. ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการจัดการสหกิจศึกษา หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานด้านสหกิจศึกษาของ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายด้านสหกิจศึกษา วิธีการดำเนินงานสหกิจศึกษา การจัดการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ปัญหา อุปสรรค ต่างๆ ที่เป็นสาเหตุทำให้การจัดการสหกิจศึกษาไม่ประสบความสำเร็จหรือยังขาดประสิทธิภาพ รวมทั้งจุดอ่อน จุดแข็งที่เป็นปัจจัย จุดแข็งและปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จของการปฏิบัติงาน

2. รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา หมายถึง ลักษณะการจัดดำเนินงานสหกิจศึกษาที่แสดงถึงความสัมพันธ์ ของกระบวนการในการประสานงานระหว่างนักศึกษา มหาวิทยาลัย และสถานประกอบการ ของศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบของกระบวนการจัดการสหกิจศึกษา 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา หมายถึง การจัดทำดำเนินงานเกี่ยวกับการ กำหนดหลักสูตรและ รายวิชา สหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้แก่ การกำหนดหลักสูตร กำหนดจำนวนหน่วยกิต และการจัดแผนการเรียนรายวิชาสหกิจศึกษา

2.2 ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา หมายถึง การจัดทำดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างและการบริหารงานหน่วยงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้แก่ การจัดโครงสร้างของหน่วยงานสหกิจศึกษา รูปแบบการบริหารงาน และกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา การจัดบุคลากร ทรัพยากรสนับสนุน และระบบสารสนเทศ

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา หมายถึงการจัดดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ในกระบวนการดำเนินงานสหกิจศึกษา ได้แก่ การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา การจัดทำงานและรับรองงานสหกิจศึกษา การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา การจัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา

2.4 ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา หมายถึง การจัด ดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมหรือบริการต่างๆ ของศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการจัดการสหกิจศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

3. สหกิจศึกษา หมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับวิชาชีพในสาขาของนักศึกษาโดยได้รับความ ร่วมมือจากสถาน ประกอบการ เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติงานจริง

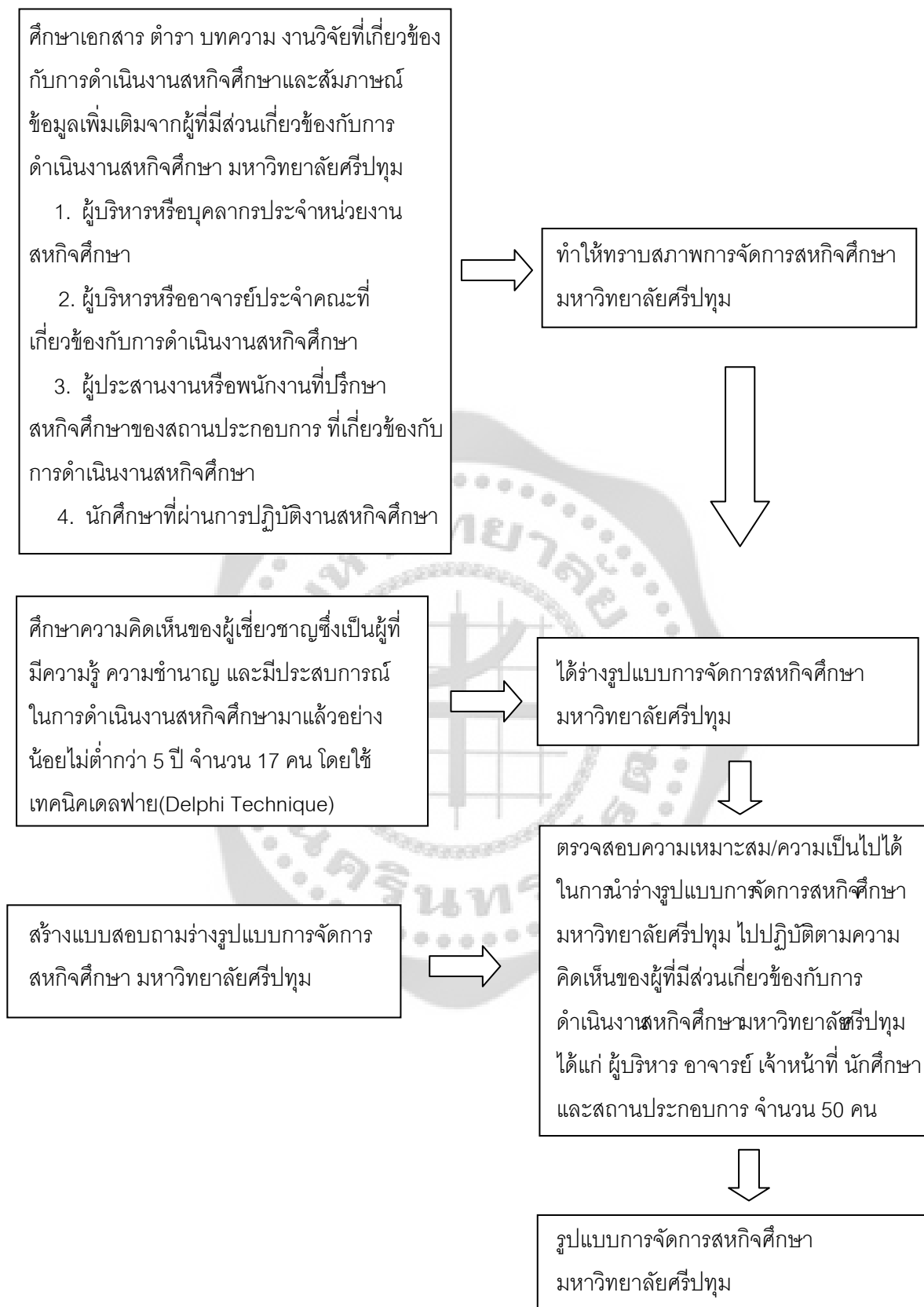
4. สถานประกอบการ หมายถึง หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ให้ความร่วมมือรับนักศึกษา เข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

5. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร บุคลากรประจำศูนย์ สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ เจ้าหน้าที่ อาจารย์ และผู้บริหารประจำคณะของมหาวิทยาลัย ศรีปทุม ผู้บริหาร ผู้ประสานงาน พนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ หรือผู้แทนจาก กลุ่ม อุตสาหกรรม โดยเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้านสหกิจศึกษามาแล้ว อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 2 ปี และนักศึกษาที่ ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามาแล้ว

6. เกณฑ์ หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำร่างรูปแบบ การจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ โดยในการวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้ที่ 3.50

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยได้ศึกษา และประมวลข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานสหกิจศึกษารวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมเพิ่มเติมเพื่อให้ทราบสภาพการจัดการสหกิจศึกษาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น อันจะเป็น ข้อมูลสำหรับการร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม และนำมาสร้างเป็น แบบสอบถามร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาเพื่อนำไป สืบหาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และ นำไปสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรี ปทุม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม แสดงดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัด การสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา และตรวจสอบความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัด การสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ จากการศึกษา สภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา ค้นคว้า ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำเสนอจำแนกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา
 - 1.1 ความเป็นมาของสหกิจศึกษา
 - 1.2 ความหมายของสหกิจศึกษา
 - 1.3 วัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษา
 - 1.4 ประโยชน์ของสหกิจศึกษา
2. สหกิจศึกษาในต่างประเทศ
3. สหกิจศึกษาในประเทศไทย
 - 3.1 กระบวนการสหกิจศึกษา
 - 3.2 มาตรฐานสหกิจศึกษา
 - 3.3 การดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
4. รูปแบบการจัดการ
 - 4.1 ความหมายของการจัดการ
 - 4.2 หน้าที่ทางการจัดการ
 - 4.3 ระดับชั้นของการจัดการ
 - 4.4 ทักษะการจัดการ
 - 4.5 การจัดองค์การ
 - 4.6 การจัดโครงสร้างองค์การ
 - 4.7 การบริหารและการจัดการสหกิจศึกษาในสถานศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา

ความเป็นมาของสหกิจศึกษา

สหกิจศึกษาเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ จริง ถือเป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพแก่นักศึกษา สถาบันการศึกษา หลายแห่งทั่วโลก รู้จักและนำ สหกิจศึกษา ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมาเป็นเวลานานแล้ว ดังที่สมาคมสหกิจศึกษาไทย(2552: 3-5) ได้รวบรวมข้อมูลไว้ว่า สหกิจศึกษาได้ เริ่มต้นครั้งแรกในปี พ .ศ.2446 (ค.ศ.1903) ในทวีปยุโรปที่ประเทศอังกฤษโดยใช้ชื่อเรียกว่า “หลักสูตร แชนด์วิช” โดยจัดการศึกษาในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมานวิ ซึ่งจัดหลักสูตรให้แก่ นักศึกษาสองกลุ่ม คือกลุ่มนักศึกษาที่เรียนปกติในสถานศึกษาและไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ กับกลุ่มนักศึกษาที่เป็นพนักงานในสถานประกอบการและมาเรียนใน สถานศึกษา ต่อมาประเทศ เยอรมนีได้นำแนวคิดดังกล่าวไปปรับประยุกต์ใช้ โดยจัดการศึกษาเพื่อสร้างประสบการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษาออกเป็น 3 โปรแกรมเพื่อให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของตนเองจนประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) โปรแกรมฟาคโฮคชูลิน (Fachhochschulen) เป็นการ เชื่อมโยงการศึกษาภาคทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติโดยใช้เวลาในการปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรม 2 ภาคการศึกษาตามหลักสูตร 4 ปี ทวิภาค 2) โปรแกรมเบรฟอาคาเดมี (Berufsakademie) เป็นความร่วมมือในลักษณะทวิภาคีที่ ผสมผสานภาคทฤษฎีกับการปฏิบัติงานจริง ใช้เวลาการศึกษาตามหลักสูตร 3 ปี และ 3) โปรแกรมซัมไฮคชูลิน(Gesamthochschulen) เป็นการฝึกงานในมหาวิทยาลัย 2 ภาคการศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร หลังจากนั้นในปี พ .ศ.2449(ค.ศ.1906) แนวคิดดังกล่าวได้แพร่ไปยังทวีปอเมริกาเหนือ ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการนำของเฮอร์แมน ชไนเดอร์ (Herman Schneider) มหาวิทยาลัยซินซินนาติ ซึ่งได้เสนอการแก้ปัญหาการสอนด้านความคิดรวบยอดและทักษะเกี่ยวกับวิชาชีพของนักศึกษาที่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในชั้นเรียน มาเน้นการปฏิบัติเพื่อความเข้าใจและชำนาญ ในการดำเนินงานได้แบ่งนักศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์ออกเป็นสองกลุ่ม ในแต่ละสัปดาห์ นักศึกษากลุ่มหนึ่งจะเรียนที่มหาวิทยาลัย และอีกกลุ่มหนึ่งจะไปปฏิบัติงานด้านวิศวกรรมที่โรงงานท้องถิ่นในลักษณะจ้างงาน ผลพบว่าการสลับการเรียนกับการทำงานทำให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการเรียนในชั้นเรียน เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและเกิดทักษะใหม่ ทำให้มั่นใจในการ ลือ ออาชีพและมีศักยภาพในการทำงาน ต่อมามหาวิทยาลัยหลายแห่งได้นำแนวคิดดังกล่าวไปใช้กับการเรียนการสอน อย่างกว้างขวาง เช่น มหาวิทยาลัยนอร์ธอีสเทิร์น ได้นำแนวคิดไปใช้ในหลักสูตร วิศวกรรมศาสตร์เช่นกัน มหาวิทยาลัยแอนท็อค ได้นำไปใช้ในหลักสูตรศิลปศาสตร์ จนกระทั่งปี พ.ศ.2508(ค.ศ.1965) สหรัฐอเมริกามีกฎหมายอุดมศึกษาให้ทุนแก่สถาบันที่พัฒนาโปรแกรมสหกิจศึกษา จึงทำให้สหกิจศึกษาขยายตัวอย่างรวดเร็วและได้แผ่ขยายไปสู่ประเทศแคนาดาโดยมหาวิทยาลัยออตตาวา

เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศแคนาดาที่นำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ โดยรูปแบบหลักสูตรสหกิจศึกษาไม่ตายตัวมีทั้งแบบสลับภาคการศึกษากับภาคการทำงาน และแบบคู่ขนานที่ เรียนและทำงานในเวลาเดียวกัน อย่างไรก็ตามหลักสูตรสหกิจศึกษายังต้องใช้เวลาในการศึกษานานกว่าหลักสูตรปกติ สำหรับประเทศในแถบเอเชียแปซิฟิก สหกิจศึกษาได้เริ่มแผ่ขยายไปสู่ประเทศออสเตรเลีย ที่สถาบันเทคโนโลยีฟุทสเครย์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสวินเบิร์นในปี พ.ศ.2505 โดยได้สร้างหลักสูตรประสบการณ์วิชาชีพ ใช้ชื่อหลักสูตรว่า การศึกษาแบบแซนด์วิช โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ 1) แซนด์วิชแบบบาง เป็นการศึกษานในสถานศึกษา 7 ภาคการศึกษา และภาคการทำงาน 2 ภาคการศึกษา และ 2) แซนด์วิชแบบหนา เป็นการศึกษานในสถานศึกษา 7 ภาคการศึกษา และภาคการทำงาน 6 ภาคการศึกษา โดยรูปแบบดังกล่าวจัดให้กับนักศึกษาที่เรียนในสถานศึกษาและไปปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรม และนักศึกษาที่เป็นลูกจ้างในภาคอุตสาหกรรมและมาเรียนในสถานศึกษา ต่อมาสหกิจศึกษาได้แผ่ขยายไปสู่ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น มหาวิทยาลัย สอนสองกงโปลีเทคนิค ที่เน้นการพัฒนาบัณฑิตด้วยประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศเพื่อให้บัณฑิตมีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนานยาง ประเทศสิงคโปร์ จัดสหกิจศึกษาในรูปแบบที่เน้นให้ นักศึกษาไปฝังตัวอยู่ในสถานประกอบการเป็นระยะเวลา 5 เดือนก่อนสำเร็จการศึกษา นอกจากนั้น สหกิจศึกษายัง ได้แผ่ขยายไปสู่ประเทศจีนในเวลาต่อมา

สำหรับประเทศไทยสหกิจศึกษา (Cooperative Education) ได้เริ่มเข้ามาเป็นครั้งแรกในปี 2536 โดยศาสตราจารย์ ดฉจิตร ศรีสอ้าน เป็นผู้นำระบบสหกิจศึกษาเข้ามาและยังได้เป็นผู้บัญญัติคำว่าสหกิจศึกษาขึ้น ซึ่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่นำระบบสหกิจศึกษา มาใช้ ต่อมาแนวคิดดังกล่าว ขยายไปยังมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จนกระทั่งในปีพ.ศ.2545 รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยในขณะนั้นได้ประกาศนโยบายให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ แก่สถาบันการศึกษาที่จัดสหกิจศึกษา โดยได้ริเริ่มโครงการพัฒนาสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในลักษณะโครงการนำร่องซึ่งมีสถาบันอุดมศึกษา 17 แห่ง สถานประกอบการ 257 แห่ง และนักศึกษา 679 คน เข้าร่วมโครงการ และได้ขยายผลโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ไปจนถึงรุ่นที่ 5 ในปีการศึกษา 2547 โดยรวมแล้วมีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วม 60 แห่ง สถานประกอบการ 2,000 แห่ง และนักศึกษา 10,444 คน(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 5) นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาสหกิจศึกษาได้ขยายอย่างรวดเร็วสู่ระดับชาติ โดยรัฐบาลได้ก้าวเข้ามาสนับสนุนผ่านสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งได้กำหนดกลยุทธ์ มาตรการ แผนการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมสำหรับสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษา รูปแบบสหกิจศึกษา และได้จัดตั้งเครือข่ายสหกิจศึกษา เพื่อเป็นหน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

รูปแบบสหกิจศึกษา ชั้น 9 เครื่องข่าย ครอบคลุมทุกภูมิภาค ได้แก่ เครื่องข่ายสหกิจศึกษาภาคเหนือ ตอนบน เครื่องข่ายสหกิจศึกษาภาคเหนือตอนล่าง เครื่องข่ายสหกิจศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน เครื่องข่ายสหกิจศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เครื่องข่ายสหกิจศึกษาภาคกลางตอนบน เครื่องข่ายสหกิจศึกษาภาคกลางตอนล่าง เครื่องข่าย สหกิจศึกษาภาคใต้ตอนบน เครื่องข่ายสหกิจศึกษา ภาคใต้ตอนล่าง และเครื่องข่ายสหกิจศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ตอนบน เครื่องข่ายสหกิจศึกษา มีสถาบันอุดมศึกษาใช้ สหกิจศึกษาเป็น ทางเลือก ในการจัดการศึกษาที่กว้างขวางขึ้นในเกือบทุก สาขาวิชา และจากการสำรวจล่าสุด ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2554: ออนไลน์) ใน ปี 2553 พบว่ามีสถาบันอุดมศึกษา 97 แห่ง สถานประกอบการจำนวน 10,231 แห่ง และนักศึกษา จำนวนกว่า 20,448 คน เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551: 49-50) ได้จัดให้มีการประชุมระดมสมองของคณะอนุ กรรมการและคณะทำงานพัฒนาสหกิจศึกษา ไทยเพื่อวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมสหกิจศึกษา ก่อนที่จะจัดทำแผนกลยุทธ์ มาตรการ แผนการ ดำเนินงานโครงการและกิจกรรมสำหรับสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา ต่อไป ผลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม พบว่าจุดแข็งของสหกิจศึกษาได้แก่ ผู้ บริหารระดับสูงของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีนโยบายสนับสนุนหลักสูตรสหกิจศึกษา บัณฑิตที่ ผ่าน หลักสูตรสหกิจศึกษามีศักยภาพ และสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต นอกจากนี้ยังมีเครื่องข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา 9 เครื่องข่ายที่มีแนวโน้มที่จะเชื่อมโยงการทำงาน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับจุดอ่อนพบว่าปัญหาสำคัญ ที่สุดคือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษายังไม่ชัดเจน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่เห็นประโยชน์ ของโครงการ สหกิจศึกษา ขณะเดียวกันก็ยังมี ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงาน เช่น ไม่มี ความต่อเนื่องของบุคลากรในสายปฏิบัติการที่ดำเนินงานเกี่ยวกับสหกิจศึกษาของทุกภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษาและองค์กร ผู้ใช้บัณฑิต ไม่มีการจัดการความรู้เกี่ยวกับสหกิจ ศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องขาดแรงจูงใจในการดำเนินงานสหกิจศึกษาทำให้รู้สึกว่าเป็นภาระ ด้าน โอกาสการพัฒนา สหกิจศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมภายนอกนั้นเอื้ออำนวยอย่างยิ่งที่จะช่วยส ่งเสริม การดำเนินการสหกิจศึกษา เช่น ภาครัฐมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา จัดให้นักศึกษาได้มีการฝึกปร ะสบการณ์จากการทำงานจริง มีเครื่องข่ายที่มีประสิทธิภาพที่ครอบคลุม ทุกสาขาวิชาสี่พและทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน บัณฑิตที่ผ่านหลักสูตรสหกิจศึกษามีโอกาสได้ งานทำมากกว่า สหกิจศึกษาช่วยเสริมสร้างอ งค์ความรู้และนวัตกรรม ระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และองค์กรผู้ใช้บัณฑิต นอกจากนี้ความร่วมมือ ด้านสหกิจศึกษาระหว่างอ งค์กรผู้ใช้บัณฑิต และ สถาบันอุดมศึกษา ยังเป็นหนึ่งในตัวชี้วัด ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา และคุณภาพบัณฑิตของ สถาบันอุดมศึกษา และองค์กรผู้ใช้บัณฑิตมีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตถือเป็นส่วนหนึ่งของความ

รับผิดชอบที่มีต่อสังคม สำหรับ รัฐบาลจะคุกคามของสหกิจศึกษาพบประเด็นที่สำคัญอยู่ที่องค์กรผู้ใช้บัณฑิตไม่เห็นประโยชน์ของสหกิจศึกษา และมองว่าสหกิจศึกษาเป็นภาระที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีขั้นตอนและความยุ่งยากในการบริหารจัดการ ขาดการเชื่อมโยงและประสานงานกันในระดับนโยบายในการวางแผนพัฒนากำลังคนของชาติ ระหว่างหน่วยงานของรัฐในระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และจากการสรุปผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษานำร่องจาก รุ่นที่ 1 ถึงรุ่นที่ 5 พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสหกิจศึกษา ดังนี้(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 38-39)

1. ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกิจศึกษาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งองค์กรผู้ใช้บัณฑิต นักศึกษา ตลาดจนบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา
2. ขาดความต่อเนื่องและเชื่อมโยงในระดับนโยบายในการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาอันเนื่องจากการเปลี่ยนผู้บริหาร
3. สถาบันอุดมศึกษาขาดความต่อเนื่องและชัดเจนในระดับนโยบาย
4. สถาบันอุดมศึกษาขาดการวางแผนการทำงานในขั้นตอนต่างๆ ของสหกิจศึกษาตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
5. นักศึกษาสหกิจศึกษาไม่มีความอดทน ขาดทักษะในการสื่อสาร การปรับตัวและเรียนรู้สังคมการทำงาน
6. สถาบันอุดมศึกษามีหลักสูตรไม่เหมาะสมทำให้นักศึกษาต้องเรียนมากกว่า 4 ปี จึงเป็นเหตุให้ไม่เข้าร่วมสหกิจศึกษา
7. สถาบันอุดมศึกษาไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบสหกิจศึกษาชัดเจน และไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับสหกิจศึกษา
8. สถาบันอุดมศึกษาขาดความจริงจังใน การติดต่อกับองค์กรผู้ใช้บัณฑิต และไม่มี การติดตามดูแลนักศึกษา
8. องค์กรผู้ใช้บัณฑิตไม่ให้ความสำคัญกับการมอบหมายผู้ทำหน้าที่ที่เลี้ยง ของพนักงาน และไม่จัดพี่เลี้ยงดูแลนักศึกษาสหกิจศึกษา
9. องค์กรผู้ใช้บัณฑิตไม่จัดสถานที่และเครื่องมือที่เหมาะสมให้นักศึกษาในปฏิบัติงาน
10. องค์กรผู้ใช้บัณฑิตไม่ให้ค่าตอบแทน สวัสดิการ ที่จำเป็นแก่นักศึกษา

ความหมายของสหกิจศึกษา

สมาคมสหกิจศึกษาโลกได้ ให้คำนิยามความหมายของสหกิจศึกษาไว้ว่า “Cooperative Education combines learning in the classroom and learning on the job. Students put their academic knowledge into action through relevant (and usually paid) work experiences with real-world employers, then bring their on-the-job challenges and insights back to class for further analysis and reflection...” (World Association of Cooperative Education (WACE). 2000: 2) ซึ่งสอดคล้องกับความหมายที่ ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอาน ได้กล่าวไว้ว่า สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาสลับกับการไปหาประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการอย่างมีระบบ ด้วยความร่วมมือจากสถานประกอบการและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นระบบการศึกษาที่ผสมผสานการเรียนกับการปฏิบัติงาน (Work Integrated Learning) เพื่อให้ นักศึกษามีประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงานจริงในสาขาวิชาที่ศึกษาผ่านการทำงานในสถานประกอบการ โดยเน้นหลักการเรียนจากการทำ (Learning by Doing) (สมาคมสหกิจศึกษาไทย. 2552: 7) หรือ Work-based learning หรือโครงการพิเศษ (Project) ที่มีประโยชน์กับสถานประกอบการ เช่น การปรับปรุงหรือการเพิ่มประสิทธิภาพ หรือการแก้ปัญหาของกระบวนการทำงาน (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี . 2552: 1-2) เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริงทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จากการทำงาน และมีคุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการต้องการ (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2554: ออนไลน์) และยังเป็นกลไกความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการอย่างต่อเนื่องตลอดไป (มหาวิทยาลัยบูรพา. 2554: ออนไลน์) หลักการสำคัญของสหกิจศึกษาคือ การจัด การศึกษาตามหลักการปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ตรงกับศักยภาพและความสนใจของแต่ละบุคคลเพื่อสอดคล้องตามเป้าหมายชีวิตในอนาคต มีการคัดเลือกจากสถานประกอบการและการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการที่ตนได้รับการคัดเลือกในระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควรอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา โดยงานที่นักศึกษาปฏิบัติเกิด จากการวางแผนร่วมกันของสถานศึกษาและสถานประกอบการอย่างเป็นระบบ ภายใต้การดูแลของพนักงานที่ปรึกษา มีการ ประเมินผลในการทำงานของนักศึกษาจากสถานประกอบการและจากสถานศึกษา(มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ . 2554: ออนไลน์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่นำระบบ สหกิจศึกษาเข้ามาใช้เป็นแห่งแรกในประเทศไทย ได้ระบุความแตกต่างระหว่าง การปฏิบัติงาน สหกิจศึกษากับการฝึกงานภาคฤดูร้อนไว้ดังนี้ (โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. 2545)

1. การเตรียมนักศึกษา นักศึกษาสหกิจศึกษาเป็นนักศึกษาที่สมัครเข้าร่วมโครงการ โดยต้องการหาประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติงานในสถานประกอบการในฐานะพนักงานชั่วคราว เป็นระยะเวลาประมาณ 16 สัปดาห์หรือช่วงละ 4 เดือนตลอดทั้งปีเป็นนักศึกษาที่มีความสามารถด้านการปฏิบัติงานพื้นฐานและวิชาการ โดยพิจารณาจากผลการศึกษาและความสามารถทางวิชาการเป็นสำคัญ เป็นผู้ที่มีความประพฤติเรียบร้อย มีวุฒิภาวะ ความรับผิดชอบ และบุคลิกภาพเหมาะสม ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนไปปฏิบัติงาน นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นศึกษาชั้นปีที่ 4 ทุกคนมีประกันอุบัติเหตุและสุขภาพ 24 ชั่วโมง ทั่วโลกตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาปฏิบัติงาน

2. การเตรียมมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบสหกิจศึกษาโดยตรง มีเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาทำหน้าที่ประสานงานกับสถานประกอบการ อาจารย์และนักศึกษาทุกสาขาวิชาได้แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ทำหน้าที่นิเทศงานและ ประเมินผลนักศึกษามหาวิทยาลัยถือว่าสหกิจศึกษาเป็นจุดเด่นของหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัย จึงมีนโยบายที่แน่นอนให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และบุคลากร

3. การเตรียมสถานประกอบการ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการแสวงหาความร่วมมือจากสถานประกอบการที่มีนโยบายสนับสนุนการศึกษาในรูปแบบสหกิจศึกษาและเข้าใจปรัชญาของสหกิจศึกษาอย่างถ่องแท้เท่านั้น มีการติดตามผลอย่างใกล้ชิด และสถานประกอบการจะต้องจัดพี่เลี้ยง (Job Supervisor) เป็นหัวหน้าสอนงานและประเมินผลนักศึกษาโดยตรง

4. คุณภาพงาน นักศึกษาจะได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการที่เสนองานที่มีคุณภาพตรงตามสาขาวิชาที่ศึกษาอยู่ เป็นงานที่มีหน้าที่และขอบข่ายความรับผิดชอบที่แน่นอนชัดเจน ในระหว่างการปฏิบัติงานนักศึกษาต้องทำรายงานวิชาการในหัวข้อที่สถานประกอบการกำหนด และปฏิบัติตามระเบียบการบริหารงานบุคคลของสถานประกอบการเสมือนหนึ่ง เป็นพนักงานจริงๆ เช่น การเข้าทำงาน การลา การขาดงานและการแต่งกาย

สหกิจศึกษาจัดเป็นรายวิชาในหลักสูตรอย่างชัดเจน สร้างโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกทักษะการทำงานจริง ณ สถานประกอบการเสมือนพนักงานชั่วคราวเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาหรือไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง (สมาคมสหกิจศึกษาไทย . 2552: 26) ในการดำเนินงานสหกิจศึกษาจึงต้องมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน มีการสนับสนุนด้านงบประมาณ ทรัพยากรและบุคลากร มีการจัดตั้งหน่วยงานหรือส่วนงานหรือผู้รับผิดชอบโดยตรงที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานสหกิจศึกษาและประสานงานกับสถานประกอบการ รวมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษา นิเทศงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานในทุกกระบวนการทั้งก่อนระหว่าง และหลังการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา เช่น การประชาสัมพันธ์เพื่อรับสมัครนักศึกษาเข้าร่วม

สหกิจศึกษา การเตรียมความพร้อมให้แก่ศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ เพื่อเติมเต็มทักษะด้านต่างๆ ให้นักศึกษามีความพร้อมทั้งการทำงานและการใช้ชีวิตในสังคมการทำงาน ด้านสถานประกอบการ สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าตอบแทน /สวัสดิการแก่นักศึกษา จัดให้มี พนักงานที่ปรึกษา(ผู้นิเทศงาน)ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ และสอนงานให้กับนักศึกษาตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ โดยเน้นการมอบหมายงานที่ตรงกับสาขาวิชาชีพของนักศึกษา และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ด้านนักศึกษาก็ต้องจัดทำรายงานตามรูปแบบวิชาการ เพื่อนำเสนอผลการปฏิบัติงานของตนเองเช่นกัน(มหาวิทยาลัยศรีปทุม . 2553: 12-18) แนวทางการดำเนินงานดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อลงกต ยะไวท์(2549: 14) ที่ได้กล่าวไว้ว่าระบบสหกิจศึกษาจะมีขั้นตอน การดำเนินงานที่มีความชัดเจน สร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาว่าจะได้ปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอย่างมีคุณภาพสามารถสร้างประสบการณ์จากการทำงานไม่ใช่เป็นการฝึกงาน เนื่องจากสถานประกอบการมีงานที่มีคุณภาพรองรับ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดย นักศึกษามีความพร้อมทั้งทางด้าน วิชาการ และวุฒิภาวะก่อนที่จะไปปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งหน่วย งานขึ้นมารองรับเพื่อประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และสถานประกอบการได้นักศึกษาที่มีความพร้อมเข้าปฏิบัติงานเป็นระยะเวลายาวนานขึ้นตลอดทั้งปี มีการประเมินผลตั้งแต่การ เตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนถึงนักศึกษากลับจากสถานประกอบการ จึงทำให้สหกิจศึกษา เกิดความแตกต่างจากการฝึกงานทั่วไป นอกจากนั้นในการดำเนินงานสหกิจศึกษา เฮอริแมน ชไนเดอร์ (Herman Schneider) ได้กำหนด the guiding principles หรือหลักการที่ทำให้สหกิจศึกษาเป็นการบูรณาการการเรียนกับการทำงานที่มีประสิทธิภาพไว้ดังนี้(Cates; & Cedercreutz. 2008: 22)

1. เปิดโอกาสให้สถานประกอบการมีบทบาทในการคัดเลือกนักศึกษาเข้ามาปฏิบัติงาน
2. สถานประกอบการต้อง เข้าใจหลักการสหกิจศึกษา มีกระบวนการ และวิธีการสอนงาน เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้จากการสังเกต เกิดทักษะความคิดและวิเคราะห์มากขึ้น
3. สถานประกอบการมี การประเมิน และวางแผน ตำแหน่งงาน อย่างเหมาะสมเพื่อให้ นักศึกษาได้มีโอกาสใช้ความรู้ทางวิชาการประยุกต์กับการปฏิบัติงาน
4. นักศึกษาต้องเปรียบเสมือน พนักงานของสถานประกอบการ และต้องได้รับค่าจ้าง ตอบแทนการปฏิบัติงาน
5. สหกิจศึกษาต้องเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร และต้องมีการประเมินผลตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
6. สถาบันการศึกษาต้องสร้างความเข้าใจและต้องเตรียมความพร้อมทางวิชาการให้นักศึกษา โดยเฉพาะความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

7. สถาบันการศึกษาต้องมีการวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา
8. การตระหนักรู้ของผู้เรียนว่าสหกิจศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของนักศึกษา นอกจากนั้นยังได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารสหกิจศึกษาของสถาบันการศึกษา ที่จะต้องมีในการดำเนินงานสหกิจศึกษา โดยได้เสนอหลักการดังนี้ (Cates; & Cedercreutz. 2008: 23)
 1. สถาบันการศึกษาต้องกำหนดนโยบายด้านสหกิจศึกษาที่เหมาะสม
 2. สถาบันการศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรสหกิจศึกษา จัดแผนการศึกษาสหกิจศึกษาที่เหมาะสม และพัฒนาการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตร
 3. สถาบันการศึกษาต้องกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน สหกิจศึกษา ให้มีความพร้อม และรองรับการประสานงานกับภาคธุรกิจ
 4. สถาบันการศึกษาต้องกำหนด และแต่งตั้งบุคลากรด้านสหกิจศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการให้บริการนักศึกษาและประสานงานกับสถานประกอบการเกี่ยวกับสหกิจศึกษา
 5. สถาบันการศึกษาต้องมีกระบวนการ จัดหางานคุณภาพจากสถานประกอบการให้นักศึกษาได้เข้าไปปฏิบัติงาน
 6. สถาบันการศึกษาจะต้องมีระบบการประเมินผล และมีการจัดเก็บฐานข้อมูลสหกิจศึกษา
 7. สถาบันการศึกษาจะต้อง เตรียมความพร้อมให้ นักศึกษาก่อน ออกปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ โดยอาจจัดเป็นรายวิชาหรือกิจกรรมเสริมอื่นๆ

ด้วยหลักการและแนวปฏิบัติของสหกิจศึกษา จึงทำให้สหกิจศึกษาแตกต่างไปจากการฝึกงานทั่วไป ซึ่งสรุปได้ว่าสหกิจศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นประสบการณ์วิชาชีพให้แก่นักศึกษา โดยส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาได้ออกไปปฏิบัติงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษา ณ สถานประกอบการก่อนที่จะสำเร็จการศึกษานอกจากการเรียนทฤษฎีในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและทักษะงานอาชีพ ตลอดจนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมการทำงานทำให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมโลกาภิวัตน์ได้อย่างเข้มแข็ง สหกิจศึกษาจึงเป็นทางเลือกที่กำลังเป็นที่นิยมสำหรับการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและวิชาชีพ

วัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษา

ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ อย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ในที่นี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษาที่หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้ให้ไว้ เช่นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี(2554: ออนไลน์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนบุรี (2554: ออนไลน์) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (2554: ออนไลน์) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2554: ออนไลน์) มหาวิทยาลัยศรีปทุม (2554: ออนไลน์) และสมาคมสหกิจศึกษาไทย (2552: 8) โดยสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพ (Career Development) และเสริมทักษะและประสบการณ์ให้พร้อมที่จะเข้าสู่ระบบการทำงาน (Employability)
2. มุ่งเพิ่มเติมประสบการณ์ทางด้านวิชาการ วิชาชีพ เสริมทักษะการนำทฤษฎีสู่การปฏิบัติ และการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษาให้มีคุณภาพสูงและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน
3. เพื่อสร้างโอกาสการได้งานทำแก่นักศึกษา
4. เปิดโอกาสให้สถานประกอบการทั้งภาคเอกชนและภาครัฐได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต
5. เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ได้มาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น
6. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานประกอบการ และสถาบันอุดมศึกษาผ่านนักศึกษา สหกิจศึกษาและคณาจารย์ในเขต อันจะนำไปสู่ความร่วมมือด้านวิชาการที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของสหกิจศึกษา

ได้รับการยอมรับว่า สหกิจศึกษา ก่อให้เกิดประโยชน์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งนักศึกษา สถาบันการศึกษา และสถานประกอบการ ซึ่งจากผลการศึกษาค้นคว้าของสหกิจศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(2551: 41) พบว่าสหกิจศึกษามีส่วนในการได้งานทำของบัณฑิตอย่างมากโดยอัตราการได้งานทำของบัณฑิตหลังจบการศึกษาไปแล้ว 6 เดือน สูงถึงร้อยละ 75-78 ด้านการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาเปรียบเทียบกับนักศึกษาในระบบฝึกงานภาคฤดูร้อนนั้นพึงเลี้ยงให้ ความเห็นว่านักศึกษาหลักสูตรสหกิจศึกษามีศักยภาพดีกว่านักศึกษาในหลักสูตรการฝึกงานภาคฤดูร้อน สำหรับประโยชน์ของสหกิจศึกษาที่มีต่อสถานประกอบการนั้น พบว่าประโยชน์สามอันดับแรกคือ สหกิจศึกษาทำให้สถานประกอบการมีโอกาสมากขึ้นในการคัดสรรคนที่มีแรงจูงใจและมีความกระตือรือร้น เข้าทำงาน สหกิจศึกษาช่วยคัดกรองคนที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นพนักงานประจำได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และสหกิจศึกษาทำให้สถานประกอบการเกิดปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับสถาบันการศึกษา (Braunstein; & Stull. 2001: 11) ทั้งนี้จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ของสหกิจศึกษาที่หน่วยงาน บุคคลและสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้ ให้ไว้ เช่น สมาคมสหกิจศึกษาไทย (2552: 8-9) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2554: ออนไลน์) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์(2554: ออนไลน์) มหาวิทยาลัยบูรพา(2554: ออนไลน์) มหาวิทยาลัยศรีปทุม (2554: ออนไลน์) และมหาวิทยาลัยสยาม (2554: ออนไลน์) (พัชนี นนทศักดิ์. 2552: 47-48) สรุปได้ดังนี้

ประโยชน์ต่อนักศึกษา ได้แก่

- 1) ได้รับความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ในการทำงานจริงในวิชาชีพที่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนนอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียน
- 2) ได้เรียนรู้สังคมการทำงาน ระบบงานในอุตสาหกรรม วัฒนธรรมองค์กร การทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักยอมรับและปรับปรุงตนเองตามคำแนะนำ รวมทั้งได้รับรู้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการทำให้เกิดการพัฒนาตนเองและมั่นใจในตนเองมากขึ้น
- 3) เกิดทักษะด้านการจัดการ การวางแผน การจัดลำดับงาน การวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาต่างๆ
- 4) เกิดทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสื่อสาร การเสนอรายงานข้อมูล
- 5) เกิดการเรียนรู้และเข้าใจลักษณะ งานในวิชาชีพ และได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวิชาชีพ ซึ่งเป็นข้อมูลในการเลือกสายงานอาชีพในอนาคตได้ถูกต้อง
- 6) เกิดความสัมพันธ์อันดีกับสถานประกอบการ เพื่อนร่วมงานและมีอาชีพในแวดวงวิชาชีพก่อนให้มีโอกาสได้รับการเสนองานเมื่อสำเร็จการศึกษา
- 7) เกิดทักษะการศึกษาค้นคว้า เรียนรู้ และแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้เป็นผู้ที่มีความทันสมัย ทันสถานการณ์
- 8) ได้รับคำตอบแทนจากการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ทำให้มีรายได้ในระหว่างการการศึกษา
- 9) มีผลการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาหลังสหกิจศึกษาดีขึ้น อันเนื่องมาจากประสบการณ์การทำงานจริง ณ สถานประกอบการ ส่งผลให้มีความเข้าใจและสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับเนื้อหาวิชาการในห้องเรียนได้ดีขึ้น
- 10) ได้ประเมินศักยภาพตนเอง ทำให้ทราบจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ซึ่งเป็นแนวทางในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพิ่มเติมก่อนสำเร็จการศึกษา
- 11) สำเร็จการศึกษามีบัณฑิตที่มีศักยภาพและความพร้อมในการทำงานสูง มีโอกาสได้รับการเสนองานก่อนสำเร็จการศึกษา

ประโยชน์ต่อสถานศึกษา ได้แก่

- 1) เกิดความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานประกอบการ
- 2) เกิดการต่อยอดความร่วมมือในการพัฒนาองค์ความรู้และงานวิจัย ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานประกอบการ รวมทั้ง พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ การสอน และการวิจัย
- 3) เกิดความร่วมมือที่ดีกับสถานประกอบการในการร่วมกันพัฒนาคุณภาพบุคลากร

- 4) ช่วยให้ผู้ศึกษาเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน
- 5) ทำให้ผู้ศึกษามีโอกาสได้ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของตนเอง
- 6) ได้ข้อมูลย้อนกลับ จากความคิดเห็นของสถานประกอบการในฐานะผู้ใช้บัณฑิต มาปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

7) สร้างภาพพจน์และชื่อเสียงที่ดีของผู้ศึกษา

ประโยชน์ต่อสถานประกอบการ ได้แก่

- 1) มีนักศึกษาที่มีศักยภาพและความพร้อมทางวิชาการ วิชาชีพระยะปฏิบัติงานตลอดปี
- 2) พนักงานประจำมีเวลา มากขึ้นที่จะทำงานอื่นที่มีความสำคัญมากกว่าหรือสามารถสร้างนวัตกรรมที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้มากขึ้น
- 3) เป็นโอกาสสำหรับการฝึกทักษะการสนทนาระหว่างการจัดการ และภาวะผู้นำให้กับพนักงานที่เลี้ยง
- 4) พนักงานที่เลี้ยงมีโอกาสเรียนรู้ทฤษฎีใหม่ๆ ผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎีเข้ากับภาคปฏิบัติ
- 5) สหกิจศึกษาเป็นวิธีสรรหาและคัดเลือกพนักงานเข้าร่วมงานได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น และยังไม่ต้องเสียเวลาในการทดลองการปฏิบัติงาน
- 6) ช่วยลดอัตราการเปลี่ยนงานของพนักงานและลดต้นทุนสำหรับการฝึกอบรมพนักงานใหม่
- 7) มีโอกาสสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษา เพื่อช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพแก่สังคมและประเทศชาติ
- 8) เกิดภาพพจน์ที่ดีด้านการส่งเสริมการศึกษา

ทั้งนี้การเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา นั้นแสดงผลสัมฤทธิ์ ให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการมีงานทำของบัณฑิต ซึ่งผลจากการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ต.ในปี พ.ศ.2550-2551ของมหาวิทยาลัยบูรพาพบว่านักศึกษาของคณะการจัดการและการท่องเที่ยวที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรสหกิจศึกษามีงานทำในอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างน่าพอใจ โดยบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ สาขาการตลาด และสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ได้งานทำถึงร้อยละ 100 ซึ่งเพิ่มจากอดีตที่มีอัตราการได้งานทำประมาณร้อยละ 60-80(พัชนี นนทศักดิ์. 2552: 47) และจากการสำรวจอัตราการได้งานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีพบว่าอัตราการได้งานทำ คำนวณค่าเฉลี่ย 3 ปี (2549-2551) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 81(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. 2552: 1) นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาสหกิจศึกษา ยังได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น จะเห็นได้จากการติดตามผลสัมฤทธิ์โครงการ

สหกิจศึกษาของเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน พบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่านักศึกษาได้รับประโยชน์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ (เฉลิมขวัญ ครุบุญญงค์ . 2552: 79) ในยุคที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สหกิจศึกษาจึงเป็นแนวทางการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยสร้างทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพสูง ซึ่งมีศักยภาพและความพร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีอาเซียนและเวทีโลกซึ่งเป็นภาคีสำคัญสำหรับกาขับเคลื่อนประเทศให้มีความสามารถในการแข่งขันและมีความเจริญทัดเทียมนานาประเทศ

สหกิจศึกษาในต่างประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ทั่วโลกได้ใช้สหกิจศึกษา เป็นทางเลือกสำหรับการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาอย่างแพร่หลายซึ่งนี่จะนำเสนอการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถานศึกษาต่างประเทศเพียง 5 ประเทศ ที่มีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (WIL: Work-integrated Learning) เป็นอย่างมากเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. 2551: 21-29)

สหรัฐอเมริกา จุดเริ่มต้นของแนวคิดสหกิจศึกษาเกิดจากแนวคิดของ เฮร์แมน ชไนเดอร์ (Herman Schneider) แห่งมหาวิทยาลัย Cincinnati ในปี ค.ศ.1906 หรือเรียกแนวคิดนี้ว่า แผนงานซินซินเนติ เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับทักษะวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพต่ำ จึงควรมีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และความชำนาญในทักษะวิชาชีพ ซึ่งหลักการนั้นได้แบ่งนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ออกเป็น 2 กลุ่ม โดยในแต่ละสัปดาห์นักศึกษากลุ่มหนึ่งจะเรียนในมหาวิทยาลัย และอีกกลุ่มหนึ่งจะออกไปปฏิบัติงานด้านวิศวกรรมที่โรงงานในท้องถิ่นในลักษณะการจ้างงาน ผลการศึกษา พบว่าการสลับการเรียนกับการทำงานทำให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการเรียนในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะใหม่ๆ ทำให้มีความมั่นใจในการเลือกอาชีพ มีศักยภาพในการทำงาน ต่อมา ค.ศ.1909 มหาวิทยาลัย Northeastern ได้นำแนวคิดนี้ใช้ในหลักสูตร วิศวกรรมศาสตร์เช่นกัน ปี ค.ศ.1921 มหาวิทยาลัย Antioch ได้นำไปใช้กับสาขาศิลปศาสตร์ ทั้งสถาบันเพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาเข้าสู่โลกอาชีพ ปี ค.ศ.1962 จึงเกิดกองทุนสนับสนุนสหกิจศึกษาขึ้น และในปี ค.ศ.1965 กฎหมายอุดมศึกษาได้ให้ทุนแก่สถาบัน ที่พัฒนาโปรแกรมสหกิจศึกษา ทำให้สหกิจศึกษาขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งในสายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคมศาสตร์ อย่างไรก็ตามการดำเนินการสหกิจศึกษายังเกิดปัญหาต่างๆ เช่น การจัดหางานที่เหมาะสม การถูกต่อต้านจากสหภาพแรงงาน และคณาจารย์ ความถดถอยทางเศรษฐกิจการหารูปแบบที่เหมาะสม และระยะเวลาปฏิบัติงานที่มีแนวโน้มนานขึ้นตั้งแต่ 2 4 6 10 12 และ 16 สัปดาห์ หรือ 1 ภาคการศึกษา เป็น 6 เดือน

หรือ 1 ปี เช่น มหาวิทยาลัย Cincinnati กำหนดให้โอกาสนักศึกษาสามารถเลือกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้ถึง 5 ครั้ง โดยในแต่ละครั้งของการออกปฏิบัติงานใช้ระยะเวลาการปฏิบัติงานครั้งละ 16-18 สัปดาห์ (University of Cincinnati. 2011: Online) สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย Northeastern ซึ่งได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเลือก ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้ถึง 1-3 ครั้ง ครั้งละ 6 เดือน นอกจากนั้นในการดำเนินงานสหกิจศึกษายังได้กำหนดให้มีผู้ประสานงาน (Coop Coordinator) ระดับคณะวิชาที่ทำหน้าที่ประสานงานสหกิจศึกษาในระดับคณะวิชากับหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัย และทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำแก่นักศึกษาทั้งเรื่องสหกิจศึกษาและการเตรียมความพร้อมและการปรับตัวในการทำงาน นอกจากนั้นยังได้มีการกำหนดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ทำหน้าที่ ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา ด้านลักษณะงาน ตำแหน่งงาน (Northeastern University. 2011: Online) ทั้งนี้ในบางมหาวิทยาลัยยังได้มีการกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษา สหกิจศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศงานสหกิจศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินงานสหกิจศึกษามีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ หลายสถาบันจึงได้มีการกำหนดให้มีบุคลากรด้านสหกิจศึกษาทำหน้าที่ด้านสหกิจศึกษาโดยเฉพาะ โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน การรับสมัครงาน รวมทั้งการให้บริการคำปรึกษา แนะนำแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา อย่างไรก็ตามโปรแกรมสหกิจศึกษายังไม่ดึงดูดความสนใจของนักศึกษาที่ยังไม่มีเป้าหมายทางอาชีพ สถาบันการศึกษาไม่สามารถจัดหางานในสถานประกอบการให้ตรงกับสาขาวิชาชีพของนักศึกษามากเป็นงานที่ไม่มีคุณภาพ และนักศึกษาบางส่วนต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นมากกว่าการทำงาน และการจัดโปรแกรมสหกิจศึกษาเป็นโปรแกรมเลือกแต่ใช้หลักสูตรเต็มเวลา ทำให้นักศึกษามีปัญหาในการจัดแผนการเรียน นักศึกษาบางส่วนต้องการเรียนให้เร็วขึ้นและไม่ปฏิบัติตามแผนการศึกษาเนื่องจากหลักสูตรสหกิจศึกษายาวนานกว่าหลักสูตรปกติ และใช้งบประมาณสูงมากสำหรับการเดินทางของผู้ประสานงานสหกิจศึกษาในการออกไปพบสถานประกอบการภายนอก(อลงกต ยะไวท์. 2549: 37; อ้างอิงจาก Knowles. 1972: 37-50)

แคนาดา มีการสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือ เรียกว่า การศึกษาแบบสหกิจศึกษา เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัย Waterloo ในปี ค.ศ. 1957 ในสาขาวิศวกรรมศาสตร์และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จนในปี ค.ศ. 1985 มีนักศึกษาเข้าร่วมถึงประมาณ 20,000 คน โดยหนึ่งในสามเป็นสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ และมีระยะเวลาการปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ภาค (16 สัปดาห์) 2 ภาค หรือ 3 ภาคการทำงานในหนึ่งปี แคนาดาไม่มีรูปแบบสหกิจศึกษาตายตัว ส่วนใหญ่จะมีภาคการศึกษาในชั้นเรียนมากกว่าการทำงาน (Thin Sandwich) มีทั้งแบบสลับภาคการศึกษากับภาคการทำงาน (Alternating Pattern) และแบบคู่ขนาน (Parallel Pattern) ที่เรียนและทำงานในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้หลักสูตรสหกิจศึกษายังมีระยะเวลาในการศึกษานานกว่าหลักสูตรปกติ ในเบื้องต้น

แคนาดามีปัญหาในการดำเนินงานสหกิจศึกษาอยู่บ้างในเรื่องความรู้ ความเข้าใจในสหกิจศึกษา สภาพทางภูมิศาสตร์ ยังเป็นอุปสรรคในการหางาน และต้นทุนการศึกษาที่มากกว่าหลักสูตรปกติร้อยละ 10 ปัจจุบันการจัดการศึกษาสหกิจศึกษาในแคนาดาประสบ ความสำเร็จเป็นอย่างมาก มหาวิทยาลัย Waterloo ได้ชื่อว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่เด่นทางด้านสหกิจศึกษาของโลก แห่งหนึ่ง โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานสหกิจศึกษากลางระดับสถาบันขึ้นเรียกว่า CECA หรือ Cooperative Education and the Centre for Career Action ทำหน้าที่ประสานงานสหกิจศึกษากับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ในการดำเนินงานสหกิจศึกษาได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อให้บริการแบบต่างๆ ดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การพัฒนาระบบฐานข้อมูล JobMine ซึ่งสามารถรวบรวมข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ประวัติส่วนตัวของนักศึกษา การจับคู่หรือจัดสรรงานสหกิจศึกษาให้นักศึกษา และการประกาศงานสหกิจศึกษา นอกจากนี้บุคลากรประจำหน่วยงานกลางสหกิจศึกษาแล้วยังกำหนดให้มีผู้ประสานงานระดับคณะวิชา (Faculty Relations Staff) ทำหน้าที่ประสานงาน สหกิจศึกษาระหว่าง ภาควิชา และนักศึกษา ในคณะวิชาต่างๆ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานสหกิจศึกษากลาง ด้านการกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติ งานสหกิจศึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษานั้นได้กำหนดให้ นักศึกษาสามารถออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เต็มเวลาได้ครั้งละตั้งแต่ 4-6 เดือน(University of Waterloo, 2011: Online)

อังกฤษ มีการสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือ เรียกว่า หลักสูตรแซนด์วิช(Sandwich Course) ได้เริ่มต้นครั้งแรกในปี คศ.1903ที่วิทยาลัยเทคนิคSunderland ในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมาวิ ผู้ประกอบการได้ให้การยอมรับคุณค่าของหลักสูตรไม่เพียงแต่เป็นการผสมผสานระหว่างความรู้กับการปฏิบัติงานเท่านั้นแต่เป็นระบบที่ถ่ายทอดการถ่ายทอด การศึกษาด้านวิชาการ ไปสู่การแข่งขันทางอุตสาหกรรมและการค้า การฝึกปฏิบัติงานในอังกฤษ โดยการจัดนักศึกษาเข้าไปอยู่ในอุตสาหกรรมนั้นจะเป็นการบูรณาการการปฏิบัติงานกับเนื้อหาในหลักสูตรทั้งหมด (อลงกต ยะไวทย์. 2549: 4; อ้างอิงจาก Knowles. 1972: 98-109) นอกจากนั้นในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาส่วนใหญ่มีทั้งปฏิบัติงาน 1 ปี และเรียน 3 ปี (หลักจากการศึกษาในชั้นปีที่ 2) แบ่งการปฏิบัติงาน เป็น 2 ถึง 5 ช่วง มีช่วงเวลาที่แตกต่างกันตลอดหลักสูตร เช่น มหาวิทยาลัย Surrey ได้กำหนดให้มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาครั้งละ12 เดือน (Wong; & Coll. 2001: 11) นอกจากนั้นการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาได้รับความร่วมมืออย่างดีทั้งจากสถานศึกษา (College-base, University-base) และอุตสาหกรรม (Industry-base) อาจารย์ผู้สอนจะทำหน้าที่ในการจัดหางาน แนะนำ และประเมินผลกา รปฏิบัติงาน ซึ่งแตกต่างจากสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานในช่วงแรกเกิดจากทัศนคติขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตที่ว่าการเรียนรู้จะอยู่ที่มหาวิทยาลัย แต่การฝึกทักษะอาชีพอยู่ที่ศูนย์ฝึกอาชีพหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต แม้ว่าจะเห็นพ้อง

ว่าการฝึกอาชีพมีความจำ เป็น แต่ไม่ได้ให้ความร่วมมือกับภาครัฐมากนัก แต่ในปัจจุบันองค์กรผู้ใช้บัณฑิตในประเทศอังกฤษให้การยอมรับมหาวิทยาลัยที่จัดหลักสูตรสหกิจศึกษา โดยเฉพาะความสามารถของนักศึกษาเกี่ยวกับทักษะการแก้ปัญหาโดยนำความรู้ภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติอย่างได้ผล การสื่อสาร การนำเสนอ การใช้สารสนเทศ ความสามารถในการทำงานเป็นทีมความรับผิดชอบ และทำให้ได้รับการจ้างงานต่อเนื่องหลักจากสำเร็จการศึกษา

เยอรมัน มีการสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือ 3 รูปแบบ คือ 1) โปรแกรม Fachhochschulen เกิดขึ้นในปี ค.ศ.1970-1971 เพื่อสร้างความใกล้ชิดระหว่างอุตสาหกรรมกับสถาบันอุดมศึกษา และสมาคมวิชาชีพ เป็นการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติโปรแกรมนี้มีหลายรูปแบบ ขึ้นกับสถาบันอุดมศึกษาและหลักสูตร โดย รัฐบาลสนับสนุนทุนให้แก่นักศึกษาที่ได้ค่าตอบแทนต่ำหรือไม่ได้เลย ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร 4 ปีการศึกษาแบบทวิภาค ใช้เวลาปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรม 1 ภาคการศึกษา 2) โปรแกรม Berufsakademie เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1974 ที่สถาบัน Berufsakademie-Baden เป็นการผสมผสานภาคทฤษฎีกับการปฏิบัติงานจริงแบบทวิภาคที่มากกว่าแบบแรก ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร 3 ปี และ 3) โปรแกรม Gesamthochschulen เป็นการฝึกงานใน มหาวิทยาลัย 2 ภาคการศึกษา แทนการไปปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งแตกต่างจากสองแบบแรก ในปัจจุบันโปรแกรม Berufsakademie ยังคงได้รับความนิยมทั้งการไปปฏิบัติงานแบบสลับวันเร็ว ย่นในชั้นเรียน และวันทำงานในแต่ละสัปดาห์และแบบต่อเนื่อง ในหลักสูตรเดียวกันงานที่ปฏิบัติในองค์กรผู้ใช้บัณฑิต ต้องเป็นงานวิจัยและพัฒนาหรือโครงการ

ออสเตรเลีย มีการสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือเรียกว่า การศึกษาแบบแซนด์วิช (Sandwich Education) เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ.1962-63 ที่สถาบันเทคโนโลยี Footscray และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี Swinburne มี 2 รูปแบบ คือแซนด์วิชแบบบาง (Thin Sandwiches) มีภาคการศึกษา 7 ภาค และภาคการทำงาน 2 ภาค และแซนด์วิชแบบหนาหลายชั้น (Thick Sandwiches) มีภาคการศึกษา 7 ภาค และภาคการทำงาน 6 ภาค มีทั้งนักศึกษาไปศึกษางานและเป็นลูกจ้างในอุตสาหกรรม ปัญหาที่พบในการดำเนินงานสหกิจศึกษาในประเทศ ออสเตรเลียมีเพียงเรื่องเหตุผลและปรัชญาที่หลากหลายตามสาขาวิชาต่างๆ ในปัจจุบันยังคงมีทั้งแบบสลับภาคการศึกษากับภาคการทำงานและแบบทำงานต่อเนื่อง โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี Swinburne ยังคงเป็นผู้นำทางสหกิจศึกษาหากพิจารณาผลการจัดอันดับของ Department of Education, Science and Training : DEST ของออสเตรเลียในปี ค.ศ. 2004 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี Swinburne ได้อันดับที่ 1 ในเรื่องการพัฒนา Generic Skills ให้กับนักศึกษาซึ่งเป็นทักษะในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ในการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี Swinburne มีสำนักงาน

ประสานงานอุตสาหกรรม (Industry Liaison Office) เป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่ประสานงานกับสำนักงาน IBL ที่ตั้งอยู่ทุกคณะวิชา มีการกำหนดให้มีเวลา วิชาที่ปรึกษาสหกิจศึกษารับผิดชอบในการดูแลนักศึกษา และมีพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการให้การดูแลนักศึกษาในขณะปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา จัดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ครั้งละ 6-12 เดือน โดยสถานประกอบการจ่ายค่าตอบแทนให้นักศึกษาสหกิจศึกษาในอัตราร้อยละ 70 ของค่าตอบแทนบัณฑิตระดับปริญญาตรี สำหรับหัวข้อในการเตรียมความพร้อมได้กำหนดให้มีหัวข้อด้านทักษะการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การกำหนดเป้าหมายในการทำงาน ทักษะการตัดสินใจ และการประเมินตนเอง (University of Technology Swinburne. 2011: Online)

การดำเนินงานสหกิจศึกษาในต่างประเทศได้พิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นการพัฒนาศักยภาพบัณฑิตอย่างแท้จริงและทำให้ ได้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรผู้ใช้บัณฑิต มีผู้ทำการวิจัยถึงผลของสหกิจศึกษาที่มีต่อการพัฒนานักศึกษา เช่น ทศนคติเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ซึ่งเฮวอร์ดและฮอร์วาทซ์ (Hayward; & Horvath. 2000: 7-14) ได้ทำการสอบถามนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศแคนาดา จำนวน 79 คน นักศึกษากลุ่มที่เรียนหลักสูตรสหกิจศึกษาและนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรปกติ พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรการศึกษาและประสบการณ์การทำงานของนักศึกษา และพบว่าทศนคติในการประกอบอาชีพของนักศึกษาสหกิจศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีทศนคติที่ดีในการประกอบอาชีพ เช่น การเลือกอาชีพ การปรับปรุงตนเอง การเผชิญต่อความเสี่ยง และความสามารถในการทำงานหนักในด้านความสัมพันธ์ของสหกิจศึกษาที่มีต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพด้วยตนเองและการควบคุมผลลัพธ์ของการทำงาน จากการวิจัยของ เดอลอเรนโซ (Delorenzo. 2000: 15-24) ที่สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 225 คน ในสาขาวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มีความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 มากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา แต่จำนวนภาคการทำงาน (work term) ที่เพิ่มมากขึ้นไม่มีผลต่อความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพ นอกจากนี้ นักศึกษาสหกิจศึกษา ยังมีความพอใจในประสบการณ์การทำงานและเห็นคุณค่าในโอกาสที่ได้ทดลองทำงานจริงมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์สหกิจศึกษา สหกิจศึกษา มีการแพร่ขยายไปในประเทศต่างๆ ทั่วโลก จนถึงขั้นสร้างเครือข่ายระดับโลกขึ้นมา คือการจัดตั้งสมาคมสหกิจศึกษาโลก (World Association of Cooperative Education, WACE) มีสำนักงานตั้งอยู่ที่บอสตัน สหรัฐอเมริกา โดยจะ จัดให้มีการประชุมระดับโลกทุก 2 ปี มีทั้งการสัมมนา และการอบรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการดำเนินงานสหกิจศึกษา การนำเสนอผลงานวิจัยเกี่ยวกับสหกิจศึกษา และการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรผู้ใช้บัณฑิต

สหกิจศึกษาในประเทศไทย

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันมุ่งเน้นที่จะสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้ปรับตัวกับโลกแห่งความจริงและสนองความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตในตลาดแรงงานจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ระบุในหมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 24(3) ที่ระบุให้การจัดการศึกษาทุกระดับต้อง “จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นในทุกลักษณะสาขาวิชาชีพ ” สถาบันการศึกษาทุกแห่งจึงได้แสวงหาและพัฒนาวิธีการในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและคุณภาพตรงตามความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต โดยหลายสาขาวิชาชีพได้จัดให้นักศึกษามีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพก่อนสำเร็จการศึกษาโดยจัดเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา อาทิ สาขาแพทยศาสตร์ กำหนดให้มีการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลในรูปแบบแพทย์ฝึกหัด(Internship) สาขาศึกษาศาสตร์ กำหนดให้มีการผ่านการฝึกสอนในสถานศึกษา (Practice Teaching) ต่อมามีการพัฒนาวิธีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นรูปแบบ สหกิจศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตที่นิยม นำมาใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศไทยและทั่วโลก(สมาคมสหกิจศึกษาไทย. 2552: 1-2)

การจัดการศึกษาระบบสหกิจศึกษาเป็นแนวทางสำคัญที่ทำให้บัณฑิตมีความสมบูรณ์พร้อม มีคุณภาพคุณลักษณะและสมรรถนะที่ตรงตามความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐ และเอกชน คณะรัฐมนตรีโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาในระบบสหกิจศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษา องค์กรผู้ใช้บัณฑิต สมาคมสหกิจศึกษาไทย เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา องค์กรวิชาชีพ และองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยให้การส่งเสริมและสนับสนุนทั้งในส่วนของนโยบายและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ด้านนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำแผนการดำเนินงานส่งเสริมสหกิจ ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระหว่างปี พ.ศ.2551-2555 โดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 21-24)

1. เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะที่ตรงตามความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต
2. เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตเกิดการ บูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างองค์ความรู้ใหม่
3. เพื่อให้องค์กรผู้ใช้บัณฑิตได้ประโยชน์จากสหกิจศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งในการสรรหาและพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ
4. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดกลยุทธ์หลักที่สำคัญไว้ 5 ประการ และในแต่ละกลยุทธ์ได้กำหนดมาตรการหรือแนวปฏิบัติไว้ดังนี้

1. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษา เน้นให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เห็นถึงความสำคัญอย่างแท้จริงของสหกิจศึกษา โดยดำเนินการเผยแพร่ความรู้ในวงกว้างแก่ภาคสังคมทั่วไป ในรูปแบบการสัมมนา ประชาสัมพันธ์ ธีผ่านสื่อเอกสาร วิทยุ และโทรทัศน์ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการสร้างความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่สถาบันอุดมศึกษา องค์กรผู้ใช้บัณฑิต และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการวิจัยและติดตามประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการเผยแพร่ความรู้ประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีที่เกิดขึ้นขององค์กรต่างๆ

2. การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานสหกิจศึกษาไทย โดยได้มีการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานสหกิจศึกษาทั้งในส่วนของสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติอย่างถูกต้องเป็นแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริม และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. การส่งเสริมและสนับสนุนสหกิจศึกษาไทย โดยนำเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาสหกิจศึกษา ดำเนินการผลักดันและเสนอให้รัฐบาลกำหนดมาตรการเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับองค์กรผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ และบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนให้เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่ายหลัก และสมาคมสหกิจศึกษาไทย ร่วมรณรงค์ส่งเสริมสนับสนุนและประสานการดำเนินการสหกิจศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมให้เกิดการทำข้อตกลงความร่วมมือและการใช้ทรัพยากรและองค์ความรู้ร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรผู้ใช้บัณฑิต

4. การส่งเสริมและสนับสนุน สหกิจศึกษานานาชาติ เพื่อเป็นแนวทางช่วยยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสหกิจศึกษาไทย เป็นหน่วยกลางทำหน้าที่ประสานกับต่างประเทศในการกำหนดกรอบความร่วมมือ และข้อตกลงในการดำเนินงานร่วมกัน รวมถึงการส่งนักศึกษาสหกิจศึกษา แลกเปลี่ยนกับแต่ละประเทศ

5. การติดตามประเมินผล ๖ ดัชนีให้มีการรายงานผลการดำเนินงาน โดยสถาบันอุดมศึกษา การตรวจเยี่ยมการดำเนินงานสหกิจศึกษา ณ สถาบันอุดมศึกษาและองค์กรผู้ใช้บัณฑิต และการวิจัยผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานสหกิจศึกษา

กระบวนการสหกิจศึกษา

การดำเนินงานสหกิจศึกษาจะต้องกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานอย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะได้สามารถดำเนินงานสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันสมาคมสหกิจศึกษาไทยได้ระบุถึงกระบวนการสหกิจศึกษา ทั้งในส่วนของสถานศึกษา และสถานประกอบการในประมวลสาระสหกิจศึกษาไว้มี 3 กระบวนการ ดังนี้ (สมาคมสหกิจศึกษาไทย. 2552: 28-35)

กระบวนการสหกิจศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการก่อนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจะต้องจัดก่อนที่นักศึกษาสหกิจศึกษาจะออกปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ลักษณะกิจกรรม เป็นการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จัดหาสถานประกอบการ จัดหางานคุณภาพ รับรองคุณภาพงาน พิจารณาคุณสมบัตินักศึกษา ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสหกิจศึกษา ประกาศรับสมัคร คัดเลือกและประกาศผลการคัดเลือก การเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาทั้งด้านวิชาการ ทักษะที่ทำให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติงาน การทำประกันสุขภาพและอุบัติเหตุให้นักศึกษา และออกหนังสือส่งตัวนักศึกษา

1. กระบวนการระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ลักษณะกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการติดตามความคืบหน้าเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ได้แก่ การรายงานตัวของนักศึกษา ณ สถานประกอบการ การส่งแผนการปฏิบัติงานของนักศึกษา การนิเทศงาน การรายงานความก้าวหน้า การนำเสนอผลการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

2. กระบวนการหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ลักษณะกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา และการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ได้แก่ การประเมินผลนักศึกษา สถานประกอบการ และคณาจารย์นิเทศ การนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา การแจ้งข้อมูลหรือผลสะท้อนกลับแก่นักศึกษาและสถานประกอบการ การจัดทำฐานข้อมูล

สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ที่จัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษาได้ดำเนินงานสหกิจศึกษาตามกระบวนการสหกิจศึกษาข้างต้น โดยอาจมีการปรับกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละกระบวนการให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถาบันตนเองหรือคณะหรือสาขาวิชา

กระบวนการสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ

1. กระบวนการก่อนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เป็นกิจกรรมที่สถานประกอบการจะต้องจัดเตรียมความพร้อมก่อนรับนักศึกษาสหกิจศึกษาเข้าปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ลักษณะกิจกรรมเป็นการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การวางแผนรับนักศึกษา และงบประมาณ กำหนดคุณสมบัตินักศึกษา กำหนดลักษณะและรายละเอียดของงานหรือโครงการ คัดเลือกและประกาศผลการคัดเลือก การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ให้แก่นักศึกษา

2. กระบวนการระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ลักษณะกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการสอนงาน ให้คำปรึกษา ติดตามความคืบหน้าเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ได้แก่ การรับรายงานตัว นักศึกษา จัดทำและส่งแผนการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้กับคณาจารย์นิเทศ สอนงานและนิเทศงาน ตรวจสอบและให้คำแนะนำ รายงาน ร่วมฟังการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. กระบวนการหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาที่คณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นกาประเมินผล นักศึกษาสหกิจศึกษา และการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ได้แก่ การประเมินผลนักศึกษา และคณาจารย์ นิเทศ การแจ้งข้อมูลหรือผลสะท้อนกลับแก่สถานศึกษา การจัดทำฐานข้อมูล

มาตรฐานสหกิจศึกษา

เพื่อให้การดำเนินงานสหกิจศึกษา ตามกระบวนการสหกิจศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่ดี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานร่าง มาตรฐานการดำเนินงานสหกิจศึกษาขึ้นทำการศึกษาและยกร่างมาตรฐานการดำเนินงานสหกิจศึกษา เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับสถานศึกษาและสถานประกอบการ และเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา โดยร่างมาตรฐาน ดังกล่าวได้ผ่านการประชุมวิพากษ์ ของผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษาและสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน จนได้รับความเห็นชอบ ให้เป็นมาตรฐานสหกิจศึกษาและการประกันคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา ในส่วนของมาตรฐาน สหกิจศึกษานั้นจะมีการกำหนดเป็น 2 ส่วน คือ 1) มาตรฐานขั้นต่ำเป็นมาตรฐานบังคับที่สถานศึกษา และสถานประกอบการจะต้องปฏิบัติ และ 2) มาตรฐานส่งเสริมเป็นมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้เป็นแนวทาง สำหรับการปฏิบัติเท่านั้นไม่ได้บังคับ หากสถานศึกษาและสถานประกอบการใดปฏิบัติได้ก็จะส่งผลให้ เกิดประสิทธิภาพต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษายิ่งขึ้น ดังนี้(สมาคมสหกิจศึกษาไทย. 2552: 3-39)

1. มาตรฐานสหกิจศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1 มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรและการเรียนการสอน

1.1.1 มาตรฐานการศึกษาและหลักสูตร

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) หลักสูตรสหกิจศึกษาต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 2) รายวิชาสหกิจศึกษาต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

1.1.2 มาตรฐานการเรียนการสอน

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) ต้องจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา
- 2) ต้องมีกระบวนการเตรียมความพร้อมนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติสหกิจศึกษา โดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง
- 3) ต้องกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขทางวิชาการของนักศึกษาที่สามารถไปปฏิบัติสหกิจศึกษา

4) ต้องกำหนดช่วงเวลาที่นักศึกษา ภาษาปฏิบัติสหกิจศึกษาไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง โดยต้องเป็นการปฏิบัติงานเต็มเวลา

5) ต้องจัดหางานที่มีลักษณะเป็นโครงการหรืองานประจำที่ตรงกับสาขาวิชาชีพและเน้นประสบการณ์การทำงาน

6) ต้องเปิดโอกาสให้สถานประกอบการได้คัดเลือกนักศึกษา

7) ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกสถานประกอบการตามความสมัครใจ

8) ต้องทำความตกลงกับสถานประกอบการให้ทุกตำแหน่งงานมีค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ ตามความเหมาะสมและจำเป็นตามลักษณะงาน

9) ต้องจัดให้มีการนิเทศของคณาจารย์นิเทศ

10) ต้องจัดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักศึกษา คณาจารย์นิเทศ และคณาจารย์สาขาวิชา

11) ต้องถือว่ากระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประเมินและวัดผล และเป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษานั้นๆ

1.2 มาตรฐานการนิเทศ

มาตรฐานขั้นต่ำ

1) คณาจารย์นิเทศต้องมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา และผ่านการอบรมการนิเทศงานโดยหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจาก สกอ.

2) สถานศึกษาต้องจัดระบบพี่เลี้ยงให้แก่คณาจารย์นิเทศที่ยังไม่มีประสบการณ์นิเทศ ทั้งนี้ ตามที่สถานศึกษากำหนด

3) คณาจารย์นิเทศต้องเป็นคณาจารย์ประจำสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดอยู่

4) สถานศึกษาต้องนัดหมายสถานประกอบการเพื่อให้คณาจารย์นิเทศเข้ามา นิเทศนักศึกษา ณ สถานประกอบการ

5) คณาจารย์นิเทศต้องได้รับเอกสารประกอบการนิเทศไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนการนิเทศ

6) คณาจารย์นิเทศต้องมีแผนการนิเทศนักศึกษา

7) สถานศึกษาต้องจัดให้คณาจารย์ในสาขาวิชาไปนเทศงานขณะนักศึกษาปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยเป็นการไปพบนักศึกษา ณ สถานประกอบการ

8) ในการนิเทศต้องจัดให้มีการประชุม (พบปะ-หารือ) ระหว่างผู้นิเทศงานกับคณาจารย์นิเทศ นักศึกษากับคณาจารย์นิเทศ และประชุมร่วมทั้งสามฝ่าย

9) คณาจารย์นิเทศต้องใช้เวลาในการนิเทศไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อครั้ง

10) คณาจารย์นิเทศต้องติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษา ป ระเมินผลและให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาตามความจำเป็นของแต่ละสาขาวิชา

1.3 มาตรฐานนักศึกษา

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) นักศึกษาต้องผ่านเงื่อนไขรายวิชาตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติที่จะสำเร็จการศึกษาและไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษทางวินัยโดยให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา
- 3) นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติ สหกิจศึกษา
- 4) นักศึกษาต้องบันทึกรายงานการปฏิบัติงานประจำวันหรือประจำสัปดาห์
- 5) นักศึกษาต้องส่งรายงานความก้าวหน้าต่อผู้นิเทศงานและคณาจารย์นิเทศไม่ช้ากว่าสัปดาห์ที่ 10 ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
- 6) นักศึกษาต้องส่ง(ร่าง)รายงานฉบับสมบูรณ์ให้คณาจารย์นิเทศและผู้นิเทศงานก่อนเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานและต้องแก้ไขตามคำแนะนำให้เรียบร้อย
- 7) นักศึกษาต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับอนุญาตให้เผยแพร่ได้จากสถานประกอบการให้คณาจารย์นิเทศและผู้นิเทศงาน
- 8) รายงานต้องมีมาตรฐานเช่นเดียวกับรายงานทางวิชาการทั่วไป
- 9) นักศึกษาต้องนำเสนอผลการปฏิบัติสหกิจศึกษาในการสัมมนาสหกิจศึกษา ระหว่างคณาจารย์นิเทศ นักศึกษาสหกิจศึกษาและนักศึกษาของแต่ละสาขาวิชาหลังกลับจากปฏิบัติสหกิจศึกษา

1.4 มาตรฐานการวัดและประเมินผล

มาตรฐานขั้นต่ำ

1.4.1 กระบวนการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนไปสหกิจศึกษา

ประเมินนักศึกษา:-

- 1) นักศึกษาต้องมีเวลาเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 2) นักศึกษาต้องผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

ประเมินการดำเนินงาน:-

- 1) ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้ารับการอบรม
- 2) การอบรมมีเนื้อหาที่จำเป็นต่อการพัฒนาทักษะอาชีพ

1.4.2 กระบวนการ จัดหางาน ลักษณะงานเป็น โครงงานหรืองานประจำที่เน้น ประสบการณ์การทำงานและตรงกับสาขาวิชา

ประเมินการดำเนินงาน:-

- 1) จำนวนงานพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา
- 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสถานประกอบการ

1.4.3) กระบวนการรับรองคุณภาพงาน

ประเมินการดำเนินงาน:-

- 1) คณาจารย์ประจำสาขาวิชาพิจารณารับรองงานก่อนให้นักศึกษาเลือก
- 2) คณาจารย์ประเมินคุณค่าทางวิชาการของงาน
- 3) งานที่นักศึกษาทำมีประโยชน์ต่อสถานประกอบการ

1.4.4) กระบวนการคัดเลือกและจับคู่

ประเมินการดำเนินงาน:-

- 1) นักศึกษาเลือกสถานประกอบการโดยความสมัครใจ
- 2) สถานประกอบการมีโอกาสคัดเลือกนักศึกษา
- 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการคัดเลือกและจับคู่
- 4) ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อกระบวนการคัดเลือกและจับคู่
- 5) เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติสหกิจศึกษาสถานศึกษาต้องประเมินความพร้อม

ของสถานประกอบการ

1.4.5) กระบวนการนิเทศงานสหกิจศึกษา

ประเมินนักศึกษา:-

- 1) ความรู้ ความสามารถทางวิชาการ และการประยุกต์ใช้
- 2) การปรับตัว และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสถานประกอบการ
- 3) ความก้าวหน้าของงานเป็นไปตามแผน
- 4) การสื่อสาร และการนำเสนอผลงาน
- 5) ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการทำงานด้วยตนเอง
- 6) การนิเทศงานต้องเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลสหกิจศึกษา

ประเมินการดำเนินงาน:-

- 1) ระยะเวลาที่คณาจารย์นิเทศได้รับเอกสารประกอบการนิเทศ
- 2) มีการติดตามการนิเทศงาน
- 3) ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อกระบวนการติดต่อและประสานงาน

การนิเทศ

4) เวลาที่คณาจารย์นิเทศใช้เพียงพอตามความจำเป็นของนักศึกษา
 5) การนิเทศของคณาจารย์นิเทศมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติสหกิจศึกษาของ
 นักศึกษา

6) การนิเทศของคณาจารย์นิเทศมีประโยชน์ต่อสถานประกอบการ
 1.4.6) กระบวนการจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ประเมินนักศึกษา:-
 1) คุณภาพของการนำเสนอผลงาน : ความรู้ทางวิชาการ ทักษะการนำเสนอ
 การตอบคำถาม

2) การสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต้องเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและ
 ประเมินผลรายวิชาสหกิจศึกษา

ประเมินการดำเนินงาน:-

1) ร้อยละของคณาจารย์ที่เข้าร่วมการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 1.4.7) กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ประเมินนักศึกษา:-

1) ต้องประเมินผลการปฏิบัติงานจากความสามารถในการทำงานโดยนักศึกษา
 ต้องชี้แจงรายละเอียด และเกณฑ์ให้นักศึกษาทราบ

2) ต้องมีส่วนร่วมการประเมินผลของสถานประกอบการไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
 3) ผู้นิเทศงานควรให้ความเห็นต่อจุดเด่น ข้อควรปรับปรุงของนักศึกษา
 4) นักศึกษาควรประเมินพัฒนาการของตนเองแต่การประเมินนี้ไม่เป็นส่วนหนึ่ง
 ของระบบการวัดและประเมินผลของรายวิชาสหกิจศึกษา

ประเมินการดำเนินงาน:-

1) คณาจารย์นิเทศต้องแจ้งข้อมูลการวัดและประเมินผลให้นักศึกษาทราบ
 2) สถานประกอบการประเมินการประสานงานกับสถานศึกษาในภาพรวม

2. มาตรฐานสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ ประกอบด้วย

2.1 มาตรฐานการบริหารจัดการ

2.1.1 นโยบายและการบริหาร

มาตรฐานขั้นต่ำ

1) มีนโยบายในการสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษา
 2) ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษา
 3) บุคลากรที่เกี่ยวข้องตระหนักรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักกามแนวคิด ตลอดจน
 ประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับในการดำเนินงานสหกิจศึกษา

2.1.2 การจัดบุคลากร

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) จัดให้บุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องของสถานประกอบการทำหน้าที่ประสานงานด้านสหกิจศึกษา
- 2) มีผู้นิเทศงานที่มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาชีพของนักศึกษา

2.1.3 การจัดงบประมาณ และทรัพยากร

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) มีค่าตอบแทน และสวัสดิการในอัตราที่มีความเหมาะสมและจำเป็นตามลักษณะงาน
- 2) มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- 3) มีความปลอดภัยต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา

2.1.4 การเสนองานสหกิจศึกษาแก่สถานศึกษา

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) มีการเสนองานสหกิจศึกษาแก่สถานศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ก่อนที่นักศึกษาจะไปปฏิบัติงาน

2.1.5 การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) มีกระบวนการและเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน

2.2 มาตรฐานวิชาการ

2.2.1 การเตรียมความพร้อมนักศึกษา

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) มีการปฐมนิเทศ สอนงาน และจัดให้นักศึกษาได้เห็นภาพรวมการดำเนินการของสถานประกอบการ ตลอดจนกฎระเบียบ ข้อบังคับ

2.2.2 การจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงาน

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) นักศึกษาได้รับการปฏิบัติเสมือนเป็นพนักงานชั่วคราวเต็มเวลาของสถานประกอบการ
- 2) มีการกำหนดภาระงานหรือหัวข้อโครงการที่ตรงวิชาชีพและประสบการณ์การทำงาน

2.3 มาตรฐานผู้นิเทศงาน

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) เป็นผู้มีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาชีพเดียวกับนักศึกษา หรือใกล้เคียงหรือเป็นผู้มีความชำนาญในสาขาวิชาชีพเดียวกับนักศึกษา
- 2) มีการให้คำปรึกษา ติดตาม แนะนำการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา และประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ภายในสถานประกอบการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- 3) ตรวจสอบรายงานและให้ข้อเสนอแนะในการเขียนรายงานสหกิจศึกษา
- 4) ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อสถานศึกษา และองค์กรของตนเอง

2.4 มาตรฐานการวัดและประเมินผล

มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) มีกระบวนการตรวจสอบลักษณะ คุณภาพงานให้สอดคล้องกับสาขา
- 2) วิชาชีพของนักศึกษา และเป็นประโยชน์กับสถานประกอบการ
- 3) มีกระบวนการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- 4) มีกระบวนการให้คำปรึกษาทางวิชาการวิชาชีพ และให้คำแนะนำในการปรับตัวให้เข้ากับการปฏิบัติงาน
- 5) มีกระบวนการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- 6) มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สหกิจศึกษาเป็นทางเลือกหนึ่ง ของการจัดการศึกษา ที่ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้การทำงานจริงก่อนสำเร็จการศึกษา ได้คิดเป็น ทำเป็น และสามารถเชื่อมโยงโลกการศึกษา กับโลกการทำงานได้ มีความรับผิดชอบสามารถปรับตัวแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นงานและองค์กร และพร้อมในการทำงานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา การดำเนินงานสหกิจศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือด้วยดีจากสถานประกอบการในทุกกระบวนการอย่างจริงจัง สำหรับ สถาบัน อุดมศึกษาเอง ควรมีการกำหนดนโยบาย จัดทำ แผนการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ที่ควรจัดให้มีขึ้นในแต่ละกระบวนการ ของสหกิจศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม รองรับและผลักดันให้สหกิจศึกษาเป็นแนวทางการศึกษาที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา และเป็นกลไกในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาอย่างแท้จริง

การดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

องค์กรผู้ใช้บัณฑิตได้วิพากษ์สถาบันอุดมศึกษาว่าไม่สามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยเห็นว่ายังขาดแรงงานที่มีทักษะทางอาชีพและขาดการเชื่อมโยงหรือความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรผู้ใช้บัณฑิต ประกอบกับ ประเทศต่างๆ ได้พัฒนาไปสู่เศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ สมรรถนะของคนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน การพัฒนาการผลิตบัณฑิตจึงเป็นปัจจัยที่ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญ สหกิจ ศึกษาจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษานำมาใช้ ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษา ปัจจุบันมีสถาบันอุดมศึกษา ทั้ง 9 เครือข่ายกว่า 97 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา . 2554: ออนไลน์) จัดการศึกษา ในรูปแบบสหกิจศึกษาโดยนำกระบวนการและมาตรฐานสหกิจศึกษาข้างต้นมาเป็นแนวทาง อย่างไรก็ตาม การจัดการ สหกิจศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งนั้นยังมีความแตกต่างกัน แม้ว่าจะมี กระบวนการและมาตรฐานการดำเนินงานสหกิจศึกษาเป็นกรอบแนวทางให้ยึดถือปฏิบัติก็ตาม ในที่นี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอลักษณะของการจัดดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เพียง 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งเป็น การศึกษาตนเอง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ ได้รับรางวัลการจัดการดำเนินงานสหกิจศึกษาดีเด่นจากการคัดเลือกของ คณะกรรมการในงานวันสหกิจศึกษาไทยครั้งที่ 2 ประจำปี 2553 และครั้งที่ 3 ประจำปี 2554 จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.) ร่วมกับสมาคมสหกิจศึกษาไทย ดังนี้

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

1. ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีปทุมเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนรายแรกๆ ที่ได้เข้าร่วมโครงการนำร่องในการจัดการศึกษาสหกิจศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ปัจจุบัน ในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปีมี หลักสูตรสหกิจศึกษา 31 หลักสูตรจากทั้งหมด 33 หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 94 (มหาวิทยาลัยศรีปทุม . 2554: 126-376) มหาวิทยาลัยศรีปทุมจัดการศึกษาระบบทวิภาค มีนโยบายให้บรรจุสหกิจศึกษาเป็น รายวิชาในหลักสูตรโดยระบุไว้ในกลุ่มวิชาเอก เลือกมีค่าหน่วยกิต 6-9 หน่วยกิต สาขาวิชาเป็นผู้ พิจารณาให้ความเห็นชอบคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขกำหนดเข้าหลักสูตรรายวิชา สหกิจศึกษา และได้กำหนดรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาปกติภาคที่ 1 หรือ 2 ของปีที่ 4

2. ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีปทุมได้ มีการจัดตั้ง หน่วยงานสหกิจศึกษาเรียกว่า ศูนย์สหกิจศึกษาและ พัฒนาอาชีพ(Cooperative Education and Career Development Center) สังกัดกลุ่มงานกิจการ สัมพันธ์เป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบันทำหน้าที่ประสานงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน สหกิจศึกษาของคณะ และสถานประกอบการ โดยแบ่งส่วนงานออกเป็น 2 ส่วนงานตามภาระงาน คือ

งานสหกิจศึกษาและงานจัดหางาน สำหรับโครงสร้างการบริหารงาน (มหาวิทยาลัยศรีปทุม . 2554: ออนไลน์) กำหนดให้มีผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นผู้บริหารสูงสุด และมีรองผู้อำนวยการศูนย์ฯ ช่วยกำกับดูแลการดำเนินงานภายในศูนย์ฯ ทั้งนี้ในการบริหารงานนั้นได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพขึ้น ทำหน้าที่กำกับ ติดตามการดำเนินงานของศูนย์ฯ ซึ่งประกอบด้วย รองอธิการบดี เป็นประธาน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ เป็นกรรมการและเลขานุการ (มหาวิทยาลัยศรีปทุม . 2550) มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ ทำหน้าที่ในการประสานงานจัดหางานสถานประกอบการ จัดหางาน จัดทำเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ประสานงานสถานประกอบการในการคัดเลือกและสัมภาษณ์นักศึกษา จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษา ให้คำปรึกษา และประสานงานกับคณะ / สาขาวิชา นอกจากนั้นในส่วนของคณะ / สาขาวิชา มีผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าสาขาวิชา ทำหน้าที่ประสานงานด้านสหกิจศึกษาภายในคณะ / สาขาวิชา มีการกำหนดอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา ทำหน้าที่พิจารณาสถานประกอบการ รับผิดชอบคัดเลือกและจับคู่ศึกษากับสถานประกอบการ จัดอบรมเตรียมความพร้อมเพิ่มเติมแก่นักศึกษา ติดตามและให้คำปรึกษาทั้งด้านวิชาการและด้านความเป็นอยู่ของนักศึกษา นิเทศงานสหกิจศึกษา ประเมินรายงาน จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และประเมินผลนักศึกษา รวมทั้งได้มีการจัดทำคู่มือสหกิจศึกษา ขึ้น ขั้นตอนการดำเนินงานสหกิจศึกษา ปฏิทินสหกิจศึกษา แบบฟอร์มที่ต้องใช้ทั้งในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานสหกิจศึกษาไว้อย่างชัดเจน และยังมีให้นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน เช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ค เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน และเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านสหกิจศึกษาและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและ ยังได้มีการพัฒนาระบบสหกิจศึกษาออนไลน์เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอีกด้วย

3. ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา

3.1 การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา ก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา ศูนย์สหกิจศึกษาฯ จะ จัดให้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่ นักศึกษาที่เข้าร่วมสหกิจศึกษาด้วยการ เสริมความรู้และทักษะทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ และด้านต่างๆ ที่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการ ปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ซึ่งจะจัดให้มีขึ้นล่วงหน้า 1 ภาค การศึกษา โดยในระยะแรกการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาจะจัดอบรมเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งจะจัดในช่วงเวลาที่นักศึกษาวางจากการเรียนตามตารางเรียนปกติ ต่อมาได้ปรับให้กา รเตรียมความพร้อมส่วนหนึ่ง บรรจุไว้ในรายวิชาบัณฑิตในอุดมคติ 2 อีกส่วนหนึ่ง ยังคงจัดอบรมเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร สำหรับหัวข้อการอบรมที่ได้จัดให้แก่ นักศึกษา ได้แก่ เทคนิคการเขียน Resume

และ Profile การเตรียมตัวสัมภาษณ์ การพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัวและการสร้างสัมพันธ์ภาพในการทำงาน การคิดเชิงบวก /EQ: ความฉลาดทางอารมณ์ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะการใช้เครื่องใช้สำนักงาน นอกจากนั้นได้ จัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาในช่วง 1 สัปดาห์ก่อนการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยนักศึกษาจะได้รับฟังโอวาทจาก กรองอธิการบดี และได้พบกับอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งจะได้มีการแนะนำการปฏิบัติตนในสถานประกอบการที่แจ่มกฎ ระเบียบ ข้อควรปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาได้มีความพร้อมและมั่นใจในการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในส่วนของคณะ/สาขาวิชาจะมีการจัดอบรมเตรียมความพร้อมเพิ่มเติมให้แก่ นักศึกษาในหัวข้อที่เกี่ยวข้องและจำเป็นกับวิชาชีพ

3.2 การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สหกิจศึกษา และพัฒนาอาชีพจะทำหน้าที่ในการประสานงานจัดหาสถานประกอบการ จัดหางาน และส่งข้อมูลไปยังคณะ /สาขาวิชาทำหน้าที่พิจารณาสถานประกอบการ รับรองงาน และคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามปัจจุบันการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องนี้มีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกันไปในแต่ละ คณะ/สาขาวิชาบ้าง เช่น คณะนิเทศศาสตร์ผู้รับผิดชอบประจำสาขาวิชาจะเป็นผู้ประสานงานและจัดหาสถานประกอบการ จัดหางานและรับรองงานให้แก่ นักศึกษา หลังจากนั้นจึงส่งข้อมูลการจับคู่ระหว่างสถานประกอบการกับนักศึกษาแจ้งไปยังศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทราบเพื่อดำเนินการจัดทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาและประสานงานกับสถานประกอบการในส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป (นาตยา กันทะเสนา. 2554: สัมภาษณ์) คณะศิลปศาสตร์ คณะบัญชี และคณะบริหารธุรกิจ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สหกิจศึกษาฯ จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานสถานประกอบการ จัดหางาน และส่งข้อมูลไปยังคณะ เพื่อพิจารณารับรองงานต่อไป อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาลักษณะงานที่ได้รับเสนอจากสถานประกอบการของทุกคณะ/สาขาวิชายังไม่ชัดเจนในรายละเอียดงาน ส่วนใหญ่มักจะเป็นภาพกว้างๆ ที่ระบุเพียงแค่แผนกที่สถานประกอบการยินดีต้อนรับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน จึงทำให้การพิจารณารับรองคุณภาพงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และยังเป็นความเสี่ยงในการส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ทั้งนี้ จะทราบรายละเอียดงานที่นักศึกษาไปปฏิบัติที่ ต่อ เมื่อนักศึกษาได้เข้าไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการแล้ว

3.3 การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ คณะบัญชี คณะนิเทศศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศศาสตร์ กำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาหรือกรรมการของคณะเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมตามเกณฑ์คุณสมบัติเบื้องต้นและเกณฑ์ที่สถานประกอบการเสนอมา และแจ้งข้อมูลให้ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพทราบ กรณีที่สถานประกอบการต้องการคัดเลือกนักศึกษา เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพจะเป็นผู้ประสานงานเพื่อนัดหมายว่า น เวลาในการให้นักศึกษาเข้า

สัมภาษณ์ ณ สถานประกอบการต่อไป (พรรณทิพย์ อย่างกลั่น ; เยาวลักษณ์ ปานเพชร ; อนพัทธ์ หนองคู; นาตยา กันทะเสนา. 2554: สัมภาษณ์) สำหรับคณะศิลปศาสตร์ ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกสมัครงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้มีการประกาศรายชื่อนานเว็บไซต์ไว้จำนวน 1 แห่งต่อครั้ง โดยผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา กรณีที่สถานประกอบการต้องการคัดเลือกนักศึกษา เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพจะเป็นผู้ประสานงานนัดหมายวัน เวลาเพื่อให้นักศึกษาเข้าสัมภาษณ์ ณ สถานประกอบการ (สำรวจ เหลือลั่น. 2554: สัมภาษณ์) อย่างไรก็ตามภายหลังเสร็จสิ้นกระบวนการคัดเลือกนักศึกษาสหกิจศึกษา เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สหกิจศึกษาฯ จะรับผิดชอบในการประกาศรายชื่อผลการคัดเลือกนักศึกษาและสถานประกอบการให้คณะ/สาขาวิชา และนักศึกษาทราบเพื่อเตรียมตัวไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาต่อไป

3.4 การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา กำหนดให้

เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาสหกิจศึกษา นอกจากนั้นกำหนดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำคณะ /สาขาวิชา ทำหน้าที่ติดตาม นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักศึกษาในด้านต่างๆ แก้ไขปัญหาทั้งด้านชีวิตส่วนตัว ความเป็นอยู่ และการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยใช้สื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อีเมล social network ต่างๆ นอกจากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาจะต้องเดินทางไปนิเทศงาน สหกิจศึกษา นักศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 1 ครั้ง ในช่วงระหว่างสัปดาห์ที่ 5-12 ของการปฏิบัติงาน โดยเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ จะรวบรวมข้อมูลนักศึกษา สถานประกอบการมอบให้ผู้ช่วยคณบดี ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสาขาวิชาแต่ละคณะ เพื่อกำหนดอาจารย์นิเทศและจัดทำแผนการนิเทศงาน สหกิจศึกษาต่อไป โดยคณะและสาขาวิชาจะเป็นผู้รับผิดชอบในการประสานงานสถานประกอบการในการนัดหมายวัน เวลาเข้านิเทศงานสหกิจศึกษา(ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ. 2553: 15)

3.5 การจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา กำหนดให้เจ้าหน้าที่

ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ร่วมกับคณะประสานงานจัดหางานให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยเน้นให้ความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกิจศึกษาและหารือร่วมกันกับสถานประกอบการเพื่อให้สถานประกอบการจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาแก่นักศึกษา อย่างไรก็ตามปัจจุบันสถานประกอบการส่วนหนึ่งยินดีจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการให้แก่นักศึกษาสหกิจศึกษา แต่ก็ยังมีสถานประกอบการอีกจำนวนหนึ่งที่ยินดีรับนักศึกษาสหกิจศึกษาเข้าปฏิบัติงานแต่ยังไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการให้แก่นักศึกษาสหกิจศึกษา กรณีนี้ในการพิจารณาสถานประกอบการจะให้ความสำคัญกับคุณภาพและลักษณะ งานที่สถานประกอบการเสนอมา และประสบการณ์ของสถานประกอบการในการดำเนินงานสหกิจศึกษาเป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณาเลือกสถานประกอบการ(เยาวลักษณ์ ปานเพชร นฤมล ปิ่นโต. 2554: สัมภาษณ์)

3.6 การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา ได้กำหนดระบบการวัดและการประเมินผลรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นระดับคะแนนตัวอักษร คือ S (Satisfactory = ผ่าน) และ U (Unsatisfactory = ไม่ผ่าน) ซึ่งการประเมินผลเพื่อกำหนดระดับคะแนนของรายวิชาสหกิจศึกษาจะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ. 2553: 17)

1) ผลการประเมินการปฏิบัติงานโดยพนักงานที่ปรึกษา	50%
2) การมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา	5%
3) ผลการประเมินรายงานและการนำเสนอรายงานโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา/คณะกรรมการคณะ สาขาวิชา	30%
4) ผลการสอบประมวลความรู้	15%

ทั้งนี้ คณะศิลปศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์กำหนดให้นักศึกษาต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 คณะบริหารธุรกิจ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์กำหนดให้นักศึกษาต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และคณะบัญชีกำหนดให้นักศึกษาต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จึงจะถือว่าผ่านได้รับการประเมินในระดับคะแนนตัวอักษร S นักศึกษาที่ได้รับการประเมินระดับคะแนนตัวอักษร U ในรายวิชาสหกิจศึกษา จะเลือกไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอีกครั้งในภาคการศึกษาต่อไปหรือเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาเอกเลือกทดแทนก็ได้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะ/สาขาวิชา

4. ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ (2553: 58) นอกเหนือจากการดำเนินงานสหกิจศึกษาครอบคลุมทุกกระบวนการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพยังได้ให้บริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษาได้แก่ การให้ บริการแบบทดสอบความถนัดโดยจัดแบบทดสอบความถนัดความรู้ความสามารถทั่วไปให้แก่นักศึกษาเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ในการสอบคัดเลือกเข้าทำงาน บริการจัดหาแหล่งงานโดยทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกเกี่ยวกับตำแหน่งงานและแหล่งงานทั้งลักษณะ งานประจำ(Full Time) และงานพิเศษ (Part Time) เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่นักศึกษาในระหว่างศึกษา และสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่บัณฑิต/ศิษย์เก่า การจัดบริการวิชาการให้แก่สถานประกอบการ การ บริการข้อมูลข่าวสารสำเนาที่ เป็นประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมก่อน ก้าวสู่โลกอาชีพ (ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ . 2554: ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ได้แก่ คู่มือสหกิจศึกษาสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา คู่มือสหกิจศึกษาสำหรับสถานประกอบการ ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เรื่อง การเตรียมสหกิจศึกษาและการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยสหกิจศึกษา พ.ศ.2554 เอกสารรายงานสภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา และเอกสารสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ รวมทั้งข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ สรุปลักษณะการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) ดังนี้

1. ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้พัฒนาหลักสูตรสหกิจศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 ซึ่งถือเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในประเทศไทยที่ดำเนินงานทางด้านสหกิจศึกษา โดยจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาไว้เป็นรายวิชาบังคับของนักศึกษาปริญญาตรีทุกสาขาวิชา รวม 29 หลักสูตรจาก 31 หลักสูตร (ร้อยละ 93.5) ภายใต้กรอบการจัดการศึกษาแบบระบบไตรภาค (Trimester) โดยใน 1 ปีการศึกษา ประกอบด้วย 3 ภาคการศึกษา โดยกำหนดให้หลักสูตรสหกิจศึกษา มีจำนวนหน่วยกิต 9 หน่วยกิต เป็นรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา 1 หน่วยกิต และรายวิชาสหกิจศึกษา 8 หน่วยกิต ได้จัดรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 ของปีที่ 4 ยกเว้นสาขาเทคโนโลยีการจัดการกำหนดให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาจำนวน 2 ครั้ง โดยกำหนดไว้ในชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2

2. ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2555: ออนไลน์) ได้มีการจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานสหกิจศึกษาถือเป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบัน มีการจัดแบ่งส่วนงานภายในศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายพัฒนางานสหกิจศึกษา ฝ่ายพัฒนาอาชีพ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป และฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับโครงสร้างการบริหารงานภายในศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพกำหนดให้ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นผู้บริหารสูงสุดของศูนย์ฯ มีรองผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ และมีหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบดูแลในแต่ละฝ่าย การบริหารงานได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ประกอบด้วยอธิการบดี เป็นประธาน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นรองประธาน รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณบดีสำนักวิชาหรือผู้แทน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษา ผู้อำนวยการเทคโนโลยีฯ ผู้แทนจากสถานประกอบการจำนวน 3 ท่าน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นกรรมการและเลขานุการ รองผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทำหน้าที่กำกับ ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานสหกิจศึกษา ในการบริหารงานได้กำหนดให้ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพมีหน้าที่ในการเตรียมความพร้อมนักศึกษา จัดหางาน จัดส่งนักศึกษาไป

ปฏิบัติงาน ประสานงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จัดกิจกรรมเสริมต่างๆ และให้คำปรึกษา แก่นักศึกษา ซึ่ง ภาระงานข้างต้นเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ประจำ ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ที่สังกัด ในแต่ละฝ่าย สำหรับการดำเนินงานสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาจะมีการแต่งตั้งคณาจารย์นิเทศทำ หน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับรายวิชาสหกิจศึกษา ติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติ งาน นิเทศงานสห กิจศึกษา ณ สถานประกอบการ ร่วมกิจกรรมตามที่ศูนย์กำหนด และร่วมประเมินผลรายวิชาสหกิจศึกษา ของนักศึกษา ทั้งนี้ในแต่ละสาขาวิชาอธิการบดีจะมีการแต่งตั้งประธานคณาจารย์นิเทศเพื่อทำหน้าที่ ให้คำแนะนำและขอเสนอแนะในการจัดหางานที่มีคุณภาพ พิจารณารับรอง งานที่ได้รับการเสนองาน จากสถานประกอบการ ให้คำแนะนำนักศึกษาในการลงทะเบียนเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาและในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสหกิจศึกษาทุกๆ ด้าน พิจารณาให้ความเห็นกรณีนักศึกษาขอเลื่อนการไป ปฏิบัติงานหรือขอลาออกจากการเป็นนักศึกษาสหกิจศึกษา พิจารณาร่วมกับผู้อำนวยการศูนย์ให้ ความเห็นชอบในการให้นักศึกษาสหกิจศึกษากลับจากสถานประกอบการก่อนสิ้นสุดการปฏิบัติงาน และประสานงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาสหกิจศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ด้านกับศูนย์มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี. 2554: 3-4) และได้มีการจัดทำคู่มือสหกิจศึกษา ขั้นตอนการดำเนินงานสหกิจศึกษา ปฏิทินสหกิจศึกษา แบบฟอร์มที่ต้องใช้ทั้งในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อ เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานสหกิจศึกษาไว้อย่างชัดเจน และยังมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ในการปฏิบัติงานโดยมีเว็บไซต์ เฟสบุ๊คประจำหน่วยงานสหกิจศึกษาเพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน และเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านสหกิจศึกษาและด้านอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้อง และยังได้มีการพัฒนาระบบสหกิจศึกษาออนไลน์เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา นอกจากนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ยังได้กำหนดให้การดำเนินงานด้านสหกิจศึกษา เป็นหนึ่งใน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยในระยะ 10 ปี (2555-2565)

3. ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา

3.1 การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2554: 2) ได้กำหนดให้กิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาเป็นรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตร และกำหนดแผนการเรียนไว้ก่อนรายวิชาสหกิจศึกษา โดยมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ซึ่งได้ กำหนดหัวข้ออบรมต่างๆ ไว้ ได้แก่ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเขียนใบสมัครงานและ ประวัติส่วนตัว การเตรียมตัวสัมภาษณ์ การบรรยายพิเศษของสถานประกอบการ การพัฒนาบุคลิกภาพ การนำเสนอโครงการผลงาน การเขียนรายงาน ความปลอดภัยในโรงงาน กิจกรรมสส และการบริหารงาน ระบบคุณภาพ ISO 9000 นอกจากนี้ยังจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยนักศึกษาจะ ได้ฟังโอวาทจากอธิการบดี และพบอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาเพื่อแนะนำการปฏิบัติตนในสถาน ประกอบการ ชี้แจงข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ

3.2 การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษาทำหน้าที่ในฝ่ายพัฒนางานสหกิจศึกษา

ศูนย์สหกิจศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบจัดหางานคุณภาพ และมีจำนวนเพียงพอให้กับนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา โดย จะประสานงานเพื่อให้ สถานประกอบการ เสนองานสหกิจศึกษาตามแบบฟอร์มที่ ได้กำหนดไว้ ซึ่งสถานประกอบการจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับ สถานประกอบการ คุณลักษณะของนักศึกษาและรายละเอียดเกี่ยวกับงาน จำนวน ชั่วโมงการทำงาน ช่วงเวลาหรือระยะเวลาที่ต้องการให้นักศึกษาปฏิบัติงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ ที่นักศึกษา จะได้รับจากการปฏิบัติงาน โดยมีการแต่งตั้งประธานคณาจารย์นิเทศเพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำและ ข้อเสนอแนะในการจัดหางานที่มีคุณภาพ พิจารณารับรองงานที่ได้รับเสนองานจากสถานประกอบการ

3.3 การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการภายหลังการจัดหางาน

และสถานประกอบการ เรียบร้อยแล้ว ศูนย์สหกิจศึกษา จะ ประกาศรายชื่อสถานประกอบการและ ตำแหน่งงานเพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการเลือก สมัครงานสหกิจศึกษา ซึ่งในการสมัครงาน สหกิจศึกษานั้นจะดำเนินการเสมือนการรับสมัครงานจริง โดยให้นักศึกษาสามารถสมัครงานได้ 2 ครั้ง เลือกสถานประกอบการที่ประกาศไว้ 1 แห่งต่อ 1 ครั้งของการสมัคร สำหรับการคัดเลือกนักศึกษานั้น สถานประกอบการจะเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานโดย พิจารณาจากใบสมัครและ การสัมภาษณ์

3.4 การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีสุรนารี(2554: 4) ได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณาจารย์นิเทศ โดยกำหนดคุณสมบัติไว้จะต้อง เป็นผู้ที่มิประสบการณการสอนไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา เป็นคณาจารย์ประจำสาขาวิชาที่นักศึกษา สหกิจศึกษาสังกัด ทำหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับรายวิชาสหกิจศึกษา ติดตามความก้าวหน้าการ ปฏิบัติงาน โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายทั้งโทรศัพท์ อีเมล social network นอกจากนี้ยัง กำหนดให้คณาจารย์นิเทศต้อง นิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการขณะนักศึกษาปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ในช่วงระหว่างสัปดาห์ที่ 5-12 ของการปฏิบัติงาน ซึ่งการออกนิเทศ งานสหกิจศึกษากำหนดให้มีการนิเทศสถานประกอบการ 2 แห่งต่อหนึ่งวัน โดยเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจ ศึกษา จะประสานงานการนัดหมายวัน เวลาการนิเทศงาน และรวบรวม ข้อมูลรายละเอียดนักศึกษา สถานประกอบการส่งมอบให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาล่วงหน้า ในระหว่างการนิเทศงาน คณาจารย์นิเทศจะต้องได้พบและประชุมเพื่อพูดคุยกับนักศึกษาโดยลำพัง พนักงานที่ปรึกษาของ นักศึกษาโดยลำพัง และได้ประชุมพูดคุยร่วมกันทั้งสามฝ่าย (มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี . 2552: 17-18)

3.5 การจัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

เทคโนโลยีสุรนารี เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกิจศึกษากับสถานประกอบการ เพื่อให้ยินดีจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา และได้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ในคู่มือสหกิจศึกษาสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาเพื่อให้ทุกฝ่ายถือปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้กรณีที่สถานประกอบการเสนองานให้แก่นักศึกษาโดยจ่ายค่าตอบแทนดำเนินการรับงานให้นักศึกษาจะพิจารณาเงื่อนไขดังนี้ 1) ยอมรับงานโดยปรับตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ 2) เป็นไปตามความต้องการของนักศึกษา 3) สาขาวิชาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้กรณีที่สถานประกอบการจัดที่พักให้นักศึกษาถือว่าเป็นสวัสดิการเพิ่มเติมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2552: 14)

3.6 การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

(2554: 3, 5) ได้กำหนดข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยสหกิจศึกษา พศ.2554 เกี่ยวกับระบบการวัดและการประเมินผลรายวิชาสหกิจศึกษา โดยจะใช้ผลการประเมินเป็นระดับคะแนนตัวอักษร S (ผลการประเมินเป็นที่พอใจ) และ U (ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ) ซึ่งการประเมินผลเพื่อกำหนดระดับคะแนนของรายวิชาสหกิจศึกษาจะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

1) ผลการประเมินการปฏิบัติงาน และผลการประเมินรายงานการปฏิบัติงานจากคณาจารย์ในเขต โดยประธานคณาจารย์ในเขตของแต่ละสาขาวิชาจะเป็นผู้ประสานงานส่งรายงานการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้กับคณาจารย์ในสาขาวิชา เพื่อให้คำแนะนำแก่นักศึกษาและตรวจแก้ไขให้ได้ฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้องตามหลักวิชาการและรวบรวมผลการประเมินแจ้งให้กับศูนย์ฯ

2) ผลการเข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนาและการสัมมนาสหกิจศึกษาหลังกลับจากสถานประกอบการ หากนักศึกษาสหกิจศึกษาไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้จะต้องยื่นคำร้องขอลา กิจกรรมและขอชดเชยกิจกรรมให้ครบถ้วน นักศึกษาสหกิจศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมและไม่ยื่นคำร้องขอลากิจกรรมจะถูกรายงานให้ประธานคณาจารย์ในเขตทราบ เพื่อประกอบการพิจารณาการประเมินผลรายวิชา

ทั้งนี้ประธานคณาจารย์ในเขต และคณาจารย์ในเขตของแต่ละสาขาวิชาจะร่วมกันพิจารณาให้ระดับคะแนนตัวอักษร S หรือ U แก่นักศึกษาและนำเสนอผ่านหัวหน้าสาขาวิชาเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำสำนักวิชา เช่นเดียวกับการประเมินผลรายวิชาอื่นๆ ก่อนที่จะรวบรวมผลการประเมินแจ้งให้ศูนย์บริการการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ นักศึกษาต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จึงจะถือว่าผ่านได้รับผลการประเมินในระดับคะแนนตัวอักษร S

4. ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี(2554: ออนไลน์) มีการให้บริการประชาสัมพันธ์ตำแหน่งงาน การรับสมัครงาน และให้บริการข้อมูลสาระน่ารู้ ข่าวสารด้านวิชาชีพต่างๆ แก่นักศึกษา รวมทั้งมีการจัดอบรมเพิ่มเติมเสริมทักษะความรู้ให้นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา นอกเหนือจากการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาในหัวข้อที่น่าสนใจและทันต่อสถานการณ์

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ได้แก่ คู่มือนักศึกษาสหกิจศึกษา ประกาศมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เรื่อง สหกิจศึกษา พศ.2550 เอกสารรายงานสภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา และเอกสารสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่มีภา ราชการสัมพันธ์และเผยแพร่ รวมทั้งข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์สรุปสภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ดังนี้

1. ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีระบบสหกิจศึกษาเป็น ส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 โดยจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา ในทุกหลักสูตรปริญญาตรี รวม 28 หลักสูตรจาก 34 หลักสูตร(ร้อยละ 82.35) ภายใต้กรอบการจัดการศึกษาแบบระบบไตรภาค(Trimester) ใน 1 ปีการศึกษาประกอบด้วย 3 ภาคการศึกษา โดยได้กำหนดให้รายวิชาสหกิจศึกษามี จำนวนหน่วยกิตเท่ากับ 9 หน่วยกิต เป็นรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา 0.5 หน่วยวิชาหรือ 1.5 หน่วยกิต และรายวิชาสหกิจศึกษา 2.5 หน่วยวิชาหรือ 7.5 หน่วยกิต ได้มีการกำหนดภาคการศึกษาที่นักศึกษาจะต้องไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาไว้ในแผนการเรียนของแต่ละสาขา โดยส่วนใหญ่กำหนดไว้ในภาคการศึกษาที่ 1 หรือ 2 โดยมีนโยบายให้นักศึกษาสามารถออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้ 1 ครั้ง และกำหนดให้นักศึกษากลับมาศึกษาต่อหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาแล้ว 1 ภาคการศึกษา แต่มีสาขาการบัญชี และการท่องเที่ยวและโรงแรมที่กำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาถึง 3 ครั้ง ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องผ่านการเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง และผ่านการปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2. ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีการจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานสหกิจศึกษากลางระดับสถาบัน รับผิดชอบการจัดสหกิจศึกษาของสำนักวิชาต่างๆ โดยมีการจัดแบ่งส่วนงานภายในศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายสหกิจศึกษา ฝ่ายพัฒนาอาชีพ และฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มีผู้อำนวยการศูนย์ฯ เป็นผู้บริหารสูงสุด และมีหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไปดูแลการ

ดำเนินงานต่างๆ ของศูนย์ฯ การบริหารงานกำหนดให้มี โครงสร้างบ ริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ โดย อธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลและผู้อำนวยการ ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทำหน้าที่บริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ นอกจากนี้กำหนดให้มีผู้แทนจากทุกสำนักวิชา และผู้อำนวยการหรือผู้แทนศูนย์บริการการศึกษาเป็นกรรมกร การประจำศูนย์ และแต่งตั้ง ผู้แทนองค์กร ผู้ใช้บัณฑิตผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นคณะที่ปรึกษาของคณะกรรมการ การประจำศูนย์ สำหรับการประสานงานเชิงปฏิบัติการกับสำนักวิชา เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการ ประสานงานศูนย์สหกิจศึกษาฯจึงได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งผู้ประสานงานสหกิจศึกษาประจำหลักสูตรไว้ ครอบคลุมหลักสูตร โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปีการศึกษา ในการดำเนินงานนั้นศูนย์สหกิจ ศึกษาและพัฒนาอาชีพได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์แต่ละคนรับผิดชอบดูแลและประสานงาน ให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานสหกิจศึกษาของแต่ละสำนักวิชาเป็นการเฉพาะ เช่น เจ้าหน้าที่คนที่ 1 ดูแล ประสานงานและให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานสหกิจศึกษาเฉพาะของสำนักวิชาการจัดการ หลักสูตรการสอบบัญชี หลักสูตรระบบสารสนเทศทางการบัญชี หลักสูตรบัญชีสหกิจศึกษา สำนักวิชา สารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ หลั กสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ และหลักสูตร เทคโนโลยีมีเดียและแอนิเมชัน เป็นต้น โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะทำหน้าที่ประสานงานกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาสหกิจศึกษาทุกๆ ด้านกับสำนักวิชา จัดหางาน ส่งตัวนักศึกษาไปปฏิบัติงาน ประสานงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จัดกิ จกรรมเสริมต่างๆ และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ด้านสำนักวิชา จะมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ร่วมพิจารณาสถาน ประกอบการรับรองคุณภาพงาน จบคู่และคัดเลือกนักศึกษา ติดตามนักศึกษา นิเทศงานและประเมินผล นักศึกษาสหกิจศึกษา โดยมีก ารแต่งตั้งอาจารย์ผู้ประสานงานประจำคณะเป็นผู้ประสานงานการ ดำเนินงานกับศูนย์สหกิจศึกษาฯ (ภาคินิตย์ ออสปอนพันธ์. 2554: สัมภาษณ์)

3. ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา

3.1 การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2554:

17) ได้กำหนดให้กิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาเป็นรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาและกำหนด แผนการเรียนไว้ก่อนรายวิชาสหกิจศึกษา การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาส่วนใหญ่จะ ครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ได้แก่ หลักการ แนวคิด กระบวนการสหกิจศึกษา และระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับ สหกิจศึกษา เทคนิคการเลือกสถานประกอบการ ทักษะการเขียนจดหมายสมัครงาน การเขียนประวัติ ย่อและการกรอกใบสมัคร การพัฒนาทักษะการสื่อสาร อาชีวนามัยและความปลอดภัยในสถาน ประกอบการ การสัมภาษณ์งาน วัฒนธรรมองค์กร ทักษะการคิด การบริหารงานอย่างมีคุณภาพ เทคนิคการเขียนราย งานและการนำเสนอ ทีมงาน มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ ข้อควรปฏิบัติสำหรั บการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขระหว่างปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังได้จัด ให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการด้วย (เอกราช แก้วเขียว. 2554: สัมภาษณ์)

3.2 การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา กำหนดให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพทำหน้าที่ประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางาน โดยสถานประกอบการจะเป็นผู้เสนองานสหกิจศึกษาตามแบบฟอร์มที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ กำหนด ทั้งนี้สถานประกอบการจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการ คุณลักษณะของนักศึกษาและรายละเอียดเกี่ยวกับงาน จำนวนชั่วโมงการทำงาน ช่วงเวลาหรือระยะเวลาที่ต้องการให้นักศึกษาปฏิบัติงาน และค่าตอบแทน สวัสดิการต่างๆ ที่นักศึกษาจะได้รับ และสำนักวิชาจะมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาเพื่อทำหน้าที่พิจารณาสถานประกอบการและรับรองคุณภาพงาน(ภาคินิตย์ ออสปอนพันธ์. 2554: สัมภาษณ์)

3.3 การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ภายหลังจากการประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานให้นักศึกษาสหกิจศึกษาเรียบร้อยแล้ว ศูนย์สหกิจศึกษาฯ จะนำส่งข้อมูลดังกล่าวไปยังสำนักวิชาเพื่อดำเนินการรับสมัครนักศึกษาโดยได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกสมัครงานกับสถานประกอบการที่ได้มีการประกาศรายชื่อไว้เพื่อไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยนักศึกษาสามารถเลือกสถานประกอบการได้จำนวน 3 แห่งโดยเรียงลำดับ หลังจากนั้นจึงผ่านขั้นตอนของการพิจารณาคัดเลือกโดยผ่านการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการประจำสาขาวิชาและต้องผ่านการสัมภาษณ์จากสถานประกอบการ (กรณีสถานประกอบการต้องการ) (เอกราช แก้วเขียว . 2554: สัมภาษณ์)

3.4 การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา การดำเนินงานสหกิจศึกษาส่วนใหญ่กระบวนการทั้งหมดเป็นความรับผิดชอบโดยตรงของศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ดังนั้นในการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาต่างๆ แก่นักศึกษาจึงเป็นความรับผิดชอบหลักที่ศูนย์ฯ ต้องดำเนินการ เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทุกคนจะสามารถให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษาได้โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น โทรศัพท์ อีเมลล์ แฟกซ์ social network นอกจากนี้ยังมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาต่างๆ ให้แก่นักศึกษา สหกิจศึกษา รวมทั้งต้องนิเทศงานนักศึกษาสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยการนิเทศงานจะเริ่มประมาณเดือนที่ 2 ของการปฏิบัติงาน(เอกราช แก้วเขียว. 2554: สัมภาษณ์)

3.5 การจัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (เอกราช แก้วเขียว . 2554: สัมภาษณ์) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ สหกิจศึกษาฯ รับผิดชอบประสานงานจัดหางานให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษาทั้งหมด ที่ผ่านมามีสถานประกอบการส่วนหนึ่งยินดีจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา แต่ก็ยังมีสถานประกอบการอีกจำนวนหนึ่งที่ยินดีรับนักศึกษาสหกิจศึกษาเข้าป ฏิบัติงานแต่ไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการให้แก่

นักศึกษาสหกิจศึกษา กรณีนี้ศูนย์สหกิจศึกษา จะให้ความสำคัญกับคุณภาพและลักษณะงานที่สถานประกอบการเสนอมา ความต่อเนื่องในการร่วมสหกิจศึกษา และประสบการณ์ของสถานประกอบการในการดำเนินงานสหกิจศึกษาเป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณาเลือกสถานประกอบการ

3.6 การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2550: 3)

กำหนดให้การประเมินผลการศึกษาของรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นระดับคะแนนตัวอักษร โดยเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1) ผลการประเมินการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ	40%
2) ผลการประเมินรายงานจากสถานประกอบการ	10%
3) ผลการประเมินจากอาจารย์นิเทศงานสหกิจศึกษา	20%
4) ผลการประเมินจากการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน	20%
5) ผลการประเมินรายงานจากอาจารย์นิเทศงานสหกิจศึกษา	10%

ทั้งนี้ นักศึกษาต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะถือว่าผ่านได้รับผลการประเมินในระดับคะแนนตัวอักษร S นักศึกษาที่ได้รับการประเมินระดับคะแนนตัวอักษร U ในรายวิชาสหกิจศึกษา จะไม่สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาซ้ำอีก นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนวิชาประสบการณ์วิชาชีพตามที่หลักสูตรกำหนด จำนวน 2.5 หน่วยวิชา

4. ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2554: ออนไลน์) มีการให้บริการประชาสัมพันธ์ตำแหน่งงาน การรับสมัครงาน และให้บริการข้อมูลสาระน่ารู้ ข่าวสารด้านวิชาชีพต่างๆ แก่นักศึกษา รวมทั้งมีการจัดอบรมเพิ่มเติมเสริมทักษะความรู้ให้นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา นอกเหนือจากการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในหัวข้อที่น่าสนใจและทันต่อสถานการณ์ เช่น การอบรมทักษะความเป็นครู การอบรมทักษะความเป็นผู้นำ และดำเนินการจัดกิจกรรม Job Fair เพื่อเพิ่มช่องทางการทำงานแก่นักศึกษา(ภคินิตย์ ออสปอนพันธ์. 2554: สัมภาษณ์)

รูปแบบการจัดการ

ความหมายของการจัดการ

องค์การหรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นจำเป็นต้องมีการจัดการที่ดีและเหมาะสมจึงจะสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความสามารถของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการจัดการองค์การ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้นิยามความหมายของ “การจัดการ” ไว้โดยมีความแตกต่างกันไป ดังนี้

สมคิด บางโม (2538: 61) กล่าวว่า การจัดการเป็นศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานและนอกหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้ 1) การจัดการเป็นศิลปะการใช้บุคลากรปฏิบัติงานในหน่วยงาน 2) การจัดการต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐาน คือ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ และ 3) การจัดการเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549: 13) กล่าวว่า การจัดการ (Management) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม

พะยอม วงศ์สารศรี (2550: 37, 43) กล่าวว่า การจัดการเป็นศิลปะของการใช้บุคคลอื่นทำงานให้แก่องค์การ (Management is an art of getting things done through others) และมีความสำคัญดังนี้

1. การจัดการเป็นสมอขององค์การ การที่องค์การจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการที่ เช่น มีการวางแผนและตัดสินใจโดยผ่านการกลั่นกรองจากฝ่ายจัดการที่ได้พิจารณาข้อมูลต่างๆ อย่างใช้ดุลยพินิจ ใช้สติปัญญาพิจารณาผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อองค์การนั้น
2. การจัดการเป็นเทคนิควิธีการที่ทำให้สมาชิกในองค์การเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการปฏิบัติงาน มีความตั้งใจ เต็มใจช่วยเหลือให้องค์การประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะมีกระบวนการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานนำทางให้องค์การไปสู่ความสำเร็จ
3. การจัดการเป็นการกำหนดขอบเขตในการทำงานของสมาชิกในองค์การไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความราบรื่น รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
4. การจัดการเป็นการแสวงหาวิธีการที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานให้องค์การเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด

สาคร สุขศรีวงศ์ (2553: 26) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การผ่านกิจกรรมต่างๆ ทางการจัดการ ซึ่งรวมถึงกิจกรรมหลัก 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การชี้นำ และการควบคุมองค์การ

พิมลจรรย์ นามวัฒน์ และ เสน่ห์ จัตุ (2553: 17) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง นโยบาย เป้าหมาย และกลยุทธ์ที่ชัดเจนและใช้เป็นแนวทางสำหรับกำกับการใช้ทรัพยากรในแผนงานต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำองค์การไปสู่การได้เปรียบทางการแข่งขัน มีการเจริญเติบโตที่ยั่งยืนในระยะยาว

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเป็น ทั้งศาสตร์และศิลปะ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้คนและทรัพยากร ในการดำเนินงาน กิจกรรมต่างๆ ขององค์การเพื่อให้องค์การบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การจัดการจึงเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารองค์การหรือหน่วยงาน

หน้าที่ทางการจัดการ

การจัดการองค์การให้ประสบความสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมทั้งสามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัย หน้าที่ทางการจัดการหรือ กระบวนการจัดการที่ดีทั้งนี้จากการศึกษาข้อมูลที่นักวิชาการได้ให้ความคิดเห็นไว้หลายท่าน อาทิ พิมลจรรย์ นามวัฒน์, และ เสน่ห์ จัยโต(2553: 22), พัทสิริ ชมภูคำ(2554: 5-6), รังสรรค์ ประเสริฐศรี(2549: 13-14), สาคร สุขศรีวงศ์(2553: 26-27) สรุปได้ว่าหน้าที่ทางการจัดการ ที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การชี้นำ และการควบคุม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ หน้าที่แรกที่ต้องกระทำเป็นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน การคาดการณ์ในอนาคต การกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย วิสัยทัศน์ ที่องค์การต้องการบรรลุในอนาคต พร้อมกับกำหนด โครงการ กลยุทธ์และวิธีดำเนินงานที่ จะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นเรื่องการจัดโครงสร้างองค์การ กำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ โดยการพิจารณากำหนดกิจกรรมต่างๆ ที่จำเป็น ในการดำเนินงาน สำหรับการบรรลุเป้าหมายขององค์การ รวมทั้งการจัดระบบการทำงานที่จะช่วยให้คนทำงานร่วมกัน ได้และประสบความสำเร็จ

3. การนำ(Leading) เป็นเรื่องการกระตุ้นจูงใจ และความกระตือรือร้นให้พนักงานทุ่มเทเพื่อการทำงานอย่างเต็มความสามารถ และใช้พลังอย่างเต็มที่ ทำอย่างไรให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง และความเป็นหุ้นส่วนขององค์การ โดยการนำนั้นรวมถึงการติดต่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ช่วยแนะนำแนวทางและสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในองค์การบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

4. การควบคุม(Controlling) เป็นเรื่องของการติดตามตรวจสอบกฏปฏิบัติงานและความก้าวหน้าของงานที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด กรณีที่เบี่ยงเบนไม่เป็นไปตามเป้าหมายให้มีการปรับปรุงแก้ไขต่อไป หากปราศจากหน้าที่นี้แล้ว องค์การจะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าการดำเนินการนั้นเป็นไปตามที่วางแผนไว้หรือไม่ และการควบคุม ยังช่วยให้ทราบว่าจะต้องมีการปรับเปลี่ยนอะไร อย่างไรบ้าง ทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ระดับชั้นของการจัดการ

การจัดการต้องอาศัยบุคคลซึ่งเรียกว่า ผู้บริหารหรือผู้จัดการเข้ามามีบทบาททำหน้าที่จัดการรับผิดชอบในการวางแผน ตัดสินใจ จัดองค์การ การนำ และการควบคุมทั้งคนและทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการจัดการงานให้ประสบความสำเร็จโดยใช้ผู้อื่น โดยทั่วไปองค์กรขนาดใหญ่จะมีผู้บริหารในแต่ละระดับเพื่อจัดการนโยบายสู่การปฏิบัติ ได้แก่ (พัชสิริ ชมภูคำ . 2554: 8), (บุตรี จารุโรจน์ ; และคนอื่นๆ . 2549: 19-20)

1. ผู้บริหารระดับสูง (Top Manager) มีหน้าที่ในการจัดการองค์การในภาพรวมทั้งหมด โดยทำการกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ องค์การ รวมทั้งนโยบายขององค์การ ผู้บริหารระดับนี้มีจำนวนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับระดับอื่น แต่นับว่ามี ความสำคัญต่อทิศทางและความอยู่รอดขององค์การอย่างมาก ต้องใส่ใจกับสภาพแวดล้อมภายนอกขององค์การ เพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องสามารถคาดการณ์อนาคตเพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น หรือสามารถจัดการกับสภาพการแข่งขันที่สูง

2. ผู้บริหารระดับกลาง (Middle Manager) มีหน้าที่ในการรับเป้าหมายและนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงมาดำเนินการ รวมทั้งดูแลประสานการทำงานกับผู้บริหารระดับต่ำกว่า ผู้บริหารระดับกลางจึงต้องสามารถแปลแนวคิดของผู้บริหารระดับสูงอย่างชัดเจนเพื่อสื่อสารลงไปยังระดับล่าง รวมทั้งสามารถร่วมงานกับทุกส่วนในองค์การได้เป็นอย่างดี

3. ผู้บริหารระดับต้น (Firstline Manager) มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ เพื่อให้การทำงานในแต่ละวันเป็นไปอย่างเรียบร้อย ต้องทำการตัดสินใจในระยะสั้นที่ครอบคลุมการดำเนินงานประจำวัน ให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหา กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ และรับผิดชอบต่อผู้ที่ทำกรปฏิบัติงานในแผนกของตนเองเท่านั้น

ทักษะการจัดการ

ผู้บริหารต้องมีทักษะต่างๆ ที่ จะปรับให้พฤติกรรมของบุคลากร ในองค์การซึ่งมีหลากหลายสามารถทำงานร่วมกัน เกื้อกูลซึ่งกันและกันได้และก่อให้เกิดความสำเร็จ จากการศึกษาเอกสาร ตำราของนักวิชาการหลายท่าน เช่นพัชสิริ ชมภูคำ(2554: 9), พะยอม วงศ์สารศรี(2550: 64), สาคร สุขศรีวงศ์ (2553: 30), พิมลจรรย์ นามวัฒน์; และ เสน่ห์ จัยโต(2553: 25) แม้ว่าผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์มากมายหลายหลายเพียงใด แต่หากพิจารณาตามทักษะทางการบริหารแล้วสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประการ ได้แก่

1. ทักษะทางเทคนิค (Technical Skills) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการทำงาน เฉพาะทางด้านใดด้านหนึ่งเป็นอย่างดี ได้แก่ บัญชี วิศวกรรม การวิจัย ตลาด คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทักษะทางเทคนิคก็คือ เก่งงานนั้นๆ นั้นเองโดยสามารถแสดงการทำงานเป็นตัวอย่างแก่ผู้ได้บังคับบัญชา รวมทั้งสามารถปรับปรุงวิธีทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ เป็นอย่างดี

2. ทักษะด้านบุคคล (Human skills) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเป็นผู้นำ สามารถประพุดิตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือจากสมาชิกในองค์กร สามารถเข้าใจ รู้ใจ และจูงใจสมาชิก ภายในองค์กรให้ทำหน้าที่ของแต่ละคนอย่างเต็มที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร องค์กรได้รวมทั้งมีความสามารถในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ติดต่อกสื่อสาร ข้อมูล และประสานงานระหว่างบุคคลต่างๆ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าใจวิสัยทัศน์ขององค์กรได้อย่างถูกต้องชัดเจนได้รับข้อมูลที่เพียงพอเหมาะสมกับการทำงาน ตลอดจนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร าร อันจะนำไปสู่การรวมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกันอย่างพร้อมเพรียงเพื่อความสำเร็จขององค์กร

3. ทักษะด้านความคิด (Conceptual skills) หมายถึง ความสามารถของ ผู้บริหารในการคิด วิเคราะห์ คาดการณ์ สามารถมองภาพรวมขององค์กร รวมถึงการมีวิสัยทัศน์ (Vision) ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการพยากรณ์สภาวะในอนาคตขององค์กรและสังคมได้อย่างชัดเจน และสามารถ กำหนดแนวทาง (Direction) เพื่อให้ไปถึงจุดหมายปลายทางของวิสัยทัศน์นั้นได้ รวมถึงสามารถระบุ และแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์สำหรับองค์กรและทุกคนที่เกี่ยวข้องได้ นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึง ความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และความคิดริเริ่ม (Innovative Thinking) นั่นคือผู้บริหารจำเป็นต้องคิดสร้าง สรรค์สิ่งแปลกใหม่ให้แก่ องค์กรอย่างสม่ำเสมอ และที่สำคัญที่สุดจะต้องสามารถนำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไป ปฏิบัติปฏิบัติ ให้เป็นจริงให้ได้และต้องเข้าใจการทำงานแต่ละส่วนที่ต้องทำร่วมกัน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน

การจัดองค์กร

องค์กร(Organization) เป็นกลุ่มของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีการรวมตัวกันเข้าเป็น นหนึ่ง เดียวและร่วมกันทำงานในลักษณะกลุ่มที่มีการรวบรวมทรัพยากรและความพยายามของทุก ฝ่ายมา ดำเนินการร่วมกัน โดยมุ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุถึงผลสำเร็จในเป้าหมายที่สูงขึ้น ซึ่งไม่อาจทำให้ สำเร็จลงได้ด้วยการทำงานโดยลำพังหรือ โดยอิสระ(บรยรงค์ ไตจินดา . 2548: 20) การจัดองค์กรจึง เป็นหน้าที่หนึ่งของการจัดการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ เพื่อการทำงาน ร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรการจัดองค์กรเป็นการออกแบบงาน การจัดแผนงาน การจัดแบ่ง อำนาจหน้าที่และการประสาน งานระหว่างบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ในองค์กร าร เพื่อให้องค์กร าร สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การจัดองค์กรเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยขั้นตอน หลัก 4 ประการ ได้แก่(สาคร สุขศรีวงศ์. 2553: 127-141)

1. การออกแบบงาน (Job Design) หมายถึง การกำหนดภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ สำหรับสมาชิกขององค์กรในแต่ละตำแหน่งงาน

2. การออกแบบโครงสร้างองค์กร (Organizational Structure Design) หมายถึงการจัดกลุ่ม ตำแหน่งงานต่างๆ เข้าด้วยกันเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกภายในองค์กรเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และได้รับผลตามเป้าหมายขององค์กร

3. การจัดแบ่งอำนาจหน้าที่ (Authority Allocation) อำนาจหน้าที่ (Authority) หมายถึง สิทธิ อันชอบธรรมของผู้บริหารในการสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของ องค์กร ผู้บริหารแต่ละคนสามารถใช้อำนาจ หน้าที่ของตนกับใครในองค์กร ได้บ้างนั้นขึ้นอยู่กับ สายบังคับบัญชา ซึ่งจะระบุว่าผู้บริหารคนหนึ่งจะมีผู้ใต้บังคับบัญชาจำนวนเท่าใดและใครบ้างที่ขึ้น ตรงกับตนเอง โดยจะเรียงลำดับตั้งแต่ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรลงไปจนถึงพนักงานระดับล่างสุดของ องค์กร

4. การประสานงาน (Coordination) ผู้บริหารจำเป็นต้องวางกรอบของการประสานงานไว้ให้ ชัดเจนเพื่อให้การประสานงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทราบว่าทำอะไรจึงจะทำให้ บุคคลและหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กรมีความร่วมมือที่จะดำเนินงานต่างๆ อย่างสอดคล้องกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานราบรื่น

การจัดโครงสร้างองค์กร

การจัดโครงสร้างองค์กร (Organizational Structure Design) หมายถึงการจัดกลุ่มตำแหน่ง งานต่างๆ เข้าด้วยกันเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกภายในองค์กรเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และได้รับผลตามเป้าหมายขององค์กร โดยทั่วไปโครงสร้างขององค์กร จะแสดงออกมาในรูปของแผนภูมิองค์กรหรือพีระมิดของภาระงาน และยังแสดงให้เห็นถึง ความสัมพันธ์ด้านอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบระหว่างงานด้านต่างๆ ในองค์กร แสดงให้เห็น การติดต่อสื่อสารและการประสานงานเข้าด้วยกัน โดยจะชี้ให้เห็นว่า ใครจะต้องรายงานให้แก่ใคร หรือ ใครบังคับบัญชาใครนั่นเอง โครงสร้างองค์กรมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการบรรลุ เป้าหมายของ องค์กร ด้วยเหตุผลดังนี้(พยอม วงศ์สารศรี. 2550: 116)

1. โครงสร้างขององค์กรกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยระบุให้เห็นว่าใคร บังคับบัญชาใคร และใครมีความรับผิดชอบในงานประเภทใด นอกจากนี้โครงสร้าง ขององค์กรยัง ช่วยให้ผู้สมาชิกในองค์กรรู้บทบาทของตนและบทบาทของผู้อื่นที่จะต้องเกี่ยวข้อง

2. โครงสร้างขององค์กรได้แสดงให้เห็นการติดต่อสื่อสารและการประสานงานในการรวม กิจกรรมและบุคคลประเภทต่างๆ เข้าด้วยกัน

3. โครงสร้างขององค์การกำหนดการตัดสินใจให้แก่ฝ่ายบริหารระดับสูงในองค์การเกี่ยวกับงานด้านต่างๆ ที่จะดำเนินการ

4. โครงสร้างองค์การกำหนดความสมดุลอย่างเหมาะสมและการให้ความสำคัญ แก่กิจกรรมต่างๆ

การจัดโครงสร้างองค์การ ผู้บริหารจะต้องพิจารณาว่าตำแหน่งงานต่างๆ ภายในองค์การที่กำหนดไว้ นั้นจะสามารถนำมาจัดกลุ่มเข้าด้วยกันเป็นหมวดหมู่อย่างไรจึงจะทำให้องค์การสามารถดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และได้รับผลตามเป้าหมายขององค์การ ทั้งนี้ในการจัดโครงสร้างองค์การนั้นปัจจัยที่นำมาพิจารณาได้แก่(สาคร สุขศรีวงศ์. 2553: 133)

1. ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสะดวก รวดเร็ว และประหยัด อาทิ ความสะดวกรวดเร็วในการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายใน การตัดสินใจในการดำเนินงาน การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า

2. ประสิทธิภาพ หมายถึง เชื้อต่อการบรรลุเป้าหมายโดยรวมขององค์การ ความสามารถในการรองรับกลยุทธ์ และโอกาสในการเติบโตขององค์การ

3. ประโยชน์ทางการตลาด หมายถึง จำนวนและประเภทของสินค้า /บริการ การตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าในด้านต่างๆ อาทิ การจัดส่งสินค้า การให้บริการหลังการขาย การซื้อโรงเรียน เป็นต้น

4. ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับพนักงาน หมายถึง จำนวนพนักงาน ความสับสนที่เกิดจากการรับจากผู้บังคับบัญชาหลายคน ความชำนาญในการทำงานและโอกาสในการฝึกฝนและพัฒนา การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ระหว่างบุคลากรและหน่วยงาน ความเที่ยงตรงในการวัดผลการปฏิบัติงาน และโอกาสที่จะเกิดความขัดแย้งระหว่างบุคลากรและหน่วยงาน

การจัดโครงสร้างองค์การเป็นการสร้างแบบของความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่างๆ ขององค์การ ซึ่งแต่ละส่วนประกอบจะต้องประสานสัมพันธ์เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงสร้างองค์การจึงแสดงให้เห็นถึงการแบ่งแยกงานออกเป็นส่วนๆ การมอบหมายอำนาจหน้าที่ในแต่ละส่วน การจัดบุคคลเข้าปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นอย่างเหมาะสม รวมทั้งเป็นการแสดงให้เห็นถึงอำนาจหน้าที่ สายการบังคับบัญชา การติดต่อสื่อสาร และการควบคุมในแต่ละหน่วยงานด้วย โครงสร้างองค์การสามารถจัดแบ่งได้เป็น 4 ประเภทที่สำคัญ ได้แก่ โครงสร้างแบบงานหลัก โครงสร้างแบบหน้าที่การงานเฉพาะอย่าง โครงสร้างแบบหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่ปรึกษา และโครงสร้างแบบคณะกรรมการ (เสนห์ จุ้ยโต. 2553: 306-307) สอดคล้องกับแนวคิดการจัดโครงสร้างองค์การของพยอม วงศ์สารศรี (2550: 132-137) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่าประเภทโครงสร้างองค์การแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. องค์การสายปฏิบัติงานหรือองค์การหลัก(Line organization) แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของอำนาจในการบังคับบัญชาโดยตรงมีลักษณะเป็นแนวดิ่งและมีรูปแบบง่าย โดยแสดงให้เห็นถึงการบริหารที่ลดหลั่นจากระดับสูงมายังระดับล่าง

2. องค์การสายปฏิบัติงานและสายที่ปรึกษา เป็นองค์การที่นิยมใช้ในปัจจุบัน ประกอบด้วยสายปฏิบัติงานคือ ทำงานโดยตรงเพื่อให้วัตถุประสงค์หลักขององค์การบรรลุผล และสายที่ปรึกษาเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมช่วยเหลือให้การทำงานตามสายปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จด้วยดี

3. องค์การตามหน้าที่การงาน โครงสร้างองค์การลักษณะนี้ให้ความสำคัญในเรื่องหน้าที่การงานทางธุรกิจมากกว่าสายการบังคับบัญชาจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง มีการแบ่ง งานตามหน้าที่ของผู้ชำนาญการทำให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพมาตรฐานตรงกัน

4. องค์การแบบโครงการ เป็นองค์การแบบชั่วคราวที่ออกแบบขึ้นมาเพื่อให้บรรลุผลเฉพาะอย่าง โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่างๆ ในองค์การ เมื่อใดที่โครงการเสร็จสิ้นลงบุคคลที่เข้ามาช่วยกันในเรื่องการก็สลายตัว

5. องค์การแบบเมตริกซ์ เป็นองค์การแบบถาวรที่ออกแบบขึ้นมาเพื่อให้บรรลุผลเฉพาะอย่าง โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่างๆ ในองค์การเป็นการรวมเอาการจัดองค์การแบบหน้าที่และผลิตภัณฑ์มาประกอบกัน

นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับแนวคิดของ พิชสิรี ชมภูคำ (2554: 142-148) ที่ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบโครงสร้างองค์การที่นำมาใช้กันโดยทั่วไปมีรูปแบบพื้นฐาน ดังนี้

1. การจัดโครงสร้างตามหน้าที่การงาน (Functional Structure) เป็นการจัดแผนกโดยการแบ่งตามหน้าที่หรือลักษณะงานที่จะต้องกระทำโดยอาศัยความถนัดของแต่ละบุคคลเพื่อผลประโยชน์สูงสุดขององค์การ เช่น การผลิต การเงิน การตลาด บุคคล เป็นต้น

2. การจัดโครงสร้างตามที่ตั้งทางภูมิศาสตร์(Geographical Structure) เป็นการจัดโครงสร้างแยกออกไปตามแต่ละพื้นที่โดยมีผู้บริหารรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานในพื้นที่ทั้งหมด เช่น ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ กรุงเทพฯ เป็นต้น

3. การจัดโครงสร้างตามผลิตภัณฑ์ (Product Structure) เป็นการจัดโครงสร้างโดยแบ่งกลุ่มงานตามชนิดของผลิตภัณฑ์โดยงานทั้งในส่วนของการผลิตและส่วนการขายจะอยู่ภายใต้การบริหารของผู้บริหารผลิตภัณฑ์เพียงคนเดียว จึงเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากร ได้พัฒนาความชำนาญอย่างเต็มที่ตลอดจนส่งเสริมแนวคิดในเรื่องการพึ่งพาตนเองโดยเอื้อให้ผู้บริหารใช้ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินการให้บรรลุตามแผนที่วางไว้

4. การจัดโครงสร้างตามลูกค้า (Client Structure) เป็นการจัดโครงสร้างโดยอิงตามลักษณะของลูกค้าเป็นปัจจัยในการ จัดกลุ่มของงาน เช่น สถาบันการศึกษาแบ่งโครงสร้างออกตามลักษณะของการจัดการเรียนการสอนโดยแบ่งออกเป็นหลักสูตรปกติ หลักสูตรพิเศษ หลักสูตรภาคค่ำ เป็นต้น

5. การจัดโครงสร้างแบบผสมผสม (Hybrid Structure) เป็นโครงสร้างองค์การที่มีการใช้โครงสร้างหลายๆ รูปแบบผสมกันเพื่อได้ใช้ประโยชน์จากข้อดีของรูปแบบโครงสร้างองค์การในรูปแบบต่างๆ

6. การจัดโครงสร้างแบบเมตริกซ์(Matrix Structure) เป็นโครงสร้างที่ได้จัดการเชื่อมโยงรูปแบบโครงสร้างองค์การแบบแบ่งตามหน้าที่ของงานกับแบบแบ่งตามส่วนของงาน โดยในแนวนอนจะเป็นการจัดเรียงแบบแบ่งตามหน้าที่ งาน ส่วนแนวตั้งจะเป็นการแบ่งตามส่วนงานโครงการ ทำให้พนักงานต้องมีผู้บังคับบัญชาถึง 2 คนด้วยกัน คือ หัวหน้างานแผนกงานและหัวหน้าโครงการ

7. การจัดโครงสร้างแบบทีม(Team Structure) เป็นการจัดโครงสร้างที่เน้นลักษณะการทำงานเป็นทีมเพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดี ซึ่ง จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างแผนกและให้มีการตัดสินใจในรูปทีม และองค์ประกอบของสมาชิกในทีมก็มีทั้งที่เป็นพนักงานทั่วไปและพนักงานที่มีความชำนาญเฉพาะทาง

8. การจัดโครงสร้างแบบเครือข่าย (Network Structure) จะมีการเชื่อมโยงจากศูนย์กลางการทำงานขององค์การไปยัง กลุ่มแผนกหรือบริษัทย่อยภายนอกด้วยการติดต่อประสานงานกันโดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

การบริหารและการจัดการสหกิจศึกษาในสถานศึกษา

การจัดการสหกิจศึกษาในสถานศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับสูง คณาจารย์ และบุคลากรในสังกัดหน่วยงาน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในสถานศึกษา โดยปัจจัยที่ส่งผลให้การจัดการสหกิจศึกษาในสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีดังนี้ (สมาคมสหกิจศึกษาไทย. 2552: 67-72)

1. นโยบายและรูปแบบโครงสร้างการบริหาร

ผู้บริหารระดับสูงของสถานศึกษาต้องมีความชัดเจนเรื่องสหกิจศึกษาและกำหนดเป็นนโยบายหลักประการหนึ่งที่จะดำเนินการในระดับสถานศึกษาหรือระดับคณะ พร้อมทั้งกำหนดบุคลากรรับผิดชอบดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติงานเต็มเวลา โดยผู้บริหารทุกระดับในสถานศึกษาหรือหน่วยงาน ต้องให้ความสำคัญ พร้อมทั้งผลักดันให้คณาจารย์และ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้กา รสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการสหกิจศึกษาในสถานศึกษามีความชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารและการจัดการสหกิจศึกษาในสถานศึกษาไทย ณ ปัจจุบัน จำแนกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1.1 การบริหารและการจัดการสหกิจศึกษาโดยมีหน่วยงานกลางระดับสถานศึกษา เป็นการกำหนดให้มีหน่วยงานขึ้นมาทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการ ดำเนินงานสหกิจศึกษาของ สถาบันเป็นการเฉพาะโดยการดำเนินงานอาจกำหนดให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ

1.2 การบริหารและการจัดการสหกิจศึกษาโดยหน่วยงานกลางระดับคณะ เป็นระบบการบริหารที่คณะจัดตั้งหน่วยงานภายในคณะขึ้นเพื่อดูแลการดำเนินงานสหกิจศึกษา และกำหนดให้มี ผู้ประสานงานเป็นผู้ควบคุมดูแลและประสานงานการดำเนินงานในภาพรวมระดับสถาบัน

1.3 การบริหารและการจัดการสหกิจศึกษาโดยภาควิชา เป็น การดำเนินงานที่เริ่มจาก ผู้บริหารหรือคณาจารย์ในภาควิชาที่มีความสนใจในกา ารจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาและ ดำเนินการ เป็นโครงการนำร่องในภาควิชา โดยจัดให้นักศึกษาไปสหกิจศึกษาด้วยความสมัครใจ

2. ผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรสหกิจศึกษาในสถานศึกษา

ในการดำเนินงานสหกิจศึกษามีผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการบริหาร หมายถึง ผู้ที่สถานศึกษา คณะหรือภาควิชา มี คำสั่งแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานสหกิจศึกษาในหน่วยงานทั้งระบบ ทั้งนี้ต้องเป็น ผู้ที่ สามารถเสียสละและทุ่มเทเวลาให้การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้อย่างเต็มที่

2.2 คณาจารย์สหกิจศึกษา หมายถึง คณาจารย์ที่คณะหรือภาควิชา กำหนดให้รับผิดชอบ การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะหรือภาควิชา โดยมีบทบาทหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาสหกิจ ศึกษาทั้งก่อน ระหว่างและหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2.3 บุคลากรที่ปฏิบัติงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา สถานศึกษา ต้องมีการวางแผนด้านกำลังคนที่จะปฏิบัติงานด้านต่างๆ โดยกำหนดรายละเอียดของอัตรากำลัง ตามขนาดและการขยายตัวของการทำงานสหกิจศึกษา ทั้งนี้ควรทำกา ารคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถที่ตรงกับภาระงานที่ต้องรับผิดชอบ

3. การจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน

การดำเนินงานสหกิจศึกษาที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องได้รับการจัดสรรทรัพยากรพื้นฐานทั้ง ด้านงบประมาณ บุคลากรสนับสนุน ตลอดจนสถานที่และอุปกรณ์สำนักงานที่จำเป็นเพี่ ให้อาจสามารถ ดำเนินงานสหกิจศึกษาได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

3.1 การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน การดำเนินงานสหกิจศึกษาจำเป็นต้องได้รับ งบประมาณสนับสนุนทั้งงบประมาณลงทุนในการจัดตั้งหน่วยงานสหกิจศึกษาในระยะเริ่มต้น และงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

3.2 สถานที่ อุปกรณ์สำนักงานและสิ่งอำนวยความสะดวก หน่วยงานสหกิจศึกษา จำเป็นต้องมีสถานที่สำหรับการติดต่อประสานงาน ตั้งอยู่ในทำเลที่นักศึกษาและคณาจารย์สามารถติดต่อประสานงานได้โดยสะดวก และควรมีการจัดอุปกรณ์สำนักงานและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ อย่างเหมาะสมเพียงพอเพื่อเอื้อต่อการดำเนินงานสหกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาทั่วโลกนำไปสู่ การพัฒนาระบบการศึกษา สหกิจศึกษานับเป็นแนวทางหนึ่งของการพัฒนาการจัดการศึกษาที่เชื่อมโยง การเรียนทฤษฎีในสถาบันศึกษากับการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญในการ เชื่อมโยงและสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับภาคอุตสาหกรรม เป็นกลไกและเครื่องมือ ในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ มีสมรรถนะและความรู้ ความสามารถตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน สอดคล้องกับ สุเมธ แยมน์ (2552: 16) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สหกิจศึกษา : รูปแบบการ จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า หลักการหรือแนวคิดเชิงทฤษฎีของ การจัดสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเกิดจากการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) และพัฒนาไปสู่หลักการเรี นรู้เชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning) ซึ่งในทาง ปฏิบัติแล้วพบว่าการเรียนรู้เชิงบูรณาการกับการทำงานนั้นมีวิธีการดำเนินการหลายรูปแบบ การ จัดสหกิจศึกษาเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้เชิงบูรณาการกับการทำงานเท่านั้น การมีส่วนร่วม ในการจัดสหกิจศึกษาของสถานประกอบการมักมีรูปแบบการดำเนินงานที่แตกต่างกันโดยเฉพาะใน กระบวนการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา และการจ่ายค่าตอบแทนแต่มีวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้และการ ทำงานที่ยอมรับเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ รูปแบบสหกิจศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษายึดถือปฏิบัติส่วนใหญ่ มีความคิดเห็น ในเชิงหลักการตรงกันและสามารถปฏิบัติตามหลักการร่วมกันเป็นส่วนใหญ่ รูปแบบสหกิจศึกษาที่ดีที่สุดที่มีส่วนช่วยเสริมสร้างพัฒนาการหรือสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา สูงสุด ได้แก่ บทบาทของสถานประกอบการที่กำหนดตำแหน่งรองรับพนักงานสหกิจศึกษาไว้ตลอดปี การให้พนักงานสหกิจศึกษาเข้าร่วมประชุมมอบหมายงานและการให้พนักงานสหกิจศึกษาเข้ามารับ ฟังการบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญ ส่วนบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นรูปแบบสหกิจศึกษาที่ดีที่สุด ได้แก่ การจัดให้มีระบบคัดเลือกนักศึกษาสหกิจศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชลลดา มงคลวนิช (2552: 87) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อ การนิเทศงานสหกิจศึกษาโดยผลการศึกษาพบว่า ประโยชน์ที่ตัวแทนสถานประกอบการได้รับมากที่สุด ในการนิเทศงาน คือ การเข้าใจวัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินงานสหกิจศึกษา รวมทั้งสามารถ ช่วยแก้ปัญหาด้านความประพฤติและการปฏิบัติงานของนักศึกษา สำหรับคณาจารย์นิเทศเห็นว่า

การนิเทศที่สถานประกอบการสามารถช่วยให้ทราบรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของนักศึกษา
ในแผนกต่างๆ และความคิดเห็นของตัวแทนสถานประกอบการสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียน
การสอนได้ รวมทั้งได้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของนักศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในรูปแบบสหกิจศึกษาควรต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ใน
การดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอันเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน
สหกิจศึกษาต่อไป เกี่ยวกับเรื่องนี้ ธวัชชัย ทีฆชอุณหเถียร (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการ
ดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีระยะที่ 2 เป็นการประเมินผลการดำเนินการ
ของโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีตั้งแต่ภาคการศึกษาที่
1/2540 (มิถุนายน 2540) ถึงภาคการศึกษาที่ 3/2540 (เมษายน 2541) ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปี
การศึกษา 2539 และ 2540 ผลการประเมินพบว่า สถานประกอบการได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของ
นักศึกษา 239 คน ปรากฏว่า นักศึกษาทุกคนผ่านการประเมินผลจากสถานประกอบการโดยที่ ร้อยละ
69.04 และ 73.36 ได้รับการประเมินการปฏิบัติงานและการทำรายงานวิชาการ ตามลำดับ ในระดับที่
สูงกว่ามาตรฐาน (คือ ดีมากและดีเยี่ยม) คณาจารย์และสถานประกอบการมีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติ
ของนักศึกษาไปในด้านเดียวกัน คือ นักศึกษาในโครงการ มีคุณสมบัติในระดับดี โดยเฉพาะบุคลิกภาพ
และวุฒิภาวะ ความรู้พื้นฐานเรื่องการปฏิบัติตนในสถานประกอบการ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของสถานประกอบการในระดับที่สูงกว่าคุณสมบัติอื่นๆ ส่วนคุณสมบัติที่ได้รับการประเมินในระดับต่ำ
ที่สุด(ปานกลาง) ได้แก่ ทักษะการนำเสนอเมื่อเปรียบเทียบกับบัณฑิตหลักสูตรสหกิจศึกษากับบัณฑิต
หลักสูตรปกติแล้ว บัณฑิตหลักสูตรสหกิจศึกษามีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม มีทักษะการสมัครงานและ
หางาน อัตราเงินเดือนแรกเข้า และอัตราการเข้าศึกษาต่อสูงกว่าบัณฑิตหลักสูตรปกติทั้งสิ้น รวมทั้ง
ความสามารถในการปฏิบัติงานมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการและความสามารถในการเรียน
ในระดับปริญญาโทที่ดีกว่าผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับแคลเวย์และเมอร์ฟี (อลงกต
ยะโวทย์. 2549: 56; อ้างอิงจาก Galway; & Murphy. 2000: 68-74)ซึ่งได้สำรวจความคิดเห็นของบัณฑิต
และใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย (focus group workshops) บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประเทศออสเตรเลีย ถึงความก้าวหน้าในอาชีพของบัณฑิตที่ผ่าน
การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาแล้วพบว่าการได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็น
ระยะเวลายาวๆ ทำให้เขาประสบความสำเร็จในการเข้าสู่สถานที่ทำงานใหม่ บัณฑิตเหล่านี้จะทำงาน
ได้หลากหลายตำแหน่ง และหลากหลายบทบาทในบริษัท พวกเขาารู้สึกว่าสาขาวิชาของเขาทำให้เขามี
ทักษะตามความต้องการและมีความเชื่อมั่นอย่างยอดเยี่ยมที่สุดในงานใหม่ ในส่วนของสถานประกอบการ
หลังจากที่รับบัณฑิตกลุ่มนี้เข้าไปทำงาน พบว่าพวกเขามีความสามารถในการทำงานเป็นทีม การพัฒนา
โครงการเล็กๆ มีทักษะในการจัดการตามที่กำหนด ทำงานได้เพิ่มมากขึ้น สามารถทำงานได้ด้วยตนเอง

ซึ่งการปฏิบัติงานในสถานประกอบการถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บัณฑิตเหล่านี้มีวุฒิภาวะและประสบการณ์ทำงานอย่างเพียงพอ ผู้ประกอบการเห็นว่าทักษะ ประสบการณ์ และความเชื่อมั่นของบัณฑิตที่ได้จากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บัณฑิตประสบความสำเร็จในการเป็นส่วนหนึ่งของทีมงานในองค์กร ผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัย เรื่อง รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการสหกิจศึกษานำร่องของประเทศไทย รุ่นที่ 1-5 ต่อการพัฒนาศักยภาพบัณฑิต ของ นฤมล รักษาสุขและคณะ (เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล . 2553: 33; อ้างอิงจาก นฤมล รักษาสุข; และคนอื่นๆ. 2545) ซึ่งพบว่าสถาบันการศึกษามองว่าผลสัมฤทธิ์ของโครงการสหกิจศึกษา คือมีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษามากกว่าการฝึกงานภาคฤดูร้อน สหกิจศึกษาทำให้อาจารย์ตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา และบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามีอัตราการจ้างงานสูงกว่าบัณฑิตหลักสูตรปกติ ด้านสถานประกอบการ มองว่าสหกิจศึกษามีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษามากกว่าการฝึกงานภาคฤดูร้อน เช่นกัน และมองว่าสหกิจศึกษา เป็นช่องทางในการรับพนักงานใหม่ และทำให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการ ได้ประโยชน์จากงานประจำที่นักศึกษาปฏิบัติ และบัณฑิตที่ผ่านหลักสูตรสหกิจศึกษาเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านความคิดเห็นของบัณฑิตเห็นว่าตนเองมีความเข้าใจระบบการทำงานในองค์กรและปรับตัวได้รวดเร็วขึ้น

นอกจากนั้น เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล(2553: 47-50) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการสหกิจศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ สาขาวิชาการบัญชี โดยการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ของโครงการและความพึงพอใจของนักศึกษา คณะบัญชี สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่ร่วมโครงการสหกิจศึกษา ความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่ดูแลนักศึกษาในโครงการสหกิจศึกษา ผลการศึกษาพบว่าเมื่อปฏิบัติงานแล้ว นักศึกษาได้รับประสบการณ์ และพัฒนาตนเองเพิ่มด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น การวางตัว ความอดทน ความรับผิดชอบ ด้านการบัญชีทั่วไป บัญชีที่จำเป็น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นต่อ การใช้งาน การทำงานที่มีระบบ และคาดว่าจะพัฒนาตนเองในอนาคตในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ความมีระเบียบของตนเอง ความละเอียดรอบคอบ การตรงต่อเวลา การใช้ชีวิตในองค์กร การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความอดทน ซื่อสัตย์และการพัฒนาตนเอง ต่อการเรียนรู้งานด้านบัญชี และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทั้งนี้ นักศึกษาพึงพอใจในส่วนของการอบรมเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด คือความเป็นกันเองระหว่างครูพี่เลี้ยงและนักศึกษา เอกสารที่ใช้ในการอบรม และใส่ทัศนูปกรณ์ นอกนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผู้ประกอบการมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาในระดับมากที่สุด คือ ด้านวุฒิภาวะความอ่อนน้อมถ่อมตน ความประพฤติ คุณธรรมจริยธรรม และการปฏิบัติตามระเบียบวินัยขององค์กร ระยะเวลาปฏิบัติงานของนักศึกษามีความเหมาะสม ส่วนระดับมาก คือบุคลิกภาพ การปรับตัว การวางแผนการทำงาน

ความสามารถในการสื่อสารมอบหมาย ความรับผิดชอบ ความอุตสาหพยายาม การทำงานโดยไม่ต้องสั่ง ความเข้าใจในหลักสหกิจศึกษา และความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินงานของโครงการ มนุษย์สัมพันธ์ทัศนคติต่องาน คุณภาพงานที่ได้รับ ส่วนที่อยู่ระดับปานกลาง คือ การแสดงความคิดเห็น ความรู้วิชาการเพียงพอ ความสามารถในการเรียนรู้งานใหม่ การตัดสินใจ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ และการได้รับนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามต้องการ ส่วนที่อยู่ในระดับไม่ค่อยดี คือ พัฒนาการด้านภาษาอังกฤษ และการทำงานกับชาวต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิมขวัญ คุรุบุญวงศ์(2552: 67-68) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการติดตามผลสัมฤทธิ์โครงการสหกิจศึกษา เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลาง ตอนบนมีสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรสหกิจศึกษาจำนวน 21 แห่ง มีหลักสูตร 334 หลักสูตร มีจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมสหกิจศึกษา 16,265 คน มีจำนวนสถานประกอบการเครือข่าย 8,045 แห่ง สถานศึกษาที่มีการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาประสบความสำเร็จด้านตัวหลักสูตรมากที่สุด ส่วนใหญ่กำหนดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นวิชาเอกเลือกและไม่มีการกำหนดรายวิชาเงื่อนไขก่อนส่งนักศึกษา ออกไปปฏิบัติสหกิจศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 63.64 มีการกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษา เช่น เกรดเฉลี่ยต้องมากกว่า 2.00 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ส่วนด้านมาตรฐานการจัดการบริหารหลักสูตรสหกิจศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.18 มีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจน มีแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน แต่มีปัญหาด้านการสร้างเครือข่ายสถานประกอบการ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (4.14) รองลงมาคือมีความอ่อนน้อมถ่อมตน แต่นักศึกษามีความขยันอดทนน้อยที่สุด แนวโน้มการสนับสนุนเพื่อจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ ในระดับมากที่สุด และผลการศึกษาข้างต้นยังสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ นฤมล ชินวุฒิจโรจน์ และนภัทร วัจนเทพินทร์ (2554: ออนไลน์) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องมุมมองของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ที่เรียนสหกิจศึกษาในปี การศึกษา 2553 โดยกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาคือ นักศึกษาสาขาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิศวกรรม อิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมและสาขาวิศวกรรมโยธาจำ นวนรวมทั้งสิ้น 39 คน ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการมีความเห็นต่อนักศึกษาสหกิจในด้านลักษณะส่วนบุคคล และด้านความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านผลสำเร็จของงาน และความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดแต่ละด้านพบว่าด้านลักษณะส่วนบุคคลนั้นผลการประเมิน ด้านมนุษย์สัมพันธ์ มีค่าสูงสุด รองลงมาคือด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพและการวางตัว สำหรับความมีระเบียบวินัย และปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กร มีค่าต่ำที่สุดแต่ยังอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดทุกหัวข้อ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่พบว่าด้านความสนใจ และความอุตสาหะในการ ทำงาน มีค่าสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตอบสนองต่อการสั่งการ และความสามารถในการเริ่มต้น

ทำงานด้วยตนเอง ด้านผลสำเร็จของงาน มีความเห็นในระดับมากที่สุด ในด้านปริมาณงาน และด้านคุณภาพงานอยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ความสามารถทั้ง 9 ด้าน มีเพียงด้านเดียวที่มีความเห็นในระดับมากที่สุดคือ ความเหมาะสมต่อตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายและที่ผลการประเมินในระดับปานกลาง คือ การพัฒนาด้านภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่านักศึกษามีจุดเด่น ด้านความขยัน ความอดทน มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ส่วนที่ต้องปรับปรุงคือการตรงต่อเวลา และการใช้ภาษาอังกฤษ

การดำเนินงานสหกิจศึกษาเป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษาที่เป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีศักยภาพพร้อมในการก้าวสู่การทำงานหลังสำเร็จการศึกษา เป็นผู้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งสถานประกอบการและสถานศึกษา แต่ในการดำเนินงานสหกิจศึกษานั้นมีกระบวนการและขั้นตอนต่างๆ มากมายซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลจากหลายภาคส่วน จึงทำให้การดำเนินงานย่อมมีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เกิดขึ้นได้ ซึ่งจากการศึกษาวิจัย เรื่อง รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการสหกิจศึกษานำร่องของประเทศไทย ของ นฤมล รักษาสุขและคณะ (เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล . 2553: 33; อ้างอิงจาก นฤมล รักษาสุข; และคนอื่นๆ. 2545) พบว่าปัญหาและอุปสรรคของโครงการฯ คือสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกิจศึกษายังไม่เพียงพอ มีปัญหาในเรื่องของสภาพการเข้าร่วมโครงการฯ ของนักศึกษา นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในหลักการสหกิจศึกษาในระดับปานกลาง สถานประกอบการ ไม่ได้รับการชี้แจงจากสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับสหกิจศึกษาล่วงหน้าและนักศึกษาไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนของสถานประกอบการ ปัจจัยในการผลักดันโครงการควรกำหนดเป็นนโยบายทั้งสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยูพา ก่องทา และคนอื่นๆ (2551: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพสหกิจศึกษาประสบการณ์ทางบริหารธุรกิจของนักศึกษาโปรแกรมบริหารธุรกิจ แขนงการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านการศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้ทำงานเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีเมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษา พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุดคือขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ ด้านสถาบัน การศึกษามีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุดคือการติดต่อระหว่างอาจารย์นิเทศกับนักศึกษา รองลงมาคือ อาจารย์นิเทศมีจำนวนน้อย และการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนฝึกประสบการณ์ตามลำดับ และด้านหน่วยงานที่ฝึกประสบการณ์มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด คือได้รับมอบหมายงานไม่ตรงกับความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียน รองลงมาคือวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ใช้ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาอื่นๆ ที่พบระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสหกิจศึกษาประสบการณ์ทางบริหารธุรกิจคือได้รับคำแนะนำ คำปรึกษา

จากผู้ร่วมงานน้อยและสถานที่ฝึกประสบการณ์มีระยะทางไกลจากที่พัก งานที่รับมอบหมายต้องใช้
เวลาในการศึกษามากนอกจากนั้นสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล(2553: 50-51) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผล
โครงการสหกิจศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ สาขาวิชาการบัญชี โดยการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
ระดับผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และความพึงพอใจของนักศึกษา คณะบัญชี สาขาวิชาการบัญชี
วิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่ร่วมโครงการสหกิจศึกษา ความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่ดูแลนักศึกษาใน
โครงการสหกิจศึกษา และปัญหาและอุปสรรคของโครงการ ผลการศึกษาพบว่าปัญหาและอุปสรรค
ตามความเห็นของ นักศึกษาคืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย การสื่อสารที่เข้าใจไม่ตรงกันและไม่
เข้าใจงานทำให้งานผิดพลาด สำหรับตัวแทนผู้ประกอบการเห็นว่า นักศึกษายัง มีปัญหาด้านความรู้
ความเข้าใจระบบบัญชีภาษี ใบกำกับภาษี ภาษาอังกฤษและการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์นอกจากนั้นใน
การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมและจุดรั้งความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษาไทย ของ พรชัย มงคลวนิช (2552: 19-20) ผลการวิจัยพบว่า การที่นักศึกษาไม่มี
เป้าหมายในอนาคตหลังจากสำเร็จการศึกษาและการที่นักศึกษาไม่อยากทำงานหนักและต้องการ
สำเร็จการศึกษารวดเร็วที่สุดเป็นปัจจัยจุดรั้งความสำเร็จของการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษามากกว่า
ปัจจัยอื่นๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยในลักษณะการวิจัยและพัฒนา ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ

วิธีการดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอนข้างต้นมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

การศึกษาในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาหลักการ แนวคิด และการดำเนินงานในกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจากแหล่งเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งจากแหล่งเอกสารสิ่งพิมพ์และแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการสรุปสาระและวิเคราะห์เนื้อหาโดยคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการสหกิจศึกษา ดังนี้ 1) ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา 2) ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา 3) ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา และ 4) ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดสำหรับการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive selection) ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 ผู้บริหาร บุคลากรประจำหน่วยงานสหกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

1.2 ผู้บริหารและอาจารย์ประจำคณะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

1.3 ผู้บริหารหรือผู้ประสานงานหรือพนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ หรือผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

1.4 นักศึกษาสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุมซึ่งผ่านการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มาแล้ว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือสำหรับการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง(ภาคผนวก ค)ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบบสัมภาษณ์กำหนดเฉพาะคำถามหลักที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการต่างๆ ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาจากแหล่งเอกสาร สิ่งพิมพ์และแหล่งอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยศึกษาความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีรายละเอียดสำหรับการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษาจำนวน 17 คน ซึ่งมีคุณสมบัติคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการดำเนินงานสหกิจศึกษามาแล้วอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 5 ปี (ภาคผนวก ข) ซึ่งเป็นการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive selection) โดยผู้วิจัยได้เสนอรายชื่อผู้เชี่ยวชาญต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือสำหรับการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และข้อคำถามปลายเปิดประกอบด้วยข้อความที่ครอบคลุมองค์ประกอบของกระบวนการสหกิจศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา 2) ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา 3) ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา และ 4) ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา (ภาคผนวก ง) เพื่อใช้สำหรับการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษา

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ(Rating Scale) และข้อคำถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2.2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุม ความตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา

2.2.3 ผู้วิจัยปรับแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง

2.2.4 ผู้วิจัยขออนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ออกหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือจำนวน 5 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือ (ภาคผนวก ข)

2.2.5 ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเหมาะสม ความถูกต้องของเนื้อหา และภาษาที่ใช้(Content Validity) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC: Item Objective Congruence) โดยพิจารณาตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ภาคผนวก จ)

2.2.6 ผู้วิจัยปรับแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณา ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ซึ่งมีรายละเอียดสำหรับการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขออนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ออกหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 17 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ภาคผนวก ข)

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปยังผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษาเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยทำการส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง อีเมลล์ และโทรสาร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษาโดยใช้สถิติได้แก่ ค่ามัธยฐาน(Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์(Interquatile Range) ซึ่งจะนำข้อความที่มีค่ามัธยฐาน (Median) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์(Interquatile Range) ตั้งแต่ 1.99 ลงมาเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม และนำไปตรวจสอบความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ได้พัฒนาขึ้นจากขั้นตอนที่ 2 ไปตรวจสอบความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งมีรายละเอียดสำหรับการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 50 คน ซึ่งมีคุณสมบัติคือ เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 2 ปี ทั้งในส่วนของสถานประกอบการและมหาวิทยาลัยศรีปทุม และนักศึกษาที่ผ่านการปฏิบัติสหกิจศึกษามาแล้ว ดังนี้

- 1.1 นักศึกษาที่เคยผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 10 คน
- 1.2 เจ้าหน้าที่ อาจารย์ ผู้บริหารประจำคณะ มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 30 คน
- 1.3 ผู้บริหาร ผู้ประสานงาน พนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ หรือผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรม จำนวน 5 คน
- 1.4 ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของศูนย์สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 3 คน
- 1.5 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาจำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือสำหรับการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และข้อคำถามปลายเปิดประกอบด้วยข้อความที่ครอบคลุมองค์ประกอบของกระบวนการสหกิจศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา 2) ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา 3) ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา และ 4) ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา (ภาคผนวก ง) เพื่อใช้สำหรับการรวบรวมความคิดเห็นจาก ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 2 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษากลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

- 4.50-5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 3.50-4.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก
- 2.50-3.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/
ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/
ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

2.2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท
เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุม ความตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา

2.2.3 ผู้วิจัยปรับแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุม
ปริญญาโทให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีปทุมไปปฏิบัติ โดยผู้วิจัยส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเองและอีเมล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
ดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำร่าง
รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาไปปฏิบัติ โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย(Mean) และค่าความ
เบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่า
ความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม และผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น
ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมเกี่ยวกับความเหมาะสม/
ความเป็นไปได้ในการนำร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติกับเกณฑ์
ที่กำหนดไว้(3.50) โดยใช้การทดสอบที(t-test แบบ one sample)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีจุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการจัด การสหกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม และพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษาของ มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัด การ สหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม จากการศึกษาดู เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบความเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำ ร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัด การสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร ตำรา และบทความที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ สหกิจศึกษา ทั้งจากแหล่งเอกสารสิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา

มีการกำหนดรายวิชาสหกิจศึกษา ไว้ในหมวดวิชาชีพเลือก จำนวน 6-9 หน่วยกิต และจัดแผนการเรียนไว้ในภาคการศึกษาที่ 1 และ/หรือ 2 ชั้นปีที่ 4 โดยกำหนดให้นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องปฏิบัติงานในสถานประกอบการ 1 ภาคการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษาและการบริหารงาน

มีการจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานสหกิจศึกษากลางระดับสถาบัน ทำหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ สาขาวิชา กำหนดให้ผู้อำนวยการ ศูนย์ฯ เป็นผู้บริหารสูงสุดของ ศูนย์ฯ และมีรองผู้อำนวยการ ศูนย์ฯ แบ่งส่วนงานออกเป็น งานสหกิจศึกษา และงานจัดหางาน ในการบริหารงานของศูนย์ฯ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ โดยมีรองอธิการบดี เป็นประธาน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการ ศูนย์สหกิจศึกษาฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ ในการดำเนินงานได้กำหนดให้มีบุคลากรจากหลาย ส่วนงานร่วมดำเนินงานสหกิจศึกษา ได้แก่ บุคลากรประจำ ศูนย์สหกิจศึกษาฯ บุคลากรประจำคณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาน ประกอบการ โดยในส่วนของคณะกำหนดให้มีผู้ประสานงาน อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและ/หรือคณาจารย์นิเทศประจำคณะ สาขาวิชา ทำหน้าที่ ประสานงาน กับหน่วยงานสหกิจศึกษา และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ร่วมพิจารณาสถานประกอบการ รับรอง คุณภาพงาน จับคู่และคัดเลือกนักศึกษา ติดตามนักศึกษา นิเทศงานและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา นอกจากนั้นในการดำเนินงานสหกิจศึกษาได้มีการจัดทำคู่มือสหกิจศึกษา ขั้นตอนการดำเนินงาน ปฏิทิน สหกิจศึกษา แบบฟอร์มต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงาน และ มีการนำเทคโนโลยีเข้ามา ช่วยในการปฏิบัติงานและติดต่อสื่อสาร

3. ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา

3.1 การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา

จัดให้มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาโดยจัดให้มีการบรรยายหัวข้อ ต่างๆ ได้แก่ ตีแผ่ความรู้สู่ประชาคมอาเซียน ทักษะการเขียนจดหมายสมัครงาน การเขียนประวัติย่อ และการกรอกใบสมัคร การพัฒนาทักษะการสื่อสาร การสัมภาษณ์งาน วัฒนธรรมองค์กร การปรับตัว และการสร้างสัมพันธภาพในการทำงาน เทคนิคการเขียนรายงานและการนำเสนอ ทีมงาน มนุษย์ สัมพันธ์ บุคลิกภาพ การคิดเชิงบวก/EQ: ความฉลาดทางอารมณ์ การอบรมทักษะคอมพิวเตอร์ สำหรับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา การอบรมภาษาอังกฤษสำหรับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา บุคลากรที่ องค์กรต้องการ ทักษะที่จำเป็นเฉพาะวิชาชีพ ข้อควรปฏิบัติสำหรับการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปัญหาอุสรรคและแนวทางแก้ไขระหว่างปฏิบัติงาน โดยกิจกรรมดังกล่าวจัดไว้ในรายวิชาบัณฑิต ใน อุดมคติ 2 และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3.2 การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา

มีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกันไปในแต่ละคณะ /สาขาวิชาสรุปได้เป็น 2 แนวทาง คือ 1) คณะ สาขาวิชารับผิดชอบในการจัดหางานและรับรองงานเอง ทั้งกระบวนการ และ 2) ศูนย์สหกิจศึกษาฯ จัดหางานให้ คณะ สาขาวิชาให้การรับรองงาน อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาในการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษาอยู่ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะ ลักษณะงานที่ได้รับเสนอจากสถาน

ประกอบการยังไม่ชัดเจนในรายละเอียดงาน ส่วนใหญ่มักจะเป็นภาพกว้างๆ ที่ระบุเพียงแค่แผนกที่สถานประกอบการยินดีรับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน จึงทำให้การพิจารณารับรองคุณภาพงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และยิ่งเสี่ยงในการที่นักศึกษาสหกิจศึกษาจะได้งานที่ไม่มีคุณภาพ

3.3 การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่แตกต่างกันไปในแต่ละคณะ สาขาวิชาสรุปได้เป็น 2 แนวทาง คือ 1) อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาหรือกรรมการคณะเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมตามเกณฑ์คุณสมบัติเบื้องต้นและเกณฑ์ที่สถานประกอบการเสนอมา และแจ้งข้อมูลให้ศูนย์สหกิจศึกษา ทราบ และ 2) เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกสมัครงานสหกิจศึกษา กับสถานประกอบการที่ได้มีการประกาศรายชื่อผ่านเว็บไซต์ไว้จำนวน 1 แห่งต่อครั้ง โดยผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา อย่างไรก็ตามทั้งสองแนวทางข้างต้นกรณีที่สถานประกอบการต้องการคัดเลือกนักศึกษาด้วยตนเอง เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา จะเป็นผู้ประสานงานนัดหมายวัน เวลาเพื่อให้นักศึกษาเข้าสัมภาษณ์ ณ สถานประกอบการ

3.4 การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา

กำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำ คณะ สาขาวิชา ร่วมทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและติดตามนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักศึกษาในด้านต่างๆ แก้ไขปัญหาทั้งด้านชีวิตส่วนตัว ความเป็นอยู่และการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยใช้สื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อีเมล social network นอกจากนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษายังต้องเดินทางไปนิเทศงานสหกิจศึกษานักศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 1 ครั้ง ในช่วงระหว่างสัปดาห์ที่ 5-12 ของการปฏิบัติงาน โดยจัดทำแผนการนิเทศงานสหกิจศึกษา ทั้งนี้คณะและสาขาวิชาจะเป็นผู้รับผิดชอบในการประสานงานสถานประกอบการในการนัดหมายวัน เวลาเข้ตงานสหกิจศึกษา

3.5 การจัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา

กำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับคณะประสานงานจัดหางานให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยเน้นให้ความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกิจศึกษา และหารือร่วมกันกับสถานประกอบการเพื่อให้สถานประกอบการจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาแก่นักศึกษา อย่างไรก็ตามปัจจุบันมีสถานประกอบการเพียงส่วนหนึ่งที่ยินดีจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการให้แก่ นักศึกษาสหกิจศึกษา

3.6 การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา

ได้กำหนดระบบการวัดและการประเมินผลรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นระดับคะแนนตัวอักษร S (ผลการประเมินเป็นที่พอใจ) และ U (ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ) โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังนี้ 1) ผลการประเมินการปฏิบัติงาน โดยพนักงานที่ปรึกษา 50% 2) การมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา 5% 3) ผลการประเมินรายงานและการนำเสนอรายงาน

โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา / คณะกรรมการคณะ สาขาวิชา 30% และ 4) ผลการสอบประมวลความรู้ 15% ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินในแต่ละคณะแตกต่างกัน โดยระดับคะแนนที่ถือว่าผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาคือตั้งแต่ระดับคะแนน 60-80 อย่างไรก็ตามนักศึกษาที่ได้รับการประเมินระดับคะแนนตัวอักษร U ในรายวิชาสหกิจศึกษาจะเลือกไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอีกครั้งในภาคการศึกษาต่อไปหรือเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาเอกเลือกทดแทนก็ได้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะ สาขาวิชา

4. ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

ให้บริการกับนักศึกษาทั้งที่เป็นนักศึกษาสหกิจศึกษาและนักศึกษาทั่วไป ได้แก่ การให้บริการประชาสัมพันธ์ตำแหน่งงาน การรับสมัครงาน และให้บริการข้อมูลสาระน่ารู้ ข่าวสารด้านวิชาชีพต่างๆ แก่นักศึกษา การจัดอบรมเพิ่มเติมเสริมทักษะความรู้ให้นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาในหัวข้อที่น่าสนใจ และทันต่อสถานการณ์ จัดกิจกรรม Job Fair เพื่อเพิ่มช่องทางการได้งานทำแก่นักศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวม ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ ด้านสหกิจศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน เกี่ยวกับความเหมาะสมของ รูปแบบการจั ดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) จำนวนทั้งสิ้น 3 รอบจนกระทั่งได้คำตอบซึ่งเป็นฉันทามติ และนำข้อมูลที่ได้ในแต่ละรอบทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรอบดังแสดงในตาราง 1 และตาราง 2

ตาราง 1 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบ
การจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม รอบที่ 1

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	Mdn.	I.R.
ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา		
1. การกำหนดหมวดรายวิชาสหกิจศึกษา และจำนวนหน่วยกิต		
1.1 การจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาแกน	5	1.00
1.2 การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 1 หน่วยกิต	4	2.00
1.3 การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 3 หน่วยกิต	3	2.50
1.4 การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกเลือกจำนวน 6 หน่วยกิต โดยกำหนดให้เรียนในทุกหลักสูตรเหมือนกัน	4	2.00
2. การจัดแผนการเรียนสหกิจศึกษา		
2.1 การกำหนดให้คณะ/สาขาวิชาสามารถจัดแผนการเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาใดก็ได้ในปีที่ 3 หรือปีที่ 4 ของหลักสูตรตามความเหมาะสมของวิชาชีพ	5	1.00
2.2 การกำหนดให้จัดแผนการเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาก่อนรายวิชาสหกิจศึกษา	5	1.50
2.3 การกำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาโดยมีระยะเวลา 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง	5	1.00
ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา		
1. การจัดโครงสร้างหน่วยงานสหกิจศึกษา		
1.1 การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบัน มีภาระหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ	5	0.50
1.2 การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานภายใต้กลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ซึ่งกำกับดูแลโดยรองอธิการบดี	4	2.00
1.3 การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษา ประกอบด้วย 2 งานหลัก คือ (1) งานสหกิจศึกษาและ (2) งานพัฒนาอาชีพ	5	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	Mdn.	I.R.
1.4 การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานสหกิจศึกษาออกเป็น 3 งาน คือ (1) งานบริหารทั่วไปและนิเทศงาน (2) งานพัฒนาสหกิจศึกษา และ (3) งานสารสนเทศ	4	1.00
1.5 การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานพัฒนาอาชีพออกเป็น 2 งาน คือ (1) งานพัฒนาอาชีพ และ (2) งานจัดหางาน	4	2.00
2. รูปแบบการบริหารงาน และกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา		
2.1 การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพทำหน้าที่กำหนด นโยบาย รูปแบบการดำเนินงาน ระเบียบ กำกับติดตามการดำเนินงานของศูนย์สหกิจศึกษาฯ	5	1.00
2.2 การกำหนดให้ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะเป็นผู้กำกับดูแล การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ/สาขาวิชา และประสานงานกับ ศูนย์สหกิจศึกษาฯ	4	2.00
2.3 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำคณะ/สาขาวิชา ทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา รับรองคุณภาพงาน นิเทศงานและ ประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา	5	0.50
2.4 การกำหนดให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ศูนย์ สหกิจศึกษาฯ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและดูแลแต่ละคณะ/ สาขาวิชาโดยเฉพาะ	4	1.00
2.5 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทำหน้าที่ประสานงาน สถานประกอบการเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีที่ยั่งยืน	5	1.00
2.6 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ร่วมกับคณะ/สาขาวิชา รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษา	5	1.00
2.7 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการ ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยประสานงานกับคณะ	4	1.50
2.8 สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อกำหนดให้มีพนักงาน ที่ปรึกษาให้แก่นักศึกษาสหกิจศึกษา ทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาในสถานประกอบการ		

ตาราง 1 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	Mdn.	I.R.
รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา	5	1.00
2.9 การกำหนดให้มีการบันทึกข้อมูลการติดต่อกับสถานประกอบการไว้ อย่างต่อเนื่อง	5	1.00
2.10 การจัดให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่าด้วยสหกิจศึกษา	5	1.00
2.11 การจัดให้มีคู่มือสหกิจศึกษา ปฏิทินกิจกรรมและขั้นตอนในการ ดำเนินงานสหกิจศึกษาทุกกระบวนการเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน	5	0.00
2.12 มีการใช้เทคนิคการติดต่อสื่อสารหลากหลายช่องทางกับทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail เว็บไซต์ ไปรษณีย์ ป้ายประกาศ การแจก/ส่งเอกสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ คู่มือ เป็นต้น	5	0.00
2.13 กำหนดให้มีการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินงานสหกิจศึกษา (SWOT analysis) เพื่อจัดทำ/ทบทวน แผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณที่สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย	5	0.00
2.14 การจัดให้มีการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี งบประมาณ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPI)	5	0.00
2.15 การจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ นำเสนอในที่ ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ และนำผลปรับปรุง การดำเนินงานต่อไป	5	0.00
3. การจัดบุคลากร ทรัพยากรสนับสนุน และระบบสารสนเทศ		
3.1 กำหนดให้คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรประกอบด้วย รอง อธิการบดีเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานและ บริการการศึกษา ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาฯ ผู้อำนวยการสำนักงาน ทะเบียน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ	4	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	Mdn.	I.R.
3.2 การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษาฯ มีผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาฯ เป็นผู้บริหารสูงสุดและมีหัวหน้างานสหกิจศึกษาฯ และหัวหน้างานพัฒนาอาชีพ	5	1.00
3.3 การจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ดังนี้ (1) เจ้าหน้าที่ภายในศูนย์สหกิจศึกษาฯ (2) บุคลากรภายนอกศูนย์สหกิจศึกษาฯ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ ผู้รับผิดชอบงานสหกิจศึกษาประจำคณะ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคลหรือทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ	5	1.00
3.4 ประสานงานกับส่วนงานภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่ ระบบสารสนเทศ และสื่อทัศนูปกรณ์ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	5	1.00
3.5 การจัดให้มีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และรูปแบบเอกสาร	5	1.00
3.6 การจัดให้มีระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ได้แก่ คู่มือสหกิจศึกษา แบบฟอร์มเอกสาร ขั้นตอนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปฏิทินและตารางกิจกรรมสหกิจศึกษา	5	0.50
3.7 จัดให้มีการจัดเก็บ บำรุงรักษาทรัพยากรและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย	5	0.00
ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา		
1. การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา		
1.1 กำหนดให้มีการบรรยายในรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาหัวข้อที่ว่าด้วยหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อ ลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	5	1.50

ตาราง 1 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	Mdn.	I.R.
1.2 การจัดให้มีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	5	0.00
1.3 กำหนดให้คณะ/สาขาวิชาจัดให้มีการบรรยายในหัวข้อที่จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องกับเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา	5	1.00
1.4 การจัดให้มีการจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาเผยแพร่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาฯ	5	0.00
1.5 กำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป และแจ้งผลการประเมินต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ	5	0.00
2. การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา		
2.1 การจัดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา พร้อมระบุทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับลักษณะงานต่างๆ ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ	5	0.00
2.2 การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผ่านเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ เพื่อทำการติดต่อประสานงานสถานประกอบการต่อไป	5	1.00
2.3 การกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรองคุณภาพงาน	5	1.00
2.4 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ร่วมกับคณะ/สาขาวิชาประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละสาขาวิชา	5	0.00
2.5 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้	5	0.50
2.6 การจัดให้มีวิธีการที่หลากหลายในการจัดหางานสหกิจศึกษา ได้แก่ หนังสือเชิญ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail การเข้าพบสถานประกอบการ	5	0.50

ตาราง 1 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	Mdn.	I.R.
2.7 การจัดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการโดยระบุลักษณะงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการในแต่ละภาคการศึกษาเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา	5	0.00
3. การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ		
3.1 การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาและข้อกำหนดอื่นๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษา และคณะ	5	0.00
3.2 กำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา กับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่ง ต่อครั้ง	4	2.00
3.3 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา มีหน้าที่ให้คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงาน สถานประกอบการแก่นักศึกษา และเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนักศึกษาเพื่อเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่นักศึกษาสมัคร	5	1.00
3.4 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูล ให้คำปรึกษานักศึกษาในการสมัครงาน การเข้าสัมภาษณ์งานกับสถานประกอบการ การประกาศผลการคัดเลือกงานสหกิจศึกษา	5	0.50
3.5 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องและประสานงานสถานประกอบการในการเข้ารายงานตัวปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา	5	0.00
3.6 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ประสานงานคณะ/สาขาวิชา เพื่อพิจารณาเลือกสถานประกอบการให้กับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในกรณีที่นักศึกษาไม่ผ่านการคัดเลือกจากสถานประกอบการ	5	0.00
4. การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา		
4.1 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา		

ตาราง 1 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	Mdn.	I.R.
สหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคลหรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ	5	0.50
4.2 การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางที่หลากหลายในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษาเช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook	5	1.00
4.3 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาทำหน้าที่นิเทศงานสหกิจศึกษานักศึกษาทุกคนที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 1 ครั้ง	5	1.00
4.4 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจัดทำแผนการนิเทศงานสหกิจศึกษาก่อนการออกนิเทศงาน ณ สถานประกอบการ	5	0.00
4.5 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงานล่วงหน้า	5	1.00
4.6 การนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาควรได้เข้าพบและหารือร่วมกันกับผู้ประสานงานสหกิจศึกษาและ/หรือพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา และนักศึกษา โดยควรใช้เวลาอย่างเพียงพอและเหมาะสม	5	1.00
4.7 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาต้องประเมินนักศึกษาและสถานประกอบการตามเกณฑ์ที่กำหนดในรูปแบบประเมิน	5	0.50
5. การจัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา		
5.1 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ และผู้รับผิดชอบประจำคณะร่วมกันประสานงานสถานประกอบการเพื่อชี้แจงหลักการสหกิจศึกษาเกี่ยวกับเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการ ที่สถานประกอบการจะพึงจ่ายให้แก่ศึกษาในอัตราที่เหมาะสม	5	1.00
5.2 กำหนดให้มีการจัดทำเอกสารสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สถานประกอบการจะได้รับในการเข้าร่วมสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์แก่สถานประกอบการในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่นักศึกษา	5	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	Mdn.	I.R.
5.3 การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในทุกฝ่ายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาคือ การมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพนักศึกษาผ่านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ดังนั้นไม่ควรคำนึงถึงปัจจัยเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ	5	1.00
6. การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา		
6.1 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละกิจกรรมของกระบวนการก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม การส่งงานและเอกสารตามกำหนดเวลาโดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน	5	1.00
6.2 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงานโดยพนักงานที่ปรึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบหน้าที่ และคุณลักษณะส่วนบุคคล	5	0.50
6.3 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลรายงานฉบับสมบูรณ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา โดยเกณฑ์การประเมินสอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ	5	0.50
6.4 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา โดยมีเกณฑ์การประเมิน	5	1.00
6.5 การกำหนดให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา โดยกำหนดสัดส่วนคะแนนของสถานประกอบการร้อยละ 50	5	1.00
6.6 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา สรุปปัญหาอุปสรรค จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา พร้อมชี้แนะแนวทางการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา	5	1.00
6.7 การกำหนดให้นักศึกษาได้เสนอผลสะท้อนกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และการประเมินตนเองของนักศึกษาโดยเปรียบเทียบพัฒนาการที่เกิดขึ้นระหว่างก่อนและหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	5	0.50

ตาราง 1 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	Mdn.	I.R.
6.8 การกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามีผลการประเมินเป็นระดับคะแนน 8 ระดับได้แก่ A B+ B C+ C D+ D F	4	2.00
ด้านการจัดบริการอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา		
1.1 การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา นอกเหนือจากการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน เช่น การสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา	5	0.00
1.2 การจัดให้มีบริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษา	5	0.00
1.3 การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาหลังจากกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา	5	1.00
1.4 การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่าทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ และทักษะที่จำเป็นและทันสมัย	5	0.00
1.5 การจัดให้มีการติดตามสำรวจความก้าวหน้า และภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	5	0.00
1.6 การจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ	5	0.00

จากตาราง 1 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีข้อรายการจำนวนทั้งสิ้น 76 ข้อ ข้อรายการส่วนใหญ่จำนวน 68 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในการนำ สาระในแต่ละข้อรายการดังกล่าว ไปกำหนดเป็นรูปแบบการ จัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม (Mdn. ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและค่า I.R. ตั้งแต่ 1.99 ลงมา) มีข้อรายการจำนวน 7 ข้อ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก (4.00) แต่เมื่อพิจารณาค่า I.R. จะเห็นว่า มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (1.99) ได้แก่ ด้านการจัดการหลักสูตรสหกิจศึกษา ข้อ 1.2 ข้อ 1.4 ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา ข้อ 1.2 ข้อ 1.5 ข้อ 2.2 ข้อ 3.2 และข้อ 6.8 มีค่า I.R. = 2.00 และมีข้อรายการจำนวน 1 ข้อ คือด้านการจัดการหลักสูตรสหกิจศึกษา ข้อ 1.3 เป็นข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลาง (Mdn. = 3.00) และมีค่า I.R. = 2.50 ทั้งนี้หากพิจารณาแยกเป็นรายด้าน รายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุดจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1.1 (Mdn. = 5.00 I.R. = 1.00) ข้อ 2.1 (Mdn. = 5.00 I.R. = 1.00) ข้อ 2.2 (Mdn. = 5.00 I.R. = 1.50) และข้อ 2.3 (Mdn. = 5.00 I.R. = 1.00) ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 2.00) ข้อ 1.4 (Mdn. = 4.00 I.R. = 2.00) และผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1.3 (Mdn. = 3.00 I.R. = 2.50)

ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุดจำนวน 20 ข้อ (Mdn. = 5.00 I.R. = 0.00 หรือ 0.50 หรือ 1.00) และผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 2.00) ข้อ 1.4 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ข้อ 1.5 (Mdn. = 4.00 I.R. = 2.00) ข้อ 2.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 2.00) ข้อ 2.4 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ข้อ 2.7 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.50) ข้อ 3.1 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00)

ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุดจำนวน 34 ข้อ (Mdn. = 5.00 I.R. = 0.00 หรือ 0.50 หรือ 1.00 หรือ 1.50) มีจำนวน 2 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 3.2 และข้อ 6.8 (Mdn. = 4.00 I.R. = 2.00)

ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุดทุกข้อ (Mdn. = 5.00 I.R. = 0.00 หรือ 1.00)

ตาราง 2 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม รอบที่ 2 และรอบที่ 3

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา				
1. การกำหนดหมวดรายวิชาสหกิจศึกษา และจำนวนหน่วยกิต				
1.1 การจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาแกน	5	1.00	5	1.00
1.2 การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 1 หน่วยกิต	4	2.00	4	2.00
1.3 การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 3 หน่วยกิต	3	1.50	3	1.50

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
1.4 การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาเอก เลือกจำนวน 6 หน่วยกิต โดยกำหนดให้เรียนในทุก หลักสูตรเหมือนกัน	4	1.50	4	1.50
2. การจัดแผนการเรียนสหกิจศึกษา				
2.1 การกำหนดให้คณะ/สาขาวิชาสามารถจัดแผนการเรียน รายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาใดก็ได้ในปีที่ 3 หรือปีที่ 4 ของหลักสูตรตามความเหมาะสมของวิชาชีพ	5	1.00	5	1.00
2.2 การกำหนดให้จัดแผนการเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจ ศึกษาไว้ในภาคการศึกษาก่อนรายวิชาสหกิจศึกษา	5	0.00	5	0.00
2.3 การกำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็น เวลา 1 ภาคการศึกษาโดยมีระยะเวลา 16 สัปดาห์อย่าง ต่อเนื่อง	5	0.50	5	0.50
ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา				
1. การจัดโครงสร้างหน่วยงานสหกิจศึกษา				
1.1 การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วย งานกลางระดับสถาบัน มีภาระหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ	5	0.00	5	0.00
1.2 การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็น หน่วยงานภายใต้กลุ่มงานมาตรฐานและบริการ การศึกษา ซึ่งกำกับดูแลโดยรองอธิการบดี	4	1.00	4	1.00
1.3 การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษา ประกอบด้วย 2 งานหลัก คือ (1) งานสหกิจศึกษา และ (2) งานพัฒนา อาชีพ	5	1.00	5	1.00
1.4 การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานสหกิจศึกษา ออกเป็น 3 งาน คือ (1) งานบริหารทั่วไปและนิเทศงาน (2) งานพัฒนาสหกิจศึกษา และ (3) งานสารสนเทศ	4	1.00	4	1.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
1.5 การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานพัฒนาอาชีพ ออกเป็น 2 งาน คือ (1) งานพัฒนาอาชีพ และ (2) งาน จัดหางาน	4	0.00	4	0.00
2. รูปแบบการบริหารงาน และกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน สหกิจศึกษา				
2.1 การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา และพัฒนาอาชีพทำหน้าที่กำหนด นโยบาย รูปแบบการ ดำเนินงาน ระเบียบ กำกับติดตามการดำเนินงานของ ศูนย์สหกิจศึกษา	5	1.00	5	1.00
2.2 การกำหนดให้ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ เป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ/ สาขาวิชา และประสานงานกับศูนย์สหกิจศึกษา	4	1.50	4	1.50
2.3 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำคณะ สาขาวิชา ทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา รับรองคุณภาพ งาน นิเทศงานและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา	5	0.00	5	0.00
2.4 การกำหนดให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการ ประสานงานและดูแลแต่ละคณะ/สาขาวิชาโดยเฉพาะ	4	1.00	4	1.00
2.5 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ ประสานงานสถานประกอบการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ อันดีที่ยั่งยืน	5	0.50	5	0.50
2.6 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับ คณะ/สาขาวิชา รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเตรียม ความพร้อมนักศึกษา	5	0.50	5	0.50
2.7 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้ คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดย ประสานงานกับคณะ	4	1.00	4	1.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
2.8 สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อกำหนดให้มีพนักงานที่ปรึกษาให้แก่นักศึกษาสหกิจศึกษาทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนักศึกษาในสถานประกอบการ รวมทั้งประเมินผล การปฏิบัติงานของนักศึกษา	5	1.00	5	1.00
2.9 การกำหนดให้มีการบันทึกข้อมูลการติดต่อกับสถานประกอบการไว้อย่างต่อเนื่อง	5	0.00	5	0.00
2.10 การจัดให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่าด้วยสหกิจศึกษา	5	1.00	5	1.00
2.11 การจัดให้มีคู่มือสหกิจศึกษา ปฏิทินกิจกรรมและขั้นตอนในการดำเนินงานสหกิจศึกษาทุกกระบวนการเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน	5	0.00	5	0.00
2.12 มีการใช้เทคนิคการติดต่อสื่อสารหลากหลายช่องทางกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail เว็บไซต์ ไปรษณีย์ ป้ายประกาศ การแจก/ส่งเอกสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ คู่มือ เป็นต้น	5	0.00	5	0.00
2.13 กำหนดให้มีการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการทำงานสหกิจศึกษา (SWOT analysis) เพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย	5	0.00	5	0.00
2.14 การจัดให้มีการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPI)	5	0.00	5	0.00
2.15 การจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ และนำผลปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป	5	0.00	5	0.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
3. การจัดบุคลากร ทรัพยากรสนับสนุน และระบบสารสนเทศ				
3.1 กำหนดให้คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา ควรประกอบด้วย รองอธิการบดีเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ	4	1.00	4	1.00
3.2 การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษา มีผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษา เป็นผู้บริหารสูงสุดและมีหัวหน้างานสหกิจศึกษา และหัวหน้างานพัฒนาอาชีพ	5	0.50	5	0.50
3.3 การจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ดังนี้ (1) เจ้าหน้าที่ภายในศูนย์สหกิจศึกษา (2) บุคลากรภายนอกศูนย์สหกิจศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ ผู้รับผิดชอบงานสหกิจศึกษาประจำคณะ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหาร งานบุคคลหรือทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ	5	0.50	5	0.50
3.4 ประสานงานกับส่วนงานภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่ ระบบสารสนเทศ และใส่ทัศนูปกรณ์ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	5	1.00	5	1.00
3.5 การจัดให้มีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และรูปแบบเอกสาร	5	0.00	5	0.00
3.6 การจัดให้มีระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ได้แก่คู่มือสหกิจศึกษา แบบฟอร์มเอกสาร				

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
ขั้นตอนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปฏิทินและตาราง กิจกรรมสหกิจศึกษา	5	0.00	5	0.00
3.7 จัดให้มีการจัดเก็บ บำรุงรักษาทรัพยากรและสารสนเทศ ให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย	5	0.00	5	0.00
ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา				
1. การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา				
1.1 กำหนดให้มีการบรรยายในรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา หัวข้อว่าด้วยหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับ สหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถาน ประกอบการ การเลือกงานสถานประกอบการ การเตรียม โครงการ กำหนดหัวข้อ ลักษณะและรายละเอียดของ โครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขใน การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	5	1.00	5	1.00
1.2 การจัดให้มีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อน ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	5	0.00	5	0.00
1.3 กำหนดให้คณะ/สาขาวิชาจัดให้มีการบรรยายในหัวข้อที่ จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องกับเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพ นักศึกษา	5	0.00	5	0.00
1.4 การจัดให้มีการจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้อง และมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาเผยแพร่ เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาฯ	5	0.00	5	0.00
1.5 กำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และ นำผลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป และ แจ้งผลการประเมินต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ศูนย์สหกิจศึกษาฯ	5	0.00	5	0.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
2. การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา				
2.1 การจัดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา พร้อมระบุทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับลักษณะงานต่างๆ ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ	5	0.00	5	0.00
2.2 การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผ่านเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำการติดต่อประสานงานสถานประกอบการต่อไป	5	0.00	5	0.00
2.3 การกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรองคุณภาพงาน	5	0.50	5	0.50
2.4 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับคณะ/สาขาวิชาประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละสาขาวิชา	5	0.00	5	0.00
2.5 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้	5	0.00	5	0.00
2.6 การจัดให้มีวิธีการที่หลากหลายในการจัดหางานสหกิจศึกษา ได้แก่ หนังสือเชิญ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail การเข้าพบสถานประกอบการ	5	0.50	5	0.50
2.7 การจัดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการโดยระบุลักษณะงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการในแต่ละภาคการศึกษาเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา	5	0.00	5	0.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
3. การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ				
3.1 การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาผ่านเว็บไซต์ ศูนย์สหกิจศึกษาฯ และคณะ	5	0.00	5	0.00
3.2 กำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่ง ต่อครั้ง	4	1.00	4	1.00
3.3 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา มีหน้าที่ให้คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงานสถานประกอบการแก่นักศึกษา เป็นผู้ให้ความเห็นชอบนักศึกษาเพื่อเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่นักศึกษาสมัคร	5	0.50	5	0.50
3.4 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูล ให้คำปรึกษานักศึกษาในการสมัครงาน การเข้าสัมภาษณ์งานกับสถานประกอบการ การประกาศผลการคัดเลือกงานสหกิจศึกษา	5	0.00	5	0.00
3.5 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องและประสานงานสถานประกอบการในการเข้ารายงานตัวปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา	5	0.00	5	0.00
3.6 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ประสานงานคณะ/สาขาวิชาเพื่อพิจารณาเลือกสถานประกอบการให้กับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในกรณีที่นักศึกษาไม่ผ่านการคัดเลือกจากสถานประกอบการ	5	0.00	5	0.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
4. การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา				
4.1 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไข ปัญหาแก่นักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อน ระหว่างและ หลังการไปปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจ ศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคลหรือฝ่ายบริหารทรัพยากร มนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ	5	0.50	5	0.50
4.2 การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางที่หลากหลายในการให้ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook	5	1.00	5	1.00
4.3 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำ สาขาวิชาทำหน้าที่นิเทศงานสหกิจศึกษานักศึกษาทุกคน ที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการอย่าง น้อย 1 ครั้ง	5	1.00	5	1.00
4.4 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำ สาขาวิชาศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจัดทำแผนการ นิเทศงานสหกิจศึกษาก่อนการออกนิเทศงาน ณ สถาน ประกอบการ	5	0.00	5	0.00
4.5 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำ สาขาวิชา ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษาของ นักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงานล่วงหน้า	5	1.00	5	1.00
4.6 การนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อาจารย์ที่ปรึกษา สหกิจศึกษาควรได้เข้าพบและหารือ ร่วมกันกับผู้ประสานงานสหกิจศึกษาและ/หรือพนักงานที่ ปรึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา และนักศึกษา โดยควร ใช้เวลาอย่างเพียงพอและเหมาะสม	5	1.00	5	1.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
4.7 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาต้องประเมินนักศึกษาและสถานประกอบการตามเกณฑ์ที่กำหนดในแบบประเมิน	5	0.50	5	0.50
5. การจัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา				
5.1 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ และผู้รับผิดชอบประจำคณะร่วมกันประสานงานสถานประกอบการเพื่อชี้แจงหลักการสหกิจศึกษาเกี่ยวกับเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการ ที่สถานประกอบการจะพึงจ่ายให้แก่ศึกษาในอัตราที่เหมาะสม	5	1.00	5	1.00
5.2 กำหนดให้มีการจัดทำเอกสารสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สถานประกอบการจะได้รับในการเข้าร่วมสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์แก่สถานประกอบการในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่นักศึกษา	5	0.50	5	0.50
5.3 การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในทุกฝ่ายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาคือ การมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพนักศึกษาผ่านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ดังนั้นไม่ควรคำนึงถึงปัจจัยเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ	5	1.00	5	1.00
6. การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา				
6.1 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละกิจกรรมของกระบวนการก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม การส่งงานและเอกสารตามกำหนดเวลาโดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน	5	1.00	5	1.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
6.2 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงานโดยพนักงานที่ปรึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และคุณลักษณะส่วนบุคคล	5	0.50	5	0.50
6.3 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลรายงานฉบับสมบูรณ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา โดยเกณฑ์การประเมินสอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ	5	0.00	5	0.00
6.4 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา โดยมีเกณฑ์การประเมิน	5	1.00	5	1.00
6.5 การกำหนดให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา โดยกำหนดสัดส่วนคะแนนของสถานประกอบการร้อยละ 50	5	1.00	5	1.00
6.6 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา สรุปปัญหาอุปสรรค จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา	5	0.50	5	0.50
6.7 การกำหนดให้นักศึกษาได้เสนอผลสะท้อนกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และการประเมินตนเองของนักศึกษาโดยเปรียบเทียบพัฒนาการที่เกิดขึ้นระหว่างก่อนและหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	5	0.00	5	0.00
6.8 การกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามีผลการประเมินเป็นระดับคะแนน 8 ระดับได้แก่ A B+ B C+ C D+ D F	4	1.50	4	1.50

ตาราง 2 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	รอบที่ 2		รอบที่ 3	
	Mdn.	I.R.	Mdn.	I.R.
ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา				
1.1 การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา นอกเหนือจากการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน เช่น การสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา	5	0.00	5	0.00
1.2 การจัดให้มีบริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษา	5	0.00	5	0.00
1.3 การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาหลังจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา	5	0.00	5	0.00
1.4 การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่าทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ และทักษะที่จำเป็นและทันสมัย	5	0.00	5	0.00
1.5 การจัดให้มีการติดตามสำรวจความก้าวหน้าและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	5	0.00	5	0.00
1.6 การจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ	5	0.00	5	0.00

จากตาราง 2 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีข้อรายการจำนวนทั้งสิ้น 76 ข้อ โดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 เหมือนกันหมดในทุกข้อรายการ ทั้งนี้ข้อรายการส่วนใหญ่จำนวน 74 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญ เห็นด้วยในการนำเสนอสาระในแต่ละข้อรายการดังกล่าวไปกำหนดเป็นรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม (Mdn. ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและค่า I.R. ตั้งแต่ 1.99 ลงมา) โดยในจำนวนดังกล่าวมีข้อรายการจำนวน 64 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุด และมีข้อรายการจำนวน 11 ข้อ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา ข้อ 1.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 2.00) ข้อ 1.4 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.50) ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจ

ศึกษา ข้อ 1.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ข้อ 1.4 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ข้อ 1.5 (Mdn. = 4.00 I.R. = 0.00) ข้อ 2.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.50) ข้อ 2.4 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ข้อ 2.7 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ข้อ 3.1 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ข้อ 3.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) และข้อ 6.8 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.50) และมีข้อรายการจำนวน 1 ข้อ คือ ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา ข้อ 1.3 เป็นข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลาง (Mdn. = 3.00 I.R. = 1.50) ทั้งนี้หากพิจารณาแยกเป็นรายด้านรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุดจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1.1 (Mdn. = 5.00 I.R. = 1.00) ข้อ 2.1 (Mdn. = 5.00 I.R. = 1.00) ข้อ 2.2 (Mdn. = 5.00 I.R. = 0.00) และข้อ 2.3 (Mdn. = 5.00 I.R. = 0.50) ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 2.00) ข้อ 1.4 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.50) และผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1.3 (Mdn. = 3.00 I.R. = 1.50)

ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุดจำนวน 20 ข้อ (Mdn. = 5.00 I.R. = 0.00 หรือ 0.50 หรือ 1.00) และผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ข้อ 1.4 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ข้อ 1.5 (Mdn. = 4.00 I.R. = 0.00) ข้อ 2.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.50) ข้อ 2.4 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ข้อ 2.7 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) ข้อ 3.1 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00)

ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุดจำนวน 34 ข้อ (Mdn. = 5.00 I.R. = 0.00 หรือ 0.50 หรือ 1.00 หรือ 1.50) มีจำนวน 2 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 3.2 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.00) และข้อ 6.8 (Mdn. = 4.00 I.R. = 1.50)

ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุดทุกข้อ (Mdn. = 5.00 I.R. = 0.00)

นอกจากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้เสนอไว้ในตาราง 1 และตาราง 2 แล้วผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษายังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา

1. การกำหนดจำนวนหน่วยกิตรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา ทั้งในหลักสูตรมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควรกำหนดให้มีจำนวนหน่วยกิตที่เท่ากัน โดยอาจกำหนดเป็น 3 หน่วยกิต หรือ 1 หน่วยกิต ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและโครงสร้างในภาพรวมของหลักสูตร

2. การจัดจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่เท่ากัน อาจทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการบริหารจัดการในภาพรวม

3. ควรกำหนดจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาเป็น 1-2 หน่วยกิต ทั้งนี้ควรคำนึงถึงเนื้อหา และจำนวนชั่วโมงที่จัดเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษา โดยรวมแล้วไม่ควรต่ำกว่า 30 ชั่วโมง

4. รายวิชาสหกิจศึกษาควรจัดไว้ในหลักสูตรหมวดเดิม ยวกับกับรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา และน่าจะจัดได้เป็นกลุ่มวิชาเอกบังคับ เพราะเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา

5. พิจารณานโยบายของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก หากต้องการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา ก็ควรกำหนดให้รายวิชาสหกิจศึกษาเป็นหลักสูตรในกลุ่มวิชาชีบบังคับ แต่จะต้องมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน

6. หากมหาวิทยาลัยกำหนดให้รายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในหลักสูตรหมวดวิชาชีเปลือย ควรจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายไว้อย่างชัดเจนว่าในแต่ละปีการศึกษาต้องการให้มีจำนวนนักศึกษาสหกิจศึกษาออกปฏิบัติงานจำนวนเท่าไรของนักศึกษาในหลักสูตร

ด้านการจัดแผนการเรียนสหกิจศึกษา

1. หากต้องการจัดรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในชั้นปีที่ 3 ควรจะกำหนดไว้ในภาคการศึกษาที่ 2 เพราะในภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 3 นั้น นักศึกษายังมีวุฒิภาวะน้อยเกินไปสำหรับการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2. การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในชั้นปีที่ 1 หรือ 2 ยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เนื่องจากนักศึกษายังมีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพที่ยังไม่มากพอ วุฒิภาวะยังค่อนข้างน้อย และนักศึกษาในช่วงนี้ควรได้รับการพัฒนาในด้านอื่นๆ ที่เหมาะสมมากกว่าเพราะยังอยู่ในช่วงของการปรับตัวจากช่วงวัยรุ่น จึงน่าจะเหมาะสมกว่าหากจัดรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในชั้นปีที่ 3 หรือ 4

3. ควรพิจารณาความเหมาะสมในการจัดแผนการเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา และควรระบุให้ชัดเจนว่าจะจัดในภาคการศึกษาใด ชั้นปีอะไร เพราะหากกำหนดให้มีการเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาก่อนรายวิชาสหกิจศึกษาหลายภาคการศึกษาก็อาจจะไม่เหมาะสมสำหรับบางหัวข้อ

4. การจัดรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาควรพิจารณาจัดให้มีลักษณะแบบแซนด์วิช โดยอาจจัดสลับกันไปในแต่ละภาคการศึกษาของแต่ละชั้นปีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 เป็นต้นไป แต่อาจจำเป็นต้องพิจารณาโครงสร้างหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตให้สอดคล้องอีกครั้ง

5. หากมหาวิทยาลัยมีความพร้อม ควรพิจารณาให้มีการจัดรายวิชาสหกิจศึกษา 2-3 ครั้ง ในบางหลักสูตร เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และได้มีโอกาสเรียนรู้ สังคมการทำงานได้อย่างแท้จริง

ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา

1. การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงาน ซึ่งมีภารกิจส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนแบบสหกิจศึกษาให้กับคณะวิชา โดยสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาทางวิชาการ จึงควรสังกัดกับรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
2. การกำหนด โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรจะแบ่งงานออกเป็น 3 แผนก คือ แผนก พัฒนาสหกิจศึกษา แผนกพัฒนาอาชีพ และแผนกสารสนเทศและวิจัย
3. ในส่วนของงานพัฒนาอาชีพควรกำหนดให้มีขอบเขตภาระงานครอบคลุมไปยังงานแนะแนวอาชีพและงานศิษย์เก่า และควรมีการจัดทำฐานข้อมูลไว้อย่างชัดเจน
4. หากมหาวิทยาลัยมีนโยบายเน้นด้านสหกิจศึกษา ควรกำหนดให้มีหน่วยงานสหกิจศึกษาเป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบันที่เป็นหน่วยงานอิสระ โดยโครงสร้างการบริหารงานอาจกำหนดให้ขึ้นกับสภามหาวิทยาลัย โดยมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการศูนย์ขึ้นจากการสรรหาซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่า คณบดี เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน
5. ควรพิจารณาเพิ่มช่องทางสำหรับการดำเนินการด้านทรัพย์สินทางปัญญาและมูลค่าเพิ่มที่เกี่ยวข้องกับผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา (ลิขสิทธิ์ของผลงาน) ที่เกิดขึ้นระหว่างความร่วมมือของสถานประกอบการ สถาบันการศึกษา และนักศึกษา เพื่อส่งเสริมสู่การแข่งขันใน AEC
6. ควรมีการแต่งตั้งผู้ประสานงานด้านสหกิจศึกษาระดับสาขาวิชา /หลักสูตรในแต่ละคณะ เพื่อเป็นกลไกเชื่อมด้านนโยบายและการปฏิบัติจากหน่วยงานกลาง โดยการแต่งตั้ง อาจจะเป็น วาระรับผิดชอบ เช่น วาระละ 2 ปี มีการกำหนดภาระงานและหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน
7. ลักษณะงานบริหารทั่วไป กับงานนิเทศงาน โดยทั่วไปมีความแตกต่างกันจึงไม่ควรนำมา กำหนดไว้ในส่วนงานเดียวกัน
8. หน่วยงานสหกิจศึกษาควรมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ไว้เพื่อป้องกันการเกิดภาวะวิกฤติต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น
9. ในการกำหนดคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรกำหนดให้มีผู้แทนจากทุกคณะหรือสาขาวิชา และมีผู้แทนองค์กรผู้ใช้บัณฑิตร่วมเป็นกรรมการด้วย เนื่องจากมีความจำเป็นและสำคัญมาก เพราะอาจารย์ใน สาขาวิชาต้องเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานสหกิจศึกษา ทั้งนี้ ควรกำหนดวาระการประชุมไว้อย่างชัดเจน เช่น ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง

10. การกำหนดปฏิทินกิจกรรมสหกิจศึกษา ควรจะต้องผนวกไว้ในปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัย

11. ควรกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำคณะ / สาขาวิชา ทำหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษา รับรองคุณภาพงาน นิเทศงานและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา ทั้งนี้ในการดำเนินการควรผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมสาขาวิชาและหรือที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการคณะซึ่งมีหัวหน้าสาขาวิชาเป็นกรรมการเพื่อให้การประสานงานจัดหางาน / หรือสถานประกอบการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกันทั้งคณะวิชาและมหาวิทยาลัย

12. คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรกำหนดโดยตัวบุคคลมากกว่าเลือกจากตำแหน่ง เพราะการดำเนินงานสหกิจศึกษาควรต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีความทุ่มเทเต็มใจทำงานสหกิจศึกษาอย่างจริงจัง และผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาควรเป็นกรรมการและเลขานุการ

ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา

1. ควรให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษา ก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ

2. ในการเตรียมความพร้อมให้แก่ศึกษานั้น ควรเพิ่มหัวข้อทางด้านกฎหมายแรงงาน / จริยธรรมในการทำงาน/วัฒนธรรมองค์กร/องค์ความรู้ด้านอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการทำงาน นอกเหนือจากหลักวิชาการ

3. ในการกำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัคร เข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ ควรให้โอกาสนักศึกษาได้เลือกสถานประกอบการได้อย่างน้อย 2 แห่ง เพื่อสำรวจในกรณีที่สถานประกอบการแห่งนั้นมีผู้สนใจสมัครเลือกไว้จำนวนมาก ซึ่งอาจจะมีโอกาสเต็มจำนวนที่จะรับได้

4. ควรมีการจัดอบรมนักศึกษาให้เข้าใจหลักการ และมารยาทในการใช้สื่อออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และไม่ก่อให้เกิดผลเสียตามมาจากการใช้งานที่ผิดวัตถุประสงค์

5. ควรกำหนดให้มีนักจิตวิทยาประจำศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษา

6. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความผิดของนักศึกษาสหกิจศึกษา และมีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความผิดอย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการร้องเรียนจากนักศึกษา ทั้งนี้อาจถือตามการพิจารณาโทษทางวินัยนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

7. ควรมีการกำหนดนิยามและบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาให้ชัดเจน เช่น อาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาทำห หน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจ ศึกษา หรืออาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการของนักศึกษ ควรทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจ ศึกษาโดยอัตโนมัติ หรืออาจารย์ในสาขาที่ทำหน้าที่กำกับดูแล โ ครงานเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจ ศึกษา หรืออาจารย์ผู้แทนสาขาวิชาที่คอยประสานงานกับศูนย์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา เป็นต้น

8. การประเมินผลรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ สหกิจศึกษา เพราะเป็นผู้จัดและรับผิดชอบกิจกรรมเหล่านั้น และส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมเสริมทักษะไม่ใช่กิจกรรมวิชาการ และจัดร่วมกันสำหรับนักศึกษาหลายคน ดังนั้น หากกำหนดให้อาจารย์ที่ ปรึกษาสหกิจศึกษาเป็นผู้ประเมินอาจไม่สามารถประเมินได้ชัดเจน และอาจเป็นภาระได้ อย่างไรก็ตามควรมีการกำหนดเกณฑ์ประเมินไว้ชัดเจน

9. การวัดและประเมินผลรายวิชาสหกิจศึกษาด้วยระดับคะแนน (A B C...) จำนวน 8 ระดับ มีความถี่มากเกินไป เก่งว่าจะกำหนดช่วงคะแนนและประเมินได้ยาก ดังนั้นอาจกำหนดระดับคะแนน เพียง 3 ระดับ เช่น A B และ F ทั้งนี้ในการประเมินผลสหกิจฯ เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการ ปฏิบัติงาน ดังนั้นควรพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ที่ยอมให้ผ่านได้มากกว่าการพิจารณาเชิงคุณภาพที่ต้อง มีการกำหนดคะแนนที่ละเอียดเหมือนการวัดผลสอบทางวิชาการ

10. การวัดและประเมินผลรายวิชาสหกิจศึกษา สถานประกอบการควรมี ส่วนร่วม การประเมินมากกว่าร้อยละ 50 โดยอาจเป็นร้อยละ 60 หรือร้อยละ 70 เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักศึกษา ขณะปฏิบัติงาน

11. การวัดและประเมิน ผลรายวิชาสหกิจศึกษา ควรกำหนดเป็นระดับคะแนนตัว อักษร คือ ผ่าน-ไม่ผ่านเนื่องจากในการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษานั้นบางครั้งอาจจะมีลักษณะของ ความรู้สึกส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจทำให้ผลประเมินบิดเบือนจากความเป็นจริง ซึ่งจะไม่เป็นธรรม ต่อนักศึกษา ทั้งนี้การประเมินผลด้วยระดับ คะแนนตัวอักษรอาจเพิ่มระดับ การประเมินเป็น 3 ระดับ เช่น ผ่าน-ดีมาก ผ่าน-ดี และผ่าน

ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

1. การดำเนินงานสหกิจศึกษาต้องมีการอบรม /สัมมนา ให้ความรู้และทบทวนความรู้ความ เข้าใจในหลักการ มาตรฐานสหกิจศึกษาทั้งเจ้าหน้าที่และคณาจารย์เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อคงไว้ ซึ่งมาตรฐานที่พึงกระทำ

2. ควรเชื่อมโยงเรื่องการพัฒนาศิษย์เก่าไว้ในการพัฒนาอาชีพ เพราะมหาวิทยาลัยควรได้มี ส่วนในการพัฒนาอาชีพของนักศึกษาอย่างต่อเนื่องแม้นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

ขั้นตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบ ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมไปปฏิบัติ โดยผู้วิจัยได้ทำการสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 50 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวม แต่ละด้านและแต่ละข้อรายการ โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาไว้เป็น ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 และผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัย ศรีปทุมเกี่ยวกับความเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำ รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (3.50) โดยใช้การทดสอบที (t-test แบบ One Sample) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 3 – ตาราง 7

ตาราง 3 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมไปปฏิบัติโดยรวมและรายด้านเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด(3.50)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับความเหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา	4.03	0.59	มาก	6.36*
ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา	4.35	0.48	มาก	12.57*
ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา	4.40	0.52	มาก	12.36*
ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา	4.35	0.48	มาก	12.38*
รวม	4.35	0.48	มาก	12.38*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาไปปฏิบัติ เป็นรายชื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด(3.50)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับความเหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา	4.03	0.59	มาก	6.36*
1. การกำหนดหมวดวิชาสหกิจศึกษาและจำนวนหน่วยกิต				
1.1 การจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาแกน	4.28	0.90	มาก	6.09*
1.2 การกำหนดให้รายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 1 หน่วยกิต	3.46	1.23	ปานกลาง	-0.23
1.3 การกำหนดให้รายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 หน่วยกิต	3.62	1.06	มาก	0.79
1.4 การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกเลือกจำนวน 6 หน่วยกิต โดยกำหนดให้เรียนในทุกหลักสูตรเหมือนกัน	3.90	0.90	มาก	3.11*

ตาราง 4 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
2. การจัดการแผนการเรียนสหกิจศึกษา				
2.1 การกำหนดให้คณะ/สาขาวิชาสามารถจัดการ เรียนรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาใดก็ได้ ในปีที่ 3 หรือปีที่ 4 ของหลักสูตรตามความ เหมาะสมของวิชาชีพ	3.94	1.01	มาก	3.05*
2.2 การกำหนดให้จัดการเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจ ศึกษาไว้ในภาคการศึกษาก่อนรายวิชาสหกิจศึกษา	4.34	1.00	มาก	5.92*
2.3 การกำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาโดยมีระยะเวลา 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง	4.68	0.62	มากที่สุด	13.44*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัด การสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมด้านการจัด หลักสูตร สหกิจศึกษาว่ามีความเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อพบว่าคุณค่ามีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้นในข้อ 1.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีความคิดเห็นว่ามีค่าเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง และแตกต่าง กับเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และข้อ 2.3 มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบ
การจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษาไปปฏิบัติ
เป็นรายชื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด(3.50)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
	ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา	4.35	0.48	มาก
1. การจัดโครงสร้างหน่วยงานสหกิจศึกษา				
1.1 การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วย งานกลางระดับสถาบัน มีภาระหน้าที่กำกับดูแลส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ	4.58	0.64	มากที่สุด	11.90*
1.2 การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็น หน่วยงานภายใต้กลุ่มงานมาตรฐานและบริการ การศึกษา ซึ่งกำกับดูแลโดยรองอธิการบดี	4.10	0.97	มาก	4.35*
1.3 การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษา ประกอบด้วย 2 งานหลัก คือ (1) งานสหกิจศึกษา และ (2) งานพัฒนาอาชีพ	4.22	0.70	มาก	7.18*
1.4 การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานสหกิจศึกษา ออกเป็น 3 งาน คือ (1) งานบริหารทั่วไปและนิเทศงาน (2) งานพัฒนาสหกิจศึกษา และ (3) งานสารสนเทศ	4.14	0.67	มาก	6.75*
1.5 การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานพัฒนา อาชีพออกเป็น 2 งาน คือ (1) งานพัฒนาอาชีพ และ (2) งานจัดหางาน	4.14	0.67	มาก	6.75*
2. รูปแบบการบริหารงาน และกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน สหกิจศึกษา				
2.1 การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจ ศึกษาและพัฒนาอาชีพทำหน้าที่กำหนดนโยบาย รูปแบบการดำเนินงาน ระเบียบ กำกับติดตามการ ดำเนินงานของศูนย์สหกิจศึกษาฯ	4.14	0.85	มาก	5.27*

ตาราง 5 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
1.2 การกำหนดให้ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำ คณะเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานสหกิจศึกษาของ คณะ/สาขาวิชา และประสานงานกับศูนย์สหกิจศึกษา	4.12	0.96	มาก	4.56*
1.3 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษา สหกิจศึกษาประจำ คณะ/สาขาวิชาทำหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษา รับรอง คุณภาพงาน นิเทศงานและประเมินผลนักศึกษาสหกิจ ศึกษา	4.44	0.70	มาก	9.43*
1.4 การกำหนดให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการ ประสานงานและดูแลแต่ละคณะ/สาขาวิชาโดยเฉพาะ	4.40	0.72	มาก	8.73*
1.5 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ ประสานงานสถานประกอบการเพื่อสร้าง ความสัมพันธ์อันดีที่ยั่งยืน	4.32	0.76	มาก	7.55*
1.6 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับ คณะ/สาขาวิชา รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเตรียม ความพร้อมนักศึกษา	4.44	0.67	มาก	9.84*
1.7 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้ คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดย ประสานงานกับคณะ	4.24	0.77	มาก	6.78*
1.8 สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อกำหนด ให้มีพนักงานที่ปรึกษาให้แก่นักศึกษาสหกิจศึกษา ทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาของนักศึกษาในสถาน ประกอบการ รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา	4.42	0.70	มาก	9.26*

ตาราง 5 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
	1.9 การกำหนดให้มีการบันทึกข้อมูลการติดต่อกับสถาน ประกอบการไว้อย่างต่อเนื่อง	4.54	0.70	มากที่สุด
1.10 การจัดให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่าด้วย สหกิจศึกษา	4.30	0.76	มาก	7.41*
1.11 การจัดให้มีคู่มือสหกิจศึกษา ปฏิทินกิจกรรมและ ขั้นตอนการดำเนินงานสหกิจศึกษาทุกกระบวนการ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน	4.52	0.67	มากที่สุด	10.64*
1.12 มีการใช้เทคนิคการติดต่อสื่อสารหลากหลายช่องทาง กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail เว็บไซต์ ไปรษณีย์ ป้าย ประกาศ การแจก/ส่งเอกสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ คู่มือ เป็นต้น	4.58	0.64	มากที่สุด	11.90*
2.13 กำหนดให้มีการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่ มีผลกระทบต่อการทำงานสหกิจศึกษา (SWOT analysis) เพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนยุทธศาสตร์ และ แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย	4.40	0.72	มาก	8.73*
2.14 การจัดให้มีการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการ ปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ และประเมินผลการ ปฏิบัติงานด้วยตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPI)	4.36	0.72	มาก	8.42*
2.15 การจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ สหกิจ ศึกษาฯ และนำผลปรับปรุงการดำเนินงาน	4.44	0.64	มาก	10.32*

ตาราง 5 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
3. การจัดบุคลากร ทรัพยากรสนับสนุน และระบบสารสนเทศ				
3.1 กำหนดให้คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรประกอบด้วย รองอธิการบดีเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ	4.20	0.78	มาก	6.32*
3.2 การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษาฯ มีผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาฯ เป็นผู้บริหารสูงสุดและมีหัวหน้างานสหกิจศึกษา และหัวหน้างานพัฒนาอาชีพ	4.36	0.63	มาก	9.63*
3.3 การจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ดังนี้ (1) เจ้าหน้าที่ภายในศูนย์สหกิจศึกษาฯ (2) บุคลากรภายนอกศูนย์สหกิจศึกษาฯ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ ผู้รับผิดชอบงาน สหกิจศึกษา ประจำคณะ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคลหรือทรัพยากรมนุษย์และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ	4.26	0.77	มาก	6.91*
3.4 ประสานงานกับส่วนงานภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่ ระบบสารสนเทศ และสื่อทัศนูปกรณ์ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	4.36	0.72	มาก	8.42*

ตาราง 5 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
	3.5 การจัดทำมีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการและ การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และรูปแบบเอกสาร	4.46	0.86	
3.6 การจัดทำมีระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึง ได้ง่าย ได้แก่คู่มือสหกิจศึกษา แบบฟอร์มเอกสาร ขั้นตอนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปฏิทินและตาราง กิจกรรมสหกิจศึกษา	4.68	0.65	มากที่สุด	12.78*
3.7 จัดให้มีการจัดเก็บ บำรุงรักษาทรัพยากรและสารสนเทศ ให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย	4.46	0.64	มาก	10.51*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมมีความคิดเห็นต่อ รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษาว่ามีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในข้อ 1.1 ข้อ 2.9 ข้อ 2.11 ข้อ 2.12 และข้อ 3.6 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
 สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบ
 การจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
 สหกิจศึกษาไปปฏิบัติเป็นรายชื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด(3.50)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง		ระดับความเหมาะสม	t
	(n=50)			
	\bar{x}	S.D.		
ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา	4.40	0.52	มาก	12.36*
1. การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา				
1.1 กำหนดให้มีการบรรยายในรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา หัวข้อที่ว่าด้วยหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อ ลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	4.64	0.59	มากที่สุด	13.40*
1.2 การจัดให้มีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา ก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	4.68	0.62	มากที่สุด	13.44*
1.3 กำหนดให้คณะ/สาขาวิชาจัดให้มีการบรรยายในหัวข้อที่จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา	4.58	0.64	มากที่สุด	11.90*
1.4 การจัดให้มีการจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้อง และมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาเผยแพร่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาฯ	4.60	0.67	มากที่สุด	11.60*
1.5 กำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และนำผลไปปรับปรุงการจัดการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป และแจ้งผลการประเมินต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ	4.44	0.73	มาก	9.06*

ตาราง 6 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
	2. การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา			
2.1 การจัดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ ละสาขาวิชา พร้อมระบุทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับ ลักษณะงานต่างๆ ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ	4.42	0.64	มาก	10.13*
2.2 การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถาน ประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผ่าน เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำการติดต่อ ประสานงานสถานประกอบการต่อไป	4.38	0.72	มาก	8.57*
2.3 การกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มี คุณภาพเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรอง คุณภาพงาน	4.46	0.64	มาก	10.51*
2.4 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับ คณะ/สาขาวิชาประสานงานสถานประกอบการเพื่อ จัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละสาขาวิชา	4.40	0.70	มาก	9.09*
2.5 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำ สาขาวิชาพิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพ งานที่สถานประกอบการเสนอมา โดยพิจารณาตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้	4.36	0.72	มาก	8.42*
2.6 การจัดให้มีวิธีการที่หลากหลายในการจัดหางาน สหกิจ ศึกษา ได้แก่ หนังสือเชิญ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail การ เข้าพบสถานประกอบการ	4.34	0.82	มาก	7.21*

ตาราง 6 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
	2.7 การจัดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการ โดยระบุลักษณะงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการในแต่ ละภาคการศึกษาเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ บริหารศูนย์สหกิจศึกษา	4.40	0.72	
3. การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ				
3.1 การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาและ ข้อกำหนดอื่นๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาผ่านเว็บ ไซด์ศูนย์สหกิจศึกษาและคณะ	4.52	0.67	มากที่สุด	10.64*
3.2 กำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงาน สหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือกสถาน ประกอบการได้ 1 แห่ง ต่อครั้ง	4.10	0.76	มาก	5.56*
3.3 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำ สาขาวิชา มีหน้าที่ให้คำแนะนำการเลือกตำแหน่ง งาน สถานประกอบการแก่นักศึกษา และเป็นผู้ให้ความ เห็นชอบนักศึกษาเพื่อเข้าปฏิบัติงานในสถาน ประกอบการที่นักศึกษาสมัคร	4.40	0.72	มาก	8.73*
3.4 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทำหน้าที่ ให้บริการข้อมูล ให้คำปรึกษานักศึกษาในการสมัครงาน การเข้าสัมภาษณ์งานกับสถานประกอบการการ ประกาศผลการคัดเลือกงานสหกิจศึกษา	4.34	0.71	มาก	8.27*

ตาราง 6 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
3.5 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประสานงานสถานประกอบการในการเข้ารายงานตัวปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา	4.38	0.72	มาก	8.57*
3.6 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ประสานงานคณะ/สาขาวิชาเพื่อพิจารณาเลือกสถานประกอบการให้กับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในกรณีที่นักศึกษาไม่ผ่านการคัดเลือกจากสถานประกอบการ	4.40	0.70	มาก	9.09*
4. การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา				
4.1 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหากับนักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อนระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคลหรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษา ในสถานประกอบการ	4.44	0.73	มาก	9.06*
4.2 การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางที่หลากหลายในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหากับนักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook	4.52	0.70	มากที่สุด	10.20*
4.3 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาทำหน้าที่นิเทศงานสหกิจศึกษานักศึกษาทุกคนที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 1 ครั้ง	4.26	0.87	มาก	6.13*
4.4 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจัดทำแผนการนิเทศงานสหกิจศึกษาก่อนการออกนิเทศงาน ณ สถานประกอบการ	4.40	0.72	มาก	8.73*

ตาราง 6 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
4.5 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำ สาขาวิชา ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษา ของนักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงาน ล่วงหน้า	4.46	0.70	มาก	9.61*
4.6 การนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานที่ประกอบการ อาจารย์ที่ปรึกษา สหกิจศึกษาควรได้เข้าพบและหารือ ร่วมกันกับผู้ประสานงานสหกิจศึกษาและ/หรือ พนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา และ นักศึกษา โดยควรใช้เวลาอย่างเพียงพอและเหมาะสม	4.46	0.61	มาก	11.07*
4.7 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาต้อง ประเมินนักศึกษาและสถานประกอบการตามเกณฑ์ ที่กำหนดในแบบประเมิน	4.50	0.64	มากที่สุด	10.93*
5. การจัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา				
5.1 การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ และผู้ รับผิดชอบประจำคณะร่วมกันประสานงานสถาน ประกอบการเพื่อชี้แจงหลักการสหกิจศึกษาเกี่ยวกับ เรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการที่สถานประกอบการ จะพึงจ่ายให้แก่ศึกษาในอัตราที่เหมาะสม	4.20	0.83	มาก	5.94*
5.2 กำหนดให้มีการจัดทำเอกสารสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ สถานประกอบการจะได้รับในการเข้าร่วม สหกิจ ศึกษาทั้งรูปแบบเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็น สื่อประชาสัมพันธ์แก่สถานประกอบการในการ พิจารณาจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่นักศึกษา	4.40	0.70	มาก	9.09*

ตาราง 6 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
1.3 การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในทุกฝ่ายเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาคือ การ มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพนักศึกษาผ่านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ดังนั้นไม่ควรคำนึงถึงปัจจัยเรื่อง ค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นปัจจัยหลักในการ ตัดสินใจ	4.36	0.74	มาก	8.11*
6. การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา				
6.1 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจ ศึกษาในแต่ละกิจกรรมของกระบวนการก่อนออก ปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจ ศึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ การ เข้าร่วมกิจกรรม การส่งงานและเอกสารตามกำหนด เวลาโดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน	4.42	0.67	มาก	9.66*
6.2 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน ของนักศึกษา สหกิจศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงาน โดยพนักงานที่ปรึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมิน ผล ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ และคุณลักษณะส่วนบุคคล	4.46	0.70	มาก	9.61*
6.3 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลรายงานฉบับ สมบูรณ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาโดยอาจารย์ที่ ปรึกษาสหกิจศึกษา โดยเกณฑ์การประเมินสอดคล้อง และเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ	4.40	0.78	มาก	8.13*
6.4 การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการนำเสนอผล การปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษา สหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา โดยมีเกณฑ์การประเมิน	4.40	0.75	มาก	8.41*

ตาราง 6 (ต่อ)

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
6.5 การกำหนดให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการวัด และประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของ นักศึกษา โดยกำหนดสัดส่วนคะแนนของสถาน ประกอบการร้อยละ 50	4.18	0.85	มาก	5.65*
6.6 การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและ คณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา สรุปปัญหา อุปสรรค จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา พร้อม ชี้แนะแนวทางการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา	4.56	0.67	มากที่สุด	11.10*
6.7 การกำหนดให้นักศึกษาได้เสนอผลสะท้อนกลับจาก การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และการประเมินตนเอง ของนักศึกษาโดยเปรียบเทียบพัฒนาการที่เกิดขึ้น ระหว่างก่อนและหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	4.44	0.70	มาก	9.43*
6.8 การกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจ ศึกษามีผลการประเมินเป็นระดับคะแนน 8 ระดับ ได้แก่ A B+ B C+ C D+ D F	4.04	1.02	มาก	3.70*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการวัด การสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมด้าน การจัดกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ว่ามีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ใน ระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อพบว่าทุกข้อมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 1.1 ข้อ 1.2 ข้อ 4.2 ข้อ 4.7 และข้อ 6.6 ผู้ที่ มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมาก ที่สุดและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
 สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบ
 การจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา
 ไปปฏิบัติเป็นรายข้อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด(3.50)

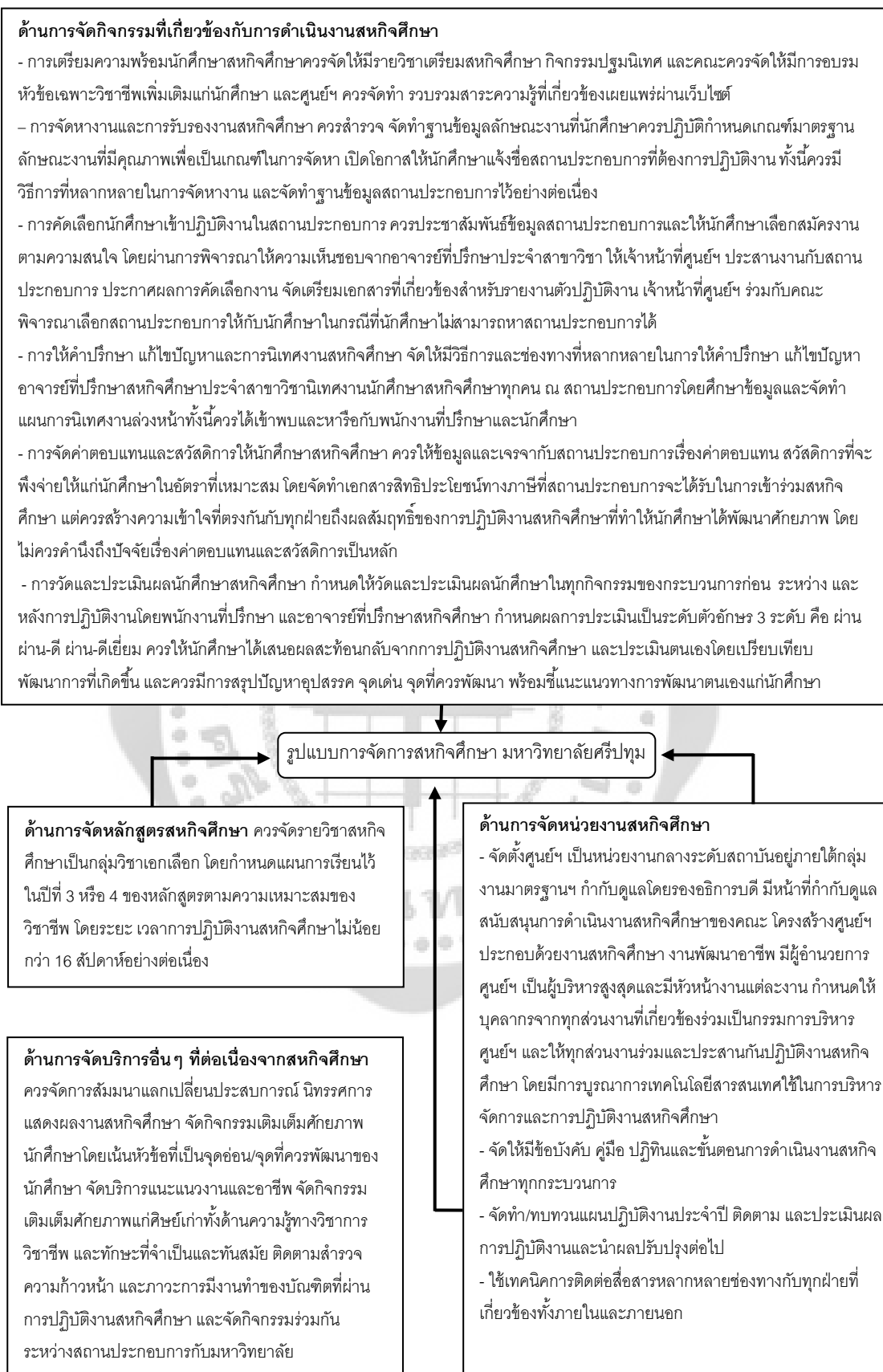
รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา	ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง (n=50)		ระดับ ความ เหมาะสม	t
	\bar{x}	S.D.		
ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา	4.37	0.61	มาก	9.97*
1.1 การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา ของนักศึกษา นอกเหนือจากการนำเสนอผล การปฏิบัติงาน เช่น การสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษา สหกิจศึกษา โดย กิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมิน ผลการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาของนักศึกษา	4.20	0.80	มาก	6.12*
1.2 การจัดให้มีบริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษา	4.40	0.70	มาก	9.09*
1.3 การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาหลังจาก กลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยเน้นหัวข้อที่ยัง เป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา	4.42	0.75	มาก	8.57*
1.4 การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่าทั้งด้าน ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ ทักษะที่จำเป็นและทันสมัย	4.26	0.82	มาก	6.48*
1.5 การจัดให้มีการติดตามสำรวจความก้าวหน้า และภาวะ การมีงานทำของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	4.46	0.67	มาก	10.03*
1.6 การจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถาน ประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ	4.48	0.76	มาก	9.08*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยรวมด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษาว่ามีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อ มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยได้รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยมีองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการสหกิจศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา 2) ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา 3) ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา และ 4) ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ดังนี้

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นการวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาที่เป็นแนวทางที่ดีผลจากการวิจัยสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อ

1. ศึกษาสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม
2. พัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการ สหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และบทความที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสหกิจศึกษา ทั้งจากแหล่งเอกสารสิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยนำผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญด้านสหกิจศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 17 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ทั้งนี้จะนำความคิดเห็นที่มีค่ามัธยฐาน (Median) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ตั้งแต่ 1.99 ลงมา เป็นข้อมูลสำหรับสรุปเป็นรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสมความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมไปปฏิบัติ ผู้วิจัยนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 2 มาสร้างเป็นแบบสอบถามความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการ นำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 50 คน โดยจะนำข้อความที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

และเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุมกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (3.50) โดยใช้การทดสอบที (t-test แบบ One Sample) มาสรุปเป็นรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้รูปแบบที่มีองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา

ควรจัดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นกลุ่มวิชาเอกเลือก โดยกำหนดแผนการเรียนไว้ในปีที่ 3 หรือ 4 ของหลักสูตรตามความเหมาะสมของวิชาชีพ โดยระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษา โดยกำหนดแผนการเรียนไว้ในภาคการศึกษาก่อนหน้ารายวิชาสหกิจศึกษา

2. ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา

ควรจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบันอยู่ภายใต้กลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา กำกับดูแลโดยรองอธิการบดี มีหน้าที่กำกับดูแล สนับสนุน การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ โดย โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษาฯ ประกอบด้วยงานสหกิจศึกษา และงานพัฒนาอาชีพ โดยงานสหกิจศึกษาแบ่งส่วนงานย่อยเป็น (1) งานบริหารทั่วไปและนิเทศงาน (2) งานพัฒนาสหกิจศึกษา และ (3) งานสารสนเทศ ส่วนงานพัฒนาอาชีพแบ่งส่วนงานย่อยเป็น (1) งานพัฒนาอาชีพ และ (2) งานจัดหางาน การบริหารงานมีผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาฯ เป็นผู้บริหารสูงสุดและมีหัวหน้างานแต่ละงาน โดยกำหนดให้บุคลากรจากทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็น กรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ มีรองอธิการบดีเป็นประธานทำหน้าที่กำหนดนโยบาย รูปแบบการดำเนินงาน ระเบียบ และกำกับติดตามการดำเนินงานของศูนย์สหกิจศึกษาฯ ในการดำเนินงานควร จัดให้มีข้อบังคับ คู่มือ ปฏิทินและขั้นตอนการดำเนินงานสหกิจศึกษา ในทุกกระบวนการ จัดทำ/ทบทวน แผนปฏิบัติงาน และงบประมาณ ประจำปี ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานและนำผล ประเมินปรับปรุง การดำเนินงาน ต่อไป ควรมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ประจำศูนย์ สหกิจศึกษาฯ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและดูแลการดำเนินงานสหกิจศึกษาแต่ละคณะ /สาขาวิชา โดยเฉพาะ ทั้งนี้ควรใช้เทคนิคการติดต่อสื่อสารหลากหลายช่องทางกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอก และควรมีการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา

3. ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา

กิจกรรมการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษาควรจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา กิจกรรมปฐมนิเทศ นอกจากนี้ คณะควรจัดให้มีการอบรมหัวข้อเฉพาะวิชาชีพเพิ่มเติมแก่นักศึกษาด้านศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา ควรสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลลักษณะงาน ตำแหน่งงานที่นักศึกษาควรปฏิบัติรวมทั้งกำหนดเกณฑ์มาตรฐานลักษณะงานที่มีคุณภาพไว้เพื่อเป็นเกณฑ์ในการจัดหาและรับรองงานให้นักศึกษา ทั้งนี้ควรมีวิธีการที่หลากหลายในการจัดหาสถานประกอบการและตำแหน่งงานและควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แจ้งชื่อสถานประกอบการที่ต้องการ เข้าปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาด้วย นอกจากนี้ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการไว้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินงานสหกิจศึกษาต่อไป กิจกรรม การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการและให้นักศึกษา สามารถเลือกสมัครงานตามความสนใจ โดยผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาประจำสาขาวิชา เบื้องต้นและผ่านการพิจารณาจากสถานประกอบการ โดย เจ้าหน้าที่ศูนย์ สหกิจศึกษาฯ จะทำหน้าที่ประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อประกาศผลการตอบรับเข้าปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องสำหรับการรายงานตัวเข้าปฏิบัติงาน กรณีที่นักศึกษาไม่ได้รับการตอบรับจากสถานประกอบการให้เข้าปฏิบัติงานได้ เจ้าหน้าที่ศูนย์ สหกิจศึกษาฯ ร่วมกับคณะ ต้องพิจารณาเลือกสถานประกอบการให้กับนักศึกษา กิจกรรมการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและการนิเทศงานสหกิจศึกษา เจ้าหน้าที่ศูนย์ สหกิจศึกษาฯ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษา โดยควรใช้วิธีการและช่องทางที่หลากหลาย นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา จะต้องไปนิเทศงานนักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคน ณ สถานประกอบการโดย ควรศึกษาข้อมูลและจัดทำแผนการนิเทศงานล่วงหน้า ทั้งนี้ควรได้เข้าพบและหารือกับพนักงานที่ปรึกษาและนักศึกษา ด้วย และต้องประเมินผลนักศึกษาและสถานประกอบการตามเกณฑ์ที่กำหนดในแบบประเมิน

กิจกรรมการจับค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ร่วมกับคณะ สาขาวิชา ควรให้ข้อมูลและเจรจากับสถานประกอบการเรื่องค่าตอบแทน และสวัสดิการที่สถานประกอบการจะพึงจ่ายให้นักศึกษาในอัตราที่เหมาะสม ซึ่งอาจกระตุ้นและจูงใจโดยจัดทำเอกสารสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สถานประกอบการจะ ได้รับในการเข้าร่วมสหกิจศึกษา อย่างไรก็ตามควรเน้นการสร้าง ความเข้าใจที่ตรงกันกับทุกฝ่ายถึงผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาที่ให้นักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพโดยไม่ควรคำนึงถึงปัจจัยเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นหลัก ส่วนกิจกรรมการวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา ควรกำหนดให้วัดและประเมินผล

นักศึกษาในทุกกิจกรรมของกระบวนการก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงานโดยพนักงานที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา เป็นผู้ประเมิน ซึ่งควร กำหนดผลการประเมินเป็นระดับตัวอักษร 3 ระดับ คือ ผ่าน ผ่าน-ดี ผ่าน-ดีเยี่ยม หลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ควรให้นักศึกษาได้เสนอ ผลสะท้อนกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และประเมินตนเองโดยเปรียบเทียบพัฒนาการที่เกิดขึ้น และควรมีการสรุปปัญหา อุปสรรค จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา พร้อมทั้งแนะแนวทางการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา

4. ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

ควรจัดการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ นิทรรศการแสดงผลงานสหกิจศึกษา จัดกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาโดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา จัดบริการแนะแนวทางและอาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า จัดกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่าทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ ทักษะที่จำเป็นและทันสมัย ติดตามสำรวจความก้าวหน้า และภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ

การอภิปรายผล

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมและ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เห็นว่ามีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดหลักสูตรรายวิชาสหกิจศึกษา ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นด้วย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เห็นว่า มีความเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้แก่ ควรจัดรายวิชาสหกิจศึกษา ทุกหลักสูตรเป็นรายวิชาเอกเลือกและจัดแผนการเรียนไว้ในปีที่ 3 หรือ 4 ของหลักสูตรตามความเหมาะสมของวิชาชีพ โดยกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาปกติโดยมีระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาที่ยึดกิจกรรมหรือประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นหลักเน้นรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการกระทำ (Learning by Doing) ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงานจริงในวิชาชีพ เน้นให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางทฤษฎีที่ได้เรียนมาไปประยุกต์สู่การปฏิบัติ การจัดหลักสูตรไว้ในกลุ่มวิชาเอกเลือก กจึงถือว่าเป็นการให้โอกาสและเปิดกว้างทางการศึกษาแก่นักศึกษาได้เลือกเรียนระหว่างรายวิชาสหกิจศึกษาหรือรายวิชาเอกเลือกอื่นที่ตนเองถนัดและสนใจ ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนย่อมมีความรู้ความสามารถ และความถนัดที่แตกต่างกันไป การเรียนรู้ในเชิงทฤษฎีในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวอาจเป็นแนวทางที่ดีและเหมาะสมสำหรับนักศึกษา

บางคนในขณะที่การได้ลงมือปฏิบัติงานจริงก็ยังคงอาจเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาอีกหลายคนเช่นกัน ดังนั้นการที่นักศึกษามีโอกาสได้เลือกเรียนรู้ตามแนวทางที่เหมาะสมและตรงกับความถนัดของตนเองย่อมส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิผลการเรียนได้ดีกว่า ดังที่แนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) ซึ่งกำหนดกรอบการดำเนินงานเน้นให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสมัครใจ ความถนัด และความต้องการ(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553: 31) เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และดัง ที่ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 143-144) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์นั้นต้องสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ละดังที่ อลงกต ยะไวทย์ (2549: 278) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีจากผลการเปรียบเทียบสมรรถนะกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่าการจัดหลักสูตรรายวิชาสหกิจศึกษาควรจัดเป็นหลักสูตรเลือกก่อนโดยเริ่มใช้กับกลุ่มนักศึกษา คณาจารย์ และสถานประกอบการที่เต็มใจเข้าร่วมสหกิจศึกษาอย่างแท้จริงและควรบรรจุรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในหลักสูตร อย่างชัดเจน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลิมขวัญ ครุฑบุญยงค์ (2552: 77) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการติดตามผลสัมฤทธิ์โครงการสหกิจ ศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่สถานศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบนจัดวิชาสหกิจศึกษาเป็นวิชาเลือก โดยให้เหตุผลว่าเพื่อเป็นอิสระทางความคิดให้กับนักศึกษาและไม่ปิดกั้นความคิดเห็นของนักศึกษา

นอกจากนี้การจัดแผนการเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาพบว่าควรจัดไว้ในปีที่ 3 หรือ 4 ของหลักสูตรตามความเหมาะสมของวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยหลักการของการจัดหลักสูตรและแผนการเรียนนั้นจะกำหนดให้นักศึกษาได้เรียนรู้รายวิชาต่างๆ ตามลำดับเหตุการณ์และความยากง่ายของรายวิชา การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาซึ่งเป็นวิชาเอกเลือกไว้ในชั้นปีที่ 1 หรือ 2 จึงไม่เหมาะสมเนื่องจากนักศึกษายังมีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพไม่เพียงพอ วุฒิภาวะยังค่อนข้างน้อย ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวนักศึกษาควรได้รับการพัฒนาในด้านอื่นๆ ที่เหมาะสมมากกว่าเพราะยังอยู่ในช่วงของการปรับตัวจากช่วงวัยรุ่น การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในชั้นปีที่ 3 หรือ 4 จึงน่าจะเป็นช่วงที่นักศึกษาได้ผ่านการเรียนรู้หลักการ แนวคิดทฤษฎีในรายวิชาต่างๆ ทั้งในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะทั้งที่เป็นรายวิชาแกนและวิชาเอกบังคับ รวมทั้งรายวิชาเอก เลือกบางรายวิชาไปแล้วจำนวนหนึ่งในแต่ละชั้นปีซึ่งทำให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถด้านวิชาการ วิชาชีพ มีวุฒิภาวะและความพร้อมด้านสังคม อย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่เฮอริแมน ชไนเดอร์ (Herman Schneider) ได้กล่าวไว้ว่าสหกิจศึกษาต้องเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรและสถาบัน การศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรสหกิจศึกษาโดยจัดแผนการศึกษาสหกิจศึกษาที่เหมาะสมและพัฒนาการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตร (Cates; & Cedercreutz. 2008: 22)

และดังที่ สุนีย์ ภูพันธ์(2546: 98)ได้กล่าวไว้ว่าการออกแบบจัดทำและพัฒนาหลักสูตรควรกำหนดวิชาต่างๆ ไว้อย่างมีระเบียบและสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนด้านวุฒิภาวะและความพร้อม รวมทั้งความยากง่ายของเนื้อหาวิชา และการจัดลำดับรายวิชาที่เรียนก่อนหลังอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสมนีก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และอติรัตน์ หวานนุรักษ์(2552: 9) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการรูปแบบการปฏิบัติสหกิจศึกษาและคุณลักษณะของนักศึกษา กรณีศึกษา: หลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ผลการวิจัยพบว่าองค์กรธุรกิจส่วนใหญ่มีความต้องการนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเนื่องจากมีทักษะใกล้เคียงกับผู้ปฏิบัติงานจริงมากที่สุด

และในการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ณ สถานประกอบการ ควรกำหนดให้มีระยะเวลา ภาคการศึกษาโดยมีระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 สัปดาห์อย่างต่อเนื่องทั้งนี้อาจเป็นเพราะสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาเชิงปฏิบัติเน้นกิจกรรมและสร้างประสบการณ์การปฏิบัติงานในวิชาชีพให้แก่นักศึกษา โดยอาศัยหลักการและแนวคิดเดียวกันกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) และทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริง (Authentic Learning) ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และเกิดทักษะประสบการณ์ตรงจากการลงมือทำ การกำหนดให้มีระยะเวลาที่ยาวนานเพียงพอสำหรับการได้เรียนรู้ลำดับขั้นตอนของรายละเอียดงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพผ่านการลงมือทำย่อมส่งผลให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดทักษะการปฏิบัติ สามารถคิดวิเคราะห์และบูรณาการทฤษฎีสู่การปฏิบัติ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงความรู้ ทักษะที่ได้รับไปปรับประยุกต์ใช้ในสถานการณ์หรือบริบทอื่นๆ ได้ ดังเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ .ศ. 2548 ตามประกาศ ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดเทียบเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาการฝึกงาน/การฝึกภาคสนามไว้ว่า 1 หน่วยกิตต้องมีเวลาในการปฏิบัติไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงในภาคการศึกษาปกติ (กระทรวงศึกษาธิการ . 2548: 2) และสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำไว้ว่าสถานศึกษาต้องกำหนดช่วงเวลาที่นักศึกษาไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง (สมาคมสหกิจศึกษาไทย . 2552: 14) โดยสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งที่มีการจัดดำเนินงานสหกิจศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย Northeastern ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ไว้ครั้งละ 6 เดือน (Northeastern University. 2011: Online) มหาวิทยาลัย Cincinnati ประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาไว้ครั้งละ 16-18 สัปดาห์ (University of Cincinnati. 2011: Online) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ กำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของคณะผู้วิจัยในการเตรียมความพร้อมด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2555: 262) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าควรสนับสนุนให้เกิดทางเลือกการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

อย่างเป็นทางการ โดยยินยอมให้มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในกลุ่มอาเซียนเป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา เพื่อเร่งให้เกิดการเรียนรู้ สร้างประสบการณ์เกี่ยวกับอาเซียน และตั้งผลการวิจัยของ จันทรพร ผลการกุล , ปฐมยศ วัลลิกุล และวิบูลย์ ชื่นแขก (2552: 57) ได้ทำวิจัยเรื่องพัฒนาการของนักศึกษาวิศวกรรม ศาสตราจารย์สหกิจศึกษา รูปแบบการเรียนสลับทำงานและปัจจัยต่อความสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบสหกิจศึกษาเป็นแบบการเรียนสลับทำงาน 3 รอบเป็นเวลา รวมอย่างน้อย 10 เดือน การเรียนสลับกับการทำงานจริงแบบภาคการศึกษาวันภาคการศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรม และตั้ง ผลการวิจัยของ เฟรมมิ่ง , ไวน์เออร์มา และดิกค์สัน (Fleming; Wiersma; & Dickson. 2005: 17-23) ได้ทำวิจัยเรื่อง Student Experiences of University-Based Cooperative Education: Do They Eat in the Lunchroom? ผลการวิจัยพบว่าในหลักสูตรกีฬาและนันทนาการของ Auckland University of Technology ประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นหลักสูตร 3 ปี ได้กำหนดให้นักศึกษาได้ออกปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ที่เรียนเป็นเวลา 600 ชั่วโมง

2. รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดโครงสร้างหน่วยงานสหกิจศึกษา ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นว่ามีความเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ได้แก่ ควรจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบัน อยู่ภายใต้กลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา กำกับดูแลโดยรองอธิการบดี มีหน้าที่กำกับดูแล สนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงาน สหกิจศึกษามีกระบวนการดำเนินงานทั้งกระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาที่ค่อนข้างมาก และจำเป็นต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในแต่ละขั้นตอนของทุกกระบวนการ อีกทั้งยังต้องทำงานร่วมกันกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกในกิจกรรมต่างๆ เช่น การประชาสัมพันธ์หลักสูตรสหกิจศึกษา การรับสมัครและคัดเลือกนักศึกษา การจัดหาและคัดเลือกสถานประกอบการ การพิจารณารับรองคุณภาพงานที่นักศึกษาไปปฏิบัติ การติดตามนักศึกษา การให้คำปรึกษา การนิเทศงาน การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน การออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ การออกหนังสือส่งตัวนักศึกษา การนัดหมายวันเวลาการสัมภาษณ์งานของนักศึกษา และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้วยภาระงานข้างต้นซึ่งมีจำนวนมากและต่อเนื่อง ประกอบกับการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษาถือเป็นนโยบายที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีปทุมตระหนักถึงความสำคัญ และส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคณะ /สาขาวิชา จัดหลักสูตรสหกิจศึกษา จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านสหกิจศึกษา โดยเฉพาะเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและประสบความสำเร็จ ทั้งนี้การกำหนดให้แต่ละคณะ/สาขาวิชาเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานสหกิจศึกษาของตนเองในทุกกระบวนการย่อมเป็นการเพิ่มภาระงานที่นอกเหนือจากภาระงานประจำซึ่งเป็นพันธกิจหลักหลายด้านที่ต้องปฏิบัติ อยู่แล้ว เช่น การสอน การบริการวิชาการสู่สังคม และการวิจัย หากพิจารณาภาระงานข้างต้นใน

รายละเอียดจะเห็นว่าม้งงานที่ต้องปฏิบัติ อย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษาจึงอาจมีเวลาไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษา และการที่มหาวิทยาลัย ต้องทุ่มงบประมาณ เวลา และทรัพยากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาจัดสรรให้กับคณะ / สาขาวิชาไปดำเนินงานเอง ก็เป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า และอาจต้องทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน โดยไม่จำเป็น ซึ่งจะส่งผลเสียโดยรวมต่อมหาวิทยาลัยในหลายด้านเพราะในบางขั้นตอนหรือกระบวนการของสหกิจศึกษาสามารถดำเนินงานร่วมกันได้ ดังที่ พรชูลี อาชวบำรุง(2543: 4/2) กล่าวไว้ว่าหากสถาบันการศึกษาขาดหน่วยงานกลางในการประสานงาน อาจส่งผลให้การดำเนินงานเกิดความล่าช้า ซ้ำซ้อน และไม่ต่อเนื่อง และดังที่ สมิต สัจฉกร (2546: 19-20) ได้กล่าวไว้ว่าการประสานงานระหว่างองค์กรก็สามารถตั้งหน่วยงานขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการประสานงาน โดยให้มีตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ร่วมทำงานประสานงานกัน ช่วยประหยัด งบประมาณ เวลา ลดปัญหาการทำงานซ้ำซ้อน ช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงและปัญหาของหน่วยงานอื่นๆ ช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้อง กับผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีจากผลการเปรียบเทียบ สมรรถนะกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ของ อลงกต ยะไวทย์ (2549: 145) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้การจัดการสหกิจศึกษาของสถาบันการศึกษาประสบความสำเร็จคือ มีการจัดตั้งหน่วยประสานงานสหกิจศึกษาโดยยึดหลักการรวมบริการ ประสานภารกิจทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษาให้เกิดความคล่องตัวในการจัดการและการให้บริการ และดังที่ วิชชัย ทีฆชอุณหเถียร และคนอื่นๆ(2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพในหลักสูตรระดับปริญญาตรีระยะที่ 1 ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบและการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษา ได้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานในลักษณะรวมบริการ ซึ่งดำเนินงานภายใต้การดูแลของคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ทำหน้าที่จัดหาตำแหน่งงานสำหรับนักศึกษาสหกิจศึกษา จัดอบรมนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงาน มีการจัดให้นักศึกษาได้สมัครงานสหกิจศึกษาตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษา สถานประกอบการมีสิทธิ์คัดเลือกนักศึกษาได้ตามความเหมาะสม การดำเนินงานตามรูปแบบดังกล่าว สถานประกอบการที่ร่วมโครงการฯ มีความเห็นว่ามีเหมาะสมมาก นอกจากนี้นักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานนั้นมีความเห็นต่อกระบวนการดำเนินงานของโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพว่าการจัดการโดยรวมของโครงการฯ มีส่วนเป็นอย่างมากในการสนับสนุนให้ทั้งนักศึกษา และการดำเนินงานโครงการฯ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

นอกจากนี้โครงสร้างของศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรประกอบด้วย 2 งานหลัก คืองานสหกิจศึกษา และงานพัฒนาอาชีพ โดยกำหนดให้งานสหกิจศึกษาแบ่งส่วนงานย่อยเป็นงานบริหารทั่วไปและนิเทศงาน งานพัฒนาสหกิจศึกษา และงานสารสนเทศ ส่วนงานพัฒนาอาชีพแบ่งส่วนงานย่อยเป็นงาน

พัฒนาอาชีพ และงานจัดหางาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสหกิจศึกษาเป็นระบบการศึกษาที่มุ่งเตรียมความพร้อมของนักศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพและเสริมทักษะประสบการณ์ทางด้านวิชาการ วิชาชีพ และทักษะการนำทฤษฎีสู่การปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาพร้อมที่จะเข้าสู่ระบบการทำงานและได้พัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ภาระงานที่ศูนย์สหกิจศึกษา ต้องปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานสหกิจศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพจึงควรครอบคลุมกิจกรรมทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา และยังคงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบให้บริการแก่ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วด้วย ที่ผ่านมากการดำเนินงานของศูนย์สหกิจศึกษา ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมในกระบวนการก่อน และระหว่างการไปปฏิบัติงานของนักศึกษาเท่านั้น โดยกระบวนการหลังการปฏิบัติงานของนักศึกษานั้นถือเป็นภาระหน้าที่ของคณะสาขาวิชา ซึ่งส่วนใหญ่ได้ดำเนินการในกิจกรรมการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาเท่านั้น จึงยังขาดการดำเนินงานในกิจกรรมอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา จึงเห็นว่า ในการดำเนินงานสหกิจศึกษานอกจากจะให้ความสำคัญกับกระบวนการก่อน และระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาและครอบคลุมไปถึงศิษย์เก่าด้วย ดังนั้น ในการกำหนดโครงสร้างหน่วยงานภายในของศูนย์สหกิจศึกษา จึงเห็นว่า ต้องจัดส่วนงานภายในที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับภาระงานข้างต้น และควรจัดบุคลากรประจำศูนย์สหกิจศึกษา แบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบเฉพาะในแต่ละส่วนงานเพื่อให้การดำเนินงานสามารถขับเคลื่อนและบรรลุผลสำเร็จ โดยภาระงานของส่วนงานสหกิจศึกษาประกอบด้วย การประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกเกี่ยวกับการจัดหาสถานประกอบการ การประสานตำแหน่งงานและลักษณะงาน การรับสมัครและการคัดเลือกนักศึกษา การออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ และส่งตัวนักศึกษา การอบรมเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษา การให้คำปรึกษาและติดตามความก้าวหน้า การจัดทำฐานข้อมูล และภาระงานของส่วนงานพัฒนาอาชีพประกอบด้วย การให้บริการที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษาโดยดูแลด้านการสร้างโอกาสการได้งานทำแก่นักศึกษาและเติมเต็มศักยภาพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า เช่น จัดกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาโดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน /จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา จัดบริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า จัดกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่าทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ ทักษะที่จำเป็นและทันสมัย ติดตามสำรวจความก้าวหน้า และภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาและจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการจัดโครงสร้างของศูนย์สหกิจศึกษา ข้างต้นเป็นไปตามแนวคิดของทฤษฎีการจัดโครงสร้างแบบการแบ่งแยกหน้าที่ (Functional Structure) มีการจัดแบ่งส่วนงานโดยถือเอาประเภทของงานหรือหน้าที่ในการทำงานต่างๆ เป็นหลัก แผนกต่างๆ จะถูกแบ่งออกตามหน้าที่ในการทำงานต่างๆ ที่จำเป็นต้องทำ ดังที่

ธงชัย สันติวงษ์(2533: 223, 257) กล่าวว่าไว้ว่าลักษณะของโครงสร้างองค์การที่จัดขึ้นจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับแผนงานที่วางไว้ ซึ่งแผนงานแสดงให้เห็นถึงกิจกรรมที่จำเป็นต้องทำ ตำแหน่งงานต่างๆ จึงต้องมีอยู่อย่างเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานต่างๆ ที่จะต้องกระทำให้ลุล่วงไป ซึ่งการจัดโครงสร้างหน่วยงานที่ดีจะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปโดยสะดวกและง่ายมีส่วนสัมพันธ์กับความสำเร็จของหน่วยงาน เนื่องจากจะเป็นกลไกซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงขอบเขตงานและเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ นงคราญ ดงเย็น, สุพัตรา ยศดี้อ และ แสงอรุณ สันวงศ์ (2555: ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดโครงสร้างขององค์กรควรต้องมีการกำหนดภารกิจหน้าที่อย่างชัดเจน มีการมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ และมีสายการบังคับบัญชา

สำหรับ ในการบริหารงานด้านสหกิจศึกษาควรกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา ซึ่งประกอบด้วยรองอธิการบดีเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะเป็นกรรมการและผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ควรจัดให้มีบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสหกิจศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย การประสานงานและความร่วมมือที่ดีในการปฏิบัติงานจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะขับเคลื่อนทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จ การที่มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา โดยมีรองอธิการบดีเป็นประธาน มีผู้บริหารจากคณะและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการทำหน้าที่กำหนด นโยบาย รูปแบบการดำเนินงาน ระเบียบ กำกับติด ตามการดำเนินงานของศูนย์สหกิจศึกษา จะทำให้มีนโยบายและแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนทำให้ผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานแต่ละระดับมีความเข้าใจที่ตรงและสอดคล้องกันซึ่งจะสามารถนำนโยบายเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ นอกจากนี้การที่มีผู้บริหารระดับต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานย่อมแสดงให้เห็นว่างานดังกล่าวเป็นงานที่ผู้บริหารให้ความสำคัญและเป็นเป้าหมายขององค์กร จึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญ ตลอดจนการให้ความร่วมมือด้วยดีจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ประสบความสำเร็จ ดังที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2555: ออนไลน์) มีการกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ประกอบด้วยรองอธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นรองประธาน รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะบดีสำนักวิชาหรือผู้แทน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษา ผู้อำนวยการเทคโนโลยี ผู้แทนจากสถานประกอบการจำนวน 3 ท่าน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นกรรมการ และเลขานุการ รองผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นผู้ช่วยเลขานุการ และสอดคล้อง

กับผลการวิจัยของ พรชัย มงคลวนิช (2552: 27) ที่ได้กล่าวไว้ว่าหากสถาบันการศึกษามีนโยบายเกี่ยวกับสหกิจศึกษาที่ชัดเจน มีผู้บริหารระดับรองอธิการบดีรับผิดชอบสหกิจศึกษาโดยตรง มีการกำหนดผู้บริหารในระดับคณะและระดับภาควิชารับผิดชอบด้านสหกิจศึกษาย่อมเป็นปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จของการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันการศึกษา

นอกจากนี้ รูปแบบการบริหารงานควร จัดให้มีบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสหกิจศึกษาเป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนในสถานศึกษาสลับกับการไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ การดำเนินงานจึงต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสถาบันการศึกษและสถานประกอบการ โดยทำงานประสานกันอย่างต่อเนื่อง ในทุกกระบวนการ ที่ผ่านมามีผู้ที่รับผิดชอบด้านสหกิจศึกษาของคณะ สาขาวิชา และสถานประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ขอบเขตความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน ขาดการประสานงานระหว่างกัน ทำให้การดำเนินงานสหกิจศึกษาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น รูปแบบการบริหารงานสหกิจศึกษาจึงควรมีการกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบด้านสหกิจศึกษาของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โดยในส่วนของคณะ สาขาวิชา ควรกำหนดให้ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ เป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ / สาขาวิชา และประสานงานกับศูนย์สหกิจศึกษาฯ กำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำคณะ / สาขาวิชา ทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา รับรองคุณภาพงานนิเทศงานและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา ในส่วนของเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ กำหนดให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการประสานงาน และดูแลแต่ละคณะ / สาขาวิชาโดยเฉพาะ ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยประสานงานกับคณะ รวมทั้งทำหน้าที่ประสานงานสถานประกอบการเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีที่ยั่งยืน และสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อกำหนดให้มีพนักงานที่ปรึกษาให้แก่นักศึกษาสหกิจศึกษาทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาในสถานประกอบการ และประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่สถาบันการศึกษาหลายแห่งถือเป็นแนวปฏิบัติ เช่น มหาวิทยาลัย Waterloo ประเทศแคนาดา มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบประสานงานสหกิจศึกษากับคณะวิชาโดยเรียกว่า Faculty Relations Staff ทำหน้าที่ประสานงานกับนักศึกษาและภาควิชา (University of Waterloo, 2011: Online) และมหาวิทยาลัย Northeastern ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการกำหนด Coop Coordinator หรือผู้ประสานงานสหกิจศึกษาระดับคณะวิชา มีบทบาทหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาก่อนสัมภาษณ์งาน แนะนำตำแหน่งงาน ให้คำปรึกษาทั้งเรื่องสหกิจศึกษาและการปรับตัวในการทำงาน โดยทำงานประสานกันกับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการของนักศึกษา (Northeastern

University. 2011: Online) ดังที่ เฮอ์แมน ชไนเดอร์ (Herman Schneider) ได้กล่าวว่ากระบวนการบริหารสหกิจศึกษาของสถาบันการศึกษาที่จะต้องมีการดำเนินงานสหกิจศึกษา คือต้องกำหนดโครงสร้างการบริหารงานสหกิจศึกษาให้มีความพร้อม และรองรับการประสานงานกับภาคธุรกิจ และต้องกำหนดและแต่งตั้งบุคลากรด้านสหกิจศึกษาเพื่อทำหน้าที่ในการให้บริการนักศึกษาและประสานงานกับสถานประกอบการเกี่ยวกับสหกิจศึกษา(Cates; & Cedercreutz. 2008: 23) และดังที่ วันชัย โกลละสุต (2549: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ไว้ว่าหมายถึงการที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กรได้ร่วมกันเพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและสำคัญบุคคลในการมีส่วนร่วมเพื่อการบริหารงานหรือการจัดการงานสามารถที่จะแยกได้เป็นบุคคลภายในองค์กรและบุคคลต่างองค์กรทั้งนี้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกันหลายฝ่ายควรมีการกำหนดหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบเฉพาะที่ชัดเจนขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ประสานงาน ดังที่ ธัญยาวัฒน์ รัตนศักดิ์(2540: 85-91) กล่าวว่าองค์กรสามารถตั้งหน่วยงานขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการประสานงาน โดยให้หน่วยงานต่างๆ ที่ต้องประสานงานกันส่งผู้แทนเข้ามาเป็นกรรมการของหน่วยงาน และดังที่ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549: 273) กล่าวไว้ว่างานส่วนใหญ่ในองค์กรนั้นต้องอาศัยขีดความสามารถของพนักงาน เพราะงานแต่ละงานนั้นไม่สามารถทำได้ด้วยคนเดียวต้องช่วยกันทำเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรชัย มงคลวนิช(2552: 27) ที่ได้สรุปไว้ว่าหากผู้บริหารสถานประกอบการเห็นความสำคัญ/ประโยชน์ของสหกิจศึกษา และสถาบันการศึกษามีการกำหนด ผู้บริหารและอาจารย์เป็นผู้ประสานงานสหกิจศึกษาในระดับคณะและระดับภาควิชา พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้คณาจารย์ที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ความสำคัญ กระบวนการสหกิจศึกษา และภาพรวมของงานในหน้าที่ของทุกคนสิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นปัจจัย ส่งเสริมความสำเร็จของการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันการศึกษา

3. รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ในส่วนของการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติคือ ควรจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา และกิจกรรมปฐมนิเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โดยหลักการแล้วการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการนั้น นักศึกษาจะต้องได้ปฏิบัติงานที่ตรงกับวิชาชีพที่ตนเองเรียนมาและทำหน้าที่เสมือนพนักงานชั่วคราวของสถานประกอบการเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง ความรู้ความสามารถของนักศึกษาในการที่จะทำงานร่วมกับพนักงานประจำได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาจึงเป็นสิ่งที่มีมหาวิทยาลัยต้องออกแบบและดำเนินงานให้เหมาะสม ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยศรีปทุมมีการเตรียม

ความพร้อมนักศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาด้วยการจัดบรรยายหัวข้อต่างๆ ในรายวิชา บัณฑิตในอุดมคติ 2 และจัดบรรยายเสริมหลักสูตรในช่วงที่นักศึกษาว่างจากการเรียนในห้องเรียน ตามปกติ ซึ่งพบว่านักศึกษายังไม่เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมเตรียมความพร้อมที่จัดขึ้น ทำให้นักศึกษาส่วนหนึ่งไม่ได้เข้าร่วมส่งผลให้เมื่อออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาไม่สามารถทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ใช้เวลาในการเรียนรู้งานและปรับตัวกับการทำงาน ร่วมกับเพื่อนร่วมงานค่อนข้างนาน จึงเห็นได้ว่า ปัญหาที่มักเกิดขึ้นกับนักศึกษาในระหว่างการ ปฏิบัติงานสหกิจศึกษาแล้วมาจากเหตุของการที่ขาดการเตรียมความพร้อม ดังนั้นควรจัดให้มี รายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจนและกำหนด หัวข้อ อย่างเหมาะสมที่ทำให้ นักศึกษาได้เรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมตนเองก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ซึ่งการเตรียมความพร้อม นักศึกษาจะเป็นเสมือนเกราะป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับนัก ศึกษาสหกิจศึกษาและยังถือเป็นแผนการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานสหกิจศึกษา อีกด้วย ดังที่ เฮอร์แมน ชไนเดอร์ (Herman Schneider) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารสหกิจศึกษาของสถาบันการศึกษาที่จะต้องจัด ให้มีการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ โดยอาจจัดเป็น รายวิชาหรือกิจกรรมเสริมอื่นๆ (Cates; & Cedercreutz. 2008: 23) และดังที่สมาคมสหกิจศึกษาไทย (2552: 28-29) ระบุว่ากระบวนการก่อนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาคือ การเตรียมความพร้อมทาง วิชาการและทักษะอาชีพให้แก่นักศึกษาโดยการปฐมนิเทศและอบรมซึ่งอาจใช้วิธีการบรรยายพิเศษ โดยวิทยากรจากสถานประกอบการ หรือดำเนินการในรูปการอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นให้นักศึกษาได้ มีโอกาสฝึกปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรชัย มงคลวนิช(2552: 31) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมและกระตุ้นความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาสถาบันอุดมศึกษาไทย ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาอันดับที่ 2 คือการ เตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษาที่จะออกไปปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานกลางซึ่งนักศึกษาเห็นว่าการ เตรียมความพร้อมด้านต่างๆ แก่นักศึกษาก่อนออกไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการเป็นเรื่อง สำคัญทำให้ลดระยะเวลาในการปรับตัวเข้ากับระบบลงไปได้ระดับหนึ่ง อีกทั้งเป็นการเพิ่มความมั่นใจ ในตัวเองที่จะออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

นอกจากนี้ การจัด รายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา และกิจกรรมปฐมนิเทศ ควรกำหนดหัวข้อให้ ชัดเจนและครอบคลุมเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อ ลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ทักษะการเขียนจดหมายสมัครงาน การเขียนประวัติย่อและการกรอกใบสมัคร การพัฒนาทักษะการสื่อสาร การสัมภาษณ์งาน วัฒนธรรมองค์กร การปรับตัวและการสร้างสัมพันธภาพ

ในการทำงาน เทคนิคการเขียนรายงานและการนำเสนอ ที่ทีมงาน มนุษย์สัมพันธ์ บุคลิกภาพ บุคลิกภาพ ที่องค์กรต้องการ ทักษะที่จำเป็นเฉพาะวิชาชีพ ข้อควรปฏิบัติสำหรับการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขระหว่างปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และควรมีหัวข้อที่จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องกับเฉพาะวิชาชีพ เพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา รวมทั้งควรจัดให้มีการจัดทำ รวบรวม สาระความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาเผยแพร่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาแต่ละคนในแต่ละสาขาวิชามีความพร้อมในเรื่องหรือด้านต่างๆ ที่ต่างกัน มีวิธีการและความสามารถในการรับรู้หรือเรียนรู้ที่ต่างกัน การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้แก่ นักศึกษาจึงควรจัดให้มีความหลากหลายทั้งด้านหัวข้อ รูปแบบหรือวิธีการ ดังแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Theory of Experimental Learning) ของโคลบ (อลงกต ยะไวก์ . 138; อ้างอิงจาก Kolb. 1984: 23-38) ที่เสนอไว้ว่าลักษณะการเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชามีความแตกต่างจึงต้องเตรียมตัวผู้เรียนให้สามารถรองรับการถ่ายทอดความรู้ (acquisition) ต้องปรับความรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน (specialization) ต้องเตรียมทักษะของผู้เรียนแต่ละคนให้พร้อมสำหรับการเข้าถึงข้อมูลและการเรียนรู้ความรู้จากสังคม ต้องหล่อหลอมความสามารถของทุกคนให้ไปสู่ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ การสร้างภูมิปัญญาและการมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ อลงกต ยะไวก์ (2549: 149) ที่สรุปไว้ว่าปัจจัยที่ทำให้การจัดการสหกิจศึกษาประสบความสำเร็จคือ สถาบันการศึกษาที่มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษา การพัฒนาตนเอง การสร้างโอกาสในการจ้างงาน และการพัฒนาทักษะการทำงาน ในสถานประกอบการ มีการจัดกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายและท้าทายโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการประเมินความพร้อมและพัฒนาการ ดังผลการวิจัยของ เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล (2553: 39) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการสหกิจศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ สาขาวิชาการบัญชี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นว่าในการเตรียมความพร้อมก่อนออกไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทำให้ได้รับความรู้ หลักการ แนวคิดในด้านต่างๆ เช่น ด้านกิริยามารยาท การแต่งกายให้เหมาะสมสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความมีระเบียบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการปรับตัวกับเพื่อนร่วมงาน เรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร กฎ ระเบียบของบริษัท การตรงต่อเวลา และด้านความรู้ซึ่งได้มีการเตรียมพร้อมเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ในสาขาบัญชี เช่น ภาษีอากร การบันทึกบัญชี และการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (โปรแกรม Express ระบบ Dos) และอื่นๆ

สำหรับด้านการจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็นด้วย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติคือ ควรจัดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา พร้อมระบุทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับลักษณะงานต่างๆ ประชาสัมพันธ์ งานให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับคณะ /สาขา วิชาประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละสาขาวิชาโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ หนังสือเชิญ โทรศัพท์ อีเมล การเข้าพบสถานประกอบการโดยตรง และควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาผ่านเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำการติดต่อประสานงานสถานประกอบการ ต่อไป ทั้งนี้ในการจัดหางานควรกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรองคุณภาพงาน และ กำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา และควรจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสหกิจศึกษาเน้นให้นักศึกษาออกไปปฏิบัติงานที่ตรงกับสาขาวิชาชีพ ณ สถานประกอบการเพื่อเสริมทักษะประสบการณ์ทางด้านวิชาการ วิชาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา การจัดหางานและรับรองคุณภาพงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้นักศึกษาได้งานที่มีคุณภาพและตรงกับสาขาวิชาชีพ ที่ผ่านมามีการพิจารณาจัดหางานและรับรองงานนั้นเน้นเพียงเพื่อให้ได้สถานประกอบการที่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาเท่านั้น ไม่ได้ให้ความสำคัญกับลักษณะงานจึงทำให้นักศึกษาสหกิจศึกษาบางส่วนไม่ได้มีโอกาสปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและตรงกับวิชาชีพเท่าที่ควร ดังนั้นการจัดหางาน การรับรองคุณภาพงานจึงควรกำหนดขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดหาและการรับรองคุณภาพงานโดย ควรดำเนินการร่วมกันระหว่างบุคลากรประจำศูนย์สหกิจศึกษา และผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบประจำคณะ สาขาวิชาซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์นั้นๆ โดยควร สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดหางานสหกิจศึกษาที่เหมาะสมให้นักศึกษา และเป็นข้อมูลสำหรับการให้คำปรึกษา แนะนำแก่นักศึกษา ด้านการรับรองคุณภาพงาน สหกิจศึกษาควรกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรองคุณภาพงานโดยลักษณะงานต้องมีคุณภาพสอดคล้องและตรงกับสาขาวิชาชีพ มีประโยชน์ต่อสถานประกอบการ และนักศึกษามีโอกาสใช้ความรู้ ความสามารถในวิชาชีพอย่างเต็มที่ รวมทั้งควรจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการ ลักษณะและ ตำแหน่งงานไว้ด้วย ทั้งนี้หากสามารถจัดหางานที่มีคุณภาพและตรงกับสาขาวิชาชีพก็จะทำให้เป็นกลไกที่ดีในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา สหกิจศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาสหกิจศึกษา ดังที่

เฮอร์แมน ชไนเดอร์(Herman Schneider)ได้กล่าวว่ากระบวนการบริหารสหกิจศึกษาของสถาบันการศึกษาที่จะต้องมีในการดำเนินงานสหกิจศึกษาคือต้องมีกระบวนการจัดหางานคุณภาพจากสถานประกอบการให้นักศึกษาได้เข้าไปปฏิบัติงาน (Cates; & Cedercreutz. 2008: 23) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อลงกต ยะไวทย์(2549: 150) ที่กล่าวไว้ว่าปัจจัยที่ทำให้การจัดการสหกิจศึกษาประสบความสำเร็จคือ มีการให้บริการการจัดหางานอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับสาขาวิชาและความต้องการของนักศึกษา มีวิธีการจัดหางานเพื่อให้ได้ลักษณะงานที่เหมาะสมกับนักศึกษาแต่ละคน มีการพัฒนา กลยุทธ์การจัดหางานอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

นอกจากนี้ด้านการคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาและข้อกำหนดอื่นๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาฯ คณะควรให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ และสถานประกอบการควรมีโอกาสได้เลือกนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายวิชาสหกิจศึกษาได้กำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานที่ตรงกับสาขาวิชาชีพ ณ สถานประกอบการเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวค่อนข้างยาวนานพอสมควรนักศึกษาจึงควรได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งงานและสถานประกอบการที่ตนรัก ถนัดและมีความ สนใจซึ่งจะทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มกำลังความสามารถและมีประสิทธิภาพ ที่ผ่านมามีการพิจารณาคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษามีแนวปฏิบัติที่หลากหลาย สรุปได้ 3 รูปแบบ คือ คัดเลือกโดยสถานประกอบการซึ่งจะเข้ามาคัดเลือกด้วยตนเองที่สถาบันการศึกษา พิจารณา เบื้องต้นโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาตามเกณฑ์หรือคุณลักษณะที่สถานประกอบการแจ้งไว้หลังจากนั้นคัดเลือกอีกครั้งโดยสถานประกอบการ ซึ่งนักศึกษาจะต้องติดต่อประสานงานเพื่อเข้ารับการคัดเลือก ณ สถานประกอบการ และคัดเลือกโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในกรณีที่สถานประกอบการมอบสิทธิ์การคัดเลือกให้กับสถาบันการศึกษาทั้งนี้รูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบที่ถือปฏิบัติมากที่สุดโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษามักจะเป็นผู้เลือกสถานประกอบการให้กับนักศึกษาซึ่งทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อเกิดปัญหาขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ดังนั้นกระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการจึง ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาและข้อกำหนดอื่นๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาให้กับนักศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบซึ่งการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนย่อมเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกสมัครงานของนักศึกษา ควรให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถาน

ประกอบการตามความสนใจ และสถานประกอบการควรมีโอกาสได้เลือกนักศึกษา เช่นกัน แนวทางดังกล่าวจะทำให้ให้นักศึกษาได้ มีโอกาสเลือกและทำงานที่ตนรัก ตนชอบและมีความถนัด ด้านสถานประกอบการก็มีโอกาสได้เลือกคนที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงาน ดังคำกล่าวที่ว่า Put the Right Man on the Right Job ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานสหกิจศึกษามีประสิทธิภาพ ลดปัญหาและประสบความสำเร็จ ดังที่ สมาคมสหกิจศึกษาไทย(สมาคมสหกิจศึกษาไทย . 2552: 15) ได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงาน สหกิจศึกษาไว้ว่าควรกำหนดให้มีการประชาสัมพันธ์ตำแหน่ง ลักษณะงาน และเงื่อนไขอื่นๆ ให้นักศึกษาได้ทราบข้อมูลก่อนการตัดสินใจเลือก และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกสถานประกอบการในขณะที่สถานประกอบการเองมีโอกาสดำเนินการเลือกนักศึกษาเช่นกัน และดังที่ วอร์ด ฟรอสท์ และย้ง (Ward; Frost; & Yonge. 2004: 28) ได้กล่าวว่าสถานประกอบการจะต้องรวบรวมตำแหน่งงานที่ต้องการพนักงานและเสนองานไปยังสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถาบันการศึกษานำไปประกาศผ่านวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประกาศผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์ ส่งอีเมลถึงนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อลงกต ยะไวท ย์(2549: 152) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ทำให้การจัดการสหกิจศึกษาประสบความสำเร็จปัจจัยหนึ่งก็คือ การมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาและสถานประกอบการได้เลือกซึ่งกันและกันตามความต้องการด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธวัชชัย ทีฆชุนนเถียร และคนอื่นๆ(2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพในหลักสูตรระดับปริญญาตรีระยะที่ 1 ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบและการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาฯ ได้มีการจัดให้นักศึกษาได้สมัครงานสหกิจศึกษาตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษา และสถานประกอบการมีสิทธิ์คัดเลือกนักศึกษาได้ตามความเหมาะสม

สำหรับด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษาที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติคือ ควรกำหนดผู้รับผิดชอบประสานงานสถานประกอบการเพื่อชี้แจงหลักการสหกิจศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่สถานประกอบการจะพึงจ่ายให้แก่ศึกษาในอัตราที่เหมาะสม กำหนดให้มีการจัดทำเอกสารสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สถานประกอบการจะได้รับในการเข้าร่วม สหกิจศึกษาทั้งรูปแบบเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์แก่สถานประกอบการในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่นักศึกษา และควรสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในทุกฝ่ายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาคือ การมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพนักศึกษาผ่านการปฏิบัติงาน สถานประกอบการโดย ไม่ควรคำนึงถึงปัจจัยเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักการของสหกิจศึกษากำหนดให้นักศึกษาต้องไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการเต็มเวลาเสมือนพนักงานชั่วคราวตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และมี

ความรับผิดชอบในงานประจำที่ชัดเจน ด้วยภาระหน้าที่ความรับผิดชอบข้างต้นของนักศึกษาทำให้ช่วยแบ่งเบาภาระงานประจำของพนักงานที่ปรึกษา ส่งผลให้มีเวลาในการปฏิบัติงานอื่นเพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวมต่อสถานประกอบการ จะเห็นว่าด้วยหลักการดังกล่าวสถานประกอบการจึงควรต้องจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการในอัตราที่เหมาะสมให้แก่ นักศึกษา อย่างไรก็ตามการดำเนินงานที่ผ่านมาสถานประกอบการส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการให้ นักศึกษาเข้าปฏิบัติงานแต่ไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนหรือสวัสดิการแก่นักศึกษา ดังนั้นควรมีการกำหนด ผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อให้ออกจ่ายค่าตอบแทนหรือสวัสดิการแก่นักศึกษา โดยควรใช้วิธีการสร้างความรู้ความเข้าใจหลักการสหกิจศึกษา สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ สถานประกอบการจะได้รับเพื่อจูงใจให้สถานประกอบการจ่ายค่าตอบแทนหรือสวัสดิการในอัตราที่ เหมาะสมแก่นักศึกษา อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยควร สร้างความเข้าใจที่ตรงกันในทุกฝ่ายเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาที่นักศึกษาจะได้รับในการพัฒนาศักยภาพผ่านการปฏิบัติงาน สถานประกอบการโดย ไม่ควรคำนึงถึงปัจจัยเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นปัจจัยหลักในการ ตัดสินใจ ทั้งนี้เพราะแม้การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการ แต่ในขณะเดียวกันนักศึกษาและมหาวิทยาลัย ก็ได้ประโยชน์เช่นกัน การร่วมมือกันจัดการศึกษาใน รูปแบบสหกิจศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการจึงเป็นการให้โอกาสนักศึกษาที่ ยังไม่สำเร็จการศึกษาได้มีเวทีในการเรียนรู้ ฝึกทักษะประสบการณ์การปฏิบัติงาน อีกทั้งได้มีโอกาส สัมผัสและประเมินศักยภาพของตนเอง ทราบจุดเด่นจุดที่ควรพัฒนา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนา ตนเองและเติมเต็มศักยภาพให้พร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อให้ตนเองมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ดังผลการวิจัยของ พัชนี นนทศักดิ์ (2552: 47) เรื่องการ สัมภาษณ์ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตในปี พ.ศ.2550-2551 ของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งพบว่านักศึกษา ของคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรสหกิจศึกษามีงานทำในอัตราที่ เพิ่มขึ้นอย่างน่าพอใจ โดยบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ สาขาการตลาด และสาขาการจัดการทรัพยากร มนุษย์ ได้งานทำถึงร้อยละ 100 ซึ่งเพิ่มจากอดีตที่มีอัตราการได้งานทำประมาณร้อยละ 60-80 และ ดัง ผลการวิจัยการสำรวจอัตราการได้งานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีพบว่าเมื่ออัตราการศึกษาได้ งานทำคำนวณค่าเฉลี่ย 3 ปี(2549-2551)ไม่น้อยกว่าร้อยละ 81(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2553) นอกจากนี้การได้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา สถานประกอบการยังทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้สังคมการทำงาน ความรับผิดชอบ วัฒนธรรมองค์กร กฎ ระเบียบ กติกาและเงื่อนไขต่างๆ ที่จำเป็นต้องการ ปฏิบัติงานซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์สำหรับการเตรียมความพร้อมในการทำงานในอนาคต ดังที่ ผลการวิจัยของ เฉลิมขวัญ ครุฑบุญยงค์(2552: 79) ซึ่งพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่านักศึกษา ได้รับประโยชน์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้าน

การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวข้างต้น จึงชี้ให้เห็นว่าผลประโยชน์ที่ได้รับ จากสหกิจศึกษามีคุณค่ามากกว่าค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน และตั้ง ผลการวิจัยของ สุเมธ แย้มมนุญ(2552: 17) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องสหกิจศึกษา : รูปแบบการจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบว่าสหกิจศึกษาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้แก่ บัณฑิต สร้างวินัยในการทำงาน สร้างรายได้ให้แก่บัณฑิตนักศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนทาง การศึกษา ลดความสูญเปล่า สร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนที่ต้องการใช้แรงงานคุณภาพสูง รวมทั้ง ผลการวิจัยของ จันทพร ผลการกุล , ปุ้มยศ วัลลิกุล และ วิบูลย์ ชื่นแขก (2552: 66) ซึ่งได้ทำวิจัย เรื่องพัฒนาการของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ด้วยสหกิจศึกษา รูปแบบการเรียนสลับทำงานและปัจจัย ต่อความสัมฤทธิ์ผล โดยผลการวิจัยพบว่าบริษัทฯ ยอมรับว่าสหกิจศึกษาเป็นการลงทุนด้านทรัพยากร มนุษย์ที่ให้ผลคุ้มค่า ช่วยลดอัตราการหมุนเวียนพนักงานอันเป็นการลดต้นทุนด้านการอบรมพนักงาน และทำให้โครงการต่างๆ ของบริษัทฯ เป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง

ส่วนด้านการวัดและประเมินผลการ ปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ที่ผู้เชี่ยวชาญ เห็น ด้วยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม /ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติคือ กำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งกระบวนการก่อน ระหว่าง และหลัง การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ควรกำหนดให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล กำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชาสรุปปัญหาอุปสรรค จุดเด่น จุดที่ ควรพัฒนาของนักศึกษา พร้อมทั้งแนะแนวทางการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา และให้ นักศึกษาได้เสนอผลสะท้อนกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และการประเมินตนเองของนักศึกษา โดยเปรียบเทียบพัฒนาการที่เกิดขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการที่ ตรวจสอบประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือทางการศึกษาที่ กำกับและควบคุมมาตรฐานการศึกษารวมทั้งประกันคุณภาพการศึกษา สหกิจศึกษาเป็นรายวิชาหนึ่งใน หลักสูตรจึงควรมีการวัดและประเมินผลเช่นกันและควรมีการวัดและประเมินผลในทุกกระบวนการ ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานสหกิจ ศึกษาของนักศึกษา ทั้งในส่วนของมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการร่วมเป็น ผู้ทำการประเมิน ดังที่ สมาคมสหกิจศึกษาไทย(2552: 20-22) ได้กำหนดกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาว่า นักศึกษา ต้องได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานจากความสามารถในการทำงานโดยสถานศึกษา ต้องชี้แจงรายละเอียด และเกณฑ์ให้นักศึกษาทราบ ต้องมีส่วนร่วมการประเมินผลการปฏิบัติงานของ สถานประกอบการไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ผู้นิเทศงานหรือพี่เลี้ยง ณ สถานประกอบการ ควรให้ความ คิดเห็นต่อจุดเด่นและข้อควรปรับปรุงของนักศึกษา และนักศึกษาควรประเมินพัฒนาการของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทพร ผลการกุล , ปุ้มยศ วัลลิกุล และ วิบูลย์ ชื่นแขก(2552: 65)

ได้ทำวิจัยเรื่องพัฒนาการของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ด้วยสหกิจศึกษา รูปแบบการเรียนสลับทำงาน และปัจจัยต่อความสัมฤทธิ์ผล ผลการวิจัยพบว่าความสำเร็จของพัฒนาการของนักศึกษาเกิดขึ้นได้ เพราะการกำหนดบุคลากรของสถานประกอบการให้เป็นวิศวกรพี่เลี้ยง ซึ่งคอยกำกับดูแลระหว่างที่ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด เปรียบเสมือนอาจารย์ของนักศึกษา ณ สถานประกอบการ วิศวกรพี่เลี้ยงได้ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด และช่วยประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาอย่างจริงจัง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาจะทำให้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจ ทักษะด้านต่างๆ จุดเด่นจุดด้อยของนักศึกษาข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องว่ามหาวิทยาลัยได้ดำเนินการอย่างเหมาะสม ครอบคลุม และสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการของสังคมหรือไม่ เพียงใด ดังที่ พิซิต ฤทธิจรรย์ (2548: 20-22) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผลไว้ว่าเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง โดยหาสาเหตุข้อบกพร่องในการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู หากพบว่าผู้เรียนคนใดบกพร่องในเรื่องใดผู้สอนจะได้แก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น ผู้สอนเองจะได้ทราบว่าจำเป็นต้องปรับปรุงการจัดการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารเองสามารถนำผลการประเมินวินิจฉัยว่าควรจัดโครงการใด เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ควรจัดอบรมผู้สอนในด้านใด อย่างไร เปรียบเทียบระดับพัฒนาการของผู้เรียนว่าได้มีการเปลี่ยนแปลง พัฒนาไปมากน้อยเพียงใด โดยอาจจะนำผลการวัดและประเมินก่อนการเรียนเปรียบเทียบกับผลการประเมินระหว่างการเรียนหรือหลังการเรียน ผลการวัดและประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรงทำให้ทราบพัฒนาการของตนเองและนำไปปรับปรุง พัฒนาตนเองได้ ผู้สอนเองก็จะได้ทบทวนการจัดการเรียนการสอนของตนเองเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อลงกต ยะไวทย์ (2549: 276) ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าการติดตามหรือวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการควรให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมินไม่ว่าจะเป็นพนักงานที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา รวมทั้งตัวนักศึกษาเองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้การวัดกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นไปตามศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาทั้งนักศึกษาทั้งในระหว่างการเรียนรู้ในสถานประกอบการ และต่อเนื่องหลังจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาจนกระทั่งเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์พร้อม

4. รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษาที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็น ว่ามีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ คือ ควรจัดกิจกรรมหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เช่น การสัมมนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา บริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษา กิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาโดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน /จุดที่ควรพัฒนา

กิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่า ติดตามสำรวจความก้าวหน้าและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับ มหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาสหกิจศึกษาศึกษามีโอกาสได้ไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการที่ต่างกัน ประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานของนักศึกษาแต่ละคนจึงล้วนเป็นสิ่งที่มีคุณค่าน่าสนใจ จึงควรจัดให้มีเวทีในการนำความรู้และประสบการณ์เหล่านั้นมาถ่ายทอดแลกเปลี่ยนให้กับเพื่อนนักศึกษาสหกิจศึกษา ที่ได้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการอื่นๆ และนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาได้เรียนรู้ร่วมกัน และยังเป็นเวทีที่นักศึกษาจะได้ฝึกการนำเสนอผลงานของตนเองในรูปแบบต่างๆ ทั้งลักษณะนิทรรศการ การสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยแต่ละคณะ / สาขาวิชาควรเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชาชีพและผลงานของนักศึกษา กิจกรรมเหล่านี้เป็นเวทีที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้แนวปฏิบัติใหม่ๆ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าซึ่งล้วนเติมเต็มศักยภาพให้แก่นักศึกษา แนวทางดังกล่าวสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งที่จัดดำเนินงานสหกิจศึกษาได้ถือปฏิบัติเช่นกัน เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา (ชวนา อังคนุรักษ์พันธุ์ . 2555: สัมภาษณ์) จัดให้มีงาน Co-op Experience Sharing Day ขึ้นเป็นกิจกรรมหลังการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาโดยในงานจัดให้มีนิทรรศการแสดงผลงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา การเสวนาร่วมกันเกี่ยวกับสหกิจศึกษากับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้แก่ สถานศึกษา สถานประกอบการ และนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2552: 18) ได้จัดให้มีกิจกรรมการสัมภาษณ์นักศึกษาทันทีที่กลับจากการปฏิบัติงานเพื่อสอบถามปัญหา ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะและแนวคิดที่ถูกต้องในการพัฒนาตนเองของนักศึกษาและร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักศึกษากันเองภายใต้การกำกับดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา สหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นบริการที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษาโดยสามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายรูปแบบที่เหมาะสมรองรับการเรียนรู้ของนักศึกษา ดังที่ เฟลเดอร์และซิลเวอร์แมน (นิธิตา วิวัฒน์พาณิชย์. 2555; อ้างอิงจาก Felder; & Silverman. 1988) ได้กล่าวไว้ว่าลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนมีหลายแบบผู้เรียนแบบการมองเห็น (Visual Learner) จะชอบรับข้อมูลจากสิ่งที่มองเห็นได้ เช่น รูปภาพ ภาพยนตร์ แผนภาพ กราฟ แผนผัง การแสดง เป็นต้น และจะจำได้ดีในสิ่งที่เรียนรู้จากการมองเห็น ผู้เรียนแบบถ้อยคำภาษา (Verbal Learner) ชอบที่จะรับข้อมูลจากสื่อที่เป็นภาษา เช่น งานเขียน คำพูด สูตรทางคณิตศาสตร์ เป็นต้น ดังนั้นแต่ละสาขาวิชาจึงควรพิจารณาและ จัดกิจกรรมหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาให้แก่ศึกษาด้วยวิธีการที่เหมาะสมซึ่งจะเป็นการเพิ่มเต็มศักยภาพแก่นักศึกษา

นอกจากนี้ศูนย์สหกิจศึกษา ควรทำหน้าที่ให้บริการอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์และเติมเต็มศักยภาพตลอดจนสร้างโอกาสการได้งานทำแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า เช่น กิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาโดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนา กิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่า ติดตามสำรวจความก้าวหน้าและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ศูนย์สหกิจศึกษา ได้กำหนดส่วนงานภายในหน่วยงานออกเป็นงานสหกิจศึกษา และงานพัฒนาอาชีพ ดังนั้น นอกจากภาระหน้าที่ กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะแล้ว ควรทำหน้าที่ครอบคลุมภาระงานด้านพัฒนาอาชีพด้วยโดยควรจัดให้มีกิจกรรมอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาและ ขยายภาระงานการพัฒนาไปยังศิษย์เก่า ด้วยเพราะมหาวิทยาลัยควรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่องแม้นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาไปแล้ว โดยกิจกรรมที่จัดควรเน้นเพื่อเติมเต็มจุดอ่อนหรือจุดที่ควรพัฒนาให้แก่นักศึกษา และเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัยอันเป็นประโยชน์ ต่อการทำงานทั้งปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้ควรเปิดโอกาสให้สถานประกอบการได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนั้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือที่ดีและยั่งยืนซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อนให้การดำเนินงานสหกิจศึกษาบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรชัย มงคลวนิช (2552: 36) ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าสถานประกอบการควรจัดให้มีการพัฒนาความร่วมมือกับผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันการศึกษาในการดำเนินการวิจัยและพัฒนาในหัวข้อเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมกัน และร่วมกับอาจารย์จากสถาบันการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการสอบป้องกันสารนิพนธ์ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาสถานประกอบการได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวชิรชัย ที่สมุทธเกียรติ และคนอื่นๆ (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพในหลักสูตรระดับปริญญาตรีระยะที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าหลังจากที่นักศึกษากลับจากการปฏิบัติงานแล้วได้มีการจัดสัมมนาเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำเสนอผลการปฏิบัติงานของตนเอง ต่อที่ประชุมซึ่งการดำเนินงาน ดังกล่าวสถานประกอบการที่ร่วมโครงการฯ มีความเห็นว่ามีเหมาะสมมาก และนักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานมีความเห็นต่อกระบวนการดำเนินงานของโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพว่าการจัดการโดยรวมของโครงการฯ มีส่วนเป็นอย่างมากในการสนับสนุนให้ทั้งนักศึกษาและการดำเนินงานโครงการฯ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยศรีปทุมควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาที่ได้จากการศึกษาไปใช้ ปรับปรุงและพัฒนา การดำเนินงานสหกิจศึกษา และติดตามผลเป็นระยะ วิเคราะห์ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นเพื่อนำไปปรับให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. มหาวิทยาลัยศรีปทุม ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ด้านการดำเนินงานสหกิจศึกษากับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ประจำ คณะ สาขาวิชา บุคลากรประจำหน่วยงานสหกิจศึกษา และนักศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจอัน จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงานสหกิจศึกษา
3. มหาวิทยาลัยศรีปทุม ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดอบรมสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การดำเนินงาน สหกิจศึกษา ให้แก่สถานประกอบการ และเปิดโอกาสให้สถาน ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานสหกิจศึกษามากขึ้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือที่ดี ระหว่างกันอันจะทำให้การดำเนินงานสหกิจศึกษาบรรลุผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. มหาวิทยาลัยศรีปทุม ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา ในการจัดดำเนินงานสหกิจศึกษานานาชาติในบางคณะ สาขาวิชาที่มีความพร้อม และขยายไปยังทุกคณะ สาขาวิชาในลำดับต่อไป เพื่อเตรียมพร้อมในการ พัฒนาศักยภาพนักศึกษาก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
5. มหาวิทยาลัยศรีปทุม ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ที่ได้จากการศึกษาไปปรับปรุงและพัฒนาเพื่อนำไปใช้ในการจัดดำเนินงานสหกิจศึกษาสำหรับคณาจารย์ หรือบุคลากร เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนและถ่ายโอนบุคลากรระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ ในการเรียนรู้ เพิ่มทักษะและประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพ อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือและ คุณภาพทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษานานาชาติ เพื่อเป็นแนวทาง สำหรับการจัดสหกิจศึกษานานาชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา รวมทั้งสำรวจข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานสหกิจศึกษาต่อไป
3. ควรมีการศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ

4. ควรมีการศึกษาและกำหนดมาตรการในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของนักศึกษาที่เกิดจากผลงานสหกิจศึกษาที่สถานประกอบการมอบหมายให้รับผิดชอบปฏิบัติงาน รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพัฒนาต่อยอดความร่วมมือทางวิชาการกับสถานประกอบการ

5. ควรมีการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา เพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานสหกิจศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548, 21 กุมภาพันธ์). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548.*
- โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2545). *การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาต่างจากการฝึกงานภาคฤดูร้อนอย่างไร. (แผ่นปลิว)*
- จันทร์พร ผลากรกุล; ปฐมยศ วัลลิกุล; และวิบูลย์ ชื่นแขก. (2552, มิถุนายน). พัฒนาการของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ด้วยสหกิจศึกษา รูปแบบการเรียนรู้สลับทำงานและปัจจัยต่อความสัมฤทธิ์ผล. *วารสารสหกิจศึกษาไทย.* 1(1): 57-68.
- เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์. (2552, ธันวาคม). การติดตามผลสัมฤทธิ์โครงการสหกิจศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน. *วารสารสหกิจศึกษาไทย.* 1(2): 67-86.
- ชลลดา มงคลวนิช. (2552, มิถุนายน). ความคิดเห็นต่อการนิเทศงานสหกิจศึกษา. *วารสารสหกิจศึกษาไทย.* 1(1): 87-101.
- ชินวรรณ บุญเกียรติ. (2553). ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง ปฏิรูปอุดมศึกษา ปฏิรูปประเทศไทย. ใน *สรุปผลการประชุมวิชาการระดับชาติ ประจำปี 2553 อุดมศึกษาร่วมสร้างประเทศไทยน่าอยู่.* หน้า 17-27. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ชวนา อังคนุรักษ์พันธ์. (2555, 15 มีนาคม). สัมภาษณ์โดย อัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ที่ โรงแรม ไบหยกทาวน์เวอร์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2533). *องค์การและการบริหาร ฉบับแก้ไขปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 6.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธวัชชัย ทีฆชุนเหียร. (2542). รายงานผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีระยะที่ 1. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2554, จาก <http://www.sut.ac.th/dpn/Resch/abs-pdf/Thai/05-T-coop1.pdf>
- ธวัชชัย ทีฆชุนเหียร. (2543). รายงานผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีระยะที่ 2. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2554, จาก <http://www.sut.ac.th/dpn/Resch/Coop2/v1.htm>
- ธัญวัฒน์ รัตนศักดิ์. (2540, เมษายน). เทคนิคการประสานงาน. *วารสาร มกค.* 14(1): 85-70.

- นฤมล ชินวุฒิโรจน์; นภัทร วัจนเทพินทร์. (2554). รายงานวิจัยมุมมองของสถานประกอบการที่มีต่อ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สุวรรณภูมิที่เรียนสหกิจศึกษาในปีการศึกษา 2553. ใน เอกสารประกอบการประชุมงาน วิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ครั้งที่ 1 ประจำปี 2554. สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2554, จาก http://www.eng.rmutsb.ac.th/events/Photo240/345-350_0BM%20015.pdf
- นฤมล ปิ่นโต. (2554, 12 มีนาคม). สัมภาษณ์โดย อัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
 นาดยา กันทะเสนา. (2554, 12 มีนาคม). สัมภาษณ์โดย อัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นงคราญ ดงเย็น; สุพัตรา ยศดี้อ; และแสงอรุณ สีนวงศ์. (2555). โครงสร้างขององค์กร. สืบค้นเมื่อ 26 เมษายน 2555, จาก <http://comschool.site40.net/s2-2.html>
- นิธิดา วิวัฒน์พาณิชย์. (2555). ประเภทของแบบการเรียนรู้ตามลักษณะและวิธีที่ผู้เรียนรับและ จัดกระทำข้อมูล. สืบค้นเมื่อ 26 เมษายน 2555, จาก <http://dc335.4shared.com/doc/tMCgR-PH/preview.html>
- บุตรี จารุโรจน์; และคนอื่นๆ. (2549). หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- บรรยงค์ ไตจินดา. (2548). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.
- พัชณี นนทศักดิ์. (2552, ธันวาคม). การจัดการสหกิจศึกษาเมื่อเศรษฐกิจของชาติติดถอย: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารสหกิจศึกษาไทย. 1(2): 43-52.
- พัชรีรี ชมภูคำ. (2554). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- พรชัย มงคลวนิช. (2552, มิถุนายน). รายงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมและอุดหนุนความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย. วารสารสหกิจศึกษาไทย. 1(1): 19-38.
- พรชูลี อาชาวรุ่ง. (2543). แนวทางปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการอุดมศึกษา: รูปแบบจัด กลุ่มอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับศักยภาพปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการแห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณทิพย์ อย่างกลั่น. (2554, 25 เมษายน). สัมภาษณ์โดย อัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พิชิต ฤทธิ์จำรูญ. (2548). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เข้าส์ ออฟ เคอร์รี่ส์.

- พยอม วงศ์สารศรี. (2550). *องค์การและการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พิมลจรรย์ นามวัฒน์; และ เสน่ห์ จัยโต. (2553). *หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ ใน เอกสารการสอนชุดวิชา องค์การและการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 16. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภคินิตย์ ออสปอนพันธ์. (2554, 18 มีนาคม). สัมภาษณ์โดย อัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ที่มหาวิทยาลัย วิทยาลัยอักษร.
- มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2554). *ข้อหวัข้อหลักการและเหตุผลสหกิจศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://cced.bu.ac.th/>
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี. (2554). *วิสัยทัศน์สหกิจศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.coop.rmutt.ac.th/>
- (2554, 3 มีนาคม). *ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เรื่อง การกำหนด โครงสร้างการบริหารงาน และภารกิจ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักสหกิจศึกษา*.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2552). *คู่มือสหกิจศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครราชสีมา: ศูนย์สหกิจ ศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัย.
- (2553). *เอกสารประกอบการพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาดำเนินการสหกิจศึกษาดีเด่น ระดับชาติ ประจำปี 2553*. มหาวิทยาลัยฯ. ถ่ายสำเนา.
- (2554, 18 มีนาคม). *ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยสหกิจศึกษา พ.ศ.2554*.
- (2554, 30 มีนาคม). *ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เรื่อง การเตรียมสหกิจศึกษา และการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา*.
- (2554). *หลักการและเหตุผล*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.coop.sut.ac.th/web/index.php?page=information>
- (2555). *บุคลากรศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ*. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2555, จาก <http://www.copp.sut.ac.th/web/index.php?page=people>
- (2555). *คำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ 148/2552 ราชนามคณะกรรมการ บริหารศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ*. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2555, จาก <http://www.copp.sut.ac.th/web/index.php?page=readinformation&id=17>.

- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2554). *เกี่ยวกับสหกิจศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.mt.buu.ac.th/th/cooperative.html>.
- (2554). *หลักสูตรสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา. โครงการสหกิจศึกษา. คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.mt.buu.ac.th/th/cooperative.html>
- (2554). *ขั้นตอนสหกิจศึกษา. โครงการสหกิจศึกษา. คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.mt.buu.ac.th/th/images/cooperative-map.jpg>
- (2555). *คู่มือโครงการสหกิจศึกษา. สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์และสาขาการจัดการ คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา*. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2555, จาก <http://www.mt.buu.ac.th/th/news/news016.html>
- มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. (2550, 6 กันยายน). *ประกาศมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เรื่อง สหกิจศึกษา พ.ศ.2550*.
- (2554). *ข้อเสนอแนะสหกิจศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://coop.wu.ac.th/>
- (2554?). *คู่มือนักศึกษาสหกิจศึกษา. ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*.
- (2554). *ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://coop.wu.ac.th/>
- มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (2550, 26 ตุลาคม). *คำสั่งที่ 501/2550 เรื่อง คณะกรรมการงานสหกิจและงานจัดหางาน*. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- (2554). *เกี่ยวกับสหกิจศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://job.spu.ac.th/content/0/16883.php>
- (2554). *ระเบียบการและหลักสูตรการศึกษา ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2554*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- (2554). *บทบาทหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยศรีปทุม*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://job.spu.ac.th/content/0/368.php>
- (2554). *ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยศรีปทุม*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://job.spu.ac.th/>

- มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (2554). *โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยศรีปทุม*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://job.spu.ac.th/content/0/17520.php>
- (2554). *คู่มือสหกิจศึกษาสำหรับนักศึกษา*. มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2554, จาก <http://aster.spu.ac.th/file/user/25/25/upload/datatukta/picture/manualcoop.pdf>
- มหาวิทยาลัยสยาม. (2554). *คู่มือนักศึกษา*. สำนักสหกิจศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.coop.siam.edu/2010-08-02-06-42-00>
- (2554). *คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา*. สำนักสหกิจศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.coop.siam.edu/2010-08-02-06-42-20>
- ยุพา ก่องทา; และคนอื่นๆ. (2551). *รายงานวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการออกฝึกประสบการณ์ วิชาสหกิจศึกษา ประสบการณ์ทางบริหารธุรกิจของนักศึกษาโปรแกรมบริหารธุรกิจ แขนง การบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*. การบริหารธุรกิจ แขนงการ บัญชี คณะวิทยาการจัดการ. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวลักษณ์ ปานเพ็ชร. (2554, 20 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์โดย อัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ที่ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2549). *การจัดการสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- วรรณิ์ งามขจรกุลกิจ. (2554, 12 มีนาคม). สัมภาษณ์โดย อัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ที่มหาวิทยาลัย ศรีปทุม.
- วันชัย โกลละสุด. (2549). *การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม*. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2555, จาก http://opens.dpt.go.th/dpt_kmcenter/index.php?option=com_content&task=view&id=26&Itemid=1
- ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ. (2553). *รายงานสรุปความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา สหกิจศึกษา รุ่นที่ 17/2553*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัย ศรีปทุม.
- (2553). *รายงานสรุปความคิดเห็นของนักศึกษาสหกิจศึกษา รุ่นที่ 17/2553*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- (2553). *คู่มือสหกิจศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ. มหาวิทยาลัยฯ.
- สมาคมสหกิจศึกษาไทย. (2552). *ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2 . นครราชสีมา: สมาคมสหกิจศึกษาไทย.

- สมาคมสหกิจศึกษาไทย. (2552). *มาตรฐานและการประกันคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครราชสีมา. สมาคมสหกิจศึกษาไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)*. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- (2551). *แผนการดำเนินงานส่งเสริมสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2551-2555*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แพลน ฟรันทิ่ง.
- (2552, 2 กรกฎาคม). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*.
- (2552, 16 กรกฎาคม). *ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*.
- (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- (2552). *จดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2(74) ประจำวันที่ 8 สิงหาคม 2554*. ฝ่ายประชาสัมพันธ์. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- (2554). *สถาบันการศึกษาที่จัดหลักสูตรสหกิจศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 24 ธันวาคม 2554, จาก <http://www.mua.go.th/users/bphe/cooperative/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง(พ.ศ.2552-2559): ฉบับสรุป*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- (2555). *การศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อการรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- (2555). *การศึกษาการพัฒนากลอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย: เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิอาเซียน*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: เจริญผลกราฟฟิค.

- สุนทร โสติพิพันธุ์. (2553). *คุณภาพบัณฑิตยุคใหม่*. ใน *สรุปผลการประชุมวิชาการระดับชาติ ประจำปี 2553 อุดมศึกษาร่วมสร้างประเทศไทยน่าอยู่*. หน้า 45. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สุเมธ แย้มนุ่น. (2552, มิถุนายน). *รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ. วารสารสหกิจศึกษาไทย*. 1(1): 11-18.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- เสนห์ จัยโต. (2553). *หน่วยที่ 6 การจัดการองค์การ ในเอกสารการสอนชุดวิชา องค์การและการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2553). *การจัดการ:จากมุมมองนักบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: จี.พี.ไซเบอร์พรินท์.
- เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล. (2553). *รายงานวิจัยการประเมินผลโครงการสหกิจศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ สาขาวิชาการบัญชี*. สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2554 จาก <http://www.rc.ac.th/research/pdf/53/1.pdf>
- สำรวย เหลือฉั่น. (2554, 20 กุมภาพันธ์). *สัมภาษณ์โดย อัจฉราพร โชติพฤษ์ ที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม*.
- สมิต สัชฌุกร. (2546). *เทคนิคการประสานงาน*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์; อติรัตน์ หวานนุรักษ์. (2552, ธันวาคม). *ความต้องการรูปแบบการปฏิบัติสหกิจศึกษาและคุณลักษณะของนักศึกษา กรณีศึกษา: หลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*. *วารสารสหกิจศึกษาไทย*. 1 (2): 1-19.
- สมคิด บางโม. (2538). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- อลงกต ยะไวย. (2549). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีจากผลการเปรียบเทียบสมรรถนะกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.(อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อนพัทธ์ หนองคู. (2554, 18 มีนาคม). *สัมภาษณ์โดย อัจฉราพร โชติพฤษ์ ที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม*.
- เอกราช แก้วเขียว. (2554, 19 มีนาคม). *สัมภาษณ์โดย อัจฉราพร โชติพฤษ์ ที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*.

- Braunstein, L. A., & Stull, W. A. (2001). Employer Benefits of and Attitudes toward Postsecondary Cooperative Education. *Journal of Cooperative Education*. 36(1): 7-17.
- Cates, C.; & Cedercreutz, K. (Eds.). (2008). *Leveraging Cooperative Education to Guide Curricular Innovation: The Development of a Cooperative Feedback System for Continuous Improvement*. Cincinnati: Center for Cooperative Education Research and Innovation.
- Delorenzo, D. R. (2000). The relationship of cooperative education exposure to career decision-making self-efficacy and career locus of control. *Journal of Cooperative Education*. 35: 15-24.
- Fleming, Jenny; Wiersma, Cindy; & Dickson, Geoff. (2005). *Student Experiences of University-Based Cooperative Education: Do They Eat in the Lunchroom?*. In Conference Proceedings: New Zealand Association for Cooperative Education Annual Conference, 28-29 April, 2005: 17-23. Palmerston North.
- Hayward, C. and Horvath, P. (2000). The effect of cooperative education on occupational beliefs. *Journal of Cooperative Education*. 35: 7-14.
- Northeastern University. (2011). *Cooperative Education FAQ*. Retrieved September 15, 2011, from <http://www.northeastern.edu/experiential-learning/coop/students/faq.html>
- Univeristy of Cincinnati. (2011). *Cooperative Education*. Retrieved September 15, 2011, from http://www.uc.edu/propractice/ucoop/current_students/Semester_conversion/html
- University of Technology Swinburne. (2011). Industry Engaged Learning. Retrieved September 15, 2011, from <http://www.swin.edu.au/iel/faq.html#student>
- University of Waterloo. (2011). *Cooperative Education*. 2011, Retrieved September 16, 2011, from <http://uwaterloo.ca/co-operative-education/about-co-operative-education>
- Ward, N. I.; Frost, R.; & Yonge, L. (2004). International Cooperative Education: The European Experience Asia-Pacific. *Journal of Cooperative Education*. 5(1): 27-34.
- World Association of Cooperative Education (WACE). (2000). *Membership Directory*. Boston: World Association of Cooperative Education.

Wong, N. A.; & Coll, R. K. (2001). Student Experience of International Cooperative Education: Reflections on Personal and Professional Growth Asia-Pacific. *Journal of Cooperative Education*. 2(1): 11-18.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช เลิศไพฑูรย์พันธ์ - รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- ประธานฝ่ายประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการบริหารสมาคมสหกิจศึกษาไทย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวัฒน์ ไทยอุดม - ผู้อำนวยการศูนย์กิจการนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- คณะกรรมการบริหารสมาคมสหกิจศึกษาไทย
3. ดร.เกตุดี พุทธิภูมิพิทักษ์ - รองคณบดีฝ่ายวิจัย สาขาวิชาการท่องเที่ยว ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- คณะกรรมการบริหารสมาคมสหกิจศึกษาไทย
4. ดร.วราภรณ์ ไทยมา - ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารการศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
5. ดร. สิริฉัตร สิ้นจินดาวงศ์ - ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนและพัฒนารเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีปทุม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นายสุภัทร จำปาทอง
ผู้อำนวยการสำนักประสานและส่งเสริมกิจการ
อุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. นางพันทิพา รุ่งเรืองวารินทร์
นักวิชาการศึกษาระดับชำนาญการ
สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
3. ดร.อัสนียา สุวรรณศิริกุล
ที่ปรึกษาบริษัทในฯ กลุ่มสมบรูณ์
4. ดร.อลงกต ยะไวท์
หัวหน้าฝ่ายพัฒนาสหกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
คณะกรรมการบริหาร สมาคมสหกิจศึกษาไทย
5. ผศ.ดร.ผดุงศักดิ์ สุขสะอาด
ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
6. นายเรืองยศ วัชรเกตุ
ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
คณะกรรมการบริหาร สมาคมสหกิจศึกษาไทย
7. นายณัฐติพงษ์ อุทอง
ผู้อำนวยการสำนักสหกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คณะกรรมการบริหาร สมาคมสหกิจศึกษาไทย
8. ผศ.พัชนี นนทศักดิ์
ประธานเครือข่ายพัฒนาสหกิจศึกษาภาคตะวันออก
คณบดีคณะการจัดการและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะกรรมการบริหาร สมาคมสหกิจศึกษาไทย
9. นายเอกราช แก้วเขียว
หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป ศูนย์สหกิจศึกษาและ
พัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
10. ผศ.ดร.วารุณี ศิริจรรจา
อาจารย์ประจำภาควิชาอารักขา
คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
11. ดร.พัชรภาพร รัตนวโรภาส
อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์นิเทศงานสหกิจศึกษา

12. นางภัทริกา สิงห์สถิตย์ นักวิชาการศึกษา (หัวหน้างานสนับสนุนวิชาการ กอง
บริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร)
รับผิดชอบการประสานงานโครงการสหกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยนเรศวร และเครือข่ายสหกิจศึกษา
ภาคเหนือตอนล่าง
13. นางสาวพัชรี พรหมคช อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์นิเทศงานสหกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
14. รศ.ดร.วันดี สุทธิรังสี ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
15. นางสาวหทัยรัตน์ บัณฑิตยารักษ์ ผู้ประสานงานสหกิจศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ
วิชาเอกเทคโนโลยีโลจิสติกส์และการจัดการระบบขนส่ง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลภาคตะวันออก
16. นายณัฐ ตั้งปรีชาพาณิชย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์นิเทศงานสหกิจศึกษา
17. ผศ.ศิริวรรณ เสาร์ชัย ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0519.12/1710

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ มีนาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรवरณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ วิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1711

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ มีนาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์กิจการนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จาวรวัฒน สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนามรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ ปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1712

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ มีนาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.เกตุวดี พุทธิภูมิพิทักษ์

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุภรณ์ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ วิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12//7/3

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖๖ มีนาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารการศึกษาศุขภูมบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรवरณ สกกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ ปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/17/4

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ มีนาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ ปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1956

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณสุภัทร จำปาทอง

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิภุข์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติคราะห์ให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิภุข์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1957

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณพันทิพา รุ่งเรืองวารินทร์

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพฤกษ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1955

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อัสनिया สุวรรณศิริกุล

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิทักษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิทักษ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1๙๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อลงกต ยะไวท์

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนามรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/ 1๙๕๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผดุงศักดิ์ สุขสะอาด

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1960

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณเรืองยศ วัชรเกตุ

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิทักษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิทักษ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1961

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณณัฏพิพัทธ์ อุทอง

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1962

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1963

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ เมษายน 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณเอกราช แก้วเขียว

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1964

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

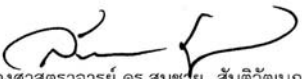
เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารุณี ศิริจรจากรุ

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1965

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.พัชราพร รัตนวโรภาส

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนามรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1966

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณภัทริกา สิงห์สถิตย์

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1969

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตขอรับข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณพัชรี พรหมคช

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนามรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1968

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วันดี สุทธิรงค์

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิทักษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิทักษ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1๙๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณหทัยรัตน์ บัณฑิตยารักษ์

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิณฑุ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิณฑุ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/1๑๖1

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตขอรับข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณณัฏฐ์ ตั้งปริชาพานิชย์

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอรับข้อมูลให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ที่ ศธ 0519.12/ 1๙๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริวรรณ เสาร์ชัย

เนื่องด้วย นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนามรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุม การทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้เครื่องมือ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอทราบข้อมูลให้ นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-685-0737

ภาคผนวก ค

ประเด็นในการสัมภาษณ์

ประเด็นในการสัมภาษณ์

ประเด็นในการสัมภาษณ์หัวหน้างานและบุคลากรประจำศูนย์สหกิจศึกษาฯ

1. วิธีการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา
2. วิธีการจัดโครงสร้างองค์กรของหน่วยงานสหกิจศึกษาเพื่อรองรับภารกิจ การบริหารจัดการ และเชื่อมต่อการให้บริการผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. วิธีการกำหนดบุคลากร ตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบ
4. วิธีการจัดอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานสหกิจศึกษา
5. วิธีการจัดหลักสูตรรายวิชาสหกิจศึกษา และการกำหนดภาคการศึกษาในการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
6. มีการวางแผน ดำเนินงานตามแผน และประเมินผล ปรับปรุงการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร
7. มีการติดต่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาทั้งภายในและภายนอกอย่างไร
8. มีแนวทางในการเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอย่างไร
9. มีวิธีการในการจัดหางานให้นักศึกษาอย่างไร
10. มีวิธีการจับคู่หรือคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการอย่างไร
11. กรณีนักศึกษาไม่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ มีวิธีการช่วยเหลืออย่างไร
12. มีวิธีการนิเทศงานสหกิจศึกษาอย่างไร
13. มีวิธีการติดตาม ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาให้แก่นักศึกษาอย่างไร
14. สถานประกอบการมีการจ่ายค่าตอบแทนหรือสวัสดิการให้แก่นักศึกษาหรือไม่ อย่างไร
15. มีวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาอย่างไร
16. มีการให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องจากการดำเนินงานสหกิจศึกษา

ประเด็นในการสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา

1. คณะ/สาขาวิชา มีวิธีการในการจัดผู้รับผิดชอบสหกิจศึกษาอย่างไร มีบทบาทหน้าที่อะไร
2. คณะ/สาขาวิชา มีวิธีการในการดำเนินงานสหกิจศึกษาในส่วนของคณะ/สาขาอย่างไร
3. คณะ/สาขาวิชา มีแนวทางหรือวิธีการในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้แก่ศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือไม่ อย่างไร
4. ได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาจากหน่วยงานสหกิจศึกษา อย่างไร
5. การจัดบุคลากรประจำศูนย์สหกิจศึกษาฯ (หน่วยงานสหกิจศึกษาฯ) เพื่อให้การสนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ/สาขาวิชา มีจำนวนเพียงพอ เหมาะสม และสอดคล้องหรือไม่ อย่างไร
6. คณะ/สาขาวิชา มีวิธีการในการจับคู่หรือคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือไม่ อย่างไร
7. ลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติในสถานประกอบการสอดคล้องหรือตรงกับสาขาวิชาชีพของนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร
8. มีความร่วมมือระหว่างคณาจารย์ ศูนย์สหกิจศึกษาฯ และสถานประกอบการในการแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร
9. มีความร่วมมือระหว่างคณาจารย์ ศูนย์สหกิจศึกษาฯ และสถานประกอบการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ และหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นในการสัมภาษณ์นักศึกษาสหกิจศึกษา

1. นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสาร และการประสานงานจากศูนย์สหกิจศึกษาด้วยวิธีใด อย่างไร
2. ศูนย์สหกิจศึกษา มีการจัดบุคลากร ทรัพยากร และสารสนเทศเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา เพียงพอ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
3. ศูนย์สหกิจศึกษา และคณะ/สาขาวิชา มีวิธีการช่วยเหลือนักศึกษาที่ไม่ได้รับการคัดเลือกจากสถานประกอบการให้เข้าปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร
4. ศูนย์สหกิจศึกษา และคณะ/สาขาวิชา มีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือไม่ อย่างไร
5. ศูนย์สหกิจศึกษา และคณะ/สาขาวิชา มีการไปนิเทศงานสหกิจศึกษาระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือไม่ อย่างไร
6. มีความร่วมมือระหว่างคณาจารย์ ศูนย์สหกิจศึกษา และสถานประกอบการในการติดตามความก้าวหน้า ให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร
7. มีความร่วมมือระหว่างคณาจารย์ ศูนย์สหกิจศึกษา และสถานประกอบการในการประเมินผลการเรียนรู้และการปฏิบัติงานของนักศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ และหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นในการสัมภาษณ์ผู้ประสานงานหรือพนักงานที่ปรึกษา

1. หน่วยงานของท่านมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสาร และการติดต่อประสานงานจากศูนย์สหกิจศึกษาฯ ด้วยวิธีการใด อย่างไร
3. ท่านมีวิธีการในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในหน่วยงานท่านหรือไม่ อย่างไร
4. หน่วยงานท่านมีการจ่ายค่าตอบแทนหรือสวัสดิการให้นักศึกษาหรือไม่ อย่างไร
5. ท่านมีวิธีการในการสอนงาน ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาให้นักศึกษาในระหว่างที่ปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการหรือไม่ อย่างไร
6. ท่านมีความร่วมมือกับคณาจารย์ และศูนย์สหกิจศึกษาฯ ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ และหลังการปฏิบัติงานสหกิจ ศึกษาหรือไม่ อย่างไร
7. ท่านมีความร่วมมือกับคณาจารย์ และศูนย์สหกิจศึกษาฯ ในการนิเทศงานสหกิจศึกษา ระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือไม่ อย่างไร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม และตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

2. แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วยกลุ่มข้อความที่แสดงถึงรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งกลุ่มข้อความเหล่านี้ได้มาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งข้อมูลองค์ความรู้ด้านสหกิจศึกษาทั้งในรูปสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจำแนก จัดกลุ่ม วิเคราะห์ และสังเคราะห์สร้างเป็นแบบสอบถาม

3. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อความในแต่ละข้อรายการ เพื่อพิจารณาถึงรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเหมาะสมแต่ละข้อรายการนั้นจำแนกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เหมาะสม

ความเหมาะสมในที่นี้ หมายถึง ความเหมาะสมของข้อความในแต่ละข้อรายการในแบบสอบถาม ซึ่งถือเป็นข้อความที่มีความสำคัญและเกี่ยวเนื่องควรนำไปเป็นแนวทางในการจัดการสหกิจศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตามที่ควรจะเป็น ซึ่งอาจจะมีแตกต่างจากรูปแบบการจัดการ สหกิจศึกษาที่เคยดำเนินการมาแล้ว หรือที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
1. การจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา							
1.1	การกำหนดหมวดรายวิชาสหกิจศึกษา และจำนวนหน่วยกิต						
	1) การจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาแกน						
	2) การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 1 หน่วยกิต						
	3) การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 3 หน่วยกิต						
	4) การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกเลือกจำนวน 6 หน่วยกิต โดยกำหนดให้เรียนในทุกหลักสูตรเหมือนกัน						
1.2	การจัดแผนการเรียนสหกิจศึกษา						
	1) การกำหนดให้คณะ/สาขาวิชาสามารถจัดแผนการเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาใดก็ได้ในปีที่ 3 หรือปีที่ 4 ของหลักสูตรตามความเหมาะสมของวิชาชีพ						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	2) การกำหนดให้จัดแผนการเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาก่อนรายวิชาสหกิจศึกษา						
	3) การกำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยมีระยะเวลา 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง						
2. การจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา							
2.1	การจัดโครงสร้างหน่วยงานสหกิจศึกษา						
	1) การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบัน มีภาระหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ						
	2) การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานภายใต้กลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ซึ่งกำกับดูแลโดยตรงอธิการบดี						
	3) การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษา ประกอบด้วย 2 งานหลัก คือ (1) งานสหกิจศึกษา และ (2) งานพัฒนาอาชีพ						
	4) การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานสหกิจศึกษาออกเป็น 3 งาน คือ (1) งานบริหารทั่วไปและนิเทศงาน (2) งานพัฒนาสหกิจศึกษา และ (3) งานสารสนเทศ						
	5) การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานพัฒนาอาชีพออกเป็น 2 งาน คือ (1) งานพัฒนาอาชีพ และ (2) งานจัดหางาน						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
2.2	รูปแบบการบริหารงาน และกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา						
	1) การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพทำหน้าที่กำหนดนโยบาย รูปแบบการดำเนินงาน ระเบียบ กำกับ ติดตามการดำเนินงานของศูนย์สหกิจศึกษา						
	2) การกำหนดให้ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ/สาขาวิชา และประสานงานกับศูนย์สหกิจศึกษา						
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำคณะ/สาขาวิชา ทำหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษา รับรองคุณภาพงาน นิเทศงานและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา						
	4) กำหนดให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและดูแลแต่ละคณะ/สาขาวิชาโดยเฉพาะ						
	5) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ประสานงานสถานประกอบการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน						
	6) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับคณะ/สาขาวิชา รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษา						
	7) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยประสานงานกับคณะ						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
8)	สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อกำหนดให้มีพนักงานที่ปรึกษาให้แก่ นักศึกษาสหกิจศึกษา ทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนักศึกษาในสถานประกอบการ รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา						
9)	การกำหนดให้มีการบันทึกข้อมูลการติดต่อกับสถานประกอบการไว้อย่างต่อเนื่อง						
10)	การจัดให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่าด้วยสหกิจศึกษา						
11)	การจัดให้มีคู่มือสหกิจศึกษา ปฏิทินกิจกรรมและขั้นตอนในการดำเนินงานสหกิจ ศึกษาทุกกระบวนการเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน						
12)	มีการใช้เทคนิคการติดต่อสื่อสารหลากหลายช่องทางกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอก ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail เว็บไซต์ ไปรษณีย์ ป้ายประกาศ การ แจก/ส่งเอกสาร แผ่นพับ ไปสเตอร์ คู่มือ เป็นต้น						
13)	กำหนดให้มีการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการทำงาน สหกิจศึกษา (SWOT analysis) เพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนยุทธศาสตร์ และแผน ปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย						
14)	การจัดให้มีการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPI)						
15)	การจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการ บริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ และนำผลปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
2.3	การจัดบุคลากร ทรัพยากรสนับสนุน และระบบสารสนเทศ						
	1) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรประกอบด้วย รองอธิการบดี เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาฯ ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ เป็นกรรมการ และเลขานุการ						
	2) การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษาฯ มีผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาฯ เป็นผู้บริหารสูงสุดและมีหัวหน้างานสหกิจศึกษา และหัวหน้างานพัฒนาอาชีพ						
	3) การจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ดังนี้ (1) เจ้าหน้าที่ภายใน ศูนย์สหกิจศึกษาฯ (2) บุคลากรภายนอกศูนย์สหกิจศึกษาฯ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ ผู้รับผิดชอบงานสหกิจศึกษาประจำคณะ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคลหรือทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ						
	4) ประสานงานกับส่วนงานภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่ ระบบสารสนเทศ และโสตทัศนูปกรณ์ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	5) การจัดให้มีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และรูปแบบเอกสาร						
	6) การจัดให้มีระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ได้แก่คู่มือสหกิจศึกษาแบบฟอร์มเอกสาร ขั้นตอนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปฏิทินและตารางกิจกรรมสหกิจศึกษา						
	7) จัดให้มีการจัดเก็บ บำรุงรักษาทรัพยากรและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย						
3. การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา							
3.1	การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา						
	1) กำหนดให้มีการบรรยายในรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาหัวข้อที่ว่าด้วยหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อ ลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						
	2) การจัดให้มีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						
	3) กำหนดให้คณะ/สาขาวิชาจัดให้มีการบรรยายในหัวข้อที่จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องกับเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	4) การจัดให้มีการจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาเผยแพร่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาฯ						
	5) กำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป และแจ้งผลการประเมินต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ						
3.2	การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา						
	1) การจัดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา พร้อมระบุทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับลักษณะงานต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ						
	2) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผ่านเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำการติดต่อประสานงานสถานประกอบการต่อไป						
	3) การกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรองคุณภาพงาน						
	4) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับคณะ/สาขาวิชาประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละสาขาวิชา						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	5) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้						
	6) การจัดให้มีวิธีการที่หลากหลายในการจัดหางานสหกิจศึกษา ได้แก่ หนังสือเชิญ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail การเข้าพบสถานประกอบการ						
	7) การจัดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการโดยระบุลักษณะงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการในแต่ละภาคการศึกษาเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ						
3.3	การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ						
	1) การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาและข้อกำหนดอื่นๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาและคณะ						
	2) กำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง						
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา มีหน้าที่ให้คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงาน สถานประกอบการแก่นักศึกษา และเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนักศึกษาเพื่อเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่นักศึกษาสมัคร						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	4) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูล ให้คำปรึกษา นักศึกษาในการสมัครงาน การเข้าสัมภาษณ์งานกับสถานประกอบการ การประกาศผล การคัดเลือกงานสหกิจศึกษา						
	5) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องและ ประสานงานสถานประกอบการในการเข้ารายงานตัวปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของ นักศึกษา						
	6) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ประสานงานคณะ/สาขาวิชาเพื่อพิจารณา เลือกลงสถานประกอบการให้กับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในกรณีที่นักศึกษาไม่ผ่านการ คัดเลือกจากสถานประกอบการ						
3.4	การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา						
	1) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งใน กระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคลหรือ ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ						
	2) การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางที่หลากหลายในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาทำหน้าที่นิเทศงานสหกิจศึกษานักศึกษาทุกคนที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 1 ครั้ง						
	4) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจัดทำแผนการนิเทศงานนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนการออกนิเทศงาน ณ สถานประกอบการ						
	5) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงานล่วงหน้า						
	6) การนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาควรเข้าพบและหารือร่วมกันกับผู้ประสานงานสหกิจศึกษาและ/หรือพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา และนักศึกษา โดยควรใช้เวลาอย่างเพียงพอและเหมาะสม						
	7) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาต้องประเมินนักศึกษาและสถานประกอบการ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในแบบประเมิน						
3.5	การจัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา						
	1) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา และผู้รับผิดชอบประจำคณะร่วมกันประสานงานสถานประกอบการเพื่อชี้แจงหลักการสหกิจศึกษาเกี่ยวกับเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการ ที่สถานประกอบการจะพึงจ่าย ให้แก่นักศึกษาในอัตราที่เหมาะสม						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	2) กำหนดให้มีการจัดทำเอกสารสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สถานประกอบการจะได้รับในการเข้าร่วมสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์แก่สถานประกอบการในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่นักศึกษา						
	3) การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในทุกฝ่ายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาคือ การมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพนักศึกษาผ่านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ดังนั้นไม่ควรคำนึงถึงปัจจัยเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ						
3.6	การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา						
	1) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละกิจกรรมของกระบวนการก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม การส่งงานและเอกสารตามกำหนดเวลา โดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน						
	2) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในระหว่างการทำงานโดยพนักงานที่ปรึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผลได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และคุณลักษณะส่วนบุคคล						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	3) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลรายงานฉบับสมบูรณ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา โดยเกณฑ์การประเมินสอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ						
	4) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา โดยมีเกณฑ์การประเมิน						
	5) การกำหนดให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา โดยกำหนดสัดส่วนคะแนนของสถานประกอบการร้อยละ 50						
	6) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา มีการสรุปปัญหาอุปสรรค จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา พร้อมชี้แนะแนวทางการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา						
	7) การกำหนดให้นักศึกษาได้เสนอผลสะท้อนกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และการประเมินตนเองของนักศึกษาโดยเปรียบเทียบพัฒนาการที่เกิดขึ้นระหว่างก่อนและหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						
	8) การกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามีผลการประเมินเป็นระดับคะแนน 8 ระดับ ได้แก่ A B+ B C+ C D+ D F						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
4. การจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา							
	1) การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา นอกเหนือจากการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน เช่น การสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาของนักศึกษา						
	2) การจัดให้มีบริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษา						
	3) การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาหลังกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา						
	4) การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ และทักษะที่จำเป็นและทันสมัย						
	5) การจัดให้มีการติดตามสำรวจความก้าวหน้า และภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						
	6) การจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ						

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตามขั้นตอนเดลฟายรอบที่ 2 เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาที่พัฒนาขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุมทั้งผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา บุคลากรด้านสหกิจศึกษา และสถานประกอบการ ตลอดจนสถาบันอุดมศึกษาอื่นสามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) ในการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นในรอบที่ 1 เรียบร้อยแล้วซึ่งผู้วิจัยได้นำผลมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ

3. แบบสอบถามครั้งนี้เป็นการนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในรอบที่ 1 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเป็นรอบที่ 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญได้โปรดพิจารณาทบทวนคำตอบที่ได้ให้ความคิดเห็นไว้ในรอบที่ 1 อีกครั้ง ว่ารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ได้พัฒนาขึ้นนั้นมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติที่ ดังนี้

3.1 ค่ามัธยฐาน(Median) ใช้คำย่อว่า Mdn. หมายถึงค่ากลางของคำตอบทั้งหมดในแต่ละข้อรายการ โดยผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในรอบที่ 1 จะแสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย ☆ เมื่อเครื่องหมาย ☆ ปรากฏอยู่ในช่องความเหมาะสมใดก็หมายความว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อรายการในระดับนั้น เช่น เครื่องหมาย ☆ ปรากฏอยู่ในช่องความเหมาะสม 4 หมายความว่า ข้อความนั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก

3.2 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ใช้คำย่อว่า I.R. เป็นค่าแสดงความกระจายของคำตอบในแต่ละข้อรายการ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ข้อที่มีค่า I.R. มาก แสดงว่า ข้อความนั้นมีคำตอบกระจายมากหรือผู้ตอบมีความเห็นสอดคล้องกันน้อย

ข้อที่มีค่า I.R. น้อย แสดงว่า ข้อความนั้นมีคำตอบกระจายน้อยหรือผู้ตอบมีความเห็นสอดคล้องกันมาก

3.3 เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเหมาะสมแต่ละข้อรายการนั้นจำแนกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เหมาะสม

4. วิธีการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาคำตอบเดิมของท่านที่ให้ไว้ในรอบที่ 1 ซึ่งแสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย ✓ เปรียบเทียบกับคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งแสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย ☆

4.1 ถ้าเครื่องหมายทั้งสองอยู่ในช่องเดียวกัน หมายความว่า คำตอบของท่านตรงกับคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ หากท่านยืนยันคำตอบเดิมก็ไม่ต้องทำ อะไรในข้อรายการนั้น

4.2 ถ้าเครื่องหมาย ✓ กับเครื่องหมาย ☆ อยู่แตกต่างกันคนละช่องโดยห่างกันเพียง 1 ช่องแสดงว่าคำตอบท่านใกล้เคียงกับคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ หรือท่านมีความคิดเห็นค่อนข้างสอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ หากท่านเห็นว่าคำตอบของท่านเหมาะสมแล้ว และยืนยันคำตอบเดิมก็ไม่ต้องทำอะไรในข้อรายการนั้น แต่ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ท่านทำเครื่องหมาย ✗ ทับเครื่องหมาย ✓ เดิมแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ใหม่ลงในช่องที่ท่านต้องการ

4.3 ถ้าเครื่องหมาย ✓ กับเครื่องหมาย ☆ อยู่แตกต่างกันคนละช่อง โดยความห่างของ ✓ กับ ☆ ห่างกันมากกว่า 2 ช่องขึ้นไปแสดงว่าคำตอบท่าน แตกต่างไปจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือท่านมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกรณีนี้ผู้วิจัยขอให้ท่านพิจารณา ทบทวนคำตอบเดิมอีกครั้ง หากท่านเห็นว่าคำตอบของท่านเหมาะสมแล้ว และยืนยันคำตอบเดิมขอให้ท่านระบุเหตุผลประกอบที่ท่านไม่เห็น ด้วยกับคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แต่หากท่านต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ท่านทำเครื่องหมาย ✗ ทับเครื่องหมาย ✓ เดิมแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ใหม่ ลงในช่องที่ท่านต้องการ

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
1. การจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา								
1.1	การกำหนดหมวดรายวิชาสหกิจศึกษา และจำนวนหน่วยกิต							
	1) การจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาแกน					☆	1.00	
	2) การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 1 หน่วยกิต				☆		2.00	
	3) การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 3 หน่วยกิต			☆			1.50	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	4) การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกเลือกจำนวน 6 หน่วยกิต โดยกำหนดให้เรียนในทุกหลักสูตรเหมือนกัน				☆		1.50	
1.2	การจัดแผนการเรียนสหกิจศึกษา							
	1) การกำหนดให้คณะ/สาขาวิชาสามารถจัดแผนการเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาใดก็ได้ในปีที่ 3 หรือปีที่ 4 ของหลักสูตรตามความเหมาะสมของวิชาชีพ					☆	1.00	
	2) การกำหนดให้จัดแผนการเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาก่อนรายวิชาสหกิจศึกษา					☆	0.00	
	3) การกำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยมีระยะเวลา 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง					☆	0.50	
2. การจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา								
2.1	การจัดโครงสร้างหน่วยงานสหกิจศึกษา							
	1) การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบัน มีภาระหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ					☆	0.00	
	2) การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานภายใต้กลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ซึ่งกำกับดูแลโดยรองอธิการบดี				☆		1.00	
	3) การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษา ประกอบด้วย 2 งานหลัก คือ (1) งานสหกิจศึกษา และ (2) งานพัฒนาอาชีพ					☆	1.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	4) การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานสหกิจศึกษาออกเป็น 3 งาน คือ (1) งานบริหารทั่วไปและนิเทศงาน (2) งานพัฒนาสหกิจศึกษา และ (3) งานสารสนเทศ				☆		1.00	
	5) การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานพัฒนาอาชีพออกเป็น 2 งาน คือ (1) งานพัฒนาอาชีพ และ (2) งานจัดหางาน				☆		0.00	
2.2	รูปแบบการบริหารงาน และกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา							
	1) การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพทำหน้าที่กำหนดนโยบาย รูปแบบการดำเนินงาน ระเบียบ กำกับ ติดตามการดำเนินงานของศูนย์สหกิจศึกษาฯ					☆	1.00	
	2) การกำหนดให้ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานสหกิจ ศึกษาของคณะ/สาขาวิชา และประสานงานกับศูนย์สหกิจศึกษาฯ				☆		1.50	
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำคณะ/สาขาวิชา ทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา รับรองคุณภาพงาน นิเทศงานและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา					☆	0.00	
	4) กำหนดให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและดูแลแต่ละคณะ/สาขาวิชาโดยเฉพาะ				☆		1.00	
	5) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทำหน้าที่ประสานงานสถานประกอบการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน					☆	0.50	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
6)	การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ร่วมกับคณะ/สาขาวิชา รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษา					☆	0.50	
7)	การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยประสานงานกับคณะ				☆		1.00	
8)	สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อกำหนดให้มีพนักงานที่ปรึกษาให้แก่ นักศึกษาสหกิจศึกษา ทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาในสถานประกอบการ รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา					☆	1.00	
9)	การกำหนดให้มีการบันทึกข้อมูลการติดต่อกับสถานประกอบการไว้อย่างต่อเนื่อง					☆	0.00	
10)	การจัดให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่าด้วยสหกิจศึกษา					☆	1.00	
11)	การจัดให้มีคู่มือสหกิจศึกษา ปฏิทินกิจกรรมและขั้นตอนในการดำเนินงานสหกิจศึกษาทุกระบวนการเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน					☆	0.00	
12)	มีการใช้เทคนิคการติดต่อสื่อสารหลากหลายช่องทางกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail เว็บไซต์ ไปรษณีย์ ป้ายประกาศ การแจก/ส่งเอกสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ คู่มือ เป็นต้น					☆	0.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	13) กำหนดให้มีการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการทำงานสหกิจศึกษา (SWOT analysis) เพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย					☆	0.00	
	14) การจัดทำให้มีการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPI)					☆	0.00	
	15) การจัดทำให้มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ นำเสนอในที่ประชุม คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ และนำผลปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป					☆	0.00	
2.3	การจัดบุคลากร ทรัพยากรสนับสนุน และระบบสารสนเทศ							
	1) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ ควรประกอบด้วย รองอธิการบดี เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาฯ ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ					☆	1.00	
	2) การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษาฯ มีผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาฯ เป็นผู้บริหารสูงสุดและมีหัวหน้างานสหกิจศึกษา และหัวหน้างานพัฒนาอาชีพ					☆	0.50	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
3)	การจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ดังนี้ (1) เจ้าหน้าที่ภายใน ศูนย์สหกิจศึกษาฯ (2) บุคลากรภายนอกศูนย์สหกิจศึกษาฯ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์ สหกิจศึกษาฯ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ ผู้รับผิดชอบงานสหกิจศึกษาประจำคณะ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคล หรือทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ					☆	0.50	
4)	ประสานงานกับส่วนงานภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่ ระบบสารสนเทศ และโสตทัศนูปกรณ์ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา					☆	1.00	
5)	การจัดให้มีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และรูปแบบเอกสาร					☆	0.00	
6)	การจัดให้มีระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ได้แก่คู่มือสหกิจศึกษา แบบฟอร์มเอกสาร ขั้นตอนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปฏิทินและตารางกิจกรรมสหกิจศึกษา					☆	0.00	
7)	จัดให้มีการจัดเก็บ บำรุงรักษาทรัพยากรและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย					☆	0.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
3. การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา								
3.1	การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา							
	1) กำหนดให้มีการบรรยายในรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาหัวข้อที่ว่าด้วยหลักการแนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อ ลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา					☆	1.00	
	2) การจัดให้มีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา					☆	0.00	
	3) กำหนดให้คณะ/สาขาวิชาจัดให้มีการบรรยายในหัวข้อที่จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา					☆	0.00	
	4) การจัดให้มีการจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาเผยแพร่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาฯ					☆	0.00	
	5) กำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และนำผลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป และแจ้งผลการประเมินต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ					☆	0.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
3.2	การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา							
	1) การจัดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา พร้อมระบุทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับลักษณะงานต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาทุกฝ่ายรับทราบ					☆	0.00	
	2) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาผ่านเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำการติดต่อประสานงานสถานประกอบการต่อไป					☆	0.00	
	3) การกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรองคุณภาพงาน					☆	0.50	
	4) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับคณะ/สาขาวิชาประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละสาขาวิชา					☆	0.00	
	5) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้					☆	0.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	6) การจัดให้มีวิธีการที่หลากหลายในการจัดหางานสหกิจศึกษา ได้แก่ หนังสือเชิญ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail การเข้าพบสถานประกอบการ					☆	0.50	
	7) การจัดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการโดยระบุลักษณะงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการในแต่ละภาคการศึกษาเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ					☆	0.00	
3.3	การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ							
	1) การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาและข้อกำหนดอื่นๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาและคณะ					☆	0.00	
	2) กำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง					☆	1.00	
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา มีหน้าที่ให้คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงาน สถานประกอบการแก่นักศึกษา และเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนักศึกษาเพื่อเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่นักศึกษาสมัคร					☆	0.50	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผล ประกอบ
		1	2	3	4	5		
	4) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูล ให้คำปรึกษา นักศึกษาในการสมัครงาน การเข้าสัมภาษณ์งานกับสถานประกอบการ การประกาศ ผลการคัดเลือกงานสหกิจศึกษา					☆	0.00	
	5) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องและ ประสานงานสถานประกอบการในการเข้ารายงานตัวปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของ นักศึกษา					☆	0.00	
	6) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ประสานงานคณะ/สาขาวิชาเพื่อพิจารณา เลือกลงสถานประกอบการให้กับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในกรณีที่นักศึกษาไม่ผ่านการ คัดเลือกจากสถานประกอบการ					☆	0.00	
3.4	การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา							
	1) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งใน กระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคลหรือ ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ					☆	0.50	
	2) การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางที่หลากหลายในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook					☆	1.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาทำหน้าที่ไปนิเทศงานสหกิจศึกษานักศึกษาทุกคนที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 1 ครั้ง					☆	1.00	
	4) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจัดทำแผนการนิเทศงานนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนการออกนิเทศงาน ณ สถานประกอบการ					☆	0.00	
	5) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงานล่วงหน้า					☆	1.00	
	6) การนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาควรเข้าพบและหารือร่วมกันกับผู้ประสานงานสหกิจศึกษาและ/หรือพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา และนักศึกษา โดยควรใช้เวลาอย่างเพียงพอและเหมาะสม					☆	1.00	
	7) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาต้องประเมินนักศึกษาและสถานประกอบการ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในแบบประเมิน					☆	0.50	
3.5	การวัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา							
	1) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ และผู้รับผิดชอบประจำคณะร่วมกันประสานงานสถานประกอบการเพื่อชี้แจงหลักการสหกิจศึกษาเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการ ที่สถานประกอบการจะพึงจ่ายให้นักศึกษาในอัตราที่เหมาะสม					☆	1.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	2) กำหนดให้มีการจัดทำเอกสารสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สถานประกอบการจะได้รับในการเข้าร่วมสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์แก่สถานประกอบการในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่นักศึกษา					☆	0.50	
	3) การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในทุกฝ่ายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา คือ การมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพนักศึกษาผ่านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ดังนั้นไม่ควรคำนึงถึงปัจจัยเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ					☆	1.00	
3.6	การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา							
	1) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละกิจกรรมของกระบวนการก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม การส่งงานและเอกสารตามกำหนดเวลา โดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน					☆	1.00	
	2) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงานโดยพนักงานที่ปรึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบหน้าที่ และคุณลักษณะส่วนบุคคล					☆	0.50	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
3)	การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลรายงานฉบับสมบูรณ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา โดยเกณฑ์การประเมินสอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ					☆	0.00	
4)	การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา โดยมีเกณฑ์การประเมิน					☆	1.00	
5)	การกำหนดให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา โดยกำหนดสัดส่วนคะแนนของสถานประกอบการร้อยละ 50					☆	1.00	
6)	การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา มีการสรุปปัญหาอุปสรรค จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา พร้อมชี้แนะแนวทางการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา					☆	0.50	
7)	การกำหนดให้นักศึกษาได้เสนอผลสะท้อนกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และการประเมินตนเองของนักศึกษาโดยเปรียบเทียบพัฒนาการที่เกิดขึ้นระหว่างก่อนและหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา					☆	0.00	
8)	การกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามีผลการประเมินเป็นระดับคะแนน 8 ระดับได้แก่ A B+ B C+ C D+ D F					☆	1.50	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
4. การจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา								
	1) การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษานอกเหนือจากการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน เช่น การสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของรางวัลและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา					☆	0.00	
	2) การจัดให้มีบริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษา					☆	0.00	
	3) การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาหลังจากกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา					☆	0.00	
	4) การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่าทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ และทักษะที่จำเป็นและทันสมัย					☆	0.00	
	5) การจัดให้มีการติดตามสำรวจความก้าวหน้า และภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา					☆	0,00	
	6) การจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ					☆	0.00	

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
ผู้วิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตามขั้นตอนเคลฟายรอบที่ 3
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาที่พัฒนาขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุมทั้งผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา บุคลากรด้านสหกิจศึกษา และสถานประกอบการ ตลอดจนสถาบันอุดมศึกษาอื่นสามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานสหกิจศึกษาของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามครั้งนี้เป็นการนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในรอบที่ 2 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเป็นรอบที่ 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญได้โปรดพิจารณาทบทวนคำตอบที่ได้ยืนยันไว้ในรอบที่ 2 อีกครั้ง ว่ารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ได้พัฒนาขึ้นนั้นมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติที่ ดังนี้

2.1 ค่ามัธยฐาน(Median) ใช้คำย่อว่า Mdn. หมายถึงค่ากลางของคำตอบทั้งหมดในแต่ละข้อรายการ โดยผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในรอบที่ 2 จะแสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย ☆ เมื่อเครื่องหมาย ☆ ปรากฏอยู่ในช่องความเหมาะสมใดก็หมายความว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อรายการในระดับนั้น เช่น เครื่องหมาย ☆ ปรากฏอยู่ในช่องความเหมาะสม 4 หมายความว่า ข้อความนั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก

2.2 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ใช้คำย่อว่า I.R. เป็นค่าแสดงความกระจายของคำตอบในแต่ละข้อรายการ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ข้อที่มีค่า I.R. มาก แสดงว่า ข้อความนั้นมีคำตอบกระจายมากหรือผู้ตอบมีความเห็นสอดคล้องกันน้อย

ข้อที่มีค่า I.R. น้อย แสดงว่า ข้อความนั้นมีคำตอบกระจายน้อยหรือผู้ตอบมีความเห็นสอดคล้องกันมาก

2.3 เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเหมาะสมแต่ละข้อรายการนั้นจำแนกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	ข้อความนั้นมีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่เหมาะสม

3. วิธีการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาคำตอบเดิมของท่านที่ยืนยันไว้ในรอบที่ 2 ซึ่งแสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย ✓ เปรียบเทียบกับคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งแสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย ☆

3.1 ถ้าเครื่องหมายทั้งสองอยู่ในช่องเดียวกัน หมายความว่า คำตอบของท่านตรงกับคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ หากท่านยืนยันคำตอบเดิมก็ไม่ต้องทำอะไรในข้อรายการนั้น

3.2 ถ้าเครื่องหมาย ✓ กับเครื่องหมาย ☆ อยู่แตกต่างกันคนละช่องโดยห่างกันเพียง 1 ช่องแสดงว่าคำตอบท่านใกล้เคียงกับคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือท่านมีความคิดเห็นค่อนข้างสอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ หากท่านเห็นว่าคำตอบของท่านเหมาะสมแล้ว และยืนยันคำตอบเดิมก็ไม่ต้องทำอะไรในข้อรายการนั้น แต่ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ท่านทำเครื่องหมาย ✗ ทับเครื่องหมาย ✓ เดิมแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ใหม่ลงในช่องที่ท่านต้องการ

3.3 ถ้าเครื่องหมาย ✓ กับเครื่องหมาย ☆ อยู่แตกต่างกันคนละช่อง โดยความห่างของ ✓ กับ ☆ ห่างกันมากกว่า 2 ช่องขึ้นไปแสดงว่าคำตอบท่านแตกต่างไปจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือท่านมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกรณีนี้ผู้วิจัยขอให้ท่านพิจารณาทบทวนคำตอบเดิมอีกครั้ง หากท่านเห็นว่าคำตอบของท่านเหมาะสมแล้ว และยืนยันคำตอบเดิมขอให้ท่านระบุเหตุผลประกอบที่ท่านไม่เห็น

ด้วยกับ คำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แต่หากท่านต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ท่านทำเครื่องหมาย ✕ ทับเครื่องหมาย ✓ เดิมแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ใหม่ ลงในช่องที่ท่านต้องการ

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
1. การจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา								
1.1	การกำหนดหมวดรายวิชาสหกิจศึกษา และจำนวนหน่วยกิต							
	1) การจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาแกน					☆	1.00	
	2) การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 1 หน่วยกิต				☆		2.00	
	3) การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 3 หน่วยกิต			☆			1.50	
	4) การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกเลือกจำนวน 6 หน่วยกิต โดยกำหนดให้เรียนในทุกหลักสูตรเหมือนกัน				☆		1.50	
1.2	การจัดแผนการเรียนสหกิจศึกษา							
	1) การกำหนดให้คณะ/สาขาวิชาสามารถจัดแผนการเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาใดก็ได้ในปีที่ 3 หรือปีที่ 4 ของหลักสูตรตามความเหมาะสมของวิชาชีพ					☆	1.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	2) การกำหนดให้จัดแผนการเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาก่อนรายวิชาสหกิจศึกษา					☆	0.00	
	3) การกำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยมีระยะเวลา 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง					☆	0.50	
2. การจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา								
2.1	การจัดโครงสร้างหน่วยงานสหกิจศึกษา							
	1) การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบัน มีภาระหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ					☆	0.00	
	2) การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานภายใต้กลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ซึ่งกำกับดูแลโดยรองอธิการบดี					☆	1.00	
	3) การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษาฯ ประกอบด้วย 2 งานหลัก คือ (1) งานสหกิจศึกษา และ (2) งานพัฒนาอาชีพ					☆	1.00	
	4) การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานสหกิจศึกษาออกเป็น 3 งาน คือ (1) งานบริหารทั่วไปและนิเทศงาน (2) งานพัฒนาสหกิจศึกษา และ (3) งานสารสนเทศ					☆	1.00	
	5) การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานพัฒนาอาชีพออกเป็น 2 งาน คือ (1) งานพัฒนาอาชีพ และ (2) งานจัดหางาน					☆	0.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
2.2	รูปแบบการบริหารงาน และกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา							
	1) การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพทำหน้าที่กำหนดนโยบาย รูปแบบการดำเนินงาน ระเบียบ กำกับ ติดตามการดำเนินงานของศูนย์สหกิจศึกษาฯ					☆	1.00	
	2) การกำหนดให้ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ/สาขาวิชา และประสานงานกับศูนย์สหกิจศึกษาฯ				☆		1.50	
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำคณะ/สาขาวิชา ทำหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษา รับรองคุณภาพงาน นิเทศงานและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา					☆	0.00	
	4) กำหนดให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและดูแลแต่ละคณะ/สาขาวิชาโดยเฉพาะ				☆		1.00	
	5) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทำหน้าที่ประสานงานสถานประกอบการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน					☆	0.50	
	6) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ร่วมกับคณะ/สาขาวิชา รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษา					☆	0.50	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	7) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข ปัญหาแก่นักศึกษาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดย ประสานงานกับคณะ				☆		1.00	
	8) สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อกำหนดให้มีพนักงานที่ปรึกษาให้แก่ นักศึกษาสหกิจศึกษา ทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำการปฏิบัติงานสหกิจ ศึกษาของนักศึกษาในสถานประกอบการ รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของ นักศึกษา					☆	1.00	
	9) การกำหนดให้มีการบันทึกข้อมูลการติดต่อกับสถานประกอบการไว้อย่างต่อเนื่อง					☆	0.00	
	10) การจัดให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่าด้วยสหกิจศึกษา					☆	1.00	
	11) การจัดให้มีคู่มือสหกิจศึกษา ปฏิทินกิจกรรมและขั้นตอนในการดำเนินงานสหกิจ ศึกษาทุกระบวนการเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน					☆	0.00	
	12) มีการใช้เทคนิคการติดต่อสื่อสารหลากหลายช่องทางกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอก ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail เว็บไซต์ ไปรษณีย์ ป้ายประกาศ การแจก/ส่งเอกสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ คู่มือ เป็นต้น					☆	0.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	13) กำหนดให้มีการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการทำงานสหกิจศึกษา (SWOT analysis) เพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนยุทธศาสตร์ และจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย					☆	0.00	
	14) การจัดทำให้มีการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPI)					☆	0.00	
	15) การจัดทำให้มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา และนำผลปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป					☆	0.00	
2.3	การจัดบุคลากร ทรัพยากรสนับสนุน และระบบสารสนเทศ							
	1) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา ควรประกอบด้วย รองอธิการบดี เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ					☆	1.00	
	2) การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษา มีผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษา เป็นผู้บริหารสูงสุดและมีหัวหน้างานสหกิจศึกษา และหัวหน้างานพัฒนาอาชีพ					☆	0.50	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
3)	การจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ดังนี้ (1) เจ้าหน้าที่ภายในศูนย์สหกิจศึกษาฯ (2) บุคลากรภายนอกศูนย์สหกิจศึกษาฯ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์ สหกิจศึกษาฯ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ ผู้รับผิดชอบงานสหกิจศึกษาประจำคณะ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคล หรือทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ					☆	0.50	
4)	ประสานงานกับส่วนงานภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่ ระบบสารสนเทศ และซอฟต์แวร์ที่จำเป็นอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา					☆	1.00	
5)	การจัดให้มีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และรูปแบบเอกสาร					☆	0.00	
6)	การจัดให้มีระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ได้แก่คู่มือสหกิจศึกษา แบบฟอร์มเอกสาร ขั้นตอนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปฏิทินและตารางกิจกรรมสหกิจศึกษา					☆	0.00	
7)	จัดให้มีการจัดเก็บ บำรุงรักษาทรัพยากรและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย					☆	0.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
3. การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา								
3.1	การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา							
	1) กำหนดให้มีการบรรยายในรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาหัวข้อที่ว่าด้วยหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของ สถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อ ลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการ ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา					☆	1.00	
	2) การจัดให้มีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา					☆	0.00	
	3) กำหนดให้คณะ/สาขาวิชาจัดให้มีการบรรยายในหัวข้อที่จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องเฉพาะ วิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา					☆	0.00	
	4) การจัดให้มีการจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการ ดำเนินงาน สหกิจศึกษาเผยแพร่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาฯ					☆	0.00	
	5) กำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และนำผลไปปรับปรุงการจัด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป และแจ้งผลการประเมินต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ศูนย์สหกิจศึกษาฯ					☆	0.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
3.2	การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา							
	1) การจัดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา พร้อมระบุทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับลักษณะงานต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาทุกฝ่ายรับทราบ					☆	0.00	
	2) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผ่านเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำการติดต่อประสานงานสถานประกอบการต่อไป					☆	0.00	
	3) การกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรองคุณภาพงาน					☆	0.50	
	4) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ร่วมกับคณะ/สาขาวิชาประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละสาขาวิชา					☆	0.00	
	5) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้					☆	0.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	6) การจัดให้มีวิธีการที่หลากหลายในการจัดหางานสหกิจศึกษา ได้แก่ หนังสือเชิญ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail การเข้าพบสถานประกอบการ					☆	0.50	
	7) การจัดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการโดยระบุลักษณะงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการในแต่ละภาคการศึกษาเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ					☆	0.00	
3.3	การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ							
	1) การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาและข้อกำหนดอื่นๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาและคณะ					☆	0.00	
	2) กำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง				☆		1.00	
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา มีหน้าที่ให้คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงาน สถานประกอบการแก่นักศึกษา และเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนักศึกษาเพื่อเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่นักศึกษาสมัคร					☆	0.50	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	4) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูล ให้คำปรึกษา นักศึกษาในการสมัครงาน การเข้าสัมภาษณ์งานกับสถานประกอบการ การประกาศ ผลการคัดเลือกงานสหกิจศึกษา					☆	0.00	
	5) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องและ ประสานงานสถานประกอบการในการเข้ารายงานตัวปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของ นักศึกษา					☆	0.00	
	6) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ประสานงานคณะ/สาขาวิชาเพื่อพิจารณา เลือกลงสถานประกอบการให้กับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในกรณีที่นักศึกษาไม่ผ่านการ คัดเลือกจากสถานประกอบการ					☆	0.00	
3.4	การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา							
	1) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งใน กระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคลหรือ ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ					☆	0.50	
	2) การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางที่หลากหลายในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook					☆	1.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาทำหน้าที่ไปนิเทศงานสหกิจศึกษานักศึกษาทุกคนที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 1 ครั้ง					☆	1.00	
	4) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจัดทำแผนการนิเทศงานนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนการออกนิเทศงาน ณ สถานประกอบการ					☆	0.00	
	5) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงานล่วงหน้า					☆	1.00	
	6) การนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาควรเข้าพบและหารือร่วมกันกับผู้ประสานงานสหกิจศึกษาและ/หรือพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา และนักศึกษา โดยควรใช้เวลาอย่างเพียงพอและเหมาะสม					☆	1.00	
	7) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาต้องประเมินนักศึกษาและสถานประกอบการ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในรูปแบบประเมิน					☆	0.50	
3.5	การจัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา							
	1) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา และผู้รับผิดชอบประจำคณะร่วมกันประสานงานสถานประกอบการเพื่อชี้แจงหลักการสหกิจศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง					☆	1.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ที่สถานประกอบการจะพึงจ่าย ให้แก่นักศึกษาในอัตราที่เหมาะสม							
	2) กำหนดให้มีการจัดทำเอกสารสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สถานประกอบการจะได้รับในการเข้าร่วมสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์แก่สถานประกอบการในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่นักศึกษา					☆	0.50	
	3) การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในทุกฝ่ายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา คือ การมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพนักศึกษาผ่านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ดังนั้นไม่ควรคำนึงถึงปัจจัยเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ					☆	1.00	
3.6	การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา							
	1) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละกิจกรรมของกระบวนการก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม การส่งงานและเอกสารตามกำหนดเวลา โดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน					☆	1.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผล ประกอบ
		1	2	3	4	5		
2) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในระหว่างการทำงานโดยพนักงานที่ปรึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผลได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบหน้าที่ และคุณลักษณะส่วนบุคคล					☆	0.50		
3) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลรายงานฉบับสมบูรณ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา โดยเกณฑ์การประเมินสอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ					☆	0.00		
4) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา โดยมีเกณฑ์การประเมิน					☆	1.00		
5) การกำหนดให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา โดยกำหนดสัดส่วนคะแนนของสถานประกอบการร้อยละ 50					☆	1.00		
6) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา มีการสรุปปัญหาอุปสรรค จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา พร้อมชี้แนะแนวทางการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา					☆	0.50		

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	7) การกำหนดให้นักศึกษาได้เสนอผลสะท้อนกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และการประเมินตนเองของนักศึกษาโดยเปรียบเทียบพัฒนาการที่เกิดขึ้นระหว่างก่อนและหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา					☆	0.00	
	8) การกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามีผลการประเมินเป็นระดับคะแนน 8 ระดับได้แก่ A B+ B C+ C D+ D F				☆		1.50	
4. การจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา								
	1) การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษานอกเหนือจากการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน เช่น การสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษา สหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของรางวัลและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา					☆	0.00	
	2) การจัดให้มีบริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษา					☆	0.00	
	3) การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาหลังจากกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา					☆	0.00	
	4) การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่าทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ และทักษะที่จำเป็นและทันสมัย					☆	0.00	

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ค่า I.R.	เหตุผลประกอบ
		1	2	3	4	5		
	5) การจัดให้มีการติดตามสำรวจความก้าวหน้า และภาวะการดำเนินงานของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา					☆	0,00	
	6) การจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ					☆	0.00	

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาที่ได้พัฒนาขึ้นตามกระบวนการเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา สหกิจศึกษา บุคลากรศูนย์สหกิจศึกษา ผู้ประสานงานหรือพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ และนักศึกษาที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปปฏิบัติ โดยรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการจัดการสหกิจศึกษาและวิธีการจัดการสหกิจศึกษา ดังนี้

- 1) การจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา
 - 1.1) การกำหนดหมวดวิชาสหกิจศึกษา และจำนวนหน่วยกิต
 - 1.2) การจัดแผนการเรียนสหกิจศึกษา
- 2) การจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา
 - 2.1) การจัดโครงสร้างหน่วยงานสหกิจศึกษา
 - 2.2) รูปแบบการบริหารงาน และกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา
 - 2.3) การจัดบุคลากร ทรัพยากรสนับสนุน และระบบสารสนเทศ

3) การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา

3.1) การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา

3.2) การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา

3.3) การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

3.4) การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา

3.5) การจัดค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา

3.6) การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา

4) การจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

แบบสอบถามครั้งนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านพิจารณาข้อรายการข้างล่าง ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ได้พัฒนาขึ้นว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดในการนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่านแต่ละข้อรายการข้างล่าง และหากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโปรดเขียนในช่องข้อเสนอแนะทางขวามือของแต่ละข้อรายการ

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
1. การจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา							
1.1	การกำหนดหมวดรายวิชาสหกิจศึกษา และจำนวนหน่วยกิต						
	1) การจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาแกน						
	2) การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 1 หน่วยกิต						
	3) การกำหนดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 3 หน่วยกิต						
	4) การจัดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกเลือกจำนวน 6 หน่วยกิต โดยกำหนดให้เรียนในทุกหลักสูตรเหมือนกัน						
1.2	การจัดแผนการเรียนสหกิจศึกษา						
	1) การกำหนดให้คณะ/สาขาวิชาสามารถจัดแผนการเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาใดก็ได้ในปีที่ 3 หรือปีที่ 4 ของหลักสูตรตามความเหมาะสมของวิชาชีพ						
	2) การกำหนดให้จัดแผนการเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาไว้ในภาคการศึกษาก่อนรายวิชาสหกิจศึกษา						
	3) การกำหนดให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยมีระยะเวลา 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
2. การจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา							
2.1	การจัดโครงสร้างหน่วยงานสหกิจศึกษา						
	1) การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานกลางระดับสถาบัน มีภาระหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ						
	2) การจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพเป็นหน่วยงานภายใต้กลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ซึ่งกำกับดูแลโดยรองอธิการบดี						
	3) การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษา ประกอบด้วย 2 งานหลัก คือ (1) งานสหกิจศึกษา และ (2) งานพัฒนาอาชีพ						
	4) การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานสหกิจศึกษาออกเป็น 3 งาน คือ (1) งานบริหารทั่วไปและนิเทศงาน (2) งานพัฒนาสหกิจศึกษา และ (3) งานสารสนเทศ						
	5) การกำหนดให้จัดแบ่งส่วนงานย่อยของงานพัฒนาอาชีพออกเป็น 2 งาน คือ (1) งานพัฒนาอาชีพ และ (2) งานจัดหางาน						
2.2	รูปแบบการบริหารงาน และกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา						
	1) การกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพทำหน้าที่กำหนดนโยบาย รูปแบบการดำเนินงาน ระเบียบ กำกับ ติดตามการดำเนินงานของศูนย์สหกิจศึกษา						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	2) การกำหนดให้ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะ/สาขาวิชา และประสานงานกับศูนย์สหกิจศึกษา						
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำคณะ/สาขาวิชา ทำหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษา รับรองคุณภาพงาน นิเทศงานและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา						
	4) กำหนดให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและดูแลแต่ละคณะ/สาขาวิชาโดยเฉพาะ						
	5) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ประสานงานสถานประกอบการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน						
	6) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับคณะ/สาขาวิชา รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษา						
	7) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยประสานงานกับคณะ						
	8) สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อกำหนดให้มีพนักงานที่ปรึกษาให้แก่ นักศึกษาสหกิจศึกษา ทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาในสถานประกอบการ รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	9) การกำหนดให้มีการบันทึกข้อมูลการติดต่อกับสถานประกอบการได้อย่างต่อเนื่อง						
	10) การจัดให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่าด้วยสหกิจศึกษา						
	11) การจัดให้มีคู่มือสหกิจศึกษา ปฏิทินกิจกรรมและขั้นตอนในการดำเนินงานสหกิจศึกษาทุกกระบวนการเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน						
	12) มีการใช้เทคนิคการติดต่อสื่อสารหลากหลายช่องทางกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail เว็บไซต์ ไปรษณีย์ ป้ายประกาศ การแจก/ส่งเอกสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ คู่มือ เป็นต้น						
	13) กำหนดให้มีการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการทำงานสหกิจศึกษา (SWOT analysis) เพื่อจัดทำ/ทบทวนแผนยุทธศาสตร์ และจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย						
	14) การจัดให้มีการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPI)						
	15) การจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ และนำผลปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
2.3	การจัดบุคลากร ทรัพยากรสนับสนุน และระบบสารสนเทศ						
	1) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา ควรประกอบด้วย รองอธิการบดี เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ เป็น กรรมการและเลขานุการ						
	2) การกำหนดให้โครงสร้างศูนย์สหกิจศึกษา มีผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษา เป็น ผู้บริหารสูงสุดและมีหัวหน้างานสหกิจศึกษา และหัวหน้างานพัฒนาอาชีพ						
	3) การจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ดังนี้ (1) เจ้าหน้าที่ภายใน ศูนย์สหกิจศึกษา (2) บุคลากรภายนอกศูนย์สหกิจศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการ บริหารศูนย์ สหกิจศึกษา ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการประจำคณะ ผู้รับผิดชอบ งานสหกิจศึกษาประจำคณะ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคล หรือทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ						
	4) ประสานงานกับส่วนงานภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่ ระบบสารสนเทศ และสื่อทัศนูปกรณ์ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอต่อ การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	5) การจัดให้มีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และรูปแบบเอกสาร						
	6) การจัดให้มีระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ได้แก่คู่มือสหกิจศึกษา แบบฟอร์มเอกสาร ขั้นตอนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปฏิทินและตารางกิจกรรมสหกิจศึกษา						
	7) จัดให้มีการจัดเก็บ บำรุงรักษาทรัพยากรและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย						
3. การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา							
3.1	การเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา						
	1) กำหนดให้มีการบรรยายในรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษาหัวข้อที่ว่าด้วยหลักการ แนวคิด ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ทิศทางตลาดงาน ความคาดหวังของสถานประกอบการ การเลือกงานและสถานประกอบการ การเตรียมโครงการ กำหนดหัวข้อ ลักษณะและรายละเอียดของโครงการสหกิจศึกษา วิธีการทำโครงการ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						
	2) การจัดให้มีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	3) กำหนดให้คณะ/สาขาวิชาจัดให้มีการบรรยายในหัวข้อที่จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องกับเฉพาะวิชาชีพเพื่อเติมเต็มศักยภาพนักศึกษา						
	4) การจัดให้มีการจัดทำ รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำเนินงาน สหกิจศึกษาเผยแพร่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาฯ						
	5) กำหนดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิเคราะห์และนำผลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป และแจ้งผลการประเมินต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษาฯ						
3.2	การจัดหางานและการรับรองงานสหกิจศึกษา						
	1) การจัดให้มีการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาควรปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา พร้อมระบุทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับลักษณะงานต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาทุกฝ่ายรับทราบ						
	2) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งรายชื่อสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผ่านเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ เพื่อทำการติดต่อประสานงานสถานประกอบการต่อไป						
	3) การกำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐานของลักษณะงานที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณารับรองคุณภาพงาน						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	4) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา ร่วมกับคณะ/สาขาวิชาประสานงานสถานประกอบการเพื่อจัดหางานที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละสาขาวิชา						
	5) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณาลักษณะงานและรับรองคุณภาพงานที่สถานประกอบการเสนอมา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้						
	6) การจัดให้มีวิธีการที่หลากหลายในการจัดหางานสหกิจศึกษา ได้แก่ หนังสือเชิญ โทรศัพท์ โทรสาร e-mail การเข้าพบสถานประกอบการ						
	7) การจัดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการโดยระบุลักษณะงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการในแต่ละภาคการศึกษาเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์สหกิจศึกษา						
3.3	การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ						
	1) การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน เงื่อนไขการทำงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณสมบัติของนักศึกษาและข้อกำหนดอื่นๆ ที่สถานประกอบการเสนอมาผ่านเว็บไซต์ศูนย์สหกิจศึกษาและคณะ						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
2)	กำหนดให้นักศึกษาสามารถเลือกสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้ตามความสนใจ โดยสามารถเลือกสถานประกอบการได้ 1 แห่งต่อครั้ง						
3)	การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา มีหน้าที่ให้คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงาน สถานประกอบการแก่นักศึกษา และเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนักศึกษาเพื่อเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่นักศึกษาสมัคร						
4)	การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูล ให้คำปรึกษานักศึกษาในการสมัครงาน การเข้าสัมภาษณ์งานกับสถานประกอบการ การประกาศผลการคัดเลือกงานสหกิจศึกษา						
5)	การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องและประสานงานสถานประกอบการในการเข้ารายงานตัวปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา						
6)	การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ ประสานงานคณะ/สาขาวิชาเพื่อพิจารณาเลือกสถานประกอบการให้กับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในกรณีที่นักศึกษาไม่ผ่านการคัดเลือกจากสถานประกอบการ						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
3.4	การให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา						
	1) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาทั้งในกระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ฝ่ายบริหารงานบุคคลหรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ และพนักงานที่ปรึกษาในสถานประกอบการ						
	2) การจัดให้มีวิธีการหรือช่องทางที่หลากหลายในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น โทรศัพท์ e-mail Facebook						
	3) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาทำหน้าที่ไปนิเทศงานสหกิจศึกษานักศึกษาทุกคนที่ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการอย่างน้อย 1 ครั้ง						
	4) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชาศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจัดทำแผนการนิเทศงานนักศึกษาก่อนการออกนิเทศงาน ณ สถานประกอบการ						
	5) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาประจำสาขาวิชา ติดต่อประสานงานกับพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษาเพื่อแจ้งประเด็นและแผนการนิเทศงานล่วงหน้า						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	6) การนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาคควร เข้าพบและหารือร่วมกันกับผู้ประสานงานสหกิจศึกษาและ/หรือพนักงานที่ปรึกษาของ นักศึกษา สหกิจศึกษา และนักศึกษา โดยควรใช้เวลาอย่างเพียงพอและเหมาะสม						
	7) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาต้องประเมินนักศึกษาและสถาน ประกอบการ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในแบบประเมิน						
3.5	การจับคู่ตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาสหกิจศึกษา						
	1) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ และผู้รับผิดชอบประจำคณะร่วมกัน ประสานงานสถานประกอบการเพื่อชี้แจงหลักการสหกิจศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ที่สถานประกอบการจะพึงจ่าย ให้แก่นักศึกษาในอัตราที่ เหมาะสม						
	2) กำหนดให้มีการจัดทำเอกสารสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สถานประกอบการจะได้รับใน การเข้าร่วมสหกิจศึกษาทั้งรูปแบบเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นสื่อ ประชาสัมพันธ์แก่สถานประกอบการในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการ แก่นักศึกษา						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	3) การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในทุกฝ่ายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา คือ การมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพนักศึกษาผ่านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ ดังนั้นไม่ควรคำนึงถึงปัจจัยเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ						
3.6	การวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา						
	1) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละกิจกรรมของกระบวนการก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม การส่งงานและเอกสารตามกำหนดเวลา โดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน						
	2) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการทำงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในระหว่างการทำงานโดยพนักงานที่ปรึกษา ข้อมูลที่ใช้ประกอบการประเมินผล ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และคุณลักษณะส่วนบุคคล						
	3) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลรายงานฉบับสมบูรณ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา โดยเกณฑ์การประเมินสอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
	4) การกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา โดยมีเกณฑ์การประเมิน						
	5) การกำหนดให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา โดยกำหนดสัดส่วนคะแนนของสถานประกอบการร้อยละ 50						
	6) การกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและคณะกรรมการประจำคณะ/สาขาวิชา มีการสรุปปัญหาอุปสรรค จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา พร้อมทั้งแนะแนวทางการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา						
	7) การกำหนดให้นักศึกษาได้เสนอผลสะท้อนกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และการประเมินตนเองของนักศึกษาโดยเปรียบเทียบพัฒนาการที่เกิดขึ้นระหว่างก่อนและหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						
	8) การกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามีผลการประเมินเป็นระดับคะแนน 8 ระดับได้แก่ A B+ B C+ C D+ D F						

รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	
4. การจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา							
	1) การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษานอกจากการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน เช่น การสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดนิทรรศการแสดงผลงานนักศึกษา สหกิจศึกษา โดยกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของรางวัลและประเมินผลการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาของนักศึกษา						
	2) การจัดให้มีบริการแนะแนวงานและอาชีพแก่นักศึกษา						
	3) การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพนักศึกษาหลังจากกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยเน้นหัวข้อที่ยังเป็นจุดอ่อน/จุดที่ควรพัฒนาของนักศึกษา						
	4) การจัดให้มีกิจกรรมเติมเต็มศักยภาพแก่ศิษย์เก่าทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ และทักษะที่จำเป็นและทันสมัย						
	5) การจัดให้มีการติดตามสำรวจความก้าวหน้า และภาวะการดำเนินงานของบัณฑิตที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา						
	6) การจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษา การร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ						

ตาราง 8 ค่าดัชนีความสอดคล้องของร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. การจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา							
1.1							
	1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	3)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	4)	0	+1	+1	+1	+1	0.8
1.2							
	1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	3)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2. การจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา							
2.1							
	1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	3)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	4)	+1	+1	+1	0	+1	0.8
	5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	6)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	7)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2.2							
	1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	3)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	4)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	5)	0	+1	+1	+1	+1	0.8

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
6)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
7)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
8)	+1	+1	+1	+1	0	0.8
9)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
10)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
11)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
12)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
13)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
14)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2.3						
1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3)	+1	0	+1	+1	+1	0.8
4)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6)	+1	0	+1	+1	+1	0.8
3. การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานสหกิจศึกษา						
3.1						
1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
6)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
7)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3.2						
1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4)	+1	+1	0	+1	+1	0.8
3.3						
1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3.4						
1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2)	+1	+1	+1	0	+1	0.8
3)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6)	+1	+1	0	+1	+1	0.8
7)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3.5						
1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่		ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
3.6							
	1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	3)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	4)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	6)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	7)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	8)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	9)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4. การจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่อง จากสหกิจศึกษา							
	1)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	2)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	3)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	4)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	อัจฉราพร โชติพิฤกษ์
วันเดือนปีเกิด	13 สิงหาคม 2510
สถานที่เกิด	อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	99/181 หมู่บ้านร่วมสุขวิลล่า ซอยสายไหม 22 ถนนสายไหม เขตสายไหม จังหวัดกรุงเทพฯ 10220
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานและบริการการศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพฯ 10900
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	บริหารธุรกิจบัณฑิต(สาขาการบัญชี) คณะบริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.2538	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาการบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม) จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ.2555	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การอุดมศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ